Dzisiaj 28 stron

Wydanie główne

Cena 20 groszy

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi 2 × dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmikowski, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 125 Wydanie P Poznań, niedziela dnia 15 marca 1936 Rok 31

Poznań, 14 marca.

O propagandę sztuki i rozpowszechnianie jej dzieł

Gdy mowa o tem, żeby artyści własną organizacją, własną zbiorową swoja dzielnością zapewniali sobie byt materjalny, a tem samem i sztuce swojej ważne podstawy rozwoju stwarzali, zjawia się wtedy zazwyczaj niepozbawiony pewnej słuszności argument sprzeciwu w postaci uwagi, że naogół artyści z natury swej pozbawieni są zmysłu praktycznego, a jeśli go posiadają, to, pochłonięci sztuką, nie mają czasu na stosowanie go w pracy pozaartystycznej, chociaż ze sztuką bezpośrednio związanej. Wniosek stąd wyprowadza się taki, że sztuka musi nadal pozostać ofiarą wydawców, wystawców i wszelkiego rodzaju pośredników, dalekich od znajomości sztuki i potrzeb świata artystycznego.

Byłby to wniosek słuszny, gdyby poza artystami i handlarzami sztuki istniała tylko szeroka publiczność ogółu społecznego, przepaścią od sztuki oddzielona i wyłącznie na pośrednictwo czysto handlowe ze światem artystycznym skazana. Ale tak nie jest. W każdym okresie sztuki pomiędzy nią a społeczeństwem istnieje warstwa, a jak w czasach nowożytnych — nawet dosyć liczna warstwa stałych satelitów sztuki, gorących jej zwolenników, zapaleńców i zachwyceńców sztuki, którzy tylko w jej promieniach szczęściem oddychają i wiele dla niej poświęcić gotowi, byle wiedzieli, że ofiary ich nie zmarnują się, jak to często w doraźnych bywa przedsięwzięciach, ale wielokrotne korzyści i sztuce i artystom przyniosą. Otóż to jest właśnie warstwa do dźwignięcia sprawy omawianej jakby stworzona.

Któż ogólnie bodaj nie zna typu ludzi z rozmaitych sfer, zawodów i poziomów umysłowych, którzy na tę warstwę się składają? Stanowią oni otoczenie artystów i sztuki, jako bywalcy pracowni malarskich i rzeźbiarskich, kuluarów i kulis teatralnych, zebrań poetyckich, wystaw, koncertów, uroczystości i wszelkiego rodzaju towarzyskich „okazyj" artystycznych. Warstwa ludzi wartościowa, którą i z życia i z powieści znamy, ale która narazie narówni z artystami współczesnymi wiele czasu i energji napróżno marnuje, niezasłużenie często mianowana snobami, dyletantami, manjakami i chodzikami pracowniannymi, litościwie cierpianymi i zwysoka czasem traktowanymi. Czy z warstwy tak lekceważonej nie dałoby się stopniowo wytworzyć szlachetnej i poważanej przybocznej gwardji sztuki?

Możliwość takiego przeobrażenia istnieje, jak sądzę, w zaprzęgnięciu warstwy tej do rzetelnej pracy organizacyjnej, skierowanej ku propagandzie sztuki i rozpowszechnianiu jej dzieł w całem od góry do dołu społeczeństwie polskiem. Różnorodne prace tego rodzaju łączyłyby w sobie mecenasostwo sztuki z zabiegami o zbyt dzieł sztuki — połączenie równie, dla warstwy, o której mowa, jakoteż dla artystów, dla ogółu społecznego i dla kultury wysoce korzystne. W każdej takiej organizacji kierownictwo ideowe spoczywałoby w rękach odpowiednich artystów, co niewiele czasu wymaga, bezpośrednie zaś kierownictwo organizacyjne i biurowe obejmowaliby ludzie z owego otoczenia sztuki, obecnie w zakresie sztuki próżnujący i progi jej obijający.

Urzeczywistnienie tego pomysłu uwolniłoby sztukę od mnóstwa pasorzytów handlarskich, które i artystów wyzyskują i gust ogółu psują i sztuce, a zatem i kulturze narodu szkodzą. Powstanie takiej przybocznej gwardji sztuki stworzyłoby coś w rodzaju zbiorowego mecenasa sztuki, dla czasów nowożytnych bardzo odpowiedniego, bo pozbawionego fantazyj i wynoszeń się ponad artystów, a służącego sztuce zasobami materjalnemi, od których i sam byłby zależny, a więc w pomnażaniu ich zainteresowany.

Z poniżonego rezydenta sztuki stałby się ów mecenas szlachetnym towarzyszem artystów i bojownikiem sztuki, a w pewnych wypadkach, na wyższym poziomie życia — jej twórczym orędownikiem.

I wtedy dopiero powstałoby to, co słusznie nazywamy „atmosferą" sztuki, czyli dość wielki i czysty zbiornik powietrza, którym nietylko sztuka, ale i społeczeństwo oddychać powinno dla swego zdrowia.

STANISŁAW PIEŃKOWSKI.

Narady w Londynie bez wyniku

Stanowisko Anglji — Trzy punkty Van Zeelanda — Trudności Flandina — Ważna rozmowa Sarraut z Herriotem

Warszawa. (Tel. wł.). Doniesienia z zachodu stwierdzają, że położenie jest bardzo pogmatwane, gdyż nadzieje angielskie uzyskania jakiegoś chociażby pozoru wycofania się Hitlera dotąd zawiodły, pomimo nacisku, jaki wywiera się na ambasadę niemiecką w Londynie.

Piątkowa narada nie dała żadnych wyników i odroczono ją. Pod jednym względem była korzystna: stanowisko angielskie siłą nieubłaganej konieczności zbliża się do punktu widzenia Francji i Belgji.

Premjer brytyjski chcąc, aby delegacja mogła skuteczniej bronić nowych tez przed naporem Francji wyznaczył jeszcze obok Edena i Halifaxa Neville Chamberlaina, o którym wszyscy mówią, że będzie następcą Baldwina. Jednakże przedstawiciele W. Brytanji ulegają sile argumentacji Van Zeelanda, który zwrócił uwagę, że Anglja zapewniła bezpieczeństwo.

Bardzo charakterystycznem będzie spotkanie i rozmowa p. Becka z Van Zeelandem, oraz oddziaływanie stanowiska belgijskiego na taktykę delegacji polskiej. (w)

Londyn (PAT) Min. Beck spotkał się dziś wczesnym rankiem z premjerem belgijskim Van Zeelandem i odbył z nim dłuższą naradę na temat obecnego położenia.

Londyn. (Tel. wł.) „Times", omawiając położenie, stwierdza, że propozycje Van Zeelanda dadzą się streścić następująco:

1. Stwierdza się jednogłośnie, że Niemcy złamały postanowienia traktatu, przyjętego dobrowolnie.
2. Panuje zgoda pomiędzy delegacjami, że nie należy zaostrzać położenia.
3. Sprawa niemiecka dla pozostałych państw lokarneńskich musi zostać rozwiązana.

Nad temi trzema punktami obradowały państwa, podpisujące pakt lokarneński, przez cały piątek.

Paryż. (Tel. wł.) Dzienniki poranne stwierdzają, że myśl utworzenia nowego Locarna bez współudziału Niemiec natrafiła w Londynie na duży opór. Znana jest przecież niechęć Anglji do przyjmowania zobowiązań.

„Petit Parisien" twierdzi, że myśl ta ma dotychczas charakter tylko luźnego projektu. W każdym razie Flandin powróci do Paryża, celem porozumienia się z rządem, co dobitnie świadczy o wielkich trudnościach, na jakie natrafia w Londynie.

Paryż. (PAT.) Uwaga kół politycznych zwrócona była na naradę, jaką odbył premjer Sarraut z pos. Herriotem. W części tej rozmowy wziął również udział sekretarz generalny Quai d'Orsay Leger, któremu premjer polecił przedstawić delegacji francuskiej w Londynie pewne propozycje. Dotychczas brak danych na temat charakteru tych zaleceń.

Nie jest wykluczone, iż pozostają one w związku z oświadczeniami, jakie złożył po rozmowie pos. Herriot, który zaznaczył, iż jego stanowisko wobec ostatniego kroku niemieckiego zostało wyrażone w artykule, ogłoszonym w „Ere Nouvelle", a mianowicie, iż „należy umieć znaleźć odcień, dzielący stanowczość od nieroztropności".

Nadzwyczajna sesja Rady Ligi

Londyn (Tel. wł.) Nadzwyczajna sesja Rady Ligi Narodów, 91 z rzędu, rozpoczęła się dziś o godz. 11.

Posiedzenia odbywają się w historycznym pałacu St. James. Na obrady przygotowano salę królowej Anny, w której pomieścili się tylko delegaci, urzędnicy Ligi i wysłannicy wielkich agencyj telegraficznych. Dla pozostałych przedstawicieli prasy oraz dla publiczności przygotowano dwie przyległe sale, przyczem rozmieszczono tam głośniki. Pozostałe pokoje zamieniono na biura na wzór genewskich.

Po zwykłem posiedzeniu poufnem, na którem ustalono porządek obrad, rozpoczęło się pod przewodnictwem wysokiego komisarza Australji Bruce, posiedzenie publiczne, na którem złożyli oświadczenia min. Flandin i Van Zeeland.

Nacisk konserwatystów na rząd

Londyn. (PAT.) „Daily Telegraph" stwierdza, że rząd W. Brytanji, który początkowo skłaniał się do traktowania niemieckiego „faktu dokonanego" jako rzeczy, która musi być przyjęta w ciągu ostatnich 48 godzin, znacznie zmienił swe stanowisko.

Zmiana ta w dużym stopniu dokonała się pod wpływem bardzo silnej opinji większej części izby gmin. Kierunek nadali posłowie, należący do komisji spraw zagranicznych partji konserwatywnej. Sir Samuel Hoare w imieniu tych posłów odwiedził premjera Baldwina i zakomunikował mu zapatrywania komisji. Podkreślił, aby na drodze rokowań znaleźć wyjście z położenia, wytworzonego przez krok niemiecki. Zainteresowani winni współpracować dla osiągnięcia tego celu, ale ostatecznie W. Brytanja musi wiernie wykonać wszystkie swe zobowiązania, zarówno wypływające z paktu Ligi Narodów, jak i z traktatu lokarneńskiego.

Większość posłów wspomnianej komisji nalega na to, by zmuszono Hitlera do uznania błędu, jaki popełnił, i skłoniono go do wycofania znacznej części wojsk z Nadrenji.

Dziennik twierdzi, że kilku członków gabinetu brytyjskiego stoi na mniej zdecydowanem stanowisku, lecz większość ministrów jest równie kategorycznie usposobiona, jak posłowie, należący do komisji spraw zagranicznych partji konserwatywnej. Gdyby gabinet — stwierdza cytowany dziennik — uznał, że nie może popierać Francji i Belgji w obecnem położeniu, to fakt ten spowodowałby rozłam w łonie gabinetu.

Włochy przeciw wszelkim sankcjom

Rzym. (PAT). Koła półurzędowe w następujący sposób wyjaśniają stanowisko zajęte w Londynie przez ambasadora Grandiego:

Włochy, począwszy od listopada ub. roku, poddano działaniu sankcyj i nad tym faktem naród włoski nie może przejść do porządku dziennego. Amb. Grandi oświadczył, że Włochy szanują podpis, złożony pod traktatem lokarneńskim, byłoby jednak rzeczą nie do pomyślenia, gdyby Francja i Anglja spodziewały się teraz po nich całkowitej i wolnej od zastrzeżeń współpracy. Współpraca ta może posiadać obecnie tylko charakter moralny, a nie materjalny.

Dlatego wszelkie wiadomości na temat przetargów i możliwości zgody na sankcje przeciwniemieckie za cenę ustępstw, są pozbawione podstaw. Włochy zajmują bowiem zasadniczo stanowisko przeciwsankcyjne bez względu, przeciw komu te sankcje mogłyby być zastosowane.

Ciągnienie loterji

Warszawa. (Tel. wł.) W pierwszym dniu ciągnienia II klasy 35 loterji państwowe padły główne wygrane na następujące numery:

5.000 — 30 220, 156 197,
2.000 — 147 185,
1.000 — 7044, 12 202, 128 139. (w)

Pogłoski o układach i krwawe walki

Wieści prasy paryskiej w związku z poufnemi rokowaniami i półurzędowe zaprzeczenie
Ofensywa włoska na północy — Gen. Graziani również podejmuje natarcie?

Paryż. (PAT). W prasie paryskiej utrzymuje się nadal pogłoska, jakoby nawiązano pomiędzy rządem włoskim i abisyńskim układy o zawarcie pokoju.

Pogłoski te są wynikiem zapewnienia, jakie Francja i Anglja miały udzielić Mussoliniemu, iż sankcje nie będą zaostrzone, a nawet że nada się im obecnie tylko teoretyczny charakter. Poza tem wspomniane państwa miały podobno pozostawić Włochom wolną rękę w przygotowaniu wraz z Negusem warunków pokojowych z tem tylko zastrzeżeniem, iż wyniki rokowań zostaną przedstawione do zatwierdzenia w Genewie. Narazie zachowywana jest ścisła tajemnica na temat szczegółów prowadzonych układów.

Prasa prawicowa wyraża zadowolenie, iż bliska jest chwila ukończenia zatargu włosko-abisyńskiego. „De Jour" nawet twierdzi, iż rokowania są już daleko posunięte i czynią zadość żądaniom włoskim.

Rzym. (PAT). Ag. Stefani stwierdza, że wiadomość, ogłoszona przez pewne dzienniki zagraniczne, jakoby miano rozpocząć bezpośrednie rokowania między Włochami i Abisynją celem zażegnania zatargu zbrojnego, jest całkowicie bezpodstawna.

Warszawa. (PAT). Na podstawie wiadomości z rozmaitych źródeł, P. A. T. ogłasza następujący komunikat o położeniu na frontach w Abisynji w dniu 13 marca.

Na całym froncie północnym prowadzi się dalsze natarcie. Według wiadomości ze źródeł erytrejskich Włosi posuwają się na całym froncie, a specjalnie na odcinku Amba-Aladżi, gdzie przednie straże docierają już jakoby do jeziora Asziangi.

Na skrajnem prawem skrzydle jedna kolumna dąży do obsadzenia szlaku karawanowego, ciągnącego się o kilka kilometrów od granicy Sudanu i od przecięcia w ten sposób jednej z dróg, któremi Abisynja jest zaopatrywana w materjał wojenny. Oddziały włoskie idą również dalej wzdłuż rzeki Takaze. Posuwanie się piechoty ułatwiają na całym froncie lotnicy, bombardując i ostrzeliwując z karabinów maszynowych grupy wojowników abisyńskich. Dotychczas nie napotkano na żaden poważniejszy opór.

Na froncie południowym rozpoczęto gwałtowne ostrzeliwanie pozycyj przeciwnika, które trwa dalej i, jak przewidują, gen. Graziani przejdzie niebawem do ataku.

Korespondent Reutera donosi, że w ciągu ostatniej doby miasto Kworam było dwukrotnie bombardowane przez lotników. Za pierwszym razem samoloty obrzuciły bombami dolinę i sąsiednie wzgórza. Ofiarami padło kilkunastu zabitych, w tej liczbie dwie kobiety. Po upływie paru godzin trzy aparaty pojawiły się znów nad Kworam, które bombardowano przez 50 minut. Istnieje przypuszczenie, że lotnicy włoscy szukali ponownie kwatery cesarskiej.

Groźna powódź w Ameryce

Londyn (Tel. wł.) Według doniesień z Nowego Jorku powódź w stanach Nowej Anglji pociągnęła dotychczas za sobą 30 śmiertelnych ofiar. Straty oblicza się na 50 miljonów dolarów. Przeszło 200.000 ludzi utraciło pracę z powodu unieruchomienia fabryk. Do gwałtownego topnienia śniegu dołączyły się ulewne deszcze. W nocy na sobotę znów zaczął padać śnieg. Obniżenie się temperatury spowodowało niewielki spadek wód.

Waszyngton. (PAT.) Prezyd. Roosevelt przeznaczył na pomoc dla ofiar powodzi w północno-wschodnich stanach przeszło przeszło 5 miljonów dolarów.

Według dotychczas otrzymanych oficjalnych danych 19 osób utraciło życie, a szkody wynoszą wiele miljonów dolarów. Liczne mosty i tamy zostały zniesione. Tysiące mieszkańców znajduje się bez dachu nad głową.

Nowy Jork. (PAT.) Wskutek gwałtownego tajania śniegów i lodów oraz wskutek obfitych opadów atmosferycznych rzeki w 8 północno-wsch. stanach wystąpiły z brzegów i zalały olbrzymie przestrzenie, tak, że powódź sięga prowincyj kanadyjskich Quebeck i Ontario.

Dotychczas 17 osób straciło życie. Szkody materjalne wynoszą kilka miljonów dolarów.

Francja podtrzymuje swą tezę

Paryż (PAT) Specjalny korespondent Havasa donosi z Londynu:

Wczoraj wieczorem dawano do zrozumienia, że Rada Ligi Narodów stwierdziwszy pogwałcenie przez Niemcy traktatu lokarneńskiego, nie będzie w możności przed połową przyszłego tygodnia uchwalić końcowych „zaleceń". W chwili obecnej nie da się nic z pewnością przewidzieć a w szczególności, czy zbliżenie, jakie ujamniło się w dniu wczorajszym pomiędzy dążeniami Francji i Belgji, a zamiarami państw gwarantujących traktat lokarneński doprowadzi w dniach najbliższych do pełnego porozumienia, gdyż szereg punktów jeszcze nie załatwiono, a dyskusja wymagać będzie dużego wysiłku.

Teza francuska jest w dalszym ciągu ta sama, a mianowicie, że jednostronne wypowiedzenie traktatu przez Niemcy nie narusza zobowiązań, jakie Locarno nakłada na pozostałych członków. Przypominają, że układ lokarneński podpisany został w celu ochronienia Francji i Belgji przed zajęciem strefy rozbrojonej przez wojska niemieckie. Ponieważ ta strefa, która miała zapobiec styczności pomiędzy armjami francuską i belgijską, a siłami niemieckiemi, zniknęła z woli Rzeszy i z pogwałceniem traktatu, Francja i Belgja mają prawo domagać się od Anglji „niezwłocznej pomocy", przewidzianej w traktacie lokarneńskim.

Jeżeli zainteresowane mocarstwa uważają, że status quo ante w strefie zdemilitaryzowanej jest niemożliwe inaczej, jak tylko siłą, jeżeli nie chcą one uciec się do przymusu wojskowego, aby uniknąć wszelkiego bezpośredniego niebezpieczeństwa wojny, to z tego wynika, że usunięty w ten sposób czynnik bezpieczeństwa winien być zastąpiony przez jakieś nowe zapewnienie, pozwalające spodziewać się, że granica francusko-belgijska nie będzie w przyszłości zagrożona. Jest rzeczą oczywistą, że jeżeli W. Brytanja wejdzie na tę drogę, to Francja i Belgja będą bardziej skłonne z mniejszą stanowczością domagać się sankcyj ekonomicznych i finansowych, przewidzianych przez Radę Ligi na wypadek jednostronnego wypowiedzenia traktatów.

Wiadomości

Niemcy zbroją się z całą systematycznością. Obecnie zażądzono w Berlinie doszkolenie krawców ze wszystkich miast garnizonowych, aby umieli szyć mundury. Po ukończeniu tego kursu rozjadą się oni po całej Rzeszy.

*

16 marca, jako w pierwszą rocznicę wznowienia powszechnej służby wojskowej, odbędą się w całych Niemczech we wszystkich miastach garnizonowych parady wojskowe, przemarsze, koncerty. Te same uroczystości przewidziane są w Nadrenji.

*

Wszyscy zamieszkali w Stanach Zjednoczonych obywatele Trzeciej Rzeszy muszą zarejestrować się w konsulacie niemieckim ze względu na obowiązkową służbę wojskową w szeregach Reichswehry. Wykraczający przeciw temu przepisowi, ukarani będą grzywną w wysokości 150 marek.

*

„Lavoro Fascista" podaje pogłoski, krążące w kołach watykańskich, że Papież zamierza zwołać w maju konsystorz, na którym wręczone będą kapelusze czterem kardynałom, mianowanym dnia 16 grudnia ub. r., a znajdującym się w Warszawie, Paryżu, Madrycie i Wiedniu.

*

Donoszą z Białogrodu, że prezydjum skupczyny zawiadomiło władze śledcze o zniesieniu nietykalności Diamana Arnautowicza, który dokonał zamachu na premjera Stojadinowicza, oraz 11 posłów, aresztowanych w związku z zamachem. Równocześnie Jugosławja wystąpiła do Czechosłowacji o wydanie pos. Tanasje Diniza, który w przeddzień zamachu zbiegł do Pragi.

*

W Rumunji w więzieniu Vacaresti, gdzie od kilku dni panuje epidemja tyfusu plamistego, zmarło dotychczas trzech aresztantów. Władze zastosowały ostre odosobnienie zakażonej dzielnicy. Wszystkie procesy, w których występują więźniowie z Vacaresti, odroczono.

Statut Warszawy

Warszawa. (Tel. wł.). Na wczorajszem posiedzeniu Rady Ministrów uchwalono projekt ustawy, zawierający statut miasta stoł. Warszawy.

Statut przewiduje zniesienie komisarjatu rządu, a ustanowienie województwa warszawskiego. Dla miasta byłaby osobna rada miejska, a dla województwa — osobny sejmik wojewódzki.

Do projektu nie dołączono ordynacji wyborczej, tak, że sprawa nowych wyborów jest zupełnie nieokreślona. (w)

Z wyższych uczelni

Warszawa. (Tel. wł.). Dyrektor Szkoły Nauk Politycznych, Reymann, zawiesił wczoraj zarząd Bratniej Pomocy łącznie z sekcją pomocy koleżeńskiej. (w)

Min. Inskip

Londyn. (PAT). Sir Thomas Walker Hobart Inskip, który został mianowany ministrem obrony narodowej, był posłem konserwatywnym z okręgu Fareham w hrabstwie Hampshire. Od r. 1932 zajmował stanowisko prokuratora generalnego.

Zadaniem nowego ministra będzie utrzymywanie równowagi i uzgodnienie pracy różnych rodzajów broni. Inskip w czasie nieobecności premjera jest jego zastępcą, jako przewodniczący komitetu obrony imperjalnej. Będzie on prawą ręką premjera we wszystkich sprawach, związanych z obroną.

66 wielorybów na lądzie

Berlin (Tel. wł.) Na zachodnie wybrzeża Jutlandji wyrzuconych zostało w piątek 66 wielorybów. Największe z nich długości 6 metrów ważyły do 100 kg. Tak obfitego połowu w Danji dawno już nie notowano.

Przypuszcza się, że zwierzęta te wskutek nagłego odpływu wody nie mogły wrócić na morze, lub też zapędzone zostały przez wiatr na ląd.

Koniec strajku?

Nowy Jork. (PAT.) Strajk windziarzy i pracowników administracji drapaczy chmur zakończył się w 600 nieruchomościach.

Spór załatwiono dzięki arbitrażowi burmistrza miasta La Guardia. Jutro przystąpi do pracy 6000 strajkujących.

Kurs dolara. Dziś rano Bank Polski notował kurs dolara 5.24½ zł, w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5.27½ zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 14. 3. 1936 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% poż konwers. 59,50, natomiast obracano 4% premj. dol. po 51,50—52,— w zaofiarowaniu.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. ofiarowano 4½% ilsty zast. złote w złocie po 42,25 jak również 4% listy zast. konwert. po 38,—.

Z akcyj bankowych poszukiwano Bank Polski po 93,— bez oddawców.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominału wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. poż. konwers. 59,50 P.
4% poż. premj. dol., serja III 51,75—52,— O.
4½% listy zast. złote w złocie przestemplowane Pozn. Ziem. Kred. (dawn. 4½% dol. listy zast. w zł — 8,9141 zł za 1 dol.) 42,25 O.
4% listy zast. konwert. ostempl. P. Z. K. 38,— O.
Tendencja spokojna.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 14. 3. 1936 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg: STANDARTY: 1) żyto 700 g/l., 2) pszenica 753 g/l., 3) owies 420 g/l.

Ceny orjentacyjne:	
Żyto (Usposobienie stałe)	13.15— 13.40
Pszenica (Usposobienie stałe)	19.25— 19.50
Jęczmień browarowy	15.50
Usposobienie spokojne.	
Jęczmień 700—725 g/l.	15.00— 15.25
Jęczmień 670—680 g/l.	14.75 —15.00
Usposobienie spokojne.	
Owies 450—470 g/l.	14.50 —14.75
Owies standartowy	14.00 —14.25
Usposobienie stałe.	
Mąka	
żytnia wyciąg. 0-30% wł. w.	19.75— 20.00
żytnia gat. I 0-50% wł. w.	19.25— 19.50
żytnia gat. I 0-65% wł. w.	18 25— 18 75
żytnia gat. II 50-65% wł. w.	15.25— 16.25
żytnia pośl. pon. 65% wł. w.	13.75— 14.75
Usposobienie stalsze.	
pszenna gat. I wyc. 0-20% wł. w.	31.50 —33.25
pszenna gat. IA 0-45% wł. w.	30.75 —31.25
pszenna gat. IB 0-55% wł. w.	29.75 —30.25
pszenna gat. IC 0-60% wł. w.	29.75— 30.25
pszenna gat. ID 0-65% wł. w.	28 25 —28.75
pszenna gat. IIA 20-55% wł. w.	27.00 —27.50
pszenna gat. IIB 20-65% wł. w.	27.50— 28.00
pszenna gat. IID 45-65% wł. w.	24.50 —25.00
pszenna gat. IIF 55-65% wł. w.	22.50 —23.00
pszenna gat. IIG 60-65% wł. w.	21 00 —21.50
pszenna gat. IIIA 60-70% wł. w.	19.00 —19.50
pszenna gat. IIIB 70-75% wł. w.	17.00 —17.50
Usposobienie stalsze.	
Otręby żytnie stand.	10.00— 10.50
Otręby pszenne grube stand.	12.00— 12.50
Otręby pszenne średnie stand.	10.50— 11.25
Otręby jęczmienne	10.25— 11.50
Rzepak zimowy	38.00— 39.00
Siemię lniane	38.00— 40.00
Gorczyca	32.00— 34.00
Wyka latowa	23.00— 25.00
Peluszka	24.00— 26.00
Groch Viktorja	24.00— 28.00
Groch Folgera	22.00— 24.00
Łubin niebieski	10.00— 10.50
Łubin żółty	12.00— 12.50
Seradela	22.00— 24.00
Mak niebieski	60.00— 62 00
Koniczyna czerwona surowa.	120.00—130.00
Koniczyna czerw. 95-97% czysta	135.00—145.00
Koniczyna biała	75.00—100.00
Koniczyna szwedzka	165.00—190.00
Koniczyna żółta odłuszczona.	65.00— 75.00
Przelot	75.00— 90.00
Makuch lniany w taflach.	17.25— 17.50
Makuch rzepakowy w taflach	14.50— 14.75
Makuch słonecznik. w tafl. 42/43%	17.75— 18.25
Śrut Soja	21.00— 22.00
Słoma pszenna luzem	2.20— 2.45
„ pszenna prasowana	2.70— 2.95
„ żytnia luzem	2.50— 2.75
„ żytnia prasowana	3.00— 3.25
„ owsiana luzem	2.75— 3.00
„ owsiana prasowana	3.25— 3.50
„ jęczmienna luzem	2.20— 2.45
„ jęczmienna prasowana	2.70— 2.95
Siano zwykłe luzem	5.75— 6.25
„ zwykłe prasowane	6.25— 6.75
„ nadnoteckie luzem	6.50— 7.00
„ nadnoteckie prasowane	7.50— 8.00
Ogólne usposobienie spokojne.	

Ogólny obrót: 2134,1 tonn, w tem żyta 460 tonn, pszenicy 285 tonn, jęczmienia 479 tonn, owsa 190 tonn.

Uwaga! Owies, nadający się do siewu, ponad notowanie.

Pozory i rzeczywistość

Wypowiedzenie paktu reńskiego uzasadnia kanclerz Hitler twierdzeniem, że to Francja pakt złamała, zawierając układ z Rosją. Ktokolwiek śledzi uważnie powojenną politykę Niemiec, czy ją prowadził Stresemann czy Hitler, ten musiał widzieć, że zniesienie demilitaryzacji Nadrenji stanowi jeden z celów tej polityki, prowadzonej z konsekwencją i uporem, godnemi niekłamanego podziwu. Gdyby układu francusko - rosyjskiego nie było, Niemcy byłyby swoje zrobiły, tyle tylko, że uczyniłyby to może w innej chwili, i że musiałyby poszukać innej wymówki.

Pakt Ligi Narodów nie wyklucza umów, które mają służyć sprawie pokoju; przeciwnie, art. 21 bardzo energicznie stwierdza, że żadne postanowienie paktu ich nie zabrania. Państwa, do Ligi należące, mogą więc zawierać i sojusze; sojusze takie istnieją między członkami Ligi i tylko podejrzana doktryna pacyfistyczna głosi, że przymierza i sojusze są niezgodne z zasadami Ligi, bo z konieczności prowadzą do wojny. Ta doktryna ma swych wyznawców i we Francji, i dlatego nieraz uczciwie sprawie pokoju służące przymierze nietylko ubierane bywa w frazesy, które mają mu odjąć charakter przymierza, ale uzależniane od tylu ligowych formalności, że traci ono wszelką prawie wartość.

Kto wie, jak rządząca lewica francuska jest przywiązana do zasad Ligi Narodów, jak obawia się każdego posądzenia o prowadzenie polityki, z temi zasadami niezgodnej, ten odrazu uzna zarzut kanclerza Hitlera za bardzo mało prawdopodobny. Ale do tego zarzutu zostały dodane uzasadnienia, które te wątpliwości potwierdzają, mianowicie, że Francja zaciągnęła wobec Rosji zobowiązania, które przekraczają daleko zobowiązania jej, wynikające z paktu Ligi, i że w konsekwencji będzie zmuszona wobec Niemiec postępować tak, jakgdyby ani pakt Ligi, ani pakt reński nie obowiązywały.

Otóż pakt reński, podobnie jak inne umowy tego rodzaju, między członkami *Ligi* zawarte, przewiduje możność takich działań, które byłyby spełnieniem obowiązków członka Ligi względem napastnika. Wśród tych obowiązków nie wymienia się często najważniejszego obowiązku, wynikającego ze wzajemnej gwarancji całości terytorjalnej i niepodległości politycznej wszystkich państw do Ligi należących (art. 11 paktu), któremu to obowiązkowi polityka angielska starała się odebrać wszelkie praktyczne znaczenie; niemniej nie wolno zapominać, że art. 10 nie został skreślony i obowiązek istnieje.

Sam pakt reński przewiduje wypadki, w których wolno działać, nie czekając uchwał Rady Ligi Narodów, i taki wypadek, jak się zdaje, zaszedł właśnie obecnie. Niepodobna więc zrozumieć, w jaki sposób układ francusko - rosyjski może uzasadnić obsadzenie wojskowe strefy zdemilitaryzowanej.

Niepodobna zrozumieć także dlatego, że skoro chodzi o wypadek konfliktu między Niemcami a Związkiem Sowieckim, to w takim konflikcie napastnikiem może być — teoretycznie — albo Rosja, a wtedy nic nie upoważnia do twierdzenia, że Francja będzie zobowiązana stanąć po stronie Rosji, albo Niemcy, a wtedy Francja i bez układu ma obowiązek uderzyć na Niemcy w wykonaniu swego obowiązku członka Ligi Narodów.

Mówimy: teoretycznie, bowiem w praktyce wypadki przybrałyby postać bardziej złożoną. Niepodobna przypuszczać, aby konflikt zbrojny między Niemcami z Rosją, które nie mają wspólnej granicy, mógł się rozwijać w zatoce Fińskiej, na Krymie, czy Kaukazie. Będzie to konflikt, w którym w którym w grę wejdzie byt państw, leżących między Niemcami a Rosją, a więc i Polski.

Czy interes Rosji, nawet interes komunizmu, może pchać Rosję, tak straszliwie zagrożoną na Dalekim Wschodzie, do napaści na zachodnich sąsiadów, aby przez ich ziemie dostać się do Niemiec? Wystarczy postawić pytanie, aby odpowiedzieć przeczco. Może więc chodzić tylko o wypadek, w którym Niemcy zechcą urzeczywistnieć jeden z punktów swego programu i poszukać sobie „przestrzeni" na Wschodzie. Wtedy tylko układ francusko - rosyjski mógłby być niewygodny dla Niemiec, ale, jak widzieliśmy, i bez układu obowiązki Francji byłyby jasne.

Istotne przyczyny kroku Niemiec leżą gdzieindziej Dziś Niemcy, dzięki demilitaryzacji, są trudniejsze do obrony zachodu, gdyby więc — przystąpiły do jakichkolwiek działań na wschodzie czy południu, reakcja na zachodzie dałaby się dotkliwie odczuć natychmiast. Jeżeli Niemcy obsadzą tę strefę i ufortyfikują potężnie, jak to zrobiła Francja ze swą granicą z Niemcami, będą mogły stosunkowo słabemi siłami długo powstrzymać Francję; tak długo, aż całą siłą, rzuconą na wschód, przesądzą — jak się oddają nadziei — wynik wywołanej przez siebie wojny.

Krok swój Niemcy połączyły z propozycjami, które są apelem do wszystkich pacyfistycznych, bezkrytycznych i tchórzliwych żywiołów we Francji. Zawrzeć nowy układ, gdy się tylkoco rozdarło już niewiadomo który zkolei, i to dobrowolnie podpisany, to nie może budzić zaufania.

Propozycja zdemilitaryzowania strefy po obu stronach granicy francusko-niemieckiej — to propozycja zburzenia tylko co ukończonej linji obronnej Francji. Propozycja układu o nieagresji na lat 25? Przecież w pakcie reńskim takie zobowiązanie podpisane było na czas nieograniczony. Pakt lotniczy? A co z układem morskim niemiecko - angielskim? Wstąpienie do Ligi Narodów?

Każdy może zapytać: A w jakim celu? Przy ocenie ostatniego kroku Niemiec trzeba pamiętać, że Niemcy nie zapłaciły odszkodowań wojennych nawet w tych grubo zmniejszonych kwotach, które już „dobrowolnie", w różnych „planach", zgodziły się zapłacić; że uzyskały wcześniejsze zniesienie okupacji Nadrenji; że wzięły sobie nieograniczoną wolność zbrojeń, z której korzystają w rozmiarach wręcz fantastycznych; że nie zwracają po wojnie im udzielonych kredytów i nie spłacają z różnych tytułów powstałych należności (jak Polsce za kupione towary lub za tranzyt kolejowy).

Nawet gdyby się stanęło na stanowisku, że już niema celu upierać się przy postanowieniach traktatu wersalskiego, którego różne postanowienia stanowią zdumiewające przykłady ignorancji i bezmyślności w regulowaniu najważniejszych spraw międzynarodowych, — toć musi budzić poważną, głęboką troskę zarówno fakt szybkiego przesuwania stosunku sił na korzyść Niemiec, jak i użytek, jaki Niemcy z tak gwałtownie nagromadzonej potęgi zechcą uczynić. Ta troska dociera do najbardziej doktrynerskich głów we wszystkich państwach.

Powiedzieliśmy, że krok Niemiec nie pociągnie prawdopodobnie za sobą dla nich poważniejszych następstw, przedewszystkiem ze względu na stanowisko Anglji. Jest tylko jeden czynnik, który może tu odegrać pewną rolę. Jak wystąpiono przeciwko Włochom głównie dlatego, aby przy tej sposobności obalić faszyzm, tak na stanowisku niektórych państw wobec Niemiec może zaważyć fakt, że to są Niemcy hitlerowskie.

Jak silnym okaże się ten czynnik? Dobrze będzie obserwować go przedewszystkiem na gruncie tego państwa, które od XVII wieku prowadzi niezmiennie politykę popierania Prus, a potem Niemiec: na gruncie Anglji

BOHDAN WINIARSKI

Lęk przed starością...

Za najszczęśliwszemi godzinami stoi jak cień widmo przedwczesnej starości. Czyż nie można jej odsunąć? Kto zawczasu rozpocznie racjonalną pielęgnację, będzie miał zawsze czystą, delikatną cerę. Krem Ideal Elida, beztłuszczowy krem na dzień, jest najskuteczniejszym środkiem w tej dziedzinie. Dzięki zawartości hamamelis ożywia i wygładza on cerę, powoduje zanikanie drobnych zmarszczek. Cera zostaje młoda i świeża.

Zł 1.50 KREM IDEAL ELIDA

Pg 2893-62.160

SĄD NAD NIEMCAMI

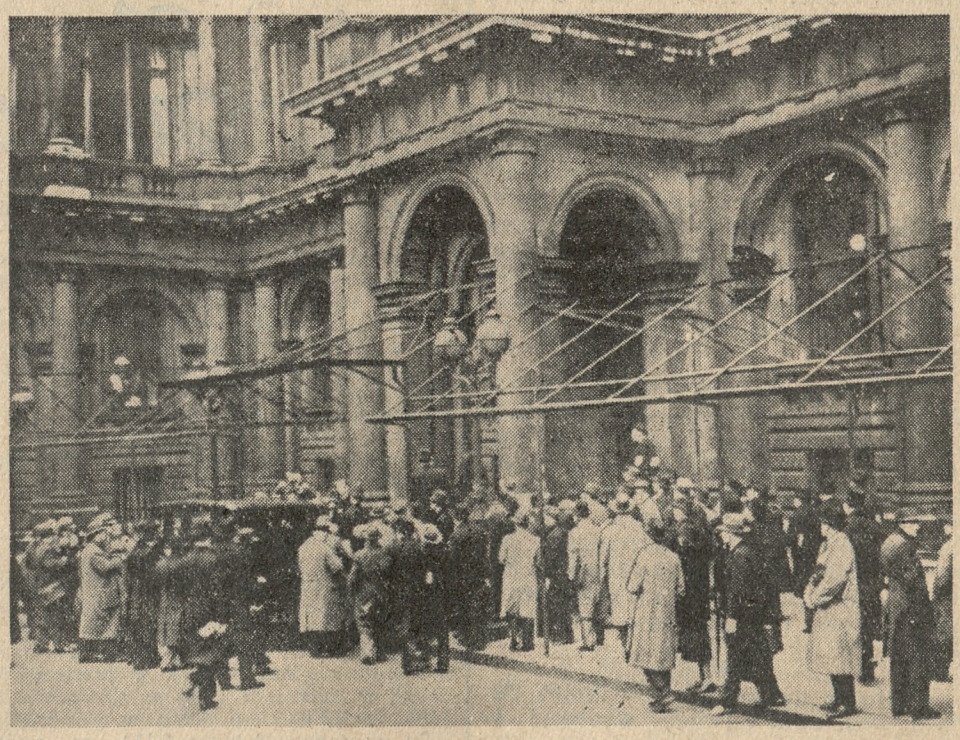

Przed angielskiem ministerstwem spraw zagranicznych (Foreign Office) w Londynie gromadzą się rzesze publiczności, aby dowiedzieć się czegoś nowego o przebiegu narad państw lokarneńskich.

Jubileusz znakomitego pisarza

Karol H. Rostworowski święci dzisiaj w Krakowie ćwierćwiecze pracy pisarskiej.

(Patrz dzisiejszy Dział Kultury i Sztuki)

UWAGI

Były to lata przedwojenne! Jak zwykło się mówić, stare, d o b r e lata. Tylko, że tej „dobroci" nie odczuwał naród polski, żyjący w tęsknocie za wolnością. Rozrzuceni po całym świecie, wyznawali rozbitkowie polscy wśród obcego otoczenia swoją miłość i wierność dla macierzy.

Taką kolonją polską, która przed wojną szerzyła wieść o Polsce wśród obcych, była znakomita kolonja artystyczna w Monachjum, korzystająca pod niebem Bawarji z gościnności i życzliwości: Gierymscy, Chełmoński, Brandt, Siemiradzki, Falat — i tyle innych, znakomitych nazwisk, a w pierwszej linji Alfred Wierusz-Kowalski, oto ludzie, których sława ozłacała imię narodu polskiego zagranicą, a których osobiste zalety duszy i charakteru stanowiły najlepszą propagandę narodową wśród obcych.

Dziś warto przypomnieć owe świetne karty propagandy polskości zagranicą, lata ambasadorowania naszej sztuki między obcymi, kiedy żaden „urząd", ani żaden „fundusz" nie wspomagał bezinteresownej akcji.

Monachijski dom Alfreda i Jadwigi z Szymanowskich Wieruszów-Kowalskich był wtedy oazą i zarazem odskocznią dla młodej generacji. Sam pan domu, z łaski panującego w Bawarji księcia Luitpolda korzystał z honorów profesora akademji i mógł swe stosunki dworskie i dyplomatyczne zużytkowywać dla dobra imienia Polski. Przez jego salony przewinęło się wiele cudzoziemców — Anglików, Amerykan — którzy pod czarem polskiej gościnności i polskiej kultury niejednokrotnie wywdzięczali się później temu „egzotycznemu" i przypadkowo poznanemu krajowi, zwłaszcza gdy w latach wielkiej wojny ważyły się losy Polski w Paryżu, Londynie i Waszyngtonie.

Podobnych nieurzędowych ambasad polskości jest teraz zagranicą coraz mniej. Część rodaków, zamieszkałych przed wojną na obczyźnie, powróciła do kraju. Nowych domów polskich prawie już niema. Obecne utrudnienia paszportowe do reszty paraliżują kontakt, ze szkodą dla naszej propagandy, której nie zastąpią żadne urzędy dyplomatyczne, jako że są właśnie „urzędami".

*

W chwili, gdy prochy Alfreda Wieruszа-Kowalskiego po przeszło 20 latach spoczynku w monachijskiej ziemi powracają do kraju, by spocząć teraz na stałe na cmentarzu powązkowskim w Warszawie, przypomina się rola owych przedwojennych ambasadorów imienia polskiego zagranicą, których praca dla odrodzenia naszego państwa czeka jeszcze na należyte oświetlenie i uczczenie.

Ś.p. ks. prałat dr. Kazimierz Rolewski

Wczoraj wieczorem rozeszła się po mieście bolesna wiadomość o przedwczesnym zgonie śp. ks. prałata Kazimierza Rolewskiego, nieodżałowanego rektora Seminarjum Duchownego. Śp. Zmarły chorował już od dłuższego czasu i trzeba się było liczyć z katastrofą rychlej czy później. A jednak zgon tego czcigodnego kapłana, zacnego obywatela i umiłowanego wychowawcy młodzieży, wzbudził w szerokich kołach społeczeństwa wstrząsające wrażenie.

Z powodu swoich wielkich zalet umysłu jako kapłan, obywatel i wychowawca, był śp. ks. Rolewski niewątpliwie powołany do wielkich rzeczy. Niestety choroba, nurtująca oddawna jego organizm, powaliła go w sile wieku na łoże boleści, do którego był przykuty przez szereg miesięcy i z którego obecnie śmierć go wyzwoliła. W styczniu rb. przypadające 25-lecie kapłaństwa śp. ks. prał. Rolewskiego zgromadziło przy łożu chorego grono najbliższych osób, które wtenczas ze wzruszeniem składały mu dowody swej serdecznej troski i współczucia.

Śp. ks. prał. Kazimierz Rolewski pochodził z Poznania, urodził się na Jeżycach 2 czerwca 1887 r. Po ukończeniu nauk gimnazjalnych, egzamin maturalny zdał w gimnazjum św. Mikołaja w Lipsku. Poświęciwszy się studjom teologicznym, po ich ukończeniu otrzymał święcenia kapłańskie 22 stycznia 1911 roku. Dalsze studja odbywał na uniwersytetach poznańskim i warszawskim, uwieńczone uzyskaniem tytułu doktora.

Jako młody kapłan poświęcił się ks. Rolewski pracy wśród naszego wychodźtwa sezonowego w Saksonji, gdzie zjednał sobie wiele sympatji. Od roku 1911—16 był również kapelanem przy kościele nadwornym w Dreźnie. Następnie, powróciwszy do kraju, od r. 1916—22 pracował jako duszpasterz w Głuszynie, w Starołęce i Sieradzu. W r. 1922 został mianowany proboszczem w Ostrowie i przebywał tam do r. 1928, mianowany w międzyczasie także dziekanem tamtejszego dekanatu. Stąd został powołany na stanowisko rektora i profesora Seminarjum Duchownego w Poznaniu, które to stanowisko zajmował od 1 grudnia 1928 do 11 września 1935, gdzie wskutek choroby zniewolony był do zrezygnowania z niego.

Poprzestajemy na razie na tych krótkich danych biograficznych, odkładając umieszczenie obszerniejszego nekrologu śp. Zmarłego do dni następnych.

R. i p.!

ŻYCIE SOKOLE

Rada okręgowa w Lesznie

W niedzielę w sali na boisku „Sokoła" otworzył dh. prezes Kotlarski zjazd rady okręgu w obecności 54 osób, witając m. in. delegata dzielnicy dh. Fellnera, delegatkę dzielnicowego wydziału sokolic dchnę Kołodziejską. Poświęca dalej wspomnienie tym, którzy szeregi nasze opuścili na zawsze, przyczem pamięć ich uczcili zebrani przez powstanie. Zawiadamia, że delegatów nie wysłały gniazda Bojanowo, Drzewce i Rokosowo.

Zkolei delegat dzielnicy dh. Fellner w dłuższych wywodach omówił program przedstawiony przez prezesa Związku dha Fr. Arciszewskiego na zjeździe zarządu dzielnicy w dniu 1 marca br. i wzywał wszystkich delegatów do jak najintensywniejszej pracy. Druh prezes Kotlarski przedłożył szereg komunikatów, które przyjęto do wiadomości, poczem naczelnik okr. dh. Rydlewicz podał w streszczeniu przemówienie prezesa Związku na zjeździe zarządu dzielnicy.

W dalszym ciągu rozpoczęły się sprawozdania członków zarządu: prezesa, sekretarza, skarbnika, naczelnika naczelniczki. Wynika z nich, że zarząd okręgu i gniazda pracują bardzo sprawnie, a jeśli są jeszcze jakie niedociągnięcia, to niewątpliwie usunie się je w bieżącym roku. Nad sprawozdaniami potoczyła się ożywiona dyskusja, w której zabierało głos kilkunastu delegatów. Druh prezes i członkowie zarządu dali wyczerpujące wyjaśnienia, poczem delegat dzielnicy bardzo serdecznie podziękował prezesowi dh. Kotlarskiemu, członkom zarządu i delegatom gniazd za sumienną oraz bardzo wydatną pracę.

Zkolei budżet uchwalono w wysokości 2.100 zł. Pierwszym wiceprezesem okręgu wybrano druha Peykerta. Ponadto powołano 3 członków zarządu, 3 członków komisji rewizyjnej i 5 członków sądu honorowego. Zlot okr. uchwalono urządzić w Krobi dnia 28 czerwca r. b. Sprawy techniczne szczegółowo omawiali naczelnik okręgu druh Rydlewicz i naczelniczka druhna Szulczykówna.

W wolnych głosach przemawiało kilku druhów, poczem prezes Kotlarski zamknął zjazd z wezwaniem do dalszej pracy.

HABANITA
CALENDAL NAMIKO
MOLINARD JEUNE – PARIS
GENER. ZASTĘPSTWO NA POLSKĘ I GDAŃSK,
K. & A. MIKLASZEWSKI – KRAKÓW
Tg 482

Plotki stołeczne

13 marca.

Dziwne odnosi się wrażenia, gdy się przegląda prasę zagraniczną i wmyśla się w naszą sytuację wewnętrzną. Świat jest pełen niepokoju. Czuje się znamienicie, że wszyscy doceniają powagę sytuacji i obawiają się bardzo poważnie o przyszłość i o pokój. Debaty, dyskusje, rozstrząsania ...

A my? Wszystko to się dzieje gdzieś daleko, za morzem Północnem, za kanałem la Manche, za siódmą górą i siódmą rzeką. Troski, jakiemi przepojona jest opinja Europy zachodniej, do nas nie docierają.

Byle polska wieś zaciszna, byle tylko wieś spokojna....

*

Gdzieś po kawiarniach gromadka zawodowych polityków rozstrząsa losy świata, powtarzając doniesienia, wyczytane w pismach naszych, doniesienia ułamkowe i niestety nie dające właściwego obrazu rzeczy. Przestaliśmy być wrażliwi na zagadnienia międzynarodowe. Jesteśmy spokojni, że mamy umowę o nieagresji i śpimy najspokojniej, jakby się na świecie nic nie działo, albo jakbyśmy żyli na planecie, oddzielonej od życia i wpływów zewnętrznych.

Nasze czynniki oficjalne otoczyły się, jak zawsze, tajemniczością, — i dobrze im z tem wszystkiem.

A ciała ustawodawcze? Toczą się właśnie debaty budżetowe. Zasiada w tym Senacie i ks. Lubomirski, który przez szereg lat był prezesem komisji zagranicznej Senatu. Zasiada i ks. Radziwiłł, który był prezesem komisji zagranicznej Sejmu i jest ciągle prezesem unji parlamentarnej polsko - francuskiej. Zasiadają w nim trzej dawni premjerzy. Zasiada nawet obecny minister spraw zagranicznych.

Odezwał się tylko głos, skromny i wpleciony w inne zagadnienia wewnętrzne, głos p. Radziwiłła, który wprawdzie uznał słuszność stanowiska Francji, ale równocześnie ocenił tak optymistycznie mowę kanclerza Rzeszy, że dopatrzył się tam uznania pełnej stabilizacji granic europejskich. Poza tem zwrócił uwagę na złudzenia, jakim nie wolno się oddawać w stosunku do Niemiec, p. B. Chrzanowski z Poznania. To wszystko. A pono i te dwa głosy były u góry źle przyjęte....

*

Nawet gdy przyszła kwestja wzmożenia obrony naszych granic, to obchodzono się z tem zagadnieniem ogromnie symbolicznie. Mówiono takiemi ogródkami, jakby nie było żadnych faktów, budzących niepokój.

Zato wewnątrz wszyscy doskonale wszystko rozumieli. Żywe oklaski towarzyszyły stale wszystkim wystąpieniom, nawołującym do obrony. Z różnych stron, a przedewszystkiem ze strony czynników wojskowych, podnoszono konieczność zespolenia sił narodu.

Jakżeż w takiej sytuacji wypadały ataki szeregu członków Senatu, skierowane przeciwko obozowi narodowemu? Jakże można tłumaczyć sobie wystąpienie dyrektora gimnazjum częstochowskiego, domagającego się rozwiązania „antypaństwowego Stronnictwa Narodowego"?...

Jakież to wszystko jest małe, poziome, niewybiegające poza rogatki własnego zaścianka — w obliczu niebezpieczeństw nam zagrażających i w obliczu wydarzeń, które idą?....

*

I jeszcze jeden szczegół:

Zaszły wypadki w Przytyku. Komunikat oficjalny P. A. T. mówił o dwu czy trzech trupach i kilkunastu rannych. Nie wspominał bliżej o charakterze tych wydarzeń. Wystąpił w Senacie rabin prof. dr. Schorr i poruszył tę sprawę przy omawianiu budżetu ministerstwa spraw wewnętrznych. Uczynił to, ze swego stanowiska, całkiem słusznie; spełnił swój obowiązek. Przemówienia tego słuchał minister spraw wewnętrznych. Przemówienia tego słuchało wielu członków Senatu. Minister spraw wewnętrznych nie zabrał głosu. Nikt z senatorów nie wrócił do tej sprawy.

Były manifestacje studenckie w Warszawie. Informacje o nich były bardzo ogólnikowe. Toczyła się w piątek dyskusja nad budżetem ministerstwa spraw wewnętrznych, a w sobotę nad budżetem ministerstwa oświaty. I tu i tam obecni byli kierownicy resortu. Było bardzo wielu członków Senatu. Ani ministrowie, ani członkowie Senatu spraw tych nie poruszali. Wszyscy milczeli.

*

Profesor uniwersytetu, członek Senatu, Żyd, miał odwagę wystąpić w obronie swoich współwyznawców, miał odwagę domagać się wyjaśnienia położenia.

Na ławach senackich zasiada wielu profesorów wyższych uczelni, zasiadają ludzie, którzy zajmują wybitne stanowiska w różnych organizacjach społecznych. Ale nikt nie domagał się wyjaśnienia manifestacyj, które fascynowały stolicę i spowodowały skromnego tramwajarza do zainicjowania składek na młodzież akademicką.

Ukrywaniem życia pod korcem nie zdoła się go ukryć. Powtarzaniem Wyspiańskiego nie stworzy się wcale idylli....

WARSZAWIANIN.

Z kraju

WIELKI ZJAZD NA ZLOT ŚPIEWAKÓW W STOLICY

Pierwszy zlot śpiewaków polskich, który odbędzie się w Warszawie w czerwcu rb. pod protektoratem Prezydenta Rzeczypospolitej, wzbudził wielkie zainteresowanie w ośrodkach polskich na obczyźnie. Dotychczas zgłoszony już został udział polskich zespołów śpiewaczych z Austrji, Czechosłowacji, Francji, Łotwy, Niemiec, Rumunji i Stanów Zjednoczonych. Dotąd zapowiedziany jest przyjazd 500 Polaków z zagranicy.

KRADZIEŻE W POLSCE

Jak wynika z ostatnich zestawień, w grudniu ub. r. zawiadomiono władze policyjne w Polsce o 40.128 kradzieżach. Największa ilość kradzieży przypada na województwo lwowskie, mianowicie 15.549. W woj kieleckiem dokonano 10.600 kradzieży, w krakowskiem 10.325, w poznańskiem 10.183, w łódzkiem 9.892, w warszawskiem 8.405, w lubelskiem 8.962, w pomorskiem 7.370, w tarnopolskiem 6.110, w wołyńskiem 5.542, w stanisławowskiem 5.350, w m. st. Warszawie 5.060, w białostockiem 4.845, w wileńskiem 4.653, w śląskiem 4.651, w poleskiem 4.459 i w woj. nowogrodzkiem 3.564 kradzieże.

WIĘCEJ POMARAŃCZ Z PALESTYNY

Prasa żydowska donosi, że na skutek starań polsko - palestyńskiej izby handlowej, ministerstwo przemysłu i handlu wyznaczyło dodatkowy kontyngent palestyńskich owoców cytrusowych na 2.000 t. Ogółem tegoroczny kontyngent palestyńskich owoców cytrusowych wyniesie 12.000 tonn.

BANDYTA KOLEJOWY ARESZTOWANY

Jak donoszą, bandyta, który w tych dniach na linji Warszawa — Żyrardów zastrzelił w pociągu reprezentanta hurtowni spirytusowej w Grodzisku Mazowieckim Sonermana i zrabował mu teczkę z większą gotówką został ujęty. Podczas obławy policyjnej przytrzymano ogółem 7 osób, które następnie skonfrontowano ze świadkami zdarzenia. Wśród nich jedna została poznana jako napastnik i morderca. Zatrzymany jest znanym złodziejem kolejowym; nazwiska aresztowanego narazie się jeszcze nie wymienia ze względu na dalszy przebieg śledztwa.

„CHRZEŚCIJAŃSKI DOM ODZIEŻOWY" W ŁODZI

Wydział Gospodarczy Stronnictwa Narodowego w Łodzi zawiadamia o otwarciu na miejscu przy ul. 11-go Listopada 20 wytworni oraz hurtowej i detalicznej sprzedaży odzieży pod firmą „Chrześcijański Dom Odzieżowy". Narazie będą tam wytwarzane ubrania męskie i paltoty. Krok ten Wydziału Gospodarczego S. N., podyktowany przez naglącą potrzebę, będzie niewątpliwie powitany przez szeroki ogół z zadowoleniem.

ZNIESIENIE UBOJU RYTUALNEGO W KATOWICACH

Na onegdajszem posiedzeniu rady miejskiej w Katowicach, większością głosów uchwalono zakaz uboju rytualnego. Rada miejska wydała zakaz uboju przez zmianę dotychczas obowiązującego statutu rzeźni miejskiej w Katowicach.

GDY SIĘ NIEMA UPOWAŻNIENIA DO PROWADZENIA SAMOCHODU

W Krynicy ubiegłego lata zdarzył się wypadek samochodowy, w którym jedna osoba postradała życie, a druga uległa okaleczeniu. Obecnie sprawą tą zajmował się sąd apelacyjny w Krakowie. Owego dnia letniego aleją obok deptaka w Krynicy przejeżdżała autem właścicielka willi Rosenbergowa, która sama kierowała, mając szofera obok, aczkolwiek nie miała prawa jazdy. I w pewnym momencie auto wpadło na deptak między publiczność, wywołując szalony popłoch. Kuracjuszka Helena Rudnicka z Warszawy doznała tak ciężkich obrażeń, że wskutek nich zmarła, a inna kuracjuszka Szydarowska doznała poważnej kontuzji nóg.

Sąd okręgowy w Nowym Sączu skazał Rosenbergową za prowadzenie samochodu bez upoważnienia i spowodowanie tych wypadków na rok więzienia. Sąd apelacyjny w Krakowie wyrok ten zatwierdził, darując skazanej pół roku kary na mocy amnestji. Ponadto okaleczona p. Szydarowska skarży ją o odszkodowanie w wysokości 5.000 zł i zwrot kosztów leczenia w kwocie 1200 zł.

STRONNICTWO NARODOWE

Koło Górczyn

Zebranie S. N. koło Górczyn obwód II (willa Górczyn) odbędzie się w niedzielę, 15 b. m. w lokalu p. Śniegockiego, ul. Palacza 115. Początek o godz. 15-ej.

Koło Stare Miasto — Sekcja młodych.

Zebranie plenarne odbędzie się 17 marca 1936 r. w lokalu Wróblewicza, Chwaliszewo 68 Początek o godzinie 19-ej.

Przybycie młodych i kandydatów obowiązkowe.

Kierownik.

Koło Winiary — Sekcja Młodzieżowa

urządza zebranie dla członków w niedzielę, 15 b. m. o godz. 17 w Sokolni. Ważne sprawy! Czołem! Kierownik.

„Mała wojna“

Cała prasa europejska rozbrzmiewa od paru tygodni odgłosami narastającej jakoby groźby wojny japońsko-sowieckiej, której prologiem ma być szereg drobnych zresztą zatargów zbrojnych na pograniczu Mandżukuo z Mongolją Zewnętrzną. Niektóre pisma polskie chcą tu nawet widzieć Piemont ekspansji japońskiej w kierunku Syberji, klin, którego ostrze ma zagrażać Irkuckowi, a zatem połączeniu Rosji z Władywostokiem. Opierając się na dokładnej znajomości terenu zaognienia, skłonny jestem przypuszczać, że przyczyny niepokoju, odczuwanego przez opinję europejską, wynikają poza ogólnie podwyższoną temeperaturą polityczną z gruntownej nieznajomości miejscowych warunków goepolitycznych, odbiegających biegunowo od stosunków europejskich, drobnej skali map posiadanych, nie uwidaczniających ogromu obszarów wschodnio-azjatyckich, i niezrozumienia doskonale prowadzonej akcji polityczno-strategicznej Japonji.

Przy zepsutym żołądku, zaburzeniach trawienia, niesmaku w ustach, bólu w skroniach, gorączce, zaparciu stolca, wymiotach lub rozwolnieniu już jedna szklanka naturalnej wody gorzkiej **Franciszka-Józefa** działa pewnie, szybko i dodatnio. Zalecana przez lekarzy.
Tg 479

Ośrodkiem przesadnych alarmów jest stale Charbin. Tu fabrykuje się fantastyczne sowieckie „podziemne pozycje betonowe dla armat i kulomiotów“ itd., a źródłem tych wieści są stale koła miejscowej emigracji rosyjskiej, pragnące obalenia bolszewizmu.

Sytuację polityczno - strategiczną Mongolji Zewnętrznej uwydatnia wyraźnie geografja kraju. Powierzchnia jego jest lekko falista, w północno-zachodniej części mocno zalesiona, klimat surowy, zima małośnieżna, od jesieni do wiosny panują wiatry niesłychanie ostre. Ludność przeważnie koczownicza, pasterska. Zainteresowanie główne to sprawa pastwisk, poczucie jedności rasowej słabe. Większość liczebną mają Mongołowie z dużą i ku zachodowi wzrastającą domieszką Chińczyków, Tybetańczyków, Burjatów, Tunguzów, Oroczonów, Tatarów, połączonych jedynie językiem i wyznaniem lamaickiem, którego duchowieństwo jest tu niesłychanie liczne. Kraj posiada złoto, srebro, węgiel, żelazo i miedź, ale nic jeszcze nie jest eksploatowane. Wykorzystuje się jedynie hodowlę bydła.

Niepodległościowy ruch mongolski istnieje od lat dwudziestu. Podpalany jest od wschodu przez Japonję, a od zachodu przez Sowiety. Zabarwienie naturalnie jest zupełnie odmienne. Na czele jego stoi cała kasta duchowieństwa i szefowie szczepów; usposobienie jest filojapońskie. Masa jest bierna, ale sprzyja więcej Sowietom.

O ile Mandżukuo i wschodnio-północna część Chin jest opanowana przez Japonję, o tyle Mongolją Zewnętrzną rządzą od 1924 r. Sowiety, nietylko pod względem politycznym, ale i gospodarczym. Granice z Mandżurją są zupełnie płynne. Ludność koczuje ze swemi stadami, jak jej wypadnie, a jeśli gdziekolwiek na głównym trakcie karawanowym znajdą się słupy graniczne, mają one znaczenie tylko symboliczne. Bezpośrednie sąsiedztwo z Rzeczpospolitą Burjacko-Mongolską (Zabajkałem sowieckim) przenikniętą elementem rosyjskim, a względnie dobrze zagospodarowaną, zapewnia Sowietom o wiele większy wpływ na stosunki wewnętrzne kraju, niż wątpliwy nacisk zupełnie słabego Mandżukuo.

„Klin“ strategiczny, skierowany w kierunku Irkucka, nie wygląda w rzeczywistości tak groźnie. Kraj dokoła Bajkału jest górzysty, nadaje się doskonale do uporczywej obrony i posiada dużą obsadę wojskową, a na jego przedpolu znajduje się armja mongolska, zorganizowana przed kilkunastu laty przez Sowiety w zależności od stepowego charakteru ewentualnego teatru wojny. Liczy ona 15 brygad konnicy i 2 dywizje piechoty, dobrze wyposażone w artylerję różnych typów. W składzie armji znajduje się również oddział pancerny, złożony z 40 maszyn i czołgów, — wreszcie 3 oddziały samolotów. Prawie całe dowództwo jest rosyjskie. Jakakolwiek zatem akcja poważna armji japońskiej w tym kierunku, z linją operacyjną długości prawie dwóch tysięcy km po bezdrożach, jest nieprawdopodobna i napewno nie przewidywana przez japoński sztab generalny. Ma on cele, wytknięte przed pięciu laty, i realizowane konsekwentnie, a dążą one wymownie do zamknięcia przed białą rasą „drzwi otwartych“ na całem wybrzeżu Chin nadmorskich, gdzie się skupia potencjał ekonomiczny imperjum. Operacja ta pozwala wykorzystać doskonałe połączenie morskie armji z imperjum.

Akcja w Mongolji ma cele zupełnie odmienne. Japonja pragnie zahamować przenikanie komunizmu w Mandżukuo i na południu Chin, gdzie nabiera siły „republika chłopska“ w Seczuanie i wzrastają nastroje przeciwjapońskie. Dotarły one aż do Pekinu, gdzie trwają nacjonalistyczne rozruchy studenckie.

W Japonji wybuchło w święto powstanie wojskowe. Nie miało ono na celu dokonania wewnętrznego przewrotu politycznego. Inicjatorzy jego — młodzież pragnie wzmocnienia pochodu imperjalizmu na kontynencie. Nie wzmocni to przewidywań wojny z Sowietami, przeciwnie walka wewnętrzna osłabi na jakiś czas zewnętrzną prężność Japonji; musi ją ona przecie przechorować. Naturalnie będzie trwała akcja, mająca na celu zmniejszenie nacisku propagandy Kominternu w Chinach i uzyskanie pewnych koncesyj gospodarczych na wybrzeżach sowieckich, ale stanowczej rozgrywki należy oczekiwać bardziej na południu. Zaognienie obecne winno zatem najbardziej zainteresować Wielką Brytanję.

E. DE HENNING-MICHAELIS,
generał.

NISKA CENA — DOGODNE RATY
SPECJALNE WARUNKI SPRZEDAZY
za POŻYCZKĘ NARODOWĄ

udostępniają najszerszym kołom publiczności nabycie doskonałych odbiorników

ECHO

Bliższe informacje i sprzedaż w sklepach radjowych: Block-Brun S. A., św. Marcina 25, Poznańskie T-wo Telefonów, Piekary 16/17, Poznańskie T-wo Radjowe, Ratajczaka 39, K. Matuszak, Pierackiego 16, St. Kamiński, Stary Rynek 13/14, Wł. Makowski, Marcinkowskiego 26, Idaszak i Walczak, św. Marcina 18, „Strzała“, Al. Marcinkowskiego 20, „Emka“, Wrocławska 30.

SPRZEDAŻ za POŻYCZKĘ NARODOWĄ w POWYŻSZYCH SKLEPACH lub bezpośrednio w P. Z. T. PAŃSTWOWYCH ZAKŁADACH TELE- i RADJOTECHNICZNYCH w Warszawie, Grochowska 26/34. ng 7144

Od Renu ku Wiśle

Powaga zdarzeń nad Renem zachęca do dokładnej znajomości stanu prawnego tamtejszego i następstw prawnych także dla Polski.

Już same określenia traktatu wersalskiego, który w artykułach 42 i 43 ustanowił pas bezwzględnie rozbrojony w Niemczech po lewej stronie Renu i na 50 km wszerz na prawym brzegu, są bardzo mocne, gdyż art. 44 mówi:

„W razie gdyby Niemcy naruszyły w jakikolwiek sposób postanowienia artykułów 42 i 43, byłyby uznane za popełniające czyn nieprzyjacielski wobec państw, podpisujących ten traktat, oraz za zmierzające do zaburzenia pokoju świata.“

Jest to zatem zerwanie umowy nietylko z sąsiadami pogranicznymi nad Renem, ale ze wszystkiemi państwami, które podpisały traktat z Niemcami w Wersalu. Do nich należy także Polska. Rzeczowo jest to najzupełniej słuszne. Jeśli bowiem Niemcy umocnią się wojskowo na zaporze Renu, nietylko ułatwią sobie wypad zaczepny na zachód, ale także obronne trzymanie się tam, gdy zaczepnie ruszą na wschód.

Stanowcze te określenia traktatu wersalskiego z roku 1919, które mogły uzasadniać natychmiastowy odpór zbrojny Francji i Belgji, przy zwróceniu się do Rady Ligi Narodów głównie dla uzyskania współdziałania ogólnego, zostały bliżej określone w pakcie reńskim w Locarno w r. 1925 w taki sposób:

1) Naruszenie art. 42 i 43 o rozbrojeniu pasa nadreńskiego może być t. zw. jaskrawe, gdy wobec zgromadzenia sił wojskowych w strefie zdemilitaryzowanej konieczna jest akcja natychmiastowa (art. 2 p. 1), i wtedy Francja i Belgja są upoważnione do odporu zbrojnego bez względu na istniejące pozatem zobowiązanie nieuciekania się do wojny. Jednocześnie w każdym razie zawiadamia się (art. 4 p. 1) Radę Ligi. Państwa poręczające, Anglja i Włochy, mogą (art. 4 p. 3) odrazu przyłączyć się do działań zbrojnych Francji i Belgji, jeśli same uznają, że jest to naruszenie t. zw. jaskrawe, lub mogą czekać na orzeczenie Rady Ligi, powzięte jednomyślnie poza głosami stron.

2) Naruszenie art. 42 i 43 o rozwiązaniu pasa nadreńskiego inne, niż t. zw. jaskrawe, załatwiane jest w drodze uchwały Rady Ligi, a jeśli stwierdzi ona pogwałcenie (art. 4 p. 2), państwa poręczające, Anglja i Włochy, zobowiązane są do natychmiastowej pomocy na rzecz dotkniętych pogwałceniem.

3) Wobec tego, iż pakt reński zastrzega (art. 7), że nie ogranicza on ogólnych zadań Ligi Narodów w zakresie obrony pokoju, uchwała Rady Ligi, stwierdzająca naruszenie art. 42 i 43 traktatu wersalskiego, pociąga za sobą obowiązki wszystkich członków Ligi, określone przez Radę.

Otóż obecny stan rzeczy jest taki, że Francja i Belgja zwróciły się do Rady Ligi 8 bm. o pogwałcenie art. 42 i 43 traktatu wersalskiego, oraz art. 1 paktu reńskiego, zastrzegającego nietykalność pasa rozbrojonego ze strony Niemiec, a także art. 8 tego paktu, którego Niemcom nie wolno wypowiadać jednostronnie, jak to uczyniły, gdyż tylko Rada Ligi ma prawo większością 2/3 głosów uchylić pakt reński, dając wzamian inne rękojmie. Niemcy, choć nie należą do Ligi, wezwane są z mocy art. 17 paktu Ligi do stawiennictwa na załatwianie tej sprawy, która jednak toczyć się będzie z niemi lub bez nich. Jednomyślna uchwała Rady Ligi nakłada obowiązki wszystkim członkom, a daje państwom, a więc Francji, Belgji itd., swobodę działania, ze zbrojnem włącznie.

Ale i to trzeba mieć na uwadze, że naruszenie t. zw. zwykłe może być w dalszym toku rzeczy uznane przez Francję i Belgję za t. zw. jaskrawe. Bo przecież wystarcza na to zgromadzenie, jak mówi art. 2 paktu reńskiego, sił wojskowych w pasie rozbrojonym. A to określenie daje duże możliwości.

Dla Polski stan prawny wynika nietylko z art. 44 traktatu wersalskiego, jako dla jednego z państw podpisujących. Sojusz polsko - francuski z 19 lutego 1921 zapewnia pomoc wzajemną na rzecz utrzymania postanowień traktatów pokojowych i innych wspólnie podpisanych przez Francję i Polskę. Nadto zaś w Locarno, gdzie Francja podpisała z Niemcami pakt reński, a Polska podpisała z Niemcami układ o nieuciekaniu się do siły, lecz załatwianiu sporów polubownie lub rozjemczo, stanął też dodatkowy układ sojuszniczy polsko - francuski z 16 października 1925, który naruszenie przez Niemcy tych układów, t. j. paktu reńskiego i układu polsko - niemieckiego o nienapadaniu, poddaje osobno i wyraźnie obowiązkowi wzajemnej pomocy między Francją i Polską.

St. St.

Duża fabryka poszukuje
dobrze wprowadzonych w branży elektrotechnicznej
przedstawicieli rejonowych
dla sprzedaży artykułów radjowych.
Pierwszeństwo mają osoby mogące ponosić del-credere. Oferty pod „Energja i dobry zarobek“ do Biura Ogłoszeń „PAR“, Warszawa, Bracka 17.
Pg 2891-62,149

Rewizje i aresztowania

P y z d r y Aresztowano tu pp.: Wacława Bączkiewicza z Pyzdr i Bronisza z Lisewa członków Str. Nar., a ponadto nieczłonków: pp. Stanisława Remszla, Konstantego Łyskawę i Andrzeja Drobniewskiego, wszystkich z Pyzdr pod zarzutem brania udziału w ostatnich zajściach antyżydowskich w Zagorowie. Wszystkich aresztowanych przewieziono do Zagórowa; tam po przesłuchaniu przez sędziego śledczego dnia następnego ich zwolniono.

W dniu 3 bm. aresztowano w Ratajach członków Stronnictwa Narodowego: Kazimierza Woźniaka, Aleksandra Urbaniaka, Jana Kmińskiego, Ignacego Ignaszaka, Józefa Kamińskiego i Władysława Andryszaka, wszystkich z Rataj. Zarzuca się im wybicie szyb na szkodę Żyda Benni Arbusa z Rataj. Odstawiono ich do sędziego śledczego w Koninie. (cs)

Hemoroidy
są przyczyną złego samopoczucia i t. p. Należy bezwzględnie usunąć te dokuczliwe cierpienia. Przy hemoroidach stosuje się
Anusol
„Goedecke“
DO NABYCIA W APTEKACH
12 czopków zł. 5.- 6 czopków zł. 3.-
Tg 434

Obrona kanału panamskiego przed Japonją

W tych dniach zawarty został nowy układ polityczny między St. Zjednoczonemi a Republiką Panamską, który stanowi odnowienie i zaktualizowanie traktatu z r. 1903.

Układ obecny oddaje całą obronę kanału i wybrzeży panamskich St. Zjednoczonym, które w ten sposób zapewniły sobie możność odparowania wszelkich ewentualnych ataków japońskich. Kanał Panamski znajduje się mianowicie w ostatnich latach coraz bardziej w zasięgu ekspansji japońskiej. Na fakt ten wskazują również cyfry obrotu handlowego, który wykazuje w ub. roku ponad dwa razy większy ruchu z Pacyfiku na Atlantyk (16,95 milj. t.), aniżeli w kierunku odwrotnym (7,74 milj. t.).

Zwiększona aktywność japońska na wodach Pacyfiku skłoniła Amerykę do spotęgowania czujności, a układ z Panamą daje temu znamienny wyraz.

Ofiary lawiny

J a m m u. (PAT.) Według sprawozdania urzędowego, ofiarą lawiny w północnym Kaszmirze padło 86 osób, w tem 3 oficerów brytyjskich, wracających z wycieczki narciarskiej. — (K a s z m i r — największe państwo hołdownicze w Indjach na półn.zach. u stóp Himalajów. — red.)

z ZAKONNIKIEM
PIGUŁKI REFORMACKIE
STOSUJĄ SIĘ:
JAKO REGULUJĄCE ŻOŁĄDEK,
PRZY CIERPIENIACH WĄTROBY,
NADMIERNEJ OTYŁOŚCI,
UŚMIERZAJĄCE HEMOROIDY
I PRZY SKŁONNOŚCIACH
DO OBSTRUKCJI SĄ ŁAGODNYM
ŚRODKIEM PRZECZYSZCZAJĄCYM.
UŻYCIE 1-2 PIGUŁKI NA NOC.

P-5681/2

Co słychać we Lwowie?

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego")

Lwów, 13 marca

Oczywiście jeżeli pisze się list ze Lwowa, to musi się zacząć od Ukraińców. Tak już jest i na to niema rady. Korespondent łódzki „Kurj. Pozn." dość często pisze o wielkim przemyśle, zagadnieniach pracy i strajkach, korespondent krakowski stale walczy z krakowskimi Żydami, a ja muszę zaczynać od Ukraińców.

Otóż ze spraw ukraińskich zajmują uwagę lwowian przedewszystkiem pogłoski o bliskich już koncesjach ze strony rządu. Wiadomość o mającem nastąpić mianowaniu Ukraińca wiceministrem spraw wewnętrznych i trzech wicewojewodów Ukraińców przybyła do Lwowa — z Rygi, z tamtejszego rosyjskiego, ale przez Żydów redagowanego dziennika „Siewodnia". We Lwowie powtórzyła tę pogłoskę sjonistyczna „Chwila", a za nią inne dzienniki. Na drugi dzień ukazała się z tego samego źródła wiadomość o katedrze ukraińskiego języka i literatury na uniwersytecie Jana Kazimierza. Niewiadomo, ile w tych wszystkich wiadomościach prawdy.

Co do rzeczy samej, to mianowanie wiceministra i trzech wicewojewodów Ukraińców byłoby oddaniem w ich ręce administracji państwowej w Małopolsce wschodniej. Nie ulega wątpliwości, że większą rolę odgrywałby energiczny, znający stosunki miejscowe i wewnętrzno-polskie, Rusin, niż Polak, piastujący często urząd bez specjalnych kwalifikacyj rzeczowych, a tylko ze względu na cenione dzisiaj zasługi szczególne. Taki Polak mógłby na niejednej sprawie potknąć się — jak to często bywa —, a na jego miejsce przychodziłby inny, jeszcze mniej mogący sprostać konkurencji współrządzącego Ukraińca. Do tego trzeba dodać, że Rusini znają życie polskie nawskroś, a Polacy ruskiego nie znają z powodu odrębności alfabetu. Powtarza się tu w pewnej mierze ta sama przeszkoda, co w kwestji żydowskiej.

Istnieje na uniwersytecie lwowskim katedra języka i literatury ruskiej, obsadzona przez Polaka, prof. Janowa, nie cieszącego się sympatjami politycznego obozu ukraińskiego. Niewiadomo więc, jakby to było z tą nową katedrą. Być może, że obok katedry ruskiej powstanie jeszcze ukraińska i obsadzona zostanie przez jakiegoś zagorzałego Ukraińca. Pierwszy krok został już zrobiony, gdyż niedawno ministerstwo spraw wewnętrznych wydało okólnik o zupełnej dopuszczalności w stosunkach urzędowych terminu „ukraiński" obok „ruski".

Ostatnio uwagę opinji publicznej wzbudził fakt, że w sejmowej komisji, obradującej nad sprawą uboju rytualnego, Ukraińcy głosowali razem z Żydami. Jest jeszcze jednym dowodem, że kierownictwo ruchu ukraińskiego uważa przedewszystkiem za swój obowiązek utrzymywać dobre stosunki z Żydami, jako naturalnymi sojusznikami w walce z narodem polskim. W tym wypadku posłowie ukraińscy postąpili wbrew nastrojom własnych mas, które są bardzo nieprzychylne dla Żydów. Są jednak konsekwentnie wychowywane w tej idei, że ważniejszym wrogiem jest Polska, naród polski i wyraziciel zewnętrzny tego narodu: polski obóz narodowy.

W myśl tej zasady wtrąciło Undo swoje trzy grosze do mowy ministra Raczkiewicza i w swoim lwowskim dzienniku „Diło" zażądało wprost rozwiązania Stronnictwa Narodowego. Społeczeństwo polskie nie zdaje sobie sprawy, jak kutym na cztery nogi i pozbawionym skrupułów jest przeciwnik ukraiński. Pakt ze „sanacją" pozwolił nacjonalistycznej partji ukraińskiej zająć obłudnie stanowisko życzliwe dla państwa polskiego, którego spokojnemu rozwojowi stoi na przeszkodzie właśnie nie Undo, nie komuniści, nie Żydzi, tylko polski obóz narodowy. Właściwym zamiarem ukraińskich graczy politycznych jest wywierać wpływ na stosunki polskie, nie dopuszczać do zjednoczenia polskiego społeczeństwa pod sztandarem idei narodowej i w czasach zamętu jak najwięcej wywalczyć dla siebie wszelkiemi środkami: prośbą i groźbą, terorem i paktami.

Dużo mi miejsca zajęły te sprawy ukraińskie i właściwie należałoby artykuł skończyć. Muszę jednak czytelnikom „Kurjera" słów parę napisać o zdarzeniu, dla Lwowa niepowszedniem. Oto dotychczasowy prezydent naszego miasta p. Drojanowski mianowany został naczelnikiem wydziału spraw osobowych w ministerstwie skarbu, złożył prezydenturę i opuszcza miasto. Był to jeden z tych ludzi, którzy zrobili „bajeczną karjerę". Niektórzy twierdzą, że b. prezydent Lwowa był samoukiem w pełnem tego słowa znaczeniu. Ze sprawami miejskiemi zapoznał się w ten sposób, że był księgowym w rodzinnem swojem mieście Mławie. Stąd stosunki wyniosły go na stanowisko burmistrza w Kowlu na Wołyniu. Poduczywszy się w wołyńskich nieskomplikowanych warunkach praktyki administracyjnej, otrzymał stanowisko w urzędzie wojewódzkim w Poznaniu. Stamtąd otrzymał stanowisko starosty w jednym z leżących na uboczu powiatów, a następnie został naczelnikiem wydziału bezpieczeństwa w województwie lwowskiem.

Potem awansował na zastępcę wojewody we Lwowie i zapoznawszy się ze sprawami miasta Lwowa, został mianowany jego komisarzem rządowym, a wreszcie po wyborach w roku 1933 — prezydentem. Z miejscowych nie popierał go nikt; cała lwowska „sanacja", nawet Związek Legjonistów i „usanowany" Związek Obrońców Lwowa, dosłownie nikt nie życzył sobie p. Drojanowskiego jako prezydenta Lwowa, a jednak on tym prezydentem został.

Wszyscy się dziwili temu szalonemu poparciu, jakie miał w Warszawie p. Drojanowski, tembardziej, że ten wysoki dygnitarz nie był nigdy w Legjonach, ani wogóle w żadnej formacji wojskowej.

M. R.

Pg 2889-62.49

Likwidacja stoczni w Gdyni

Cóż będzie z hasłem „Budujmy okręty na własnej stoczni!"

Jak nas informują „Stocznia Gdyńska" ma być zlikwidowaną. Tak postanowiło walne zebranie akcjonarjuszy przedsiębiorstwa. „Stocznia Gdyńska", aczkolwiek zatrudniała blisko 200 robotników, nie była stocznią w znaczeniu, w jakim się mówi o przyszłej stoczni okrętowej w Gdyni. Można jednak było „Stocznię Gdyńską" wielkiego warsztatu.

„Stocznia Gdyńska" od szeregu lat pracowała z niedoborami. Walne zebranie akcjonarjuszy stwierdziło niedobór w wysokości 350 tys. zł. Pod adresem kierownictwa stoczni wypowiadano w kołach fachowych dużo zastrzeżeń.

Dotąd niewiadomo, czy w miejsce „Stoczni Gdyńskiej" powstanie nowe przedsiębiorstwo. Postanowiona likwidacja i stwierdzone niedobory dobitnie jednak świadczą, że urzeczywistnienie hasła „Budujmy okręty na własnej stoczni!", nie jest rzeczą łatwą. Likwidacja „Stoczni Gdyńskiej" następuje właśnie w roku, w którym Liga Morska i Kolonjalna rzuciła hasła budowy okrętów w kraju. Oby przyjęto to za przekonywujący dowód, że bez programowego wysiłku piękne hasła pozostaną w sferze niezisziczonych marzeń. (p)

Z ruchu narodowego

— **PAKOŚĆ.** Odbyło się zebranie S. N. przy udziale ok. 200 osób, na które przybyli delegaci z Mogilna. Wygłoszono referat gospodarczy i ogólno-polityczny. W czasie zebrania zjawiło się dwóch posterunkowych, którzy przeprowadzili kontrolę legitymacyj. Z entuzjastycznego zebrania wynika, że mimo aresztowania kierownika placówki, p. Balcerzaka, który od 3 tygodni przebywa w więzieniu w Mogilnie, idea narodowa znajduje coraz więcej zwolenników. (p)

— **PONIEC.** Odbyło się plenarne zebranie S. N., któremu przewodn. prezes koła p Balcerzak. Referaty wygłosili pp. Stangrecki i Krzyżostaniak. (pb)

— **PYZDRY.** Na zebraniu S. N. w Sługocinie referat wygłosił kier. koła p. Edward Kałużny.

— Na zebraniu koła S. N. w Ciemierowie referat wygłosił p. Wojtkowiak. Przewodniczył zebraniu p. Józef Szymczak.

— We wsi Niniew, pow. Konin, odbyło się miesięczne zebranie S. N. Kieruje kołem p. Józef Chyżak. (rw)

— **SKOKI.** Na walnem zebraniu S. N. wybrano zarząd w składzie pp.: Franc. Kwietniewski — kierownik, Teodor Cegielski — zast., Stan. Gruszczyński — sekretarz, Teofil Schwermer — skarbnik. Kom. rew. tworzą pp.: Alojzy Burzyński, Jan Próchniewski i Bochyński. (ss)

— **STRZELNO.** Zebranie Młodych S. N. odbyło się w sali p. Muszyńskiego. Treściwy referat wygłosił kier. placówki p. Plewiński.

— **SWARZĘDZ.** Zebranie publiczne S. N. odbyło się przy bardzo dużym udziale obywatelstwa. Referat polityczny wygłosił p Kamasa z Poznania. W dyskusji omawiano konieczność popierania rodzimego rzemiosła i kupiectwa. (sd)

— **ŚREM.** Walne zebranie koła S. N. w Dolsku odbyło się pod przew. prezesa pow. p. Wł. Adamskiego, który wygłosił referat. Kierownictwo pozostało bez zmian z p. St. Ochockim na czele.

— W Rusocinie na zbiórce koła S. N. z Nowieczek, program Obozu Narodowego przedstawił p. B. Danielewicz, a sytuację polityczną omówił p. R. Lipiński.

— Na zebraniu koła S. N. w Mchach p. Feliks Wagner wykazał w ciekawym referacie wpływ tajnych związków na upadek państwa polskiego.

— W nowozałożonej placówce w Gaju p. Miecz. Ciesiółka zreferował zebranym ideologję ruchu narodowego w Polsce, a p. Wojciechowski wyłożył myśli, zawarte w „Pieśni Bojowej".

— Zebranie Wydziału Młodych S. N. w Śremie odbyło się w sali Hotelu Centralnego przy udziale 100 członków. Sprawy organizacyjne i politykę bieżącą omówił p. Wagner. (su)

— **ŚRODA.** Ostatniemu zebraniu S. N. przewodniczył kier. p. Bernard Smorowski. Referat o stosunkach wewnętrznych i pracy organizacyjnej S. N. w Polsce wygłosił p. Stan. Weychta z Poznania.

— W Winnogórze odbyło się zebranie S. N. przy licznym udziale miejscowego społeczeństwa. (ak)

— **WRONKI.** Odbyło się zebranie S. N., na którem pożegnano dotychczasowego kierownika p. Bartuscha, przenoszącego się do Gniezna. Przemówienie wygłosił p. J. Kłos. Drugie przemówienie wygłosił delegat zarządu okręg. Następnie odśpiewali członkowie pieśń pożegnalną oraz kilka piosenek narodowych. (n)

— **LEŻAJSK.** W dniu 23 lutego b. r. odbyło się zebranie placówki pod przewodnictwem p. Kozackiego, który wygłosił referat o aktualnych zagadnieniach politycznych. Sprawozdanie z Rady Naczelnej S. N. złożył prezes pow. dr. Tadeusz. Zebranie zakończono hymnem Młodych. W dniu 1 marca b. r. odbyło się zebranie plenarne we własnym lokalu z referatem dr. Tokarza. Po referacie odbyła się dyskusja oraz zapisy na kurs kandydatów. W końcu p. Koszacki apelował do młodych, wzywając ich do wytężonej pracy dla Polski narodowej.

WRZEŚNIA. Odbyła się odprawa kierowników Str. Nar. z obwodu Września, na którą stawili się wszyscy. Przewodniczący zagaił odprawę, poczem przystąpił do załatwienia spraw organizacyjnych.

— Odbyło się zebranie S. N. Koła Buwe. Sprawy organizacyjne omówił p. Woźniak.

— Zebraniu Koła S. N. w Skarboszewie przewodniczył p. Stan. Kaczmarek. Odczytano wyjątek z popularnych wskazań dla działaczy narodowych p. t. „Nasz program gospodarczy i polityczny".

— W kołach S. N. w Janowie i Kornatach przeprowadzona została przez p. Czesława Maciejewskiego inspekcja kół. Zostały uzupełnione zarządy.

— Na miesięcznem zebraniu Str. Nar. koła **w Kościałkowie** przemówienie wygłosił p. Żelek.

— Zebranie członków Str. Nar. we wsi **Orlina,** pow. Konin zagaił kier. koła p. Bol. Dereziński. Przemówienie wygłosił p. Madalski.

— We wsi **Wrąbczynie,** pow. Konin, odbyło się miesięczne zebranie koła Str. Nar. Referat p. t. „Pod flagą narodową" wygłosił p. Ludwik Tomaszewski. Obecnych było 82 członków.

— **Ciemierowie,** pow. Konin, odbyło się zebranie Str. Nar. Po przemówieniu kier. obwod. p. Ant. Wojtkowiaka oraz omówieniu spraw organizacyjnych, zebranie zakończono.

— **W Kołaczkowie,** pow. Września, odbyło się miesięczne zebranie koła Strł Nar. Referat p. t. „Program polityczny narodowców" wygłosił p. H. Kowalewski z Wągrówca. Na zebraniu obecnych było 46 członków i 3 kandydatów. (rw)

ZDUNY. Zebraniu S. N. przewodniczył prezes koła p. Zimny. Referat wygłosił prelegent okr. z Krotoszyna. (zm)

23 marca rozpoczynamy

wyprzedaż poinwenturową

Tow. Wyd. „Rój"

Warszawa, Kredytowa 1.

Tg 490

DZIAŁ GOSPODARCZY

Środki prawne w postępowaniu podatkowem

Nieznajomość środków obrony, jakie podatnikowi przysługują przeciwko nieuzasadnionym nakazom płatniczym, innym postanowieniom władz skarbowych i orzeczeniom na wniesione odwołania i zażalenia, a co za tem idzie, niewykorzystanie tych środków, powoduje bardzo często straty, których przy wniesieniu we właściwym terminie odpowiednio uzasadnionego środka prawnego możnaby uniknąć.

Ordynacja podatkowa w obecnym swym układzie i brzmieniu ogłoszona w nr. 14 Dziennika Ustaw z 26 lutego br., unormowała obronę podatników znacznie szczegółowiej i korzystniej, niż to było poprzednio. Ordynacja rozróżnia orzeczenia władz skarbowych i ich postanowienia.

Orzeczeniem jest taki akt (pismo) władzy skarbowej, mocą którego nakłada się, zmniejsza lub uchyla podatek lub grzywnę, wszelkie zaś inne akty są postanowieniami. Otóż nowy i korzystny jest dla podatnika przepis art. 40 o. p., wedle którego każde orzeczenie i postanowienie władzy skarbowej ma zawierać między innemi powołanie się na podstawę prawną i pouczenie co do terminu i trybu zaskarżenia. Wiele złej krwi powodowała dawniejsza praktyka władz skarbowych, polegająca na nieuwzględnianiu podań „dla braku podstaw prawnych" bez wskazania takiej podstawy. Obecnie praktyka taka powinna ustać, a każde postanowienie powinno nietylko wskazywać przepisy prawne, na których takie czy inne załatwienie się opiera, lecz wskazywać ponadto, w jakim terminie i przed jaką władzą można akt władzy skarbowej zaskarżyć.

Takiemi dalszemi środkami prawnemi są przy nakazach płatniczych odwołania, a termin ich wnoszenia wynosi obecnie jednolicie 30 dni, przy postanowieniach zaś — zażalenia z terminem wnoszenia 7 dni (art. 142 o. p.). Przy orzeczeniach karnych wynosi *termin* odwoławczy 14 dni, jeżeli odwołanie ma załatwić władza skarbowa, natomiast tylko 7 dni, jeżeli żąda się od władzy skarbowej, ażeby skierowała sprawę na drogę postępowania sądowego (art. 201 o. p.). Jeżeli odwołanie od nakazu płatniczego załatwił urząd skarbowy, który jest do tego uprawniony jedynie w granicach obniżki wymierzonego podatku do zł 300, a podatnik ze sposobu tego załatwienia nie jest zadowolony, natenczas może w ciągu 14 dni żądać od urzędu skarbowego, ażeby jego odwołanie skierowano do rozpatrzenia przez właściwą władzę odwoławczą (komisję odwoławczą lub izbę skarbową).

Ważny jest przepis art. 41 o. p., wedle którego w braku objaśnienia w nakazie płatniczym, orzeczeniu karnem lub innej decyzji (postanowieniu) o terminie i trybie zaskarżenia może podatnik w przeciągu 14 dni zażądać od władzy udzielenia mu takiego objaśnienia, przyczem termin zaskarżenia upływa dopiero po otrzymaniu objaśnienia.

Także orzeczenia na wniesione odwołania i zażalenia powinny wskazywać dalszy środek prawny. Utarła się niewłaściwa praktyka, że komisja odwoławcza względnie władza skarbowa II instancji zaopatruje swoje orzeczenie (postanowienie) w klauzulę tej treści, że dalszy środek prawny w toku instancji jest niedopuszczalny. Praktyka taka w świetle art. 40 o. p. nie da się utrzymać.

Takim dalszym środkiem obrony jest oczywiście skarga do Najwyższego Trybunału Administracyjnego. Termin do wniesienia takiej skargi wynosi 2 pełne miesiące od daty otrzymania orzeczenia i musi ją podpisać adwokat, chociażby podatnik sam sobie ją opracował. Skarga może się opierać jedynie na wykazaniu niezgodności z przepisami ustawowemi, wykazaniu wadliwości postępowania lub wykazaniu przekroczenia granic, zakreślonych swobodnemu uznaniu.

Od wysokości przedmiotu sporu skarga nie jest uzależniona, oczywiście nie opłaci się wnosić skarg, gdy sporna suma podatku jest zbyt mała, wnoszenie bowiem skargi połączone jest ze znacznemi kosztami. Sama opłata od skargi wynosi najmniej 44 zł. Skarga jest połączona zawsze z pewnem ryzykiem, ponadto rozpatrzenie skarg następuje u nas w tempie zbyt powolnem, co podatników niejednokrotnie do wnoszenia tych skarg zniechęca. Mimo to skargi przyczyniają się do ujednostajnienia wykładni wątpliwych przepisów podatkowych i z tego powodu przypisać im należy nieprzeciętne znaczenie.

Po wydaniu wyroku uchylającego zaskarżone orzeczenie, komisja odwoławcza względnie władza skarbowa winna wydać orzeczenie w ciągu miesiąca od dnia doręczenia jej wypisu wyroku i przy tem nowem orzeczeniu związana jest z zapatrywaniami, zawartemi w uzasadnieniu wyroku. Wyrok kasacyjny, korzystny dla strony, nie może prowadzić do pogorszenia sytuacji prawnej tejże strony w kwestji, która nie była przedmiotem sporu przed N. T. A. (wyrok N. T. A. z 18. 9. 1931 L. Rej. 2299/29).

JERZY NIKODEM

„Najlepsza droga do piękna to stałe używanie Mydła Toaletowego Lux".

LUX mówi MERLE OBERON.

MYDŁO TOALETOWE

UŻYWANE PRZEZ 9 NA 10 GWIAZD FILMOWYCH

Pz 2836-62.129

KRONIKA GOSPODARCZA

Umorzenie drobnych zaległości podatkowych

W myśl okólnika ministerstwa skarbu z dnia 14 lutego 1936 r. L. D. V. 2074/1/36 w sprawie umorzenia drobnych zaległości podatkowych, umarza się z urzędu zaległości w podatkach: gruntowym, od nieruchomości, przemysłowym, pobieranym w formie świadectw przemysłowych, przemysłowym od obrotu, dochodowym, majątkowym, od lokali, od placów budowlanych, pochodzących z wymiarów za rok podatkowy 1932 i lata poprzednie z (terminem płatności nie późniejszym niż 31 grudnia 1933), o ile ogólna suma tych zaległości w każdym z wymienionych podatków u poszczególnego płatnika nie przekracza kwoty zł. 400 (w podatku dochodowym i od nieruchomości łącznie z dodatkiem kryzysowym) nie licząc dodatków. Zaległości za świadectwa przemysłowe oraz za podatek obrotowy traktuje się jako oddzielne podatki. Umorzenie powyższych zaległości powoduje umorzenie przynależnych dodatków państwowych i samorządowych, odsetek oraz kosztów egzekucyjnych.

Z dniem 1 marca 1936 urzędy skarbowe zaniechały prowadzenia egzekucji w stosunku do zaległości, które, nieprzekraczając w tym dniu kwoty zł. 400, będą podlegały umorzeniu.

Wszelkie wpłaty, dokonane po dniu 1 marca 1936 na poczet powyższych zaległości, o ile zaległości te nie przekraczają zł. 400 winny być zarachowane na poczet innych należności podatkowych płatnika. Jeżeli zaś chodzi o zaległości przekraczające zł. 400, natenczas wpłatami po dniu 1 marca 1936 należy pokrywać tylko nadwyżkę zaległości ponad zł. 400, a resztę zaliczyć na inne podatki.

Nie podlegają jednak umorzeniu zaległości, korzystające z ulg na podstawie rozp. min. skarbu z dn. 15. 4. 35 (umorzenie połowy zaległości i odroczenie reszty do 1938 r.) jeżeli kwota tych zaległości przekraczała przed zastosowaniem powyższych ulg zł. 400.

Zwracamy uwagę na fakt, iż poraz pierwszy objęte są ulgami zaległości z tytułu należności za świadectwa przemysłowe, które dotychczas nie korzystały z żadnych ulg.

O ile zatem płatnik ma takie zaległości, przekraczające zł. 400, winien do 31 marca b. r. uskutecznić taką wpłatę, by zaległości zredukowały się do zł. 400 i wówczas kwota ta podlega umorzeniu. Zaleca się w tych wypadkach stawić wniosek o raty do dnia 31. 3. 36, gdyż w ten sposób zaoszczędzi się poważniejsze sumy na obniżonych odsetkach, co z uwagi na dawne zaległości stanowić może nieraz wcale poważne różnice.

Nowe wydanie taryfy towarowej P. K. P.

Dyrekcja okręgowa kolei państwowych w Poznaniu komunikuje:

Znaczna ilość taryf specjalnych i wyjątkowych, wchodzących w życie z dniem 15 marca 1936 r., przewiduje obowiązek nadawcy do zamieszczenia w liście przewozowym oświadczeń, warunkujących zastosowanie taryfy. Oświadczenia te dotyczą zazwyczaj stwierdzenia pochodzenia towaru lub jego przeznaczenia, n. p.: „towar pochodzenia krajowego", „węgiel z kopalni nadawcy w okręgu D. O. K. P. Katowice", „drewno do przeróbki (przetarcia) w zakładzie odbiorcy", albo też jednocześnie pochodzenia i przeznaczenia towaru, n. p. „towar pochodzenia krajowego do przerobu w fabryce odbiorcy", i t. p. Oświadczenia te będą wymagane z reguły w wypadkach, z których dotychczasowe taryfy wyjątkowe wymagają bądź nadania z określonego obszaru, bądź wskazywania wyraźnie nadawcy, n. p. przy przewozie węgla — podania kopalni, wymienionych w spisie w taryfie E I taryfy towarowej część II zeszyt Ib, bądź adresowania do pewnych zakładów, n. p. tartaków, hut i t. p. Z dniem 15 marca b. r. taryfy specjalne n. p. na przewóz węgla nie będą wymagać nadania z kopalni, imiennie wymienionych w taryfie, gdyż spisu takiego w nowej taryfie towarowej nie będzie; natomiast niektóre taryfy specjalne i wyjątkowe będą wymagać oświadczenia w rodzaju wyżej przytoczonego, w którem nadawca ma stwierdzić, że węgiel pochodzi z własnego wydobycia i kopalnia znajduje sie na określonym obszarze nadania. Nowe przepisy taryf specjalnych z reguły nie będą również wymagały podania w samym adresie nazwy, określonego zakładu, będą natomiast wymagały stwierdzenia przeznaczenia towaru przez oświadczenie nadawcy, określone punktem 4, szczególne warunki stosowania danej taryfy specjalnej lub wyjątkowej, jak n. p. „do przetarcia w tartaku odbiorcy". Zainteresowani nadawcy we własnym interesie powinni informować się w ekspedycjach towarowych co do specjalnych warunków stosowania poszczególnych taryf specjalnych lub wyjątkowych.

Zwraca się uwagę również nadawcom, nadającym stale takie towary, na których przewóz istnieją taryfy, wymagające pewnego oświadczenia nadawcy, że w myśl § 6 pkt. 7. taryfy towarowej część I B, oświadczenie może być także odbijane drukiem lub zapomocą stempli, co ułatwi zamieszczenie takich oświadczeń, zwłaszcza przy stałem i masowem nadawaniu towarów według pewnych taryf specjalnych lub wyjątkowych, n. p. przy węglu, drewnie do tartaków i t. p.

Aktualny odczyt

Temat odczytu dr. Janusza Libickiego, doskonale zapowiadającego się młodego ekonomisty krakowskiego ze szkoły prof. Krzyżanowskiego, mianowicie „granice opodatkowania", posiada szczególny posmak aktualności w kraju tak przeciążonym podatkowo, jak Polska.

Odczyt powyższy, zorganizowany przez sekcję ekonomiczną Tow. Prawniczego i Ekonomicznego, odbędzie się w poniedziałek dnia 16 bm o godz. 20 w sali 17-ej Collegium Minus. Wstęp dla członków wolny, goście mile widziani opłacają 50 gr., młodzież akademicka 25 gr.

Z KRAJU

(k) **Dolar w dalszym ciągu wzmacnia się.** Na wczorajszych giełdach walutowych najciekawszem zjawiskiem była dalsza zwyżka dolara, który naogół przekroczył kurs parytetowy. Mimo pewnych wahań — ostatnie zagmatwania polityczne na terenie europejskim mają za skutek wzmocnienie zaufania do gospodarstwa amerykańskiego i waluty Stanów Zjednoczonych. Dewiza na Londyn utrzymała się na dotychczasowym poziomie prawie bez żadnych zmian. Nie wykazały większych zmian również dewizy na Zurych, Amsterdam i Belgję. Po pewnym orkesie niezmiennych notowań, obniżono przy wczorajszem zamknięciu w Paryżu znów kurs dewizy na Medjolan. W ten sposób dewiza włoska bardzo powoli ale stale, deprecjonuje się, przekraczając już obecnie 10 proc. deprecjacji. Zaznaczyć należy, że — o ile chodzi o znacznie bardziej zdeprecjonowane banknoty — wykazują one, przeciwnie, w związku ze zwycięstwami włoskiemi w Abisynji tendencję nieco mocniejszą.

(k) **Bilans Banku Polskiego za pierwszą dekadę marca.** W ciągu pierwszej dekady marca zapas złota w Banku Polskim wzrósł o 0,1 milj. zł do 445,2 milj. zł, natomiast stan pieniędzy zagranicznych i dewiz spadł o 5,0 milj. do 12,1 milj. zł. Suma wykorzystanych kredytów zmniejszyła się o 13,9 milj. do 736,2 milj. zł. Zapas polskich monet srebrnych i bilonu powiększył się o 15,7 milj. zł do 33,7 milj. zł. Pozycje „inne aktywa" i „inne pasywa" wzrosły, pierwsza — o 6,0 milj. zł do 213,8 milj. zł, druga — o 0,7 milj. zł do 322,0 milj. zł. Natychmiast płatne zobowiązania wzrosły o 30,3 milj. zł do 193,6 milj. zł. Obieg biletów bankowych — w wyniku niżej omówionych zmian — zmniejszył się o 28,1 milj. zł do 951,0 milj. zł. Pokrycie złotem wynosi 41,78 proc., przekraczając normę statutową o blisko 12 punktów.

(k) **Obieg polskich monet srebrnych i bilonu** w dniu 10 bm. wynosił (w milj. zł — w nawiasach obieg w dniu 29 ub. m.): ogółem 392(3 (407,9), w tem monety srebrne 312,9 (326,0), bilon nikiowy i bronzowy 79,4 (81,8).

Tg 245

(k) **Zamiana obligacyj poż. narodowej na poż. konsolidacyjną.** W uzupełnieniu wiadomości, zanotowanej w porannem wydaniu naszego pisma, o wstrzymaniu skupu obligacyj pożyczki narodowej wyjaśnia się, że posiadacze obligacyj pożyczki narodowej z dniem 1 lipca r. b. będą mogli zamienić te obligacje na obligacje pożyczki konsolidacyjnej, która została dopuszczona do wolnego obrotu, t. j. do sprzedaży i zastawu. Prawo do zamiany obligacyj 6 proc. pożyczki narodowej na pożyczkę konsolidacyjną przysługuje tylko pierwonabywcom (subskrybentom) oraz osobom, które otrzymały obligacje 6 proc. pożyczki narodowej w drodze przelewu (cesji) za zgodą generalnego komisarza pożyczki narodowej.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Marzec **15** NIEDZIELA

Kalendarz rzym.-kat.
Niedziela: Longina m.
Poniedziałek: Cyrjaka
Kalendarz słowiański
Niedziela: Długomiła
Poniedziałek: Ojcosława
Słońca: wschód 6,08
zachód 17,56
Długość dnia 11 g. 48 min.
Księżyca: wschód 1,14
zachód 8,38
Faza: 7 dzień po pełni.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: dziś plus 1,81 mtr.

Przepowiednia pogody na niedzielę: Nadal chłodno i pochmurno ze skłonnością do opadów.

NOCNA SŁUŻBA APTEK

Śródmieście: Apt. przy ul. 27 Grudnia 18. — Apt. im. Marcinkowskiego w Bazarze, ul. Nowa. — Apt. Czerwona, St. Rynek 37. — Apt. Zielona, ul. Wrocławska 31. — Apt. przy Grobli, W. Garbary 41. — **Jeżyce:** Apt. pod Gwiazdą, ul. Kraszewskiego 12. — **Łazarz:** Apt. św. Łazarza, ul. Strusia 9. — **Wilda:** Apt. pod Koroną, G. Wilda 61. — **Dębiec:** Apt. miejscowa, ul. Dębiecka 6. — **Starołęka:** Apt. miejscowa. — **Główna:** Apt. przy Krzyżu, ul. Główna 19. — **Sołacz:** Apt. przy ul. Mazowieckiej 12.

Poradnia **przedślubna** Polskiego Towarzystwa Eugenicznego Collegium Medicum, Fredry 10, udziela bezpłatnych porad w poniedziałki o godz. 18-ej — kobietom, we wtorki o godz. 18-ej — mężczyznom.
zg 10 386

KRONIKA MIASTA POZNANIA

KRONIKA KOSCIELNA

— * **Nabożeństwo pasyjne w katedrze poznańskiej** z udziałem J. E. Ks. Kardynała Prymasa, odbywa się w każdą niedzielę wielkiego postu o godz. 15. Na rozpoczęcie nabożeństwa chór katedralny śpiewa trzy motety wielkopostne, poczem starannie opracowane kazanie pasyjne głosi ks. infułat Ruciński. Po kazaniu następuje odśpiewanie litanji do Najśw. Serca Pana Jezusa i błogosławieństwo Najśw. Sakramentu. Zakończenie nabożeństwa o godz. 16,30, poczem celebrans podaje duchowieństwu i wiernym relikwje Krzyża św. do ucałowania. W czasie nabożeństwa, relikwje Krzyża św. wystawione są w ozdobnej monstrancji, w odnowionej kaplicy św. Krzyża, gdzie licznie zbierają się wierni na akademji. Przy sposobności dodać należy, że w jutrzejszą niedzielę uroczysta suma z katedry poznańskiej, transmitowana będzie na wszystkie rozgłośnie Polskiego Radja. (jr)

— * **Śródpoście.** Jutrzejsza niedziela, zwana liturgicznie tertia quadragesimae — trzecia postna — lub też „oculi" (łac. „oczy"), od słów początkowych psalmu 25, 15 z mszy św. tejże niedzieli, zowie się po polsku „głuchą", a to zapewne z tego powodu, że niegdyś w niedzielę tę odprawiano nabożeństwo zupełnie bez śpiewu. Jest to niedziela poprzedzająca półpoście, przypadające na następną środę. W środę tę biją w niektórych stronach dzwony na znak, że mija połowa Wielkiego Postu, a ludzie mówią, że „dzwonią na głuchych", t. zn. na tych, którzy dotychczas o poście nie pamiętali. — A może ta środa, w którą „dzwonią na głuchych", ma jakąś styczność z niedzielą „głuchą"?
(pt)

= * **Uroczystość św. Ludwiki.** W poniedziałek, dnia 16 bm. obchodzi się w kościele „Przemienienia Pańskiego" uroczystość św. Ludwiki de Marillac, współzałożycielki Zgromadzenia SS. Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo. Msze św. odbędą się o godz. 6, 7, (wotywa), o 8 i 9, suma z kazaniem o godz. 10,30. Wystawienie Najświętszego Sakramentu od godziny 6-tej do nieszpór. Nieszpory z kazaniem o godz. 17-tej.

ŻYCIE AKADEMICKIE

= * **Koło Polonistów.** Dnia 15 bm. o godz. 12, odbędzie się w Zamku w Seminarjum hist. lit. polsk. zebranie naukowe Koła Polonistów Uniwersytetu Poznańskiego. Referent: kol. Cz. Pilichowski. Temat: „Noce i dnie" M. Dąbrowskiej, jako epopea życia codziennego".

— * **Sodal. Marj. Studentek.** Zebranie Sekcji Eucharystycznej dnia 15 bm. o godzinie 11,30 u SS. Urszulanek, Wały Leszczyńskiego 13.

WIECZORY. KONCERTY

= * **Stowarzyszenie kulturalno-oświatowe** pracowników administracji wojskowej okręgu korpusu nr. VII. „Spaw" urządza w niedzielę dnia 15 bm., o godzinie 12 w południe w sali kina „Metropolis" II poranek muzyczny. W programie utwory wokalno - instrumentalne w wykonaniu orkiestry i chóru „Spaw", p. Ireny Lewandowskiej (śpiew) i p. Jarosława Zawitaja (fortepian). Czysty dochód przeznaczony na Fundusz Budowy Domu Żołnierza w Poznaniu. Wstęp wolny. Program obowiązkowy. Cena 25 gr od osoby. Przedsprzedaż programów w sekretarjacie koła „Spaw", ul. Patrona Jackowskiego 24 oraz w niedzielę od godz. 10 przed południem przy wejściu do sali kina „Metropolis".

WYKŁADY

— * **Polskie Tow. Higjeniczne.** Dn. 16 bm. w Zakł. Mikrobiologji Lek. U. P. o godz. 20 wykład p. dr. Wierusza n. t. „Krytyka poznania lekarsko - rzeczoznawczego i orzecznictwa przed instancjami odwoławczemi".

WYSTAWY

= * **Tow. Przyj. sztuk pięknych** (pl. Wolności 18). Dnia 15 bm. o godz. 12 w poł. otwarcie wystawy zbiorowej znanego artysty malarza Stefana Filipkiewicza z Krakowa. Wystawa obejmuje kolekcję pejzaży tatrzańskich, z nad morza polskiego, kwiaty i martwe natury. Salon otwarty w dni powsz. od godz. 11—17, w niedziele i święta od godz. 12—15.

— * **Zbiornica pamiątek harcerstwa wielkopolskiego,** urządza w niedzielę 15 bm., z okazji walnego zjazdu Okręgu Wlkp. Z. H. P., w gimnazjum Paderewskiego (gmach W. S. H.) pokaz zebranych dotąd wśród byłych harcerzy pamiątek. Dotychczasowe zbiory, jak fotografje z lat 1912—20, stare legitymacje harcerskie, kroniki poszczególnych oddziałów harcerskich, są skromne. Jest jednak nadzieja, że urządzany w niedzielę pokaz, przyczyni się, że posiadacze cennych pamiątek harcerskich, złożą je w „Zbiornicy", by mogły służyć jako cenny materjał do opracowania historji harcerstwa wielkopolskiego. Dodać należy, że niedzielny pokaz, jak i walny zjazd Okręgu, zaszczyci swą obecnością J. Em. Ks. Kardynał Prymas.

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Przebudowa poczty.** Jak się dowiadujemy, przebudowa urzędu pocztowego nr. 1 jest w pełnym toku. Prace trwają bez przerwy dzień i noc, chodzi bowiem o to, aby je w jak najkrótszym czasie zakończyć. Ukończenia prac nad przebudową części dostępnych dla publiczności należy oczekiwać w pierwszej połowie kwietnia rb. (sk)

— * **Co dała zbiórka odzieży?** Zbiórka odzieży na terenie Poznania dała pokaźną ilość przedmiotów z zakresu bielizny wierzchniej, spodniej i obuwia o różnej jakości. Przeglądając zmagazynowaną odzież w hali gimnastycznej przy Zielonych Ogródkach, można przyjąć z dużem prawodopodobieństwem, że conajmniej 5000 osób będzie mogło być obdarzonych zebraną odzieżą i bielizną. Są-

Jutro otwarcie wystawy myśliwskiej

urządzonej przez „Łowca Wielkopolskiego"

Na tle wieńców jelenich i parostków rogaczy widzimy z lewej (od góry) wypchaną głowę dzika, p. Jana Kajewskiego z Poznania, dalej głowę wilka, upolowanego z Puszczy Świslockiej przez p. nadleśniczego Metziga, i głowę rysia z Puszczy Świslockiej trofeum p. Dzierżykraj - Morawskiego. Na prawo u dołu widzimy wystawiony poza konkursem wspaniały wieniec najlepszego jelenia w Wielkopolsce, zabitego przez kłusownika.

Wielkie zainteresowanie w kołach myśliwych i miłośników łowiectwa wzbudza wystawa, zorganizowana przez klub myśliwski „Łowiec Wielkopolski" w Poznaniu. Trofea myśliwskie i dzieła sztuki zgromadzono w pięciu salach pierwszego piętra przy ul. 27 Grudnia 9 nad cukiernią „Europejską".

Wystawa łowiecka, której otwarcie nastąpi jutro w południe, jest z jednej strony pokazem trofeów łowieckich, zdobytych w ubiegłym roku w kniejach polskich, a z drugiej ma na celu wykazanie rezultatów hodowli zwierząt, oraz zobrazowanie zasady racjonalnego odstrzału zwierzyny. Poza tem jest dział, obejmujący zdobycz lat ubiegłych z okresu niepodległości państwa polskiego, mający na celu zobrazowanie polskiej gospodarki łowieckiej. Oprócz trofeów jest specjalny dział, poświęcony sztuce łowieckiej z dziedziny malarstwa, grafiki, sztuki stosowanej, wreszcie stara broń myśliwska.

Na wystawie zgromadzono około 80 wieńcy jelenich, około 20 łopataczy danieli i około 600 porostków kozłów. Kolekcja około 100 szabli dzicych zasługuje także na wzmiankę. Są okazy rysia, wilków, głuszcy, jarząbków, cietrzewi, ptactwa drapieżnego itp. Dużem urozmaiceniem jest kolekcja fotografij zwierzyny, stanowiących dla myśliwych tak cenne pamiątki.

Przewodniczącym komisji wystawy jest adwokat dr. St. Celichowski, zastępcą inż. Tadeusz Mejer, gospodarzem dyrektor St. Gniatczyński, a jako członkowie wchodzą w skład komitetu: dr. Alfred Brosig, senjor artystów wielkopolskich dyr. Władysław Marcinkowski, prezes wojewódzkiego sądu administracyjnego Mravincsics, Dobiesław hr. Kwilecki, inż. Leon Nawrocki, adwokat Stefan Osmólski, inż. Bronisław Przybylski i radca Józef Ziółkowski.

Wystawa „Łowca Wielkopolskiego", której otwarcie, jak już zaznaczyliśmy, nastąpi jutro w południe, trwać będzie przez dwa tygodnie, to jest do 29 bm. włącznie.

E. WEDEL

100 filiżanek z jednego kilograma

Pg 2 890-62.146

Restauracja w Hotelu Polonia, Grunwaldzka 18, poleca **bezpłatnie** salę nowoodrestaurowaną i pokoje klubowe na wszelkie uroczystości. Kuchnia wyborowa. Ceny niskie. Wieczorem dancing.
dg 4515

Lord Tyrrell przybędzie do Jarocina

Jarocin. (Tel. wł.). Niebawem przybędzie z Londynu do Jarocina jeden z najwybitniejszych dyplomatów angielskich, lord William Tyrrell, który był ambasadorem Wielkiej Brytanji w Paryżu w latach 1928—1934.

Lord Tyrrell przybywa do Jarocina na grób swej matki, Julji z domu Wakefield, która zmarła przed kilku laty podczas pobytu w zamku księcia Jana Radolina, z którym była spokrewniona.

Zwłoki matki lorda Tyrrella spoczywają w grobowcu rodziny Radolinów w kościele w Jarocnie.

Matka lorda Tyrrela pochodziła z rodziny wysokich oficerów angielskich, stacjonowanych w Indjach, gdzie poślubiła ojca lorda Tyrrella i gdzie tenże się urodził w r. 1866.

Druga ofiara dramatu w Bninie

Bnin. bł) — W piątek, w szpitalu miejskim w Poznaniu, zmarł ś. p. Walenty Dąbek, druga ofiara głośnego morderstwa, dokonanego w dniu 29-go stycznia b. r. przez Stanisława Byczyńskiego. Ś. p. Dąbek zmarł po 6-tygodniowem, ciężkiem zapaleniu opon mózgowych, będąc przez cały czas pobytu w szpitalu prawie ciągle nieprzytomnym.

Raniony także wówczas Stanisław Marciniak wrócił po wyleczeniu w dniu wczorajszym do domu.

największy i najwspanialszy film kinematografji francuskiej realizacji **Maurice Turnera,** zrealizowany miljonowym kosztem — na ogólne życzenie wszystkich, którzy nie mieli jeszcze dotychczas sposobności **podziwiania tego filmu** — wyświetlany będzie dodatkowo jeszcze **tylko dwa razy a to: w sobotę, 14 i w niedzielę 15 marca o godz. 3 po południu w kinoteatrze „Słońce" po cenach zniżonych!!!** Film **„Koenigsmark"** zrealizowany z nakładem miljonowych kosztów, reklamy więcej w Poznaniu nie potrzebuje! **Podziwiało go przeszło 25 tysięcy osób a zachwyt był ogólny!**

W rolach głównych: prześliczna **Elissa Landi,** niezrównana odtwórczyni roli księżniczki Aurory oraz **John Lodge** i **Jean Max.**

Film jest dozwolony dla młodzieży od lat 14.

Ze względu na olbrzymie zainteresowanie popularnemi przedstawieniami filmu **„Koenigsmark"** — uprasza się Szan. Publiczność we własnym interesie o wcześniejsze zakupywanie biletów, które po cenach zniżonych: **parter 60 gr., 80 gr., balkon 1 zł** są do nabycia wcześniej **od piątku** w firmie S. Kałamajski — Plac Wolności 6 (godziny kasowe od 12 — 18.30).

dząc po dotychczasowych wynikach, akcja zbiórki odzieży dała wspaniały sukces.

— * **Uwaga, dziewczynki z ul. Wodnej!** P. Jadwiga Muszalska, zamieszkała przy ul. Wodnej 22, m. 16, prosi dwie dziewczynki, które znajdowały się wczoraj, w piątek, pomiędzy godz. 13 i 14 w bramie domu, w którym mieszka, o zgłoszenie się do niej w ważnej sprawie.

— * **Magazyn mód Janiny Gertner.** Przy ul. 27 Grudnia 15 nastąpiło otwarcie magazynu mód damskich pod firmą: Janina Gertner. Właścicielką nowego przedsiębiorstwa jest p. Janina Gertnerówna, która po odbyciu praktyki w pierwszorzędnych magazynach wnosi do tej placówki długoletnie doświadczenie fachowe, oraz znajomość gustu i upodobań wybrednej klienteli.

Magazyn utrzymany z frontu w ładnych linjach i w modnym kolorze seledynowym, poświęcił wobec grona gości ks. asystent Krzymiński z parafji św. Marcina, który też w gorących słowach złożył życzenia przedsiębiorczej właścicielce nowej chrześcijańskiej placówki handlowej.

KRONIKA WYPADKÓW

— * **Motocykl wjechał w wystawę książek.** Na ul. 27 Grudnia 10, motocykl, prowadzony przez mistrza rzeźnickiego Maksymiljana Müllera z Wielkich Garbar 13 wjechał na chodnik, przyczem rozbił szybę gablotki w wystawie firmy Gebethner i Wolff. Powodem wypadku była śliska jezdnia. Powstałą szkodę w wysokości około 100 zł pokrył właściciel motocyklu.

KRONIKA POLICYJNA

— * **Na ul. Wielkiej** znaleziono płaszcz męski ciemnego koloru, w którego kieszeni były cztery klucze, para rękawiczek skórzanych, chustka do nosa, bilet tramwajowy, kartka pisana po niemiecku. — Płaszcz znajduje się w komisarjacie I przy ul. Gołębiej. (kl)

— * **Włamywacze na strychu.** Przy ul. Kochanowskiego 5 włamano się na strych przemysłowca Władysława Rozpłochowskiego. Łupem złodziei padła froterka elektryczna wartości 500 złotych. (kl)

— * **Ujęcia.** W areszcie policyjnym osadzono 49-letniego handlowca Juljana Beygę z Poznania (ul. Skośna 8), jako poszukiwanego listem gończym przez prokuraturę sądu okręgowego w Bydgoszczy. — W areszcie policyjnym zatrzymano 26-letniego Leona Waligórskiego z Osiedla (ul. Pusta 34), którego napotkano przy ulicy Półwiejskiej 32 w chwili, gdy niósł rolkę używanego linoleum i nie mógł z jej posiadania wytłumaczyć się. Waligórski Leon jest już kilkakrotnie karany i notowany za różne przestępstwa. — Podczas obławy w rejonie I komisarjatu zatrzymano w areszcie osobnika, podejrzanego o kradzież roweru. (kl)

KRONIKA SĄDOWA

— * **Aresztowania na sali rozpraw.** Przed sądem grodzkim odpowiadały Stanisława Ulbrych, Katarzyna Jabczyńska i Helena Drzewiecka, z Poznania, oskarżone o kradzież. W dniu 17 stycznia rb. przybyły one do składu mebli Baranowskiego przy ul. Podgórnej i skradły materjał, służący na obicia mebli. Właściciel spostrzegł kradzież, doniósł o tem policji, która ujęła złodziejki.

Sąd grodzki, po przeprowadzonej rozprawie, skazał wszystkie trzy ze względu na ich dotychczasową przeszłość, po roku więzienia każdą. Prócz tego sąd zarządził aresztowanie oskarżonych na sali rozpraw i osadzenie w areszcie, a to ze względu na to, iż zachodzi obawa, że skazane będą się ukrywać. (m)

Składki i pokwitowania

Na bezrobotnych miasta Poznania: Zarząd Związku Dentystów Zach. Ziem Rz. P. zamiast wieńca na grób ś. p. Heleny Perkitnej 20, Karlewiczowie zamiast wieńca na trumnę ś. p. Heleny Perkitnej 3, razem z poprzednio pokwitow. 312,59 zł.

Na biednych parafji Naramowice: Z. T. 5, razem z poprzednio pokwitow. 16 zł.

Na Tanie Kuchnie im. Ks. Kard. Prymasa Dalbora. Dnia 13 marca rb. wręczyliśmy Komitetowi „Tanich Kuchen" obligacje Pożyczki Narodowej nominalnej wartości 250 zł.

Na pomnik Serca Jezusowego: Antoni Bonicki (Lwów) z prośbą o pomoc w pewnej sprawie 3, razem 3 zł.

Na Stasia Skoczenia z Żywca: Jadzia, Staś, Danusia i Terenia Lewińscy z Kalisza 4, razem z poprzednio pokwitowanemi 85,20 zł.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zapowiedzi:

Dnia 13. bm. wywieszono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszkają w Poznaniu): Koresp. handl. Maks. Baum i stenotyp. Hildegard Schümann w Berlinie; handl. Edm. Mager i biur. Czesł. Szkudlarska; czel. rzeźn. Wł. Miśko i ekspedj. Wł. Grzybkówna w Jarocinie; urzędn. pryw. Wł. Izydorczyk i kasjerka Czesł. Mizera; pom. biur. Kazim. Antkowiak i rob. Wł. Połczyńska; handl. Wacław Hiliton i ekspedj. Irena Popke; kow. Szczepan Karolczyk i Irena Giese; ślus. Leon Skoluda i Mieczysł. Augustyniakówna.

Zgony:

Dnia 13 marca 1936 r. zapisano następujące zgony: Julja Masłowska, emerytowana nauczycielka, 73 lat; Michał Robakowski, robotnik, 78 lat; Egon Kaźmierczak, fryzjer, 24 lat; Maksymiljan Brodowski, blacharz, 58 lat; Anna Leszczyńska, krawcowa, 66 lat; Ignacy Jędrasiak, emeryt. kolej., 76 lat; Marcin Michałowski, robotnik, 42 lat; Cecylja Mrowińska, bez zawodu, 15 lat; Marja Krzyżaniak, z domu Gdończyk, 28 lat; Jan Pączek, robotnik, 56 lat.

Z WIELKOPOLSKI

— * **Gniezno.** Na skutek naszej notatki dalsi właściciele kiosków gnieźnieńskich zaprzestali kolportować żydowskiego „Expressa Ilustrowanego", a mianowicie: pp. Szajda, ul. Trzemeszeńska, Kierzkowski, ul. Rzeźnicka, Wrześniewicz, ul. Witkowska, Superczyński, ul. Warszawska, Mielcuszny, obok poczty, Wisiałowski, ul. Mieczysława 35, Konieczny, wiadukt kolejowy, Męclewski, kino „Słońce", Lewandowski, ul. Chrobrego obok „Bristolu", Pankau, Park Kościuszki. Likwidacja kolportażu „Expressu" w pozostałych kioskach jest tylko kwestją kilku dni. Z tego wynika, iż zbiorowy odruch społeczeństwa wszystkiego może dokonać.

— W związku z notatką naszą, jakoby w hotelu Francuskim występowała tancerka - Żydówka, prostujemy niniejszem, iż p. Helena Anna Borensztejn, córka Berka Icka i Anny z Porembińskich, wedle nam przedłożonego dowodu osobistego, wystawionego w dniu 13. 12. 1922, jest wyznania rzymsko - katolickiego. (br)

— * **Inowrocław.** B. żoln. 17 p. uł. Wlkp. zamieszkali na terenie Kujaw, odbyli zebranie organizacyjne, na którem przewodniczącym koła wybrano p. J. Antczaka.

— Na torze kolejowym pod Warząchewką postrzelony został przez straż kolejową Franc. Górski, w chwili, gdy z wagonu towarowego zrzucał węgiel.

— W lesie państw. pod wsią Ostrowy znaleziono w rowie trupa kobiety. Na plecach znajdował się pęk chróstu gałęzi, owiązany sznurem, którego górna część założona była pod brodą na gardle, a końce sznura zaciśnięte w rękach. Zachodzi podejrzenie, że śmierć nastąpiła wskutek obsunięcia się kobiety z ciężarem do rowu, kiedy to nieszczęśliwa zacisnęła sobie sznur na szyi, a nie mając już siły wydobycia się z pod wiązki gałęzi, uległa uduszeniu.

— Ks. biskup Laubitz zatwierdził radę kościelną par. w Płonkowie w osobach pp. K. Ruszczyńskiego ze Ściborza, Tad. Kaźmierczaka z Płonkowa i Romana Kulika oraz J. Buczkowskiego z Rojewa.

—* **Kępno.** Rok temu otwarto w Goli, pow. Kępno, mleczarnię, której właśc. jest p. Wittek. Dzięki sprężystemu kierownictwu p. Grosska, polska placówka ta na b. terenie śląskim, jest prawdziwem dobrodziejstwem dla okolicznej ludności. Obecnie przerabia się przeszło 2.000 litrów mleka i mimo trudności, przedsiębiorstwo to wspaniale się rozwija. (km)

— Na rozpoczęcie sezonu piłkarskiego odbędzie się 15 b. m. mecz między tut. K. S. Polonią a drużyną niem. „Sportfreunde" z Konstadtu. — W roku bież. obchodzi K. S. „Polonia" 25-lecie swego istnienia. Uroczystości jubileuszowe odbędą się w święta Ziel. Świąt, przyczem organizuje się m. in. czwórmecz drużyn piłki nożnej, w którym udział biorą m. in. były mistrz ligi śląskiej T. S. „Naprzód" Lipiny oraz mistrz Wrocławia F. V. 06 Breslau.

— * **Krotoszyn.** Tow. kupców samodz. odbyło zebranie z udziałem delegata zw. tow. kupieckich z Poznania p. mg. Kluczyńskiego. Mg. Kluczyński wygłosił referat na temat „aktualne zagadnienia gospodarcze". Omawiano kwestję żydowską, która wedł. uchwały musi być na porządku obrad każdego zebrania. Sekretarz tow. wygłosił ciekawy referat o psychice Żyda i jego ustosunkowaniu się do chrześcijanina.

— Dnia 15. bm. odbędzie się staraniem P. C. K. koncert artystyczny w auli Szkoły Ogrodniczej (w Jomku). Część zysku przeznacza się na bezrobotnych.

— Dyr. mleczarni niemieckiej p. Karol Allwig zwolnił z powodu zatargu osobistego mleczarza, wskutek czego reszta robotników na znak protestu zastrajkowała. Mleczarze zażądali zapłaty za wszelkie przepracowane godziny, wskutek czego p. dyr. O. zwolnił wszystkich, angażując nowe siły. Prawdopodobnie sprawa zostanie skierowana na drogę sądową. Zaznaczamy, że p. dyr. O. nie przestrzegał 8-godzinnego dnia pracy, przetrzymując pracowników do 12 godzin na dobę, gdy tymczasem w mieście naszem jest około 1 000 bezrobotnych.

—* **Mosina.** Egzamin państw. budowniczego-architekta zdał p. Stanisław Kozak.

— W związku z zapowiedzianą obniżką ceny prądu elektr. z dniem 1 kwietnia, tut. konsumenci elektrowni miejskiej w Poznaniu, pragnęliby się dowiedzieć, czy obniżka ta rozciągnie ię również na tut. teren, który jest dotychczas traktowany po macoszemu jużby z tego samego powodu, że cena za kilowatgodzinę jest w Śremie i w Poznaniu prawie o 50 proc. niższa. Również i światło od niejakiegoś czasu pali się ciemniej, na czem to polega? (ms)

— 13. bm. odprowadzono na wieczny spoczynek, znaną na tut. gruncie obywatelkę śp. Helenę Perkitną. O godz. 8,30 odprawiona została w miejsc. kościele parafj. msza św. żałobna z wigiljami, poczem odbył się pogrzeb na miejscowy cmentarz. Konduktowi towarzyszyły liczne rzesze. (ms)

— * **Nakło.** Na szkodę pp. Marchlewskich, przy ul. Hallera, skradziono bieliznę wartości 300 zł.

— W Drzewjanowie nieznani sprawcy zakradli się do naucz. p. Gackowskiego, gdzie chcieli zabrać drób, lecz zostali spłoszeni. — Na szkodę p. Bąkowskiego skradziono z pola gęsi.

— W Przemętowie zakradli się złodzieje do zagrody p. Ciepłucha, lecz zostali spłoszeni.

— Na ostatnio odbytem jarmarku w Mroczy zauważyć było można małą ilość straganiarzy żydowskich.

— W Mroczy p. Ciepluch zaangażował w dom do szycia ubrań i płaszczy krawca-Żyda.

— W Mroczy znalazłby egzystencję zegarmistrz — Polak. nc)

— * **Ostrów.** Sprawców napadu rabunkowego na niej. Antoninę Niewieziową, dokonanego tu przed kilku miesiącami, policja wykryła w osobach Banacha Stanisława, Kaźmierczaka Walentego i Domachowskiej St. Sprawców ujęto; są oni już wielokrotnie karani.

— Oddział miejscowy Zw. Zawodowego Pracowników Bankowych i Kas Oszczędności wybrał na walnem zebraniu nowy zarząd w następ. składzie: pp. Moryson St. — prezes, Kaplicki E. — wiceprezes, Gilarski St. — sekr., Karolakówna J. — zast. sekr., Nowicki E. — skarbnik, Błoch Kaz. — gospodarz; ławnicy: Zawadówna A. i Pawlicki R.

— Koncert z ramienia „Ormuzu" odbył się tu z udziałem artystów: śpiewaczki Korwin - Szymanowskiej i pianisty Henryka Sztompki. Ten sam program koncertu powtórzyli artyści nazajutrz dla młodzieży miejscowych szkół średnich. — Zwracają nam uwagę, że śpiewaczka uwzględniła wyłącznie pieśni wybitnie miłosne — dla młodzieży stanowczo nieodpowiednie. Występ ten spotkał się ze strony profesorów z najostrzejszym protestem i naszem zdaniem zupełnie słusznym. Sądzimy, że „Ormuz" w przyszłości więcej uwagi poświęci programom artystów, wyjeżdżających na prowincję. Czy nie należy w okresie Wielkiego Postu uwzględnić w programie i muzykę religijną? (os)

— Teatr Miejski wystawia 15 bm. o godzinie 20,15 znaną sztukę Fodora p. t. „Pocałunek przed lustrem". Udział bierze cały zespół. Przedstawienie powtórzone zostanie w poniedziałek o godz. 20,15. (rp)

— * **Pleszew.** Dnia 15. bm. nastąpi uroczyste wręczenie pamiątkowej plakiety srebrnej z herbem miasta Pleszewa, ofiarowanej przez miasto 62 p. p. stacjonowanego obecnie w Bydgoszczy. Dar ten ma być dowodem nieprzebrzmiałych serdecznych uczuć dla pułku, który w 1919 roku formował się w Pleszewie jako 8 pułk strzelców wielkopolskich. Wzamian za dar Pleszewa komenda 62 p. p. ofiaruje jako pamiątkę dla naszego miasta odznakę pułkową 62 p. p. Na uroczystość wymiany darów pamiątkowych przybędzie delegacja z 62 p. p. z Bydgoszczy w osobach pp.: majora Kiełczewskiego Stefana, kpt. Sujkowskiego Andrzeja i st. sierż. Zawiślaka Piotra.

— Od 7 do 14 bm. wyłożony jest w biurze zarządu miejsk. do wglądu dla publiczności budżet miejski na rok 1936/37.

— Staraniem tow. miłośników nauki i sztuki odbył się koncert artystyczny w wykonaniu słynnej artystki p. Stanisławy Korwin Szymanowskiej, najlepszej pieśniarki polskiej i znakomitego artysty pianisty p. Henryka Sztompki, cenionego w kraju i zagranicą, ucznia Paderewskiego. Program koncertu obejmował najcelniejsze utwory F. Chopina, W. A. Mozarta, S. Moniuszki, Liszta, Szymanowskiego, M. Rimskiego - Korsakowa, Rachmaninowa, Griega i innych. (wp)

— * **Skoki.** W ostatnim czasie Żydzi domokrążni zrobili formalny najazd na tut. okolice. Najsmutniejsze jednak to, że niestety znajdą się Polacy, którzy ich popierają. Ostatnio posterunek P. P. przychwycił na dworcu kolejowym Żyda Sajba Gruenbauma z Łodzi, który próbował uszczęśliwić żydowskim towarem kolejarzy polskich. Żyd nie posiadał licencji na handel domokrążny na woj. Poznańskie. Jak stwierdzono ostatnio, trzech Żydów utrzymywał w swoim domu przez 14 dni pewien Polak. W przyszłości takich szkodników będziemy publicznie piętnować przez ogłoszenie nazwisk szabesgojów.

— Ostatnio odbyło się w magistracie zebranie sekcji finansowej i wykon. miejsk. komitetu Funduszu Pracy, na którem burmistrz p. Smektała zawiadomił, że na wniosek rady miejsk. wojew. kom. Fund. Pracy w Poznaniu przekazał do dyspozycji miejsk. K. F. P. kwotę 500 zł dotacji na regulację boiska miejsk. Przy regulacji boiska, uchwalono zatrudnić bezrobotnych. (ss)

—* **Strzelno.** W związku z katastrofą samochodową pod Markowicami, podano mylnie nazwisko Howil, zamiast Hoffmann.

— Ostatnio powstał pożar w zabudowaniach gosp. p. Klockbüchera w Ciencisku, gdzie straty okazały się bardzo znaczne. P. Klockbüchera przyaresztowano. — W dniu 11 b. m. spaliła się w Stodołach u p. Schneidera stodoła oraz część szopy.

— Radosnem wydarzeniem był wtorkowy jarmark, gdyż nie przyjechał żaden Żyd. Widocznie Żydzi zapamiętali sobie „gościnne przyjęcie" na ostatnim jarmarku. (ps)

— * **Swarzędz.** W niedzielę 15. bm. wystawi K. S. M. m. wielkie misterjum pasyjne pt. „Ukrzyżuj Go" w sali Hotelu Polskiego, o godz. 8 wiecz.

— Począwszy od 22 bm. w parafji naszej odbędzie się dwutygodniowa misja. (sd)

—* **Swarzędz.** Odbyło się tu zebranie rady miejskiej. Radni przyjęli do wiadomości wygrany wyrok w sprawie procesu o kabel ze skarbem państwa oraz stan projektów kanalizacyjnych i elektryfikacyjnych. Rozjemcą na okręg I wybrano ponownie p. J. Białeckiego, a na okręg II p. R. Frankowskiego. Uchwalono zmniejszyć budżet miejski na rok 1936-37 i zmianę stawki podatkowej dodatku komun. do podatku od nieruchomości na rok 1936 na 2,5 proc. (s. d.)

— * **Szamotuły.** Zrzeszenie kupców zwołuje 13. bm. o godz. 20,30 w sali hotelu Eldorado zebranie dyskusyjne. Referaty wygłoszą n. t. zagadnień podatk. delegat związku p. Wojciechowski, a sprawę żydowską omówi p. mg. Kluczyński z Poznania.

— Mecz piłki nożnej o mistrzostwo B. klasowych drużyn odbędzie się 15. bm. pomiędzy szamotulskim K. S. i K. S. „San". Początek zawodów o godz. 16.

— Nieszczęśliwemu wypadkowi uległ syn kupca p. Ludwika Szydlarskiego 14-letni Michał. W czasie przerwy w szkole upadł chłopiec, łamiąc sobie prawą rękę. Pierwszej pomocy udzielił nieszczęśliwemu dr. Nowicki.

— Na ostatnim jarmarku mało było kupujących. Nie próżnowali natomiast blaszkarze. Policja ujęła trzech niebieskich ptaszków: Małyszczaka Bronisława, Jankowiaka Marjana i Szczepańskiego Juljana wszystkich z Poznania.

— Walny zjazd delegatów bractw kurkowych okr. szamot. zagaił prezes p. Bolesław Bogacki, prosząc na przewodniczącego p. Leona Rosta. Po udzieleniu zarządowi pokwitowania wybrano ponownie do zarządu pp. Leona Witkowskiego i Józefa Preussa, a komendantem p. Antoniego Rybackiego z Wronek. Komisję rew. tworzą pp.: Jan Jęczkowski, Stanisław Bruch Obrzycko i Bolesław Duchnicki z Szczepankowa. Zast. wybrano pp. Jana Lipkego, Niemczyka z Otorowa i Sroczyńskiego z Wronek. Do sądu honorowego weszli pp. Bol. Bogacki, dr. Świtalski z Lwówka, burmistrz Bartkowski i Fr. Nowaczyński z Szamotuł. Na zast. pp. Mańczak z Wielenia, Sroczyński z Wronek, Taranczewski z Obrzycka, Wielebski z Wielenia i Sommer z Lwówka.

— * **Środa.** W tych dniach uruchomione zostało przy tut. rzeźni biuro żydowskiej bekoniarni „Meat Eksport Company Ltd".

— Organizacje, chcące wydzierżawić bojsko „Sokoła", zechcą się zgłosić do prezesa „Sokoła" p. J. Grabiasa, ul. Kilińskiego, do dnia 15 bm.

— Zw. podoficerów rez. R. P. urządza do 15 marca strzelanie z wiatrówek o nagrody dla członków i gości w sali p. Zielonki od godz. 17, w niedzielę od 15-tej.

Z GDYNI I WYBRZEŻA

— * **Gdynia.** Policja w Gdyni aresztowała Marję Król, zamieszkałą w Wielkim Kacku. Aresztowana w dniu 5 ub. m. urodziła dziecko nieślubne płci męskiej, które następnie zabiła i porzuciła w wykopie przy szosie pod Orłowem.

— Od dłuższego czasu grasował po Gdyni, niemeldowany, jak w większości wypadków wszyscy Żydzi gdyńscy, niej. Freiburg Józef Mendel, pochodzący z Przeworska. Żyd ten był poszukiwany przez policję warszawską za kolportaż fałszowanych 100-dolarowych banknotów. Aresztowany Żyd jest międzynarodowym oszustem, ostatnio przez czas jakiś grasował po Gdańsku, notowany jest także w kronikach kryminalnych Paryża, Wiednia i Berlina, gdzie występował pod przybranem nazwiskiem „Cwibel".

— Trzynastoletni chłopcy, Niewierowski Karol i Molski Józef z Warszawy, zbiegli przed kilku dniami ze swoich domów rodzicielskich. Ciągnęła ich Gdynia, jak powiadają, o której bardzo dużo słyszeli i czytali. Chłopcy „na gapę" przejechali pociągiem z Warszawy do Gdyni. Nie udało im się jednak długo błąkać po Gdyni, zostali zatrzymani przez policję i odstawieni do domów rodzicielskich.

Z POMORZA

— * **Grudziądz.** W Morgach wpadła 3-letnia Marynia Dygus pod koła powózki rolnika Życińskiego. Maleństwo zmarło wskutek odniesionych ran.

— Aresztowana została w Zaroślach 25-letnia Elżbieta Żubertowska, która zamordowała swe nieślubne dziecko. Wyrodna matka zakopała zwłoki niemowlęcia w chlewie.

— Wykład o Litwie Kowieńskiej wygłosiła

z ramienia P. T. Krajoznawczego p. dr. Majowa.

— Na karę więzienia po 18 miesięcy skazani zostali Alfred Malinowski i Bronisław Wiklíński za kradzież trzech tuczników na szkodę rolnika Przybylskiego w Rogoźnie. (gn)

— * **Toruń.** Szyper Rajmond Biese spadł podczas postoju berlinki w Włocławku do Wisły i zatonął. Zmarły osierocił żonę i sześcioro dzieci.

— Od 27 stycznia odbywał się teoretyczny kurs dla kandydatów na pilotów szybowcowych. Zakończenie kursu nastąpiło w ub. poniedziałek. W kursie wzięło udział 55 osób. Zaś praktyczny kurs pilotażu szybowcowego rozpocznie się dnia 16 bm.

— Dnia 15. bm. przy ul. Przedzamcza w kasynie podoficerskiem odbędzie się rewja mód, zorganizowana przez P. B. K.

— W ub. środę socjalistyczny Zw. Transportowców proklamował strajk, do którego przystąpili pracownicy transportowi, zatrudnieni w wszystkich firmach toruńskich. Strajk ma podłoże ekonomiczne i został ogłoszony wskutek obniżenia płac za przeładunek o 20 groszy na 1 tonnie żyta. Sytuacja strajkowa niewątpliwie się wkrótce wyjaśni. Prawdopodobnie dojdzie do kompromisu między firmami transportowemi a robotnikami. Ogółem strajkuje 70 robotników. Z powodu strajku przerwano wszelkie prace przeładunkowe na nadbrzeżu. Zakotwiczone są 4 naładowane berlinki oraz 6 pustych berlinek do załadowania zboża i mąki. Dalej stoi na nadbrzeżu około 20 wozów zboża, przywiezionych do załadunku. Na dworcu wstrzymano pociąg towarowy z ładunkiem, przeznaczonym dla nadbrzeża. Strajk może jednakże potrwać kilka dni.

— Odbyło się walne zebranie Ligi morskiej i kolonj. Sprawozdanie z pracy zarządu i całego koła zdał prezes notarjusz Zakrzewski. W skład nowego zarządu weszli pp. not. Zakrzewski — prezes, prof. Moroz, płk. Matzenauer, nacz. Bohun, sędzia Piskorski i in. W komunikatach zarząd podał do wiadomości, że z funduszów koła zbudowane zostaną dwie łodzie żaglowe.

Zakon Ojców Pasjonistów w Sadowiu

W cichej, uroczej wsi Sadowie, położonej w poł. wschodniej części od Ostrowa Wielkop., leży na wzgórzu,

Prowincjał zakonu Pasjonistów O. Bartłomiej Repetti.

zwanem popularnie „Golgotą", klasztor Ojców Pasjonistów.

Na życzenie hrabiego Szembeka z Wysocka Wielkiego, który ofiarował im 40 morgów ziemi, przybyli zakonnicy dnia 21 czerwca 1932 r. do Wielkopolski, z zamiarem budowy klasztoru i kaplicy. Początkowo zamieszkiwali w pałacu hr. Szembekowej w Sadowie, w której mieszkaniu, zamienionem prowizorycznie na kaplicę, odprawiali nabożeństwa dla służby domowej i ludności ze wsi Sadowia: Zakonnicy, nie mając żadnych funduszów, rozpoczęli energiczną kwestę po wsiach i miastach. Dzięki ofiarności wiernych i doskonałej administracji O. Prowincjała Bartłomieja Repetti, wybudowano już w jesieni kaplicę zakonną, którą w dniu 6 listopada 1932 r. poświęcił J. Em. ks. Kardynał-Prymas Hlond. W roku 1933 kończy się budowa klasztoru i otwierają Ojcowie nowicjat dla kleryków i braci. Obecnie klasztor liczy 3 ojców, 9 kleryków i 11 braciszków.

Prócz klasztoru w Sadowiu posiadają zakonnicy drugi starożytny klasztor pobernardyński w Przasnyszu, woj. warszawskie, zbudowany przez Pawła Kostkę, rodzonego brata Stanisława. Istnieje tutaj Szkoła Apostolska, która młodzież przygotowuje do stanu kapłańskiego.

Zadaniem zakonu jest praca misyjna i rekolekcyjna w kraju i zagranicą. Nazwę swą zakonnicy wywodzą od słowa łacińskiego „pasio" t. zn. męka, stąd — Pasjoniści. Zgromadzenie liczy

Klasztor Ojców Pasjonistów w Sadowiu.

18 prowincyj z 160 klasztorami, rozsianemi po całym świecie. Zakon istniejący zaledwie dwa wieki, posiada dziś już kilku świętych, jak: św. Pawła od Krzyża, św. Gabryela od Matki Boskiej Bolesnej i bł. Wincentego Marja Stambi. Co do innych zakonników, zmarłych w opinji świętości, toczą się obecnie procesy kanoniczne.

CO MÓWIĄ NAZWY ULIC W POZNANIU

XVII.

Ulica Kazim. Jarochowskiego

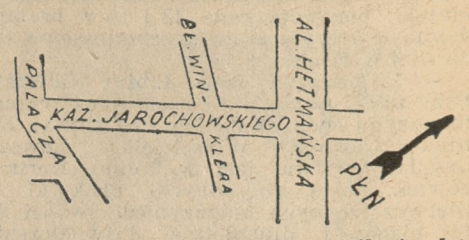

Kazimierz Jarochowski urodził się dn. 12 września 1829 r. w Małych Sokolnikach, pow. szamotulskiego, z ojca Cyprjana, adjutanta generała Łubieńskiego i dyrektora Ziemstwa Kredyt. w Poznaniu, i z matki Konstancji z Trąmpczyńskich.

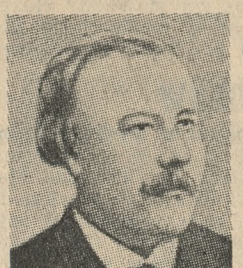

Kazim. Jarochowski według fot. ze zbiorów rodzinnych.

Kształcił się w gimnazjum M. Magdaleny, gdzie już jako 16-letni młodzieniec uwięziony został przez Prusaków za rzekome uczestnictwo w przygotowaniach powstania 1846 r. Brał także czynny udział w ruchu narodowym w r. 1848 za co odsiedział półrocz. karę więzienną. Po ukończeniu wydziału prawnego w Berlinie wstąpił do pruskiej służby rządowej, w której dosłużył się w r. 1862 stanowiska sędziego obwodowego, na którem przetrwał do 1882 r. kiedy to, zawikłany z powodu swej działalności publicystycznej, w proces dyscyplinarny, wziął dymisję. Gdy dotychczas tylko pobocznie zajmował się badaniami historycznemi, to teraz wszystkie swe siły poświęcał umiłowanej dziedzinie. Cenne jego artykuły ukazywały się w prawie wszystkich naukowych pismach polskich. Działalność literacką rozpoczął od wydania: „Teki Gabrjela Junoszy Podoskiego", gdzie w sześciu tomach znajdujemy źródła do historji panowania Augusta II. Jarochowski był wogóle specjalistą czasów szwedzkich i saskich. Swe historyczno-krytyczne prace kierował, w obronie prawdy historycznej, głównie przeciw fałszerzom dziejów polskich, którzy starali się fakta historyczne przedstawić światu tendencyjnie. Z licznych jego dzieł zasługują jeszcze na wspomnienie: „Dzieje panowania Augusta II" w 3 tomach. Wielkie zainterewanie okazywał także dla regjonalizmu. Owocami badań w tym kierunku były prace: „Wielkopolska w czasie pierwszej wojny szwedzkiej w r. 1655—1657", a z dziedziny historji literatury: „Literatura poznańska w pierwszej połowie bieżącego stulecia". Drobne prace historyczne — w liczbie ponad 50 — wydał w „Opowiadaniach i studjach historycznych". Był członkiem Akademji Umiejętności w Krakowie, Tow. Przyjaciół Nauk i in. Od roku 1887 posłował do sejmu pruskiego, gdzie w kole polskiem zajmował wybitne stanowisko. Umarł dnia 24 marca 1888 r. w Poznaniu. Stroskane społeczeństwo straciło w nim jednego ze znakomitszych historyków polskich, dzielnego publicystę, wytrawnego prawnika, żarliwego patrjotę i zacnego obywatela-Polaka.

Ul. Kazimierza Jarochowskiego — dawniej Ziethenstrasse — położona jest na św. Łazarzu i łączy ul. Wyspiańskiego z ul. Józefe Chociszewskiego.

Regjonalizm szamotulski na scenie

Szamotuły. (sc) — W sali hotelu p. Sundmana młodzież gimnazjum im. ks. Piotra Skargi dała bogaty „wieczór pieśni i tańców szamotulskich" w opracowaniu cenionego regjonalisty szamotulskiego, prof. Hanyża.

wiejskie, a w czwartym dano przekrój niedzielnego życia wsi szamotulskiej

Całość, wyreżyserowana przez autora scenarjusza, prof. Andrzeja Hanyża, stała na bardzo wysokim poziomie i została przyjęta przez licznie zebranych

„Oczepiny" w Szamotulskiem.

Całość „wieczoru" składała się z czterech obrazów, w których przedstawiono bogaty folklor pow. szamotulskiego. Scena pierwsza widowiska ukazała życie domowe wieśniaka, jego pieśni, zwyczaje i obyczaje, w obrazie drugim odegrano huczne wesele szamotulskie z pięknym obrzędem oczepin; w obrazie trzecim pokazano zaloty słuchaczów niemilknącemi oklaskami, a autorowi zgotowano owację Wykonawcy widowiska wystąpili w barwnych strojach ludowych, które niestety stają się coraz rzadszą ozdobą wieśniaka szamotulskiego. Słowa uznania należą się dekoratorowi, p. Adamowi Jankowiakowi. Czysty zysk z imprezy przeznaczono na bezrobotnych.

Wójt — kłusownikiem

Margonin (mi). Głośna swego czasu sprawa w uprawianiu kłusownictwa przez wybitnego działacza „sanacyjnego", wójta gminy Szamocin, Kręgielskiego, skazanego w ub. roku za to, iż p. Skibińskiego z Szamocina nazwał obywatelem drugiej klasy, dlatego, iż ten nie brał udziału w wyborach do Sejmu, — znalazła swój epilog przed sądem grodzkim w Margoninie dnia 12 bm. Sąd, na podstawie obciążających zeznań świadków, skazał wójta-kłusownika na 150 zł grzywny, z zamianą na 30 dni aresztu oraz na koszty postępowania sądowego.

Przed rozbiórką pawilonu hut szklanych w Parku Wilsona

Pawilon hut szklanych w Parku Wilsona zdaleka — jak to widzimy z fotografji — wygląda okazale, natomiast zbliska całkiem nieszczególnie i niebawem będzie rozebrany.

W dniu wczorajszym zarząd miasta Poznania zakończył przyjmowanie ofert na rozbiórkę tego objektu. Ofert wpłynęło osiem. Otwarcie ich nastąpi w najbliższy poniedziałek. Projektuje się, że pawilon hut szklanych ustąpi wielkiej muszli koncertowej, która służyć będzie również jako scena letnia.

Żydzi wyrabiają „narodowe" karty do gry

Ciągle jesteśmy świadkami nadużywania — przeważnie przez Żydów — godeł państwowych i kościelnych dla celów reklamowych.

Obecnie przedłożono nam reklamową kartę „Krakowskiej fabryki kart do gry", Kraków, ul. Długa 17, polecającej „do gry w brydża nowe karty narodowe nr. 144".

W talji tej figurują jako królowie, damy i walety podobizny postaci z historji Polski. Tak np. królem kierowym jest Jan Sobieski.

Krakowska fabryka kart do gry, spółka z ogr. odpow., posiada licencję firmy Ferdynand Piatnik i Synowie Sp. Akc. w Wiedniu. Celem fabryki jest wyrób i sprzedaż wszelkiego rodzaju kart do gry i innych wyrobów papierniczych. Kapitał zakładowy wynosił początkowo 25 tys., później podniesiono go do 100 tys. zł. Siedziba fabryki znajduje się w żydowskiej fabryce tutek „Altesse" w Krakowie przy ul. Długiej. Okazuje się, że pod znaną firmą wiedeńską „Ferd. Piatnik i Synowie" kryje się żydowski kapitał. Jednym z udziałowców krakowskiej fabryki kart, a zarazem zawiadowcą firmy jest dr. Dawid Wistreich, innym udziałowcem był zmarły niedawno Józef Scheuer, również Żyd.

W rejestrze handlowym zarejestrowano firmę zarówno w brzmieniu polskiem, jak i niemieckiem: „Krakauer Spielkarten-Fabrik". Ta żydowsko-

Reklamowa karta żydowskiej fabryki, polecająca „narodowe" karty do gry w brydża.

niemiecka fabryka posiada faktyczny monopol wyrobu kart i zalewa swemi wyrobami cały rynek polski. (pt.)

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

ROŻNE CHWILE Z ROSTWOROWSKIM

(Na dzisiejszy krakowski jubileusz twórcy „Judasza z Kariothu")

Jubilat gra jubilatowi — Zrazu muzyk, potem dramaturg — W pałacyku przy Plantach — Judasz jako człowiek — „Odbrązowany" Rzym — Przy huku dział — W dzień i wieczorem — Jak rodził się „Kaligula" — Rostworowski na mównicy i przy fortepianie — Na pierwszym egzemplarzu — Do widzenia na premjerze!

Od „Judasza", który dzisiaj ukazuje się w Krakowie jako przedstawienie jubileuszowe Rostworowskiego, z jubilatem Solskim w roli tytułowej — od „Judasza" zatem rozpoczął się Rostworowski naprawdę liczyć w literaturze. Mimo wystawionych przedtem sztuk „Pod górę" i „Echo". Aż do triumfu „Judasza", znałem go więcej jako muzyka. Nakładem Feliksa Jasieńskiego, legendarnego dzisiaj „Mangghi" ukazał się był przed jakiemiś zgórą trzydziestu laty w Krakowie zbiór pieśni Rostworowskiego, dzisiaj rzadkość bibliograficzna. Ktoby je dostał w ręce, będzie napewne zaskoczony przez współczesność cierpkich i nieraz twardych harmonij, tak mało podobnych do ówczesnych naszych piosenek. Rostworowski poświęcał się muzyce jak najpoważniej. Był uczniem konserwatorjum lipskiego, a i dzisiaj, gdy usiądzie do fortepianu, każdy kto na tem się trochę rozumie będzie musiał spostrzec, że ma przed sobą wirtuoza, który się zaniedbał, lecz po paru miesiącach treningu wróciłby do dawnej świetnej formy.

W kilka lat potem, obraz Rostworowskiego zupełnie mi się był w oczach przekształcił. Pamiętam dobrze ten letni dzień krakowski, kiedy po raz pierwszy usłyszeliśmy „Judasza z Kariothu" w szczupłem gronie znajomych i przyjaciół. Czytał sam Rostworowski. Usadowiliśmy się w jednej ze sal pałacyku Pusłowskich (kuzynów Rostworowskiego). Za otwartemi oknami były Planty, pachnące i szemrzące gałęziami starych drzew. Rostworowski czyta nieporównanie. Wiersz „Judasza", bogaty w treść psychiczną, obrany z wszelkiej retoryki, płynął mu z ust z przedziwnie skoncentrowaną mocą. Nie od razu mogliśmy się zorjentować w jakości materjału, tak to było dalekie od poezji bieżącej, od „literatury", od efektu, od „pointy" takiej czy innej. A i przedmiot również nas uderzył, można powiedzieć: zaskoczył.

*

Przychodząc słuchać dramatu o Judaszu, przynieśliśmy ze sobą niejako tego Judasza, Judasza z Biblji, potwora, zdrajcę. A tutaj ukazała się nam twarz ludzka, zwyczajna, niemal tuzinkowa, a bolesna i smutna. Judasz Rostworowskiego jest zdrajcą — ale przez słabość. Jest to człowiek przeciętny, niezdolny podźwignąć roli apostoła, która na niego spadła — niezdolny dla braku wiary, może i dla braku wyobraźni, która nie może objąć ani misji, ani istoty Boga-Człowieka. Z rosnącem wzruszeniem zasłuchiwaliśmy się w tragedję słabej duszy, rozwijającą się nieubłaganie aż do strasznego końca. „Jam w Galilei sklepik miał, otwarty ledwie do wieczora... Taki, ot trochę ryb, kołaczy..." Szukaliśmy się ukradkiem oczyma, zaskoczeni i zdumieni. Judasz, nad którym trzeba się litować!...

Dzisiaj, gdy każdy wie, co to jest „bronzowanie" i „odbronzowywanie", łatwo jest powiedzieć, że Rostworowski na swój sposób Judasza „odbronzował". Z posągu Zła, jakiem był Judasz powszechnie znany, Judasz — chciałoby się rzec — popularny, zrobił człowieka. W jakimś wierszu Michała Anioła posągi mówią do nas: „My także byliśmy ludźmi, byliśmy smutni i weseli tak jak wy..." Oto jakby basso continuo, na którym Rostworowski osnuł melodję Judasza. Nie mówi tego wprost, nie wykłada na talerzu, ale słyszymy ten ton ustawicznie, gdy Judasz męczy się ze swym losem, gdy cierpi i upada.

Solski, człowiek o stu twarzach i stu duszach, znalazł w Judaszu setną pierwszą i może najbardziej wzruszającą ze wszystkich poprzednich. Był wtedy dyrektorem teatru krakowskiego, tego samego teatru, w którym dzisiaj znów pokaże Judasza-jubilata jako aktor-jubilat. I znów odniesie dla autora i dla siebie taki sam triumf jak wówczas. Echa poszły po całej Polsce. Zjeżdżano się do Krakowa ze wszystkich stron, aby poznać poetę, który zajmował opustoszałe po Wyspiańskim miejsce dramaturga w wielkim stylu. A potem przyszła wojna.

*

Pamiętam ten wieczór jesienny roku 1914, kiedy w tym samym pałacyku Pusłowskich uściskaliśmy się z Rostworowskim w milczeniu, a było to ciężkie milczenie. Rostworowski wrócił z Czarkowów nad Nidą, z majątku Pusłowskich, który zrujnowały wojska rosyjskie. Przywiózł do Krakowa czcigodną staruszkę-ciotkę, hr. Pusłowską, która musiała patrzeć na to, jak żołnierze podpalają prześliczny pałac, istną skarbnicę dzieł sztuki i jak uprowadzają ze sobą Franciszka Ksawerego Pusłowskiego, jej siostrzeńca. Drugi, śp. Emanuel Pusłowski, był dawno na froncie. Zamieszkaliśmy razem z Rostworowskim. Niedługo nad Krakowem rozległ się huk dział. Przy tym ponurym akompanjamencie pisał Rostworowski swego „Kaligulę" całemi dniami. A wieczorami czytaliśmy codziennie scenę po scenie, tak jak spływały mu z pióra. Czytaliśmy, wtuleni w kąt ogromnej bibljoteki pałacowej. Po ścianach biegały tajemnicze cienie, rzucane przez ledwie rozświetlającą wycinek ciemności małą lampkę naftową. Judea była już poza nami. Byliśmy w Rzymie, w epoce zdegenerowanych Cezarów.

*

Rostworowski znów się zabrał do „odbronzowania" historji. Jego Kaligula popełnia wszystkie zbrodnie i wszystkie szaleństwa, które mu w książkach przypisują, lecz jest istotą ludzką, nie potworem. To Rzym, Rzym skorumpowany, zgangrenowany żądzą użycia i żądzą władzy, on to zrobił Kaligulę tą straszną figurą, którą wszyscy znamy. Cezar-smarkacz zrozumiał nędzę i nicość ludzi, ciągnących zyski z imperjum. Aby sobie z nich zadrwić, mianuje konia swego konsulem. Morduje ich — przez obrzydzenie. Szaleństwa jego są następstwami rozpaczy. Inny to Rzym, niż go znamy z koturnowych tragedyj. Rostworowski „odbronzował" go, odbronzował nietylko jego kaligulowską teraźniejszość, ale i wielką przeszłość. „Te wasze Cicerony, Brutusy-lichwiarze...!" wrzeszczy Kaligula w twarz trzęsącym się ze strachu kabotynom w senatorskich togach, którzy zgrywają się na starożytnych Rzymian. „Senatory... odwiecznej Romy podpory... Psy!!!".

Nie pamiętam, abym kiedy doznał wstrząsu mocniejszego nad ten, którym przejęła mnie powyższa scena drugiego aktu, gdy Rostworowski ją po raz pierwszy czytał. Za szybami deszcz ze śniegiem leciał z nisko wiszących chmur. Coś tupało i chlupało: jakaś „marszkompanja" wlokła się po błocku na kolej, gdzie czekały czerwone wagony „Sechs Pferde vierzig Mann"... Słabiutkiemi temi odgłosami meldował się nam świat mdlejący, przedwojenny, ten o którym dawno wiedzieliśmy, że znika w dziejowej zapadni i nigdy już nie wróci. Nieraz napomykał Rostworowski, że między tym trzeszczącym w posadach roku 1914 a tonącym w błocie Rzymem nawiązywała mu się w wyobraźni łącząca nitka... Niejedno z tej ówczesnej katastrofy przeszło do dramatu jako podłoże. Ginie świat rzymski, a Kaligula palcem nie ruszy, aby jego i siebie przedłużyć. Nie da ani grosza więcej głupim tchórzom, od których zawisł jego tron i życie. „Choćby sto miast wrzasło, choćby sto piorunów trzasło — nic już więcej nie dostaną!!"... Niech mordują, jeżeli mają odwagę.

I właśnie — nie mają. On sam musi ich sprowokować, aby dobyli sztyletów. Zabijają go prawie niechcący... w strachu i ze strachu...

*

Spotykałem się potem z Rostworowskim w różnych okolicznościach, porach i miastach. Przy triumfie „Miłosierdzia", „Niespodzianki", „Przeprowadzki", „U mety". Ten rodzący się scena za sceną „Kaligula" wbił mi się najmocniej w pamięć. Mówiłem, że Rostworowski czyta znakomicie, z ekspresją i z pasją. Nigdy przed tem ani potem nie miał takich rozpalonych oczu, ani tak nie latały mu chude ręce, jak wówczas, gdy przez usta Kaliguli wykrzykiwał pogardę dla małości, dla przyziemności, dla całej ludzkiej lichoty. Nie znam człowieka, który z większym uporem doszukiwałby się w najgorszym okazie ludzkim iskierki dobra, która może rozpalić w bliźnim chrześcijańskie miłosierdzie. Ale nie znam drugiego, któryby z płomienniejszą szlachetnością odpychał od siebie niskość i złość, gdy raz stwierdzi, że jest ona nieuleczalnie zatwardziałą.

Dużo razy słuchałem Rostworowskiego z mównicy, bo był czas, że jako prelegent wędrował po całej Polsce. Zawsze uderzało mnie to najbliższe u niego sąsiedztwo tonu franciszkańskiego z akcentami wspaniałego oburzenia i zgrozy. Warto go wtedy widzieć. W zasłuchaną salę lecą urywane zdania i słowa. Szczupła postać nachyla się, jakby oczy chciały dojrzeć bieg i uderzenie rozpalonego pocisku. Patrząc na ten sępi profil o płonących źrenicach i wsłuchując się w lekko zasłonięty ale nabrzmiały wewnętrzną mocą głos Rostworowskiego, zawsze musiałem myśleć, że tak powinien był wyglądać i tak na swoich Florentczyków krzyczeć Girolamo Savonarola. Ale trochę inny Savonarola, bardziej złożony, naprzemian groźny i dobrotliwy, a po wyładowaniu gniewnej energji bardzo zmęczony i z bladym uśmiechem błądzący palcami po fortepianie, aby się odprężyć. „Masz tam gdzie pod ręką balladę As-dur? To mi dobrze zrobi..." Rostworowski czuje Chopina jak mało kto drugi.

*

W tym dniu jubileuszu nie piszę żadnej Twojej „charakterystyki", kochany Karolu. Ani mi się śni. Od tego są fachowcy literaci. Zabłądziłem we wspomnienia, nic więcej, a zawdzięczam Ci ich całą furę, ze sceny i z życia. A na zakończenie chcę Ci tylko podziękować za to, co mi napisałeś na pierwszym drukowanym egzemplarzu „Kaliguli":

Rzecz dziwna — to się stało i już nie odstanie.
Raz pismaka z pismakiem zbliżyło pisanie...

Miałeś na myśli pisanie „Kaliguli", a miałeś też święta i bardzo drogą dla mnie rację. Daleko teraz z Poznania na krakowski Salvator, gdzie sobie siedzisz i patrzysz z wysoka na Wisłę, na Bielany, na majaczący wieżami Wawel. Ale to się stało i już nie odstanie... Przy najbliższej Twojej premjerze raz jeszcze sobie to powtórzymy, byle jak najrychlej!

Witold Noskowski

Poznań.

ŻYCIE KULTURALNE

WE WTOREK MAMY KONCERT SYMFONICZNY

Orkiestra symfoniczna m. Poznania daje w najbliższy wtorek pod batutą dyr. dr. Zygmunta Latoszewskiego koncert symfoniczny.

Po raz pierwszy znajdzie się na programie nieznane naszym melomanom dzieło symfoniczne polskie. Jest niem druga symfonja Kazimierza Sikorskiego, laureata tegorocznej nagrody państwowej. Sikorski w swoim czasie pracował w Poznaniu jako profesor kompozycji w naszem Konserwatorjum. Nieznane u nas to dzieło świetnego muzyka spotka się napewno z wielkiem zainteresowaniem melomanów.

Jako solista wystąpi dawno niesłyszany w Poznaniu znakomity wirtuoz-pianista prof. Turczyński. Dział Kultury i Sztuki donosił niedawno z Genewy o koncercie Turczyńskiego, na który przybył ze swej samotni pod Morges J. I. Paderewski. Odegra prof. Turczyński koncert E-dur Liszta.

Orkiestra wykona ponadto uwerturę Beethovena „Egmont", oraz poemat symfoniczny Liszta „Mazepa".

LITERATURA

Dzisiaj trzeci odczyt prof. dr. Tarnawskiego. W sali Strusia w Coll. Medicum przy ul. Fredry odbywa się dzisiaj trzeci z cyklu odczytów o literaturze angielskiej powojennej prof. dr. Władysława Tarnawskiego. Początek o godz. 20. Znakomity anglista, który umyślnie na prelekcje te przybył do Poznania, będzie mówił dzisiaj o satyrykach angielskich, o Huxleyu, Róży Macaulay, Evelyn Waugh i innych czołowych pisarzach. Poprzednie dwa odczyty prof. Tarnawskiego spotkały się z entuzjastycznem przyjęciem słuchaczy.

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Jutro nowe wystawy. Przypominamy, że jutro w niedzielę będą otwarte w Poznaniu dwie wystawy zbiorowe: Stefana Filipkiewicza w Tow. Przyj. Sztuk Pięknych, oraz Leona Dołżyckiego w „Salonie 35" (Plac Wolności 4).

NAUKA

Stosunki gospodarcze Polski ze światem. Dziś w sobotę o godz. 20 w sali XVII Col. Minus prof. Stefan Rosiński wygłosi odczyt p. t. „Stosunki gospodarcze Polski ze światem". Odczyt odbędzie się w ramach Powszechnych Wykładów Uniw. Pozn. — We wtorek, 17 marca prof. Michał Sobeski mówić będzie na temat: „Z estetyki teatru". — Wstęp 30 i 15 gr (dla młodzieży i wojskowych niższych stopni).

TEATR

Co grają na Śląsku? Z Katowic donoszą (ad.): Teatr nasz gra z powodzeniem w Katowicach i na prowincji „Trafikę pani generałowej", „Wiosenne porządki" i „Turonia" Żeromskiego. — Prawdziwie wielkiem wydarzeniem kulturalnem będzie „Wesele" Wyspiańskiego, które za parę dni wejdzie na afisz. Reżyseruje p. Wanda Siemiaszkowa.

Dyrektor teatru o teatrze. P. Emil Fabre, dyrektor Komedii Francuskiej (urzędowo: generalny aodministrator) wydał pt. „Teatr" tom, noszący podtytuł „Notatki i maksymy".

KRAJOZNAWSTWO

Odczyt tatrzański. Poznański Oddział Tow. Tatrzańskiego rozpoczyna dziś szereg odczytów popularnych pogadanką dr. Jerzego Młodziejowskiego p. t. „Tajemnice tatrzańskich głębin". Do ilustracji posłuży pół setki własnych zdjęć prelegenta, wykonanych na poznańskich kliszach „Ero". Początek o godzinie 19 i pół w auli gimnazjum im. Paderewskiego przy Wałach Zygm. Starego (obok W. S. H.).

Nowy tom „Cudów Polski". Wydawana przez Wydawnictwo Polskie R. Wegnera serja p. t. „Cuda Polski" wzbogaciła się o nowy, w bardzo piękną szatę graficzną wyposażony tom. Jest to praca znanego pisarza i głośnego podróżnika F. A. Ossendowskiego, a nosi tytuł „Puszcze Polskie".

MUZYKA

„Halka" w Berlinie ma być wystawiona w operze na Unter den Linden. Jontka na inauguracyjnem przedstawieniu ma śpiewać Kiepura.

KTO JESZCZE WIE COŚ O AUGUSTYNIE BRAUNIE?

Otrzymaliśmy dla p. magistra Dunicza we Lwowie, który pisze do Słownika Biograficznego życiorys muzyka poznańskiego, A. Brauna, otrzymaliśmy nowy cenny przyczynek. Prawnuk owego muzyka w linji prostej, p. Augustyn Braun ze Środy, nadesłał nam wypisy z papierów rodzinnych, jakie posiada, a które mieszczą nadzwyczaj ważne informacje o pochodzeniu i losach rodziny Braunów.

Czytelnicy zauważyli może, iż w nagłówku podaliśmy jako imię ś. p. Brauna, nie August, jako dotychczas, ale Augustyn. W dołączonym liście stwierdza mianowicie nasz korespondent, że właściwem imieniem śp. Brauna było Augustyn, nie August. Imie to przechodzi w rodzie jako dziedziczne i obecnie nosi je właśnie nasz łaskawy informator.

Imieniem p. magistra Dunicza składamy Augustynowi Braunowi jak najuprzejmiej podziękowanie a zarazem prosimy naszych czytelników o dalszą pamięć, o ileby jeszcze kto jakie materjał posiadał. Materjał, dotychczas przez nas uzyskany dzięki naszym czytelnikom, przesłaliśmy już p. mag. Duniczowi do Lwowa.

W następnym Dziale:

LWÓW OBCHODZI ŚWIĘTO NAUKI POLSKIEJ

przez

dr. Feliksa Pohoreckiego

Książki nadesłane

„Rocznik Statystyczny stoł. miasta Poznania za lata 1934—1935". Poznań 1935. Nakł. Zarządu Miejskiego.

„Sprawozdanie Zarządu stoł. m. Poznania". Poznań 1935. Nakł. Zarządu Miejskiego.

Bronisław Krystyn Wierzejski: „Forty na piasku". Warszawa 1936. Trzaska, Evert i Michalski.

Juljusz Stefan Petry „Lwie Serce" (Warwas). Lwów 1936. Nakł. Wyd. „Reduta = Tydzień Polski".

Znakomita odżywka dla cery **PUDER ABARID**

ng 7 365

Z piekła udręczeń — na wolność

Są różne sposoby — Przez lasy i mokradła — Osobliwe biuro podróży — Niego ścinna ojczyzna

Ucieczki skazańców z kolonji karnej w Cayenne zdarzały się ostatniemi czasy dość często. Fakty te, z zrozumiałych powodów przemilczane są przez prasę francuską, lecz odnośne wieści drogą „okólną" przedostają się na świat i wtedy ludzie dowiadują się, że pomimo wszystko, istnieją jeszcze sposoby wydostania się z tego piekła ziemskiego na wolność. Urocza wolność, do której tak żarliiwe tęsknią skuci w kajdany, w pocie czoła pod piekącem słońcem pracujący katorżnicy, nazywana jest przez nich poprostu „la belle". Jednak droga do tej „pięknej" najeżona jest niebywałemi przeszkodami, których pokonanie nielicznym tylko wybrańcom losu się udaje.

Ucieczkę z Cayenne, trzy czwarte desperatów przypłaca życiem. Istnieje wprawdzie dość wygodna i względnie bezpieczna droga prowadząca do upragnionej wolności, ma ona jednak tę złą stronę, że musi być przez więźnia wymoszczona srebrnemi monetami... Pragnący z niej skorzystać, zwraca się do pewnego gangsterskiego „biura podróży", którego specjalnością jest wywożenie posiadających gotówkę skazańców z Cayenne, zaopatrzenie ich w paszport i następnie wysadzenie na jakimś dalekim „neutralnym" lądzie.

Więzień nie posiadający pieniędzy, a pomimo to pragnący za wszelką cenę wyrwać się z miejsca kaźni, ucieka przez moczary, pustynie i praalsy, lub też obiera drogę morską. Odważni i na wszystko zdecydowani skazańcy, wolą przedzierać się przez dżungle i lasy; ostrożniejsi decydują się na przejazd morzem. Oba sposoby ucieczki są, rzecz jasna, niezmiernie ryzykowne: w pralasach czają się żmije, drapieżne zwierzęta i jadowite owady, zaś morze roi się od rekinów, a najbliższe wybrzeże angielskiej Gujany jest daleko odległe. Już samo przedostanie się z lasów na brzeg morski, z uwagi na rozciągające się nad wybrzeżem trzęsawiska, połączone jest z wielkiem niebezpieczeństwem i nieopatrznemu zbiegowi zagraża niechybną zagładą.

Opowiadają o niezliczonych nieudałych „wyprawach" skazańców w Cayenne. Przed paru laty, jeden z zesłańców dostrzegł leżącą na wybrzeżu dużą beczkę. Nie długo się namyślając, wtoczył ją w morze i ukrywszy się w niej, dał się unieść falom morskim. Uciekinierowi dopisało szczęście, gdyż zanim zmógł go głód i pragnienie, morze wyrzuciło beczkę na jakieś wybrzeże. Nieprzytomnym „żeglarzem" zaopiekowali się angielscy urzędnicy kolonjalni; nakarmili go i napoili, poczem oddali — w ręce władz francuskich. — Mniej więcej w tym samym czasie odbiła od brzegów Cayenne barka z skazańcami, którzy dozorcę swego wrzucili do morza, rekinom na pożarcie. Ucieczkę więźniów wnet zauważono i w pogoń wysłano kanonjerkę. Po upływie dwóch dni barkę dogoniono, a ponieważ uciekinierzy nie chcieli się poddać, statek został zatopiony; morze pochłonęło wówczas czterdzieści pięć ofiar.

Start przez las dziewiczy jest łatwiejszy; trop szybko się zaciera. Konieczna jest jednak wielka wytrzymałość i ostrożność; trzeba potrafić unikać drapieżców, umieć chronić się przed muchami febrycznemi, być odpornym na ukąszenie żmij, poza tem móc odżywiać się korą drzewną i posiadać zmysł orjentacyjny mieszkańca dżungli, aby się nie zagubić w nieprzeniknionym gąszczu pralasów. Ale nawet posiadając wszystkie wymienione przymioty, zbieg nie daleko zajdzie bez busoli i mapki. Przybory te są sprzedawane w Cayenne „pod ręką". Na mapkach oznaczone są czerwonemi krzyżykami miejsca niebezpieczne, które przez zbiegów muszą być stanowczo omijane. Skazaniec, chcący nabyć busolę i mapkę, musi przez lata całe oszczędzać; znaczy to, że musi wyrzec się palenia i prawie ciągle głodować.

Celem wszystkich uciekinierów jest holenderska Gujana. Tamtejsza żandarmerja nie jest zbytnio „ciekawa", a miejscowi koloniści potrzebują tanich sił roboczych. Zbieg z Cayenne, któremu poszczęściło się dotrzeć do tej kolonji, pracuje tam uczciwie i chętnie przez czas jakiś, poczem, zarobiwszy trochę pieniędzy, udaje się w dalszą wędrówkę. Aż któregoś dnia chwyci go nostalgja i niepokonana żądza powrotu do ojczyzny... Wtenczas uważać go można za straconego, gdyż prędzej czy później natknie się w Francji na przedstawiciela władzy, który kładąc mu rękę na ramieniu uprzejmie zapyta: „Czy panu uprzykrzył się już pobyt w pięknem Cayenne?" A los pochwyconego zbiega z Cayenne jest nie do pozazdroszczenia!...

kr.

ng 7 590

Recepta długiego życia

W Saint-Louis, w Ameryce, zmarła w ostatnim czasie dr. Marja Charlotte Degolière-Davenport, która zasłynęła jako działaczka w dziedzinie tężyzny ciała. Mając lat 15, pani Davenport poślubiła pewnego księcia rosyjskiego. Po jego śmierci, zawarła ponowne małżeństwo i to z Francuzem wice-hrabią Degolière, z którym miała 11 dzieci. Kiedy i ten umarł, energiczna Amerykanka rozpoczęła studja lekarskie na uniwersytecie w Heidelberdze. Mając lat 68, zawarła po raz trzeci związek małżeński z Amerykaninem Williamem Davenportem. Odtąd poświęciła się ona wychowaniu fizycznemu i higienie, i wygłaszała w licznych miastach Ameryki wykłady na ten temat.

Kiedy już była w bardzo poważnym wieku, oświadczyła dziennikarzom: — Nie mam czasu umierać. Długowieczność jest rzeczą całkiem naturalną, i mogę panom zdradzić moją receptę: Należyta porcja dobrego humoru, jako najważniejsze pożywienie szpinak, a jako napój zsiadłe mleko, wiele ruchu fizycznego, szczera wiara w Boga, żadna irytacja i wreszcie żadna obawa przed miłością. Dla kobiet nowoczesnych, usiłujących przedłużyć swoje życie zapomocą kosmetyków i medykamentów, nie miała serca.

Zmarła spalała aż do końca swego życia codziennie trzy pudełka papierosów.

W i P.

Najstarszy ogród zoologiczny

W Meksyku istniał już w 16 wieku ogród zoologiczny, podczas gdy pierwszy tego rodzaju ogród w Europie założony został dopiero w r. 1828 w Londynie. Meksykański ogród zoologiczny był własnością króla Asteków, który z fanatycznem zamiłowaniem pracował nad rozbudową swego parku zwierzęcego. Z ogromnym nakładem pieniędzy nabywano najrzadsze i najpiękniejsze okazy ptactwa wodnego. Ogromna liczba trzystu dozorców czynna była w tym zwierzyńcu z jego licznemi stawami ze słodką i słoną wodą. Codziennie używano 250 funtów ryb dla karmienia ptaków rybożerczych. Poza tem istniała wielka ilość wyszkolonych weterynarzy, dbających o zdrowie ptaków. Zwierzyniec cesarza Asteków nie ma sobie równego w dzisiejszej dobie.

W i P.

Gorączka złota w Brazylji

W brazylijskim stanie Amazonka, w dolinie dopływu rzeki Rio Negro, natrafiono na pokłady kwarcu, zawierającego złoto. Inżynierowie, którzy zbadali żyły złotodajne, sądzą, iż rozciągają się one na przestrzeni około hektara. Wiadomość o pokładach złota rozeszła się lotem błyskawicy po całym kraju i do doliny Rio Negro napływają masy bezrobotnych, Indjan, poszukiwaczy farmerów, kopaczy, robotników. Każdemu śni się i marzy fortuna. Odkrywcy pól złotodajnych, przerażeni tem najściem, uformowali jednak własną straż, która pilnuje i broni ogrodzonych działek. Ale że straż ta nie może już podołać zadaniu, wysłał rząd brazylijski dla utrzymania porządku w nowem Klondyke oddziały wojska.

Co najmodniejsze

zaprezentują modelki w niedzielę od godz. 17-tej do 20-tej w Domu Handlowym F. WOŹNIAK, ulica Rynkowa.

ng 7778

Teatr Ziemi Pomorskiej

w Toruniu wystawił ostatnio melodyjną komedję muzyczną Blumenthala i Kadelunga p. t. „Gospoda pod Białym Koniem". W roli głównej, Józefy Vogelhubec wystąpiła p. Halina Dorée, a rolę ces. Franciszka Józefa odtworzył po mistrzowsku dyrektor Bracki. Komedja ta została entuzjastycznie przyjęta przez publiczność toruńską.

(z)

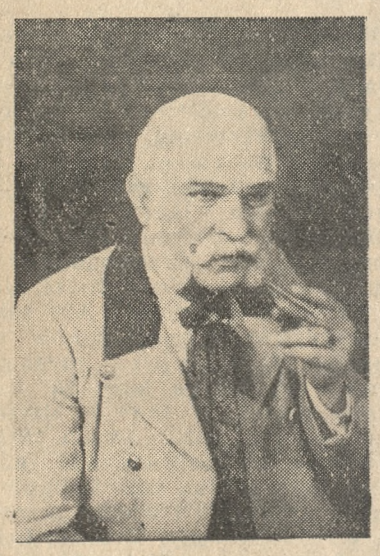

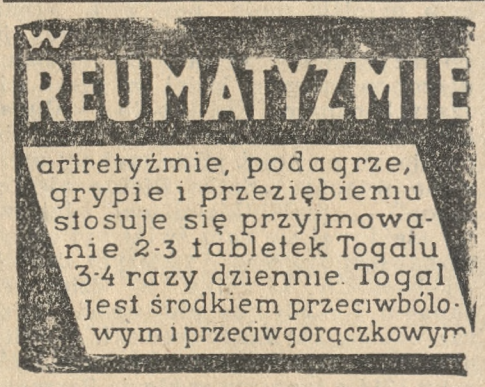

ng 7731/2

Modlitwa dzieci francuskich

W Paryżu istnieje od kilku lat piękny zwyczaj, ustanowiony przez kardynała Verdier. Oto podczas dwóch dni (w roku bieżącym w dwa czwartki: 5 i 12 marca) organizowane są „modlitwy dzieci za Francję". W roku ubiegłym wzruszająca ta uroczystość, w której wzięło udział przeszło 20.000 dzieci, odbyła się w katedrze Notre Dame. W tym roku ze względu na jeszcze znaczniejszą liczbę dzieci zgłoszonych odbyła się równocześnie w Notre Dame i w bazylice na Montmartre. (KAP)

W hotelu

Boy hotelowy puka do drzwi numeru:

— Pardon, zapomniałem, kiedy pana obudzić, o 6 czy o 7 rano?

— A która teraz godzina?

— Piąta rano! (Le Rire)

ng 7661

KOMUNIKATY TEATRALNE

Z Teatru Wielkiego

Dziś ciesząca się wielką popularnością operetka „Bal w Savoy'u" której dotychczasowe przedstawienia odbywały się przy wypełnionej widowni. Pierwszorzędna obsada z Haliną Dudicz, X. Grey, H. Majchrzakówną, W. Ruszkowskim, K. Szerszyńskim, B. Horskim, Sendeckim i Gruszczyńskim. Efektowne tańce całego zespołu baletowego z Z. Grabowską. Do powodzenia tej operetki przyczyniły się również rewelacyjne dekoracje Z. Szpingera. Dyryguje kapelm. W. Buchwald.

W niedzielę po południu o godz. 3 po raz 42 ciesząca się nadal wielkiem powodzeniem operetka „Rose - Marie" z Jadwigą Musielewską w roli tytułowej w premjerowej obsadzie. Dyryguje p. Dzięgielewski.

Wieczorem „Bal w Savoy'u".

W poniedziałek pierwsze przedstawienie po cenach popularnych od 50 gr. do 2 zł „Rose - Marie" z Marją Kaupe.

Z Teatru Polskiego

Dziś w sobotę głośna nowość, która w Warszawie obudziła takie „oburzenie" w kołach żydowskich, że zmuszono dyrekcję teatru do zdjęcia na czas pewien sztuki z repertuaru. Jest to najnowsza sztuka Tadeusza Konczyńskiego „Zburzenie Jerozolimy" której premjera odbędzie się dziś. Udział przyjmuje cały zespół Teatru Polskiego, oraz liczne siły pomocnicze. Reżyserja R. Zawistowskiego. Nowa wystawa Z. Szpingera. Jutro w niedzielę po południu po cenach do połowy zniżonych urocza komedja „Stare wino", wieczorem po raz drugi „Zburzenie Jerozolimy".

Z Teatru Nowego

Znakomity artysta Kazimierz Szubert kończy gościnne występy na scenie Teatru Nowego w farsie „On i jego sobowtór" już w najbliższą niedzielę. Ciesząca się fenomenalnem powodzeniem arcywesoła farsa „On i jego sobowtór" z gościnnym udziałem świetnego komika w niezrównanej kreacji popisowej roli Dra Ciołka ukaże się jeszcze tylko 3 razy; dzisiaj w sobotę i jutro w niedzielę na przedstawieniach wieczornych, oraz jutro w niedzielę na przedstawieniu popołudniowem, po cenach do połowy zniżonych.

„Juda Makkabeusz"

W poniedziałek, dnia 16. bm. wystawia się w Auli Uniwersyteckiej Oratorjum J. Fr. Haendla, które wykonają chóry, orkiestra i soliści Wielkopolskiej Szkoły Muzycznej. **Ze względu na obecność J. Em. Ks. Kardynała Prymasa rozpocznie się oratorjum punktualnie o godz. 20-tej.**

zg 13 104

J. Fr. Haendla wielkie oratorjum **„Juda Makkabeusz"**, z którym się każdy kulturalny człowiek winien zapoznać, zostanie wykonane w Auli Uniwersyteckiej w poniedziałek, dnia 16 marca o godz. 20 przez chór, orkiestrę i solistów **Wielkopolskiej Szkoły Muzycznej** w Poznaniu pod dyrekcją **Dr. Wacława Piotrowskiego.** Powtórek tego oratorjum nie będzie.

Bilety po 1,50 zł, 1,— zł i 0,60 zł sprzedaje się w kancelarji Wielkopolskiej Szkoły Muzycznej, ul. Fr. Ratajczaka 36 lub w dzień koncertu przy kasie Auli Uniwersyteckiej.

zg 13 075

PRZY BEZSENNOŚCI

NERWICY SERCA i ZABURZENIACH NERWOWYCH stosuje się ZIOŁA magistra WOLSKIEGO ze znak. ochr. „Pasiverosa", zawierające egzotyczną roślinę Passiflorę.

a - 7770

ZDROWE PIĘKNE TANIE OWOCOWE PARKOWE ALEJOWE IGLASTE BYLINY oraz RÓŻE
Drzewka i Krzewy polecają! majątku SZKÓŁKI GODZISZ
A. i M. KWASNIEWSKICH
poczta SOBOLEW, woj. Lubel.
tel. 18. — Inform. Warszawa, tel. 225-33
ag 7527
Pod zarządem Stefana Tokarza
Cenniki na sezon wiosenny na żądanie gratis i franco.

Niedziela na boiskach piłkarskich

Wcześniej aniżeli w latach ubiegłych, bo już w nadchodzącą niedzielę rozpoczynają się rozgrywki półfinałowe o mistrzostwo klasy B i spadek z tej klasy oraz o mistrzostwo klasy C naszego okręgu.

Mistrzostwo klasy B rozgrywane będzie jak wiadomo w dwóch grupach; w pierwszej walczą Polonja (Kępno), Pogoń (Poznań), Polonja (Główna) oraz Pentatlon (Poznań), w drugiej San (Poznań), Rawicki Klub Sportowy, Kościański Klub Sportowy, Cybina (Poznań) oraz Szamotulski Klub Sportowy. Z wyżej podanych klubów wyłoni się mistrza oraz wicemistrza, którzy automatycznie wejdą do klasy A.

Na niedzielę wyznaczono następujące spotkania: w Rawiczu o godz. 15 na boisku przy rzeźni miejskiej Rawicki K. S. i Kościański K. S. Spotkanie to zapewne przysporzy gospodarzom dwa punkty. Na własnym terenie trudno ich pokonać.

W Szamotułach o godz. 16 walczą Szamotulski K. S. i San poznański. Spotkanie to zapowiada się bardzo interesująco, gdyż drużyna szamotulska jest fizycznie silna, dobrze zgrana i posiada dużo ambicji.

O spadek z klasy B walczyć będą następujące kluby: Blask (Starołęka), Dyskobolja (Grodzisk), Stella (Gniezno), Unja (Poznań), Posnania (Poznań), Sparta (Poznań), Śremski Klub Sportowy, Sokół (Kępno) i Sokół (Leszno) czyli 4 zespoły poznańskie oraz 5 zespołów prowincjonalnych. Wobec wycofania się K. S. „Posnania" z tych rozgrywek, która wobec tego spada automatycznie do niższej klasy, W. G. i D. zamierza zmienić terminarz tych rozgrywek celem szybszego ukończenia. Spadają z klasy B. do C. 4 kluby zdobywające najmniejszą ilość punktów i posiadające najgorszy stosunek bramek.

W Starołęce o godz. 11 na boisku własnem gra Blask z Dyskobolją (Grodzisk), **w Śremie** o godz. 14 na stadjonie powiatowym Śremski K. S. i Sokół (Kępno), w **Gnieźnie** miało się odbyć spotkanie pomiędzy Stellą i Unją z Poznania. Z powodu dyskwalifikacji ostatniej nie dojdzie ono do skutku i gospodarze zdobywają automatycznie dya punkty.

Rozgrywki półfinałowe o mistrzostwo klasy C rozgrywane będą w sześciu grupach, w których udział bierze 18 drużyn, z tego sześć poznańskich i dwanaście prowincjonalnych, do klasy B wejdą bezwzględnie mistrzowie poszczególnych grup półfinałowych.

W niedzielę walczą: **w Poznaniu** o godz. 11 na boisku własnem przy Górnej Wildzie H. C. P. III. i Viktoria (Września), na stadjonie miejskim przy ul. Bukowskiej Sokół (Jeżyce) i Concordia (Murowana Goślina.

Na **prowincji** o godz. 14 w Zbąszyniu Obra — Sokół (Wolsztyn), w Mosinie Sokół — Sokół (Rawicz), w Swarzędzu Unja — Warta III, w Ostrzeszowie o godz. 15 Viktoria — Strzelec (Wieruszów).

Spotkania towarzyskie w Poznaniu: O godz. 9 na boisku Ośrodka przy ul. Bukowskiej Pentatlon II i H. C. P. IIIb; o 11 na boisku Ośrodka Pentatlon I i H. C. P. II; na arenie łazarskiej Korona I i Warta ligowa; na boisku własnem w Dębcu K. P. W. i Warta Ib; na stadjonie na Śródce Cybina i Admira; o 14 na arenie łazarskiej Pogoń jr. i Sparta jr.; o 15 na arenie łazarskiej H. C. P. i Legja; na boisku własnem przy ul. Chociszewskiego Korona II i San II; na boisku własnem w Dębcu K. P. W. jr. i H. C. P. jr.; Polonja (Główna) i Czarni na boisku Polonji; o 16 na boisku miejskiem przy ul. Bukowskiej, a nie na arenie, jak to poprzednio projektowano Pogoń i Sparta.

Na prowincji: w Kępnie Polonja i Sportfrende (Konstadt), w Środzie Pogoń i Naprzód (Poznań). — W Śmiglu Pogoń i Unja II Kościan.

Gry sportowe

Poznańscy koszykarze w Genewie. Zarząd P. Z. G. S. definitywnie postanowił, że na międzynarodowy turniej koszykówki męskiej do Genewy pojedzie reprezentacja Poznania. O ileby gracze krakowscy otrzymali na okres turnieju urlopy, wówczas pojechaliby również do Genewy w charakterze rezerwowych. Z drużyną naszą pojedzie trener Kłyszejko oraz jeden z przedstawicieli poznańskiego związku G. S.

Bukareszt zaprosił reprezentacyjną drużynę Polski w szczypiorniaku na mecz z Rumunją w czerwcu. Zarząd P. Z. G. S. zaproponował Rumunom aby pierwszy mecz Polska — Rumunja odbył się we Lwowie bezpośrednio po olimpijskim obozie Polaków w czerwcu bież. roku, a rewanż — w Rumunji po igrzyskach olimpijskich.

Kajakarstwo

Kajakowy kurs treningowy w Augustowie organizuje Polski Związek Kajakowy w dniach od 4 do 20 maja. Prowadzić go będzie zagraniczny trener. Celem kursu jest podniesienie formy technicznej zawodników przez doskonalenie w stylu wiosłowania, wzmocnienie kondycji fizycznej oraz zapoznanie zawodników z metodą systemetycznego treningu.

Termin. zgłoszeń upływa z dniem 15 kwietnia.

Lekka atletyka

W hali Sokoła odbędą się w niedzielę o godz. 11 dwie ciekawe imprezy sportowe. Lekkoatleci rozegrają mecz pomiędzy AZS-b a Sokołem, natomiast koszykarze i siatkarze Sokoła spotkają się z Ł. K. S. poznańskim. (kom)

Za nasze pieniądze
żądajmy dobrego towaru
kupując smaczną
musztardę REMU
i gatunki specjalne:

→ Sarepska
→ Truflowa
→ Kremska
Pg 2591-8,89

Piłka nożna

Zebranie informacyjne, celem bezpośredniego omówienia aktualnych zagadnień sportowych, zwołuje zarząd Poznańskiego Z. O. P. N. na poniedziałek 23 bm. o godz. 19.30 do lokalu Heyduckiego przy ul. Masztalarskiej 8.

Na zebranie to zarząd związku zaprasza zarządy klubów, graczy, przewodników, trenerów i sympatyków. Obecność conajmniej trzech oficjalnych przedstawicieli z każdego towarzystwa, działającego na terenie miasta Poznania jest obowiązkową.

Odznaki Fabryka wyrobów Metalowych Poznań. Ratajczaka 17. Tel. 30-03
dg 797

Tenis

Mistrzostwa Stanów Zjednoczonych na kortach w hali dały w finałach następujące wyniki: w grze pojedyńczej panów Mangin — Hartman 6:1, 6:3, 4:6, 6:3; w grze pojedyńczej pań van Ryn — Taubele 6:4, 6:3; w grze podwójnej panów Schroeder (Szwecja) — Hall pokonali parę Mangin — van Ryn 6:3, 8:6, 6:2; w grze mieszanej Henrotin — Schroeder pokonali parę van Ryn — Mangin 7:5, 7:5.

Różne

Mistrzostwa ślizgowców. W Prusach Wschodnich na jeziorze pod Węgoborkiem (Angerburg) odbywają się zawody ślizgowców o mistrzostwo Europy. Startujący w zawodach tych Polacy, ponoszą porażkę. W pierwszym wyścigu międzynarodowym ślizgowiec polski K. P. W. z Chojnic (kierowca Miczka), zajął ostatnie miejsce. Zwyciężył w tym biegu Estończyk Gahlibeeck. W wyścigu jachtów 12-metrowych Polak Kalatta na ślizgowcu „Pomorze", idąc na dobrem miejscu, złamał żagiel, wskutek czego musiał wycofać się z wyścigów. W wyścigu boyerów 15-metrowych zwyciężył Estończyk van Holst przed Taubem z Rygi.

Tenis stołowy

W ping pongowych mistrzostwach świata w Pradze, Polska po porażce z Francją 4:5, pokonała Łotwę 5:0 i Holandję 5:0. Niespodziankę sprawiła lekceważona Rumunja, bijąc rezerwowy zespół Węgier 5:0.

Cilly Aussen, wielokrotna mistrzyni Niemiec w tenisie, wyszła w tych dniach zamąż za włoskiego hrabiego Murari della Cortibra. Wobec tego Aussen zmieniła obywatelstwo i nie będzie mogła reprezentować Niemiec w rozgrywkach międzynarodowych.

Jędrzejowska w drugiej rundzie międzynarodowego turnieju pań w Mentonie, pokonała Roy II w stosunku 6:0, 6:1, kwalifikując się tem zwycięstwem do półfinału, w którym walczyć będzie przeciwko Angielce Stammers. Ponadto Jędrzejowska po pierwszem swojem zwycięstwie w handicapie gry mieszanej, w którym gra w parze z królem Szwecji, walczy w drugiej rundzie. W grze mieszanej otwartej, partnerem jej będzie najlepszy doublista francuski, Brugnon.

BEZPŁATNA PODRÓŻ
DO WARSZAWY PO KUPNO
MOTOCYKLA
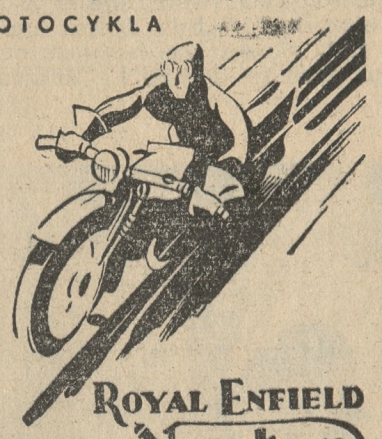
ROYAL ENFIELD
Norton
A·J·S
Generalne przedstawicielstwo:
ZOREL Warszawa Królewska 23
Największy wybór w Polsce motocykli nowych i używanych.
NISKIE CENY. DOGODNE WARUNKI.
Nabywcy motocykla zwracamy koszt przyjazdu do Warszawy.
Tg 489

Jak należy pielęgnować włosy

Kwestja ta, jakkolwiek bardzo ważna, bywa naogół traktowana zupełnie pobieżnie. Zapomina się o tem, że ładny włos jest ozdobą każdej twarzy, jego puszystość i połysk są najlepszym dowodem czy dana jednostka rozumie konieczność odpowiedniej pielęgnacji włosów. Na pierwsze miejsce wysuwa się przedewszystkiem mycie szamponem nie wpływającym ujemnie na rogową substancję włosa, czynność tę należy powtarzać raz na tydzień, dodając do płukania albo wywaru z ziół jak: szałwia, rumianek, rozmaryn, tatarak, względnie jedno żółtko z jajka lub soku z pół cytryny.

W wypadku gdy włosy są zbyt tłuste lub zbyt suche, należy je leczyć, aby nie dopuścić do ich wypadania i pojawiania się łupieżu. Do preparatów najczęściej stosowanych przy pielęgnacji włosów i to więcej przez mężczyzn niż kobiety, należą tak zwane wody do włosów, cieszące się naogół w handlu wielkim popytem.

Ponieważ używając jakiś kosmetyk należy przedewszystkiem zdać sobie sprawę z tego, czy nie jest on szkodliwy i następnie czego należy się po nim spodziewać, postaram się krótko tę rzecz omówić i uprzystępnić całkowite zrozumienie. Dobra woda do włosów powinna się po wtarciu w skórę głowy pienić, wynik ten jest skutkiem odpowiedniego rozcieńczenia alkoholu. Silniejsza piana może być osiągnięta przez dodanie do takiego roztworu sody bądź boraksu, co jest oczywiście szkodliwe, jak również dodatek mydła w proszku. To ostatnie powinno być zmyte, a więc mija się z celem, jako, że woda do włosów jest przeznaczona do użytku codziennego.

Ogólnie można powiedzieć, że odczyn alkaliczny jest niepożądany, jako wpływający ujemnie na włosy. Prawdziwa woda do włosów jest kosmetykiem raczej czysto estetycznym, działającym odświeżająco, jednocześnie lekko drażniąco na naskórek głowy, oraz odtłuszczająco lecz zupełnie powierzchownie.

Z tych właśnie powodów nie należy od zwykłej dobrej wody do włosów oczekiwać działania leczniczego, sprawa natomiast się zmienia, o ile znajdują się w takiej wodzie substancje wpływające na porost i wzmocnienie włosów. Taki preparat nie może być używany stale jako kosmetyk, tylko w wypadkach specjalnych, gdy włosy wypadają, zbytnio się tłuszczą bądź też są za suche. Oprócz wyżej wspomnianych składników szkodliwych, mogących znajdować się w wodzie do włosów wymienić tu jeszcze należy glicerynę, która jakkolwiek jest alkoholem, nie może być do takich preparatów dodawana, ponieważ powoduje szybsze zanieczyszczanie włosów wskutek łatwego łączenia się z pyłem i kurzem z powietrza.

Przy włosach suchych stosowanie wody do włosów jest nonsensem, bo jakkolwiek płyny te zawierają minimalną ilość tłuszczu, to jednak wobec tego, że sporządzane są na alkoholu, a ten jak wiadomo tak bardzo odtłuszcza, że zamiast żądanego rezultatu otrzymuje się jeszcze większe osuszenie. W takich razach lepiej zwrócić się do używania brylantyny lub specjalnych olejków, które, jeśli są sporządzane z dobrych składników, są absolutnie nieszkodliwe, a nawet wpływają na porost.

Zanim jednak zacznie się używać pewnych środków, czy to jako kosmetyku, czy też na wzmocnienie słabego już owłosienia, najlepiej poprzednio zasięgnąć rady fachowej, czy dany preparat jest odpowiedni. Robienie natomiast eksperymentów z własnemi włosami, doprowadza tem łatwiej do ich zaniku, bowiem lepiej nie używać nic, aniżeli stosować kosmetyki nieodpowiednie. Wtenczas napewno będzie mniej osób cierpiących na tę smutną, a w konsekwencji tak przykrą dolegliwość, jaką jest łysina.

MR. KUNTZÓWNA.

GABINET KOSMETYCZNY
Magistra Kuntzówny
przeniesiono z Pl. Wolności 9, m. 13, na
ul. Seweryna Mielżyńskiego 4, m. 3
zg 13 054

Symfonja Kazimierza Sikorskiego

na wtorkowym koncercie

Na wtorkowym koncercie Orkiestry Symfonicznej stoł. m. Poznania zaprezentuje nam dyr. Zygmunt Latoszewski wspaniałą symfonję wybitnego warszawskiego kompozytora K. Sikorskiego, laureata państwowej nagrody muzycznej. Utwór ten grany kilkakrotnie w Warszawie, przyjęty został z wielkiem uznaniem kół fachowych. Świetny pianista prof. Józef Turczyński zaproszony został do wykonania brawurowego koncertu A-dur Liszta. Program uzupełni Beethovena uwertura „Egmont" oraz Liszta poemat symfoniczny „Mazepa".

Dyrekcja kina APOLLO
pragnąc zadośćuczynić licznie nadesłanych usilnym życzeniom Szanownej Publiczności, urządza
JUTRO w NIEDZIELĘ O GODZ. 3 POPOŁ.
jednorazowy
a zarazem ostatni seans
najpiękniejszego polskiego filmu
„PAN TWARDOWSKI"
A zatem wszyscy ci, którzy nie mieli dotąd możności zobaczenia sobie tego wspaniałego arcydzieła, niech śpieszą, jutro w niedzielę na godz. 3 po poł. do kina APOLLO.
ng 7025

Kto szuka raju na ziemi

temu obiecuje go reformator społeczny, Maurice Allard, bogaty paryżanin, który nabył na własność niewielką wyspę Van-Van, położoną niedaleko Tahiti. Allard ogłasza w pismach, iż chętnie przyjmie osiedleńców na swej wyspie pod warunkiem, że będą oni żonaci, dzietni, wniosą odrazu 15.000 franków, jako depozyt, dostarczą świadectwo lekarskie o stanie zdrowia swego i rodziny, oraz referencje od osób poważnych. Wzamian ofiaruje p. Allard działkę na Van - Van, gdzie, jak twierdzi, klimat jest nadzwyczaj łagodny, roślinność bujna, przyroda piękna, a życie niesłychanie łatwe. W pobliżu wyspy znajdują się ławice ostryg i perłopławów. Dwa razy na miesiąc przybija do brzegów wyspy okrzt idący z Hawai.

WYCIECZKA WIELKANOCNA DO PRAGI, BUDAPESZTU i WIEDNIA
9/IV — 15/IV zł 225,— paszport, wizy, przejazdy, utrzymanie, zwiedzanie
WAGONS-LITS//COOK, Poznań, Br. Pierackiego 12.
ng 7649

LIST Z PRAGI

W klasztorze wymordowanych Cystersów

Kutna Hora, gdzie Władysława Jagiellończyka królem czeskim obrano

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego")

Praga, w marcu

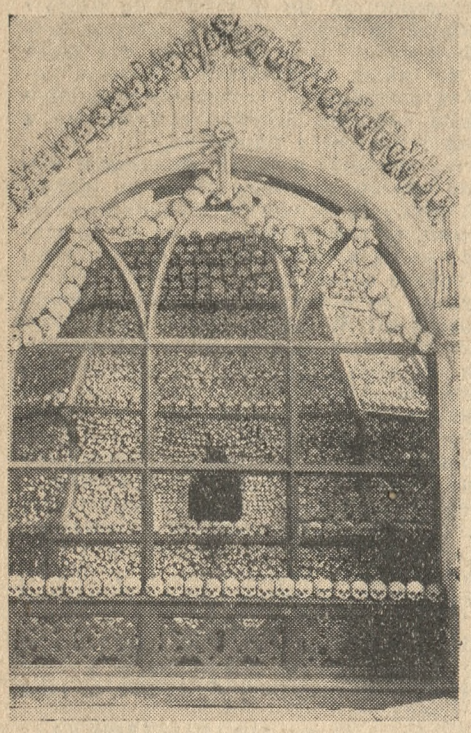

Kaplica cmentarna — piramida z kości.

Praga ma około miljona mieszkańców; Kutna Hora — niespełna 16 tys. A jednak to małe miasto w Czechach południowo-wschodnich od początku XV do połowy XVI stulecia zajmowało w życiu politycznem państwa drugie miejsce po stolicy.

W Kutnej Horze król Wacław IV wydał 18 stycznia 1409 r. głośny dekret, znoszący bezprawne rządy Niemców we wszechnicy praskiej, uważając „za wielce niesłuszne, aby cudzoziemcy i przybysze korzystali ponad miarę z nagromadzonego dobra gospodarzy kraju, którzy są w prawie rościć do niego pretensję". W Kutnej Horze rozegrały się dramatyczne walki na tle społecznem, narodowościowem i religijnem. Pod bramami miasta Jan Żyżka stoczył zwycięską bitwę z Krzyżakami, sprowadzonymi przez króla Zygmunta węgierskiego. W Kutnej Horze w r. 1471 postanowiono włożyć koronę św. Wacława na skronie Władysława Jagiellończyka.

Dwa skrzyżowane młoty w herbie miasta tłumaczą jego dominujące stanowisko w przeszłości. Kutna Hora była ośrodkiem przemysłu górniczego. Stała na gruntach, bogatych w srebro i posiadała mennicę, która przez trzy wieki zaopatrywała skarb królewski w monety z tego kruszcu i w „grosze praskie". O dobrobycie, jaki kwitł w mieście, mówią nietylko kamienice patrycjuszów, zwłaszcza domy: „Kamienny", Stejszka i Sanktorina, mówią studnia z 1495 r. i dawna mennica „Dwór Włoski" (dziś ratusz), lecz i wielki konwikt jezuicki (obecnie koszary) oraz świątynie. Stworzyli ich aż dziewięć budowniczowie tej miary, jak Hanusz, Rejsek, Benedykt z Loun i Diezenhofer. Pełno w nich bezcennych fresków, obrazów religijnych Szkrety, Brandla, Palcka, Heinschego, Molitora i Liebschera, rzeźb, naczyń i szat liturgicznych.

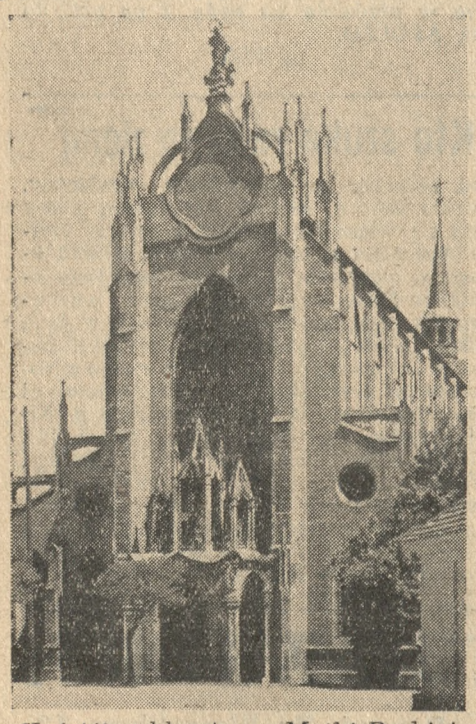

Kościół poklasztorny Matki Boskiej w Sedlu z 16 w.

Co krok inne arcydzieła gotyckie, renesansowe i barokowe wabią oko przechodnia. Perłą wśród kościołów jest pięcionawowa katedra św. Barbary z niespotykanym gdzieindziej dachem o linji falistej. Pięknem, różnorodnością i misternością swych koronek kamiennych rywalizuje ona z katedrą medjolańską. Są w niej stalle średniowieczne, które Anglicy chcieli nabyć na wagę srebra.

Z Kutną Horą są związane nazwiska popularnych polityków-literatów Karola Havliczka-Borowskiego i Józefa Kajetana Tyla, twórcy pieśni „Gdzie ma ojczyzna" („Kde domov muj"), która stała się zczasem hymnem narodowym (melodję dorobił Fr. Szkroup).

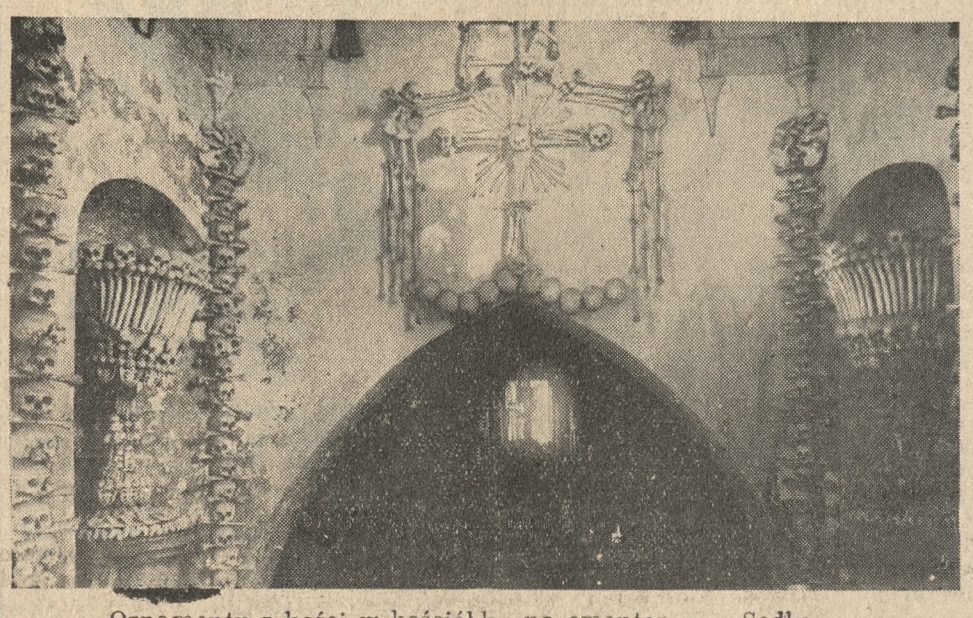

Ornamenty z kości w kościółku na cmentarzu w Sedlu.

Pierwszemu z nich Czesi jeszcze w okresie niewoli wznieśli ładny pomnik, a ku czci drugiego, odzyskawszy wolność, zbudowali imponujący teatr. Liczne inne gmachy nowoczesne, w których mieszczą się urzędy i szkoły, świadczą o niesłabnącym rozwoju miasta.

Zwiedzając Kutną Horę, warto wstąpić na jedno z jej przedmieść — do Sedlca. Słynie on z klasztoru Cystersów, w którym przed wojnami husyckiemi przebywało pięciuset mnichów. Od niedawna mieści się w nim państwowa fabryka tytoniowa. Przylegający do niej kościół poklasztorny N. M. Panny jest obok katedry praskiej św. Wita drugą największą świątynią w Czechosłowacji, mogącą pomieścić ok. 10.000 wiernych. Jej posadzka jest zroszona krwią męczenników, tu bowiem 25 stycznia 1421 r. husyci wymordowali niemal wszystkich zakonników.

„Monstrancja" w kostnicy w Sedlu.

Kardynał Kaszpar w dziełku „Hus i jego owoce" stwierdza, że tylko trzej Cystersi zdołali ujść z pogromu.

Położony w pobliżu cmentarz ma swoją osobną historję. W r. 1278 opat Henryk udał się z polecenia króla Przemysława-Otokara II w misji dyplomatycznej do Palestyny. Wracając do ojczyzny, przywiózł z Golgoty wór ziemi, którą rozsiał uroczyście na cmentarzu. Wieść o tem rozeszła się szeroko po świecie chrześcijańskim. Nietylko z Czech, ale i z innych krajów zwożono do Sedlca zwłoki wiernych i składano je na cmentarzu na wieczny spoczynek.

Gdy w XV w. zabrakło miejsca, część kości wykopano i złożono w kościółku cmentarnym. Później doczesne szczątki ludzkie posłużyły za materjał do jego ozdoby, podobnie, jak w klasztorach kapucynów we Włoszech. Piramidy, girlandy, żyrandole, krzyże, monstrancje i wazy, ułożone pomysłowo i pieczołowicie z czaszek, szczęk, żeber, kręgów pacierzowych i piszczeli, wywierają poprostu upiorne wrażenie. Mroczny kościółek zdaje się wołać głuchym głosem: „Memento mori"...

W. M.

Polska nad Adrjatykiem

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego")

Białogród, 10 marca.

Rozwój stosunków polsko - jugosłowiańskich rozpoczął się właściwie po roku 1925, kiedy to podpisany został pakt o przyjacielstwie i arbitrażu między Polską i Jugosławją, i gdy w Białogrodzie założone zostało pierwsze stowarzyszenie polsko - jugosłowiańskie. To stowarzyszenie, które później przeobraziło się w ligę polsko - jugosłowiańską w królestwie Jugosławji, obchodziło w grudniu ub. roku 10-lecie swej pracy. Statut ligi przewidywał pracę nad wzajemnem poznawaniem się i zbliżeniem się obu narodów.

W lidze pracuje kilka sekcyj: kulturalna, turystyczna, akademicka oraz komitet gospodarczy. Ten polsko - jugosłowiański komitet gospodarczy, który w lidze jest jednostką zupełnie autonomiczną, odbył w tych dniach swoje walne zebranie.

Obrót handlowy między Polską a Jugosławją oparty jest na kompensacji: państwowej i prywatnej. Polski Państwowy Monopol Tytoniowy kupuje co roku za kilka miljonów franków szwajcarskich tytoni jugosłowiańskich, dając wzamian produkty przemysłu polskiego, specjalnie dla ministerstw komunikacji i spraw wojskowych. Tę wymianę towarową przeprowadza się drogą bezpośrednich rokowań sfer rządowych. Clearing prywatny odbywa się przez komitet gospodarczy w Białogrodzie i polskie towarzystwa kompensacyjne w Warszawie.

Obrót państwowy wzrósł znacznie. Gdy w 1934 r. Jugosławja wywiozła towaru do Polski za 35.064.000 dinarów, to w 1935 r. już za 45.182.000 din. Głównym produktem, który wywozi się do Polski są suszone śliwki. Wywieziono ich na przeszło 22 miljony dinarów. Dalej idą: świeże śliwki (7 milj. din.), owcze skóry (około 8 milj. din.), extrakty (2 milj. din.), rodzynki (2 i pół milj. din.), orzechy (640.000 din.), ryby (przeszło 300.000 din.), papryka - pieprz turecki (około pół milj. din.) i in. Wszystkiego wywieziono 25 artykułów. Z Polski sprowadzano przedewszystkiem koks i węgiel (na około 12.000.000 din.), potem parafinę (około 9 milj. din.), bawełnę (na około 10 i pół milj. din), olej maszynowy (około 3 milj. din.), części maszyn i maszyny (około 1 i pół milj. din.), nasiona buraków cukrowych (około 5 milj. din.), artykuły chemiczne (około 1 i pół milj. din.), produkty ceramiczne (około 700.000 din.) i in. Ogółem wwieziono 21 artykułów wartości 49.951.400 din.

Dzięki działalności komitetu gospodarczego, na którego czele stoi znany ekonomista jugosłowiański p. Damian Brankovic, a sekretarzem jest p. Włodzimierz Nowakowski, jugosłowiańskie sfery gospodarcze wykazują coraz większe zainteresowanie rynkami polskiemi. Już w ub. roku uczestniczyła Jugosławja w targach wschodnich we Lwowie, a w roku bieżącym weźmie udział w Targach Poznańskich. Na Targi Poznańskie przewidziana jest większa wycieczka profesorów, uczonych i ekonomistów, którą organizuje prezes ligi polsko - jugosłowiańskiej prof. Milan Nesic. Celem tej wycieczki będzie m. in. również zaproszenie Polaków na pierwsze targi białogrodzkie, odbyć się mające w niedalekiej przyszłości.

Rozwój stosunków gospodarczych nie idzie równorzędnie z rozwojem stosunków politycznych, gdzie rezultaty są znacznie mniejsze. Cały szereg wypadków stoi na przeszkodzie nawiązania przyjaźniejszych stosunków. M. in. przyczynia się do tego propaganda Czechów, których pisma przepełnione są wieściami o „prześladowaniu Czechów w Polsce", „o odmowie polskiej na sąd arbitrażowy w sprawie nieporozumień z Pragą" itd. Również nawiązanie specjalnie życzliwych stosunków z Niemcami jest tu niemile widziane. Nie trzeba zapominać, że Jugosławja jest państwem wybitnie frankofilskiem, zwłaszcza od roku 1903, kiedy na tron serbski wstąpił b. oficer francuski książę Piotr Karadjordjewic. Do tego wszystkiego trzeba jeszcze dodać propagandę sfer monarchistycznych tut. emigracji rosyjskiej, która wciąż jeszcze patrzy na Polskę, jako na swą dawną prowincję.

Mimo tak znaczne przeszkody praca nad zacieśnieniem stosunków polsko - jugosłowiańskich nietylko nie ustaje, lecz wręcz odwrotnie, staje się coraz intensywniejsza. Podpisanie konwencji turystycznej, w której liga polsko - jugosłowiańska wzięła aktywny udział, zwiększyło napływ Polaków do Jugosławji i wyrazić należy życzenie, aby te wzajemne odwiedziny przyczyniły się do zaciśnięcia serdeczniejszych węzłów.

WEGBE.

Jezioro solne pod Budapesztem

Węgierskie koła fachowe dużo sobie obiecują z wyniku wierceń w okolicy Budapesztu. Pod miastem znajduje się 30—40 metrów długie jezioro solne, na które natrafiono już podczas wierceń dawniejszych. Wówczas jezioru temu nie poświęcano większej uwagi. Istnieje podobno możliwość czerpania wody z jeziora podziemnego, zawierającej jod i sól kuchenną. Przypuszcza się również, że woda ta ma własności lecznicze. Magistrat budapeszteński wyasygnował znaczną sumę na kontynuowanie prac wiertniczych. (Cep.)

pg 6 158/9

Tranzyt niemiecki przez Pomorze

Dziennie kursuje kilka wielkich samochodów ciężarowych

Chojnice. — W ostatnim czasie, po ograniczeniu tranzytu kolejowego, Niemcy uskuteczniają transporty przy pomocy wielkich samochodów ciężarowych. Prawie codziennie przez Chojnice przejeżdżają prawdziwe pociągi samochodowe, jakich tu jeszcze nie oglądano. Są to wielkich rozmiarów samochody ciężarowe z przyczepkami. Taki samochód, wzgl. pociąg na gumach, przewozi na polskich szosach przeszło 10 tys. kg ciężaru.

Jeszcze przed ograniczeniem ruchu tranzytowego (kolejowego), pomiędzy Berlinem i Prusami, kursowały trzy takie pociągi samochodowe, które przewoziły różne towary z Rzeszy do Prus i odwrotnie. Obecnie jednakże takich pociągów kursuje około 25 Tranzyt wzmógł się zatem po ograniczeniu kolejowego tranzytu. Stało się to widocznie wskutek nieudanego nawiązania komunikacji morskiej między Rzeszą a Prusami Wschodniemi. Przewóz towarów przez Pomorze jest niewątpliwie tańszy, aniżeli drogą morską i dlatego też Niemcy chwycili się nowych środków, z powodzeniem zastępujących komunikację kolejową.

Do stałych firm, które prowadziły tranzyt towarów przez Pomorze należą: Walter Klee — Berlin (2 pociągi) i Fuhrmann Sohn — Jessen (1 pociąg). Po ograniczeniu komunikacji kolejowej podjęły przewóz przez Pomorze następujące firmy: Walter Klee — Berlin (dalsze 2 pociągi), Bothstein i Butterwerk — Berlin, Fuhrmann Sohn — Jessen (dalszy 1 pociąg), Probst Kraftverkehr — Magdeburg (3 pociągi), Franz Jaensch Söhne — Berlin (2 pociągi), Wilhelm Waldhauer — Królewiec (2 pociągi), Gustaw Raeder — Królewiec (2 pociągi), A. Zedler — Elbing (4 pociągi) i firma Else Tietz — Berlin (4 pociągi). Razem więc przebiega przez Pomorze 23 pociągi samochodowe i to trzy razy dziennie!

Jest rzeczą zupełnie zrozumiałą, że takie pociągi ogromnie niszczą drogi. Pod Chojnicami zauważono już w *trzech* miejscach poważne zniszczenie szosy asfaltowej. Ukazały się również na szosie szerokie szczeliny, spowodowane i powstałe na skutek nadmiernego obciążenia drogi. To też słusznie społeczeństwo jest zaniepokojone, tembardziej, że nie dowiedziało się jeszcze, czy Niemcy zwrócili Polsce olbrzymie sumy za tranzyt kolejowy. (Jak wiadomo, dotychczas rokowania nie przyniosły żadnych wyników — przyp. red.)

Szkody, wyrządzone przejazdem pociągów samochodowych są wielkie i nie-

gdy nie zostaną pokryte opłatami drogowemi, które Polska otrzymuje za przejazd takiego pociągu. Opłata drogowa wynosi za przejazd około 60 złotych. Trasa szosy polskiej wynosi około 100 kilometrów i prowadzi od Chojnic przez Czersk — Starogard i Tczew. Cała szosa jest asfaltem pokryta.

Po ograniczeniu tranzytu kolejowego podjęły komunikację także samochody osobowe, wielkich rozmiarów autobusy, które równie często kursują pomiędzy Rzeszą i Prusami. Cały ruch odbywa się w widocznym pośpiechu, coby wyraźnie wskazywało na to, że Niemcy pragną obecnie komunikację kolejową zastąpić nowemi środkami.

(dch)

Dalsze losy wojny afrykańskiej

W oczach wielu interesujących się wojną w Afryce najświeższe niepowodzenia oręża abisyńskiego oznaczają już koniec wojny i klęskę cesarstwa etjopskiego. Jest to mniemanie fałszywe.

Według doniesień włoskich, cztery armje abisyńskie, wojujące na północy, zostały pokonane przez Włochów w regularnych bitwach. Przyjmując całkowitą prawdziwość doniesień włoskich, front północny czarnych przestał rzeczywiście istnieć w sensie militarnym.

Włosi mają teraz możność zajęcia nowej strefy kraju, głębokiej na kilkadziesiąt kilometrów, bez obawy natrafienia na opór regularnych wojsk abisyńskich. Nie ulega wątpliwości, że marszałek Badoglio nie zaniecha wykorzystania tych pochodnych zwycięstwa swych żołnierzy w bitwach o Amba Aradam i Tembien. Zresztą niespodziewane zajęcie Amba Aladżi należy już też do rzędu wykorzystań zwycięstw bitewnych.

Zwycięstwa, święcone teraz przez Włochów po rozpoczęciu piątego miesiąca wojny afrykańskiej, zostały okupione wielkiemi ofiarami i kosztami materjalnemi. Dla przełamania godnego podziwu oporu Abisyńczyków, przyznają to nawet Włosi, wojowników słabo uzbrojonych, pozbawionych regularnej aprowizacji i dowozu amunicji, sprowadzono w ostatnich tygodniach dziesiątki tysięcy świeżego żołnierza włoskiego. Pierwotna przewaga liczebna wojsk negusa na froncie północnym, gdzie Abisyńczycy rozporządzali około 150 tysiącami wojowników, została zrównoważona po stronie włoskiej. Podczas walk o Amba Aradam przeciwko 70 do 80 tysiącom wojowników rasa Mulugheta wystąpiły dwa korpusy włoskie, wyłącznie białych żołnierzy, liczące około 70 tysięcy chłopa.

Po stronie białych była zdecydowana przewaga, jeśli się uwzględni wszystkie plusy, które wynikają z posługiwania się samolotami wszelkich typów, samochodów pancernych i tanków, artylerji górskiej, ogromnych ilości broni szybkostrzelnej, znakomitej sieci środków łączności itd. Przez trzy dni opierali się Abisyńczycy tej przewadze zanim ostatecznie ulegli i porzucili z ogromnemi stratami swą warownię, zasypaną bombami z samolotów i pociskami artyleryjskiemi.

Obrońcy Amba Aradam wycofali się teraz aż po jezioro Asciangi. Odbudowują tam swoją zdolność bojową. Według nowych doniesień angielskich ras Imru też zdołał się ocalić z większą częścią swych sił ze spotkania z Włochami w Tembien, które według tego źródła opłacili największemi stratami ras Kassa i ras Seyum.

Do Adis Abeby, celu wojny, pozostaje nad około 500 kilometrów w linji powietrznej. Droga, a trafniej mówiąc bezdroża, do stolicy prowadzą przez okolice, na których naturalne warownie w rodzaju niedawno zdobytej Amba Aradam znajdują się tuzinami. Abisyńczycy będą ich bronić napewno z tą samą pogardą śmierci, którą manifestowali we wszystkich minionych spotkaniach z Włochami.

Wszystko przemawia za tem, że Abisyńczycy wrócą teraz do taktyki zalecanej im od początku wojny przez negusa, mianowicie do niepokojenia i szarpania wroga nieustającą wojną podjazdową, a bezwzględnego unikania otwartych bitew.

Negus, niewątpliwie najmądrzejsza głowa w Etjopji, doskonale rozumie przewagę bojową swych przeciwników jeśli chodzi o wojnę nowoczesną. Znając jednak warunki terenowe kraju wie, że można się w nim bronić kilka lat przed najdoskonalej uzbrojonym najezdcą byle tylko nie stawiać mu czoła w bitwach, w których może on rozwinąć pełnię nowoczesnego mechanizmu wojennego. Natomiast w górach, pod osłoną występów skalnych, w wąwozach i na przełęczach znanych jedynie góralom, przewaga etjopska jest bezsporna.

WEŁNIANY TRYKOT pod wiosenne płaszcze — dodatki do ubrań — guziki

E. Mikołajczak

Świętosławska (Jezuicka) 12

narożnik Koziej.

Pg 3149/50-54.80/1

Warszawa, w marcu.

Mało komu wiadomo, że naród polski zajmuje przodujące niemal miejsce — biorąc procentualnie — w dziedzinie wynalazków. Polak ma pomysły, rodzi się już nawet małym genjuszem, by w dojrzałym wieku zasypać władze administracyjne, lub Urząd Patentowy najróżniejszego pokroju wynalazkami, projektami, czy ulepszeniami. Dziwny nieco ten nadmiar masowej genjalności, jeżeli się weźmie pod uwagę, że każdy ma o swoim bliźnim dość „wyrobione" zdanie.

W każdym razie nie mamy się czego wstydzić. Jeszcze ciut-ciut trochę czasu upłynie, a zadziwimy świat szeroko i daleko rodzimego chowu Edisonami, Stephensonami, czy Benzami. Bo pierwsze ich pokolenie już się pojawiło, o czem dowiadujemy się dzięki niedyskrecji niejednych urzędów i wydziałów.

Weźmy chociażby takiego p. Antoniego Kręckiego, stolarza. Widać mile wspomina dawne kawalerskie lata, bo oto postanowił ulżyć doli obecnym przedstawicielom stanu wolnego i — myślą o nich kierowany — złożył ostatnio do Urzędu Patentowego nowy typ mebla, nazwany przez siebie meblem „dla kawalerów". Jest to poprostu uniwersalne biurko, mieszczące w sobie ponadto składane łóżko, szuflady na rzeczy i dwa krzesła. W dzień pracuje się przy niem, na nac zaś podnosi się jego górną powierzchnię i wówczas ukazuje się materac, pościel, a nawet nocny stolik. Poza tem jest jeszcze miejsce na wbudowanie aparatu radjowego z głośnikiem. Poczekajmy cierpliwie, może ktoś wykombinuje szafę, służącą nietylko swemu celowi, ale mieszczącą w sobie umeblowanie... całego mieszkania!

* * *

Innego typu „nadzwyczajnym człowiekiem" jest p. Antoni Jakubowski, obywatel stolicy. Jego specjalnością są projekty wszelkiego rodzaju zagadnień politycznych i społecznych. Interesuje go także polityka międzynarodowa, przyczem — jak wynika z pierwszego projektu, złożonego w jednym z komisarjatów policji — jest wybitnym pacyfistą. Co tu dużo się rozwodzić! Pan Antoni wystąpił z projektem przeniesienia Ligi Narodów do Warszawy, uważa bowiem, iż w ten sposób Polska miałaby zapewniony trwały pokój, a żadne państwo nie ośmieliłoby się przecież toczyć wojny z krajem, w którym znajdowałby się parlament świata.

Niemniej ciekawy jest drugi projekt p. Jakubowskiego. Proponuje on najzwyczajniej stworzenie na największym placu w śródmieściu Warszawy sporego banku pod gołem niebem, udzielającego każdemu pożyczki bezterminowej i bezprocentowej. Kto więc poczuje brak gotówki — a takich chyba moc — udałby się spokojnym krokiem do owego banku na placu, wziąłby z otworem stojących kas potrzebną mu sumę, wręczył woźnemu suty napiwek i za jednym zamachem pozbyłby się wszelkich kłopotów.

Autor projektu pozwala sobie zwrócić uwagę, iż taki bank przyczyniłby się wydatnie do zlikwidowania kryzysu w Polsce. Wcale dobra myśl!

* * *

Proszę teraz wydać sąd o następujących dwu patentach, zgłoszonych niedawno w Urzędzie Patentowym.

Pierwszy patent: „Centralna kuchnia dla małych mieszkań". Wykonanie: Należy wpierw wybudować duży blok mieszkaniowy i dla wszystkich lokatorów urządzić centralną obszerną kuchnię. Tam przygotowuje się obiady i t. p., które w odpowiednich naczyniach wkłada się do poczty pneumatycznej, ta zaś przesyła je do poszczególnych mieszkań. Cel prosty: przy każdem mieszkaniu zaoszczędza się budowy kuchni. Voilà!

Drugi patent: jest to sprawa nieco skomplikowana, wymaga bowiem, aby wpierw wydział zdrowia publicznego w stolicy wydał rozporządzenia, nakazujące restauracjom, kawiarniom i cukierniom podawanie jedzenia i napojów tylko tym osobom, które przyjdą z własnemi naczyniami i przyborami do jedzenia i picia. Gdyby takie rozporządzenie się ukazało, wówczas wynalazca i projektodawca zarazem gotów jest opatentować własnego pomysłu składany nóż, widelec, łyżkę i kieliszek, wszystko do noszenia w kieszonce od kamizelki, oraz założyć fabrykę preparowanych talerzy i szklanek do jednorazowego użytku, sprzedawanych następnie u wejścia do każdego lokalu. No, proszę, czyż to nie genjalny człowiek?

* * *

Najkapitalniejszy jednak projekt wpłynął przed kilkoma dniami do władz administracyjnych. Coś fenomenalnego i tak naprawdę oryginalnego, że tylko na Zachodzie możemy się spotkać z podobnemi rzeczami. Wartoby upamiętnić drukiem nazwisko tego światłego człowieka, lecz wrodzona skromność kazała mu ukryć się za pseudonimem „Wdowiec". Pseudonimem w dodatku wielomówiącym!

Oto oryginalna treść podania:

„Do starostwa grodzkiego w Warszawie. Niżej podpisany, dawny baletnik i król wszystkich tanecznych wieczorków w Warszawie, prosi o łaskawe przyznanie mu prawa urządzania tańców ulicznych. Takie tańce urządzane są w Paryżu, w Berlinie, a nawet w ponurym Londynie. Taniec taki polega na tem, że jeden pan zaprasza drugą panią, a drugi pan zaprasza pierwszą panią i pod dźwięki megafoniczne radjofonji odbywa się szał tangowy, albo walcowy na zwykłym szarym asfalcie ulicy. Tańcująca ludność zapomina o wywrotach, przestaje interesować się dolegliwościami kryzysu i w wyniku takiego stanu rzeczy staje się błogosławieństwem dla społeczeństwa w obliczu władz porządku publicznego. Niżej podpisany prosi o pozwolenie próbne. Chciałby urządzić wstrzymanie ruchu na Placu Teatralnym w dniu 12 lutego na dzień św. Eulalji, na pamiątkę imienia nieboszczki małżonki wdowca."

Choć do 12 lutego jeszcze roczek niemal trzeba będzie poczekać, już teraz wiadomo, że kapitalny projekt władze odrzuciły. Niepocieszony „wdowiec" będzie musiał wytężyć umysł, by władzom zaprojektować coś nowego ku czci zmarłej małżonki Eulalji. Może ktoś z Państwa podda mu zbawcz[illegible]

A-Z.

Ludożercy

Arturowi Swinarskiemu

(...„głodni być ku człowiekowi i prędko, prędko oni jeść". M. Taylor „Wśród Ludożerców").

— Ona ma lata prawie nieosiągalne, — rzekła, śmiejąc się dwudziestoletnia Maga. — Zaraz, — rzekła sześćdziesięcioletnia, zgrzybiała hrabina Pradziecka, — gdy ja wychodziłam zamąż, czterdzieści lat temu, to Finfa była odemnie o dwa lata starsza...

— Czyli, że nic się nie zmieniło, — rzekł jeden ze starszych panów, — jest dalej od hrabiny starsza o dwa lata.

— Tak — odparła staruszka, — ale potem była już zawsze odemnie o dwadzieścia lat młodsza, tak przynajmniej twierdziła.

— W każdymbądź razie, ma swoich dobrych sześćdziesiąt latek.

— Dlaczego „dobrych", to wcale nie jest tak dobrze mieć sześćdziesiątkę, — zauważyła śmiejąc się jedna z mężatek.

Powyższa rozmowa sprowadziła takie wypieki na twarzy młodzieńca, stojącego we framudze okna, że aż jego jasne włosy przez kontrast z ciemnoczerwoną twarzą wydały się prawie białe. Wgniatając z pasją w popielniczkę palącego się papierosa, rzekł: — W każdym razie pani Finfa jest najelegantszą kobietą w Warszawie, a takich oczu, jak ona, niema nikt!

— Te jej oczy są „tylko na oko", bo nic już prawie przez nie nie widzi, — zauważył dowcipnie starszy pan.

— A te cudowne białe zęby!

— Owszem bardzo dobrze zrobione, — roześmiała się dwudziestoletnia Maga. — Przynajmniej o niej można napewno powiedzieć, że będzie miała zawsze co do ust włożyć.

Wszyscy roześmiali się z tego kawału, a matka panienki, na pozór oburzona, rzekła: — Fe, Mago, jak można być takim złośliwym, gdy będziesz też kiedyś babką...

— Ale wiecie — przerwał jej jeden z panów, że jednak w tym sezonie pani Finfa posunęła się.

— Powoli dobiega do swoich lat, — dodała urocza czterdziestodzierlatka.

— Ciekawe, — wtrąciła hrabina — nimżeście przyszli, miałam taką migrenę, że myślałam, że będę musiała się położyć, a teraz czuję się świetnie! Na, ale opowiedzcie jeszcze coś o tej kochanej Finfie.

— Czy zauważyliście jakie ona ma stare ręce, które dziwnie kontrastują z jej młodą twarzą?

— Niech pan mi poda jeszcze tego tortu, takiego nabrałam apetytu, — rzekła ochoczo czterdziestodzierlatka.

— Otóż, moi drodzy, starość zawsze zaczyna się od rąk, tak jakgdyby rękami zbierało się lata, — dodała sentencjonalnie, zerknąwszy z zadowoleniem, na swoje białe, gładkie łapki.

— Ją utrzymują przy młodości pieniądze! — westchnęła jedna z pań.

— Wielka sztuka, przecież wszyscy wiemy, że umierając, jej przyjaciel zapisał jej dwie kamienice.

— A ja słyszałem, że pani Finfa ma w dalszym ciągu kochanków, — rzekł starszy pan.

— Ko-cha-chanków — ko-cha-chanków! — zaksztusiła się od śmiechu hrabina — w moim wieku?...

Młody człowiek, stojący we framudze okna, znów zaczerwienił się i wzburzoną twarz zwrócił w stronę rozbawionego towarzystwa: — Czy nie mogliby państwo zmienić tematu? — rzekł odważnie.

Hrabina szturchnęła łokciem siedzącą koło niej damę: — To jej ostatnia ofiara — szepnęła.

— Że ostatnia, to napewno, — odparła tamta również szeptem.

— Tyle się mówiło o starości — rzekła do swojej kanapowej sąsiadki, hrabina — że mi się przypomniały twoje zastarzałe reumatyzmy, jak one się miewają?

— Wiesz, że zapomniałam o nich zupełnie, no, bo tak się u ciebie miło rozmawia i tak jest wesoło...

W tej samej chwili wszedł do salonu człowiek, który swojem wejściem wywołał powszechne poruszenie. Był to profesor Amadeusz Mitglieder, sławny podróżnik, który właśnie powrócił z naukowej wyprawy po Wyspach Australijskich. Posypały się dowcipy o ludożercach, których profesor oglądał na własne oczy.

— Czy wiecie, — szepnął dowcipny starszy pan, — że on ma zamiar wydać nową podróżniczą książkę pod tytułem „Wiśniowy Zad", rzecz o pawianach?

— Pan, to zawsze coś takiego niestosownego dla panienek musi powiedzieć! — oburzyła się nieszczerze matka panny Magi.

— Ludożercy mieli rację, on jest niesmaczny, dzięki czemu cało wrócił z tej wyprawy.

— A gdybyś pod karą śmierci musiała go zjeść, to cobyś wolała: profesora sauté — czy z wody? — zapytała się cicho Maga, swojej przyjaciółki.

— W każdym razie z wody, byłby apetyczniejszy, — odparła tamta ze śmiechem.

— Panna Maga, byłaby dla papuasów smacznym kęskiem, — zauważył starszy pan.

— Zato z pani Finfy nie mieliby pociechy — same kosteczki i to, po wiele razy odgrzewane.

— Mylą się państwo, — wtrącił się do rozmowy profesor. — Papuasi, zazwyczaj nie jedzą kobiet, najbardziej lecą na młodych mężczyzn!

— Zupełnie jak Finfa! — zapiszczała Maga.

— A jak wpływa pożeranie ludzi na zdrowie tych dzikich? — zapytała jedna z dam.

— Zdaje się, że świetnie, są tak silni, że jeden z nich, z którym zaprzyjaźniłem się, podniósł mnie jak piórko, ażeby mnie przenieść przez wzburzoną rzekę. Krajowcy Nowej Gwinei wierzą, że największą siłę dają ręce i nogi ludzkie, i te smakołyki rezerwują zazwyczaj dla wodzów plemienia.

— Słowem, ludożerstwo jest zajęciem zdrowem! — zakonkludowała hrabina.

— I jak jeszcze! — rzekł nagle młodzieniec, który przed chwilą tak gorąco bronił pani Finfy.

A skąd pan może o tem wiedzieć? — zainteresowały się damy. — Może pan jest zakonspirowanym ludożercą?

— Ja, nie, — odparł spokojnie młodzieniec, ale państwo zato, jesteście ludożercami!

— My? — zdziwiło się zgromadzenie wybałuszając oczy.

— Oczywiście, że tak, — zjadacie człowieka poza jego oczami, co jest może jeszcze gorsze, niż być zjedzonym żywcem, ponieważ ofiara nawet się bronić nie może. Biedną panią Finfę obgryźliście dokładnie, nie darowując nawet jej oczom i zębom, jej piękne ręce zaś zachowaliście sobie na ostatek jako smakołyk godny deseru. Ludożerstwo jest pożywką zdrową, zauważyłem po tem, że hrabinie momentalnie w ciągu owej uczty przeszła migrena, a pani Helenie — reumatyzmy. Żegnam państwa! — rzekłszy to, skłonił się i wyszedł.

Po jego wyjściu zapanowało przez chwilę kłopotliwe milczenie, poczem panie zaczęły jazgotać, jedna przez drugą.

— On musi tak mówić, bo pani Finfa pomaga mu finansowo!

— Typek z pod ciemnej gwiazdy!

— O ile panią Finfę można nazwać ciemną gwiazdą!

— Zachodząca gwiazda jest ciemną — bo przestaje błyszczeć!

— W każdym razie ten pan nie przestąpi więcej progów mojego salonu, — zakończyła tę rozmowę hrabina.

MAGDALENA SAMOZWANIEC.

GORĄCZKA

Nie mogę znaleźć miejsca dla rąk, —
głupie ręce, chcą ciągle gdzieś wędrować.
Moja głowa... gdzie jest moja głowa?
Ach tak,
wśród wielkich, mokrych, aksamitnych łąk.
Chociaż nie, aksamitna może być tylko noc —
czarna pani odziana w puszysty aksamit
strojna w kolje, djademy sadzone gwiazdami...

Głupie ręce,
znów chcą wędrować, a ciężkie są jak kloc.
To tak, jak w piosence,
którą chłopak chciał wykręcić z wierzbiny
i położyć na ustach zielonym dolinom,
aż rękom brakło tchu, gdyż krowy weszły w żyto...
I łzy nabiegły do oczu błękitom
i nie było piosenki...

Nad łóżkiem stoi las. Las jest dziwnie miękki.
Kto to mówił przed chwilą, że ja mam gorączkę?
A jednak tu las stoi z małą wilgną łączką,
z naręczami rozkwitłych, fioletowych wrzosów...

Ręce znowu chcą w drogę, te ręce... te ręce...
Boli! Puszczajcie! Poco aż wykręcać!
W lesie może gdzieś zakwitł biały kwiat lotosu,
w lesie kwiatem paproci Bóg gwiazdy rozpala.
A może
gdzieś tam w leśnem bezdrożu
błąka się cień odwieczny promiennego Graala?

Las przyszedł, jest las, wyrasta mi z piersi,
las ma łapy kosmate igliwiem, jak sierścią...
Kto ten las tu posadził? Kto mówił o Graalu?

Ręce pną się ku szczytom, ku dalom... ku dalom...
Dal ma takie czerwone, śmiejące się usta,
do tych ust ręką dotknąć, nie ustać... nie ustać...
Ręce bardzo strudzone o kiju pielgrzymim
chcą na gotyki gór. Góry są olbrzymie,
opasane wkrąg tęczy orderową wstęgą,
na której wisi słońce, słońce do mnie sięga,
mogę je dotknąć
wybijcie tylko okno,
ściany, ściany trzeba poszerzyć!...

Dlaczego szyby płaczą? Nie mogę uwierzyć,
że to jest deszcz.

Zimny dreszcz...
Jak tam muszą drżeć z zimna nagie, wielkie głazy...

„Czterdzieści stopni"

Tak się strzępią wyrazy,
Tak się strzępią wyrazy,
wydłużają okropnie...

No tak, stopnie
po których trzeba iść...
Ręce, ręce, puszczajcie mi ręce!
Ręce płoną jak żagwie, skręcają się w męce,
nie trzymać, będą gryźć!
Ręce, moje ręce!!

— — — — — — — — — — —

Nam gorączka przepala wyciągnięte dłonie,
do innego nam krzyku zatęskniły gardła.
Spójrzcie, niebo jest stęgłe, jak lawa zamarła,
słońce nie w tej nam wschodzi co powinno stronie.

Zakrwawiły się wargi pieśnią o zwycięstwie,
świat-chirurg bardzo mądry wyciął ją lancetem.
Ręce szarpią się ciągle, to nie to... to nie to...
Dołem pełzną dni stęchłe — kaftan bezpieczeństwa.

KONSTANTY DOBRZYŃSKI

Fałat „ręcznie malowany"

Przeważnie bywa ex-pułkownik z rosyjskiej armji, czasem były carski radca stanu, często takiż hrabia, zrujnowany właściciel ogromnych majątków ziemskich w głębi matuszki-Rosji. O dawnej swej wielkości mówi naogół niechętnie; nie lubi wgłębiać się w szczegóły swej przeszłości. Ot, napomknie kiedyś nawiasem, od niechcenia, że inaczej to było za dawnych dobrych czasów. Jakie to się miało pałace, bogactwa, dywany perskie, obrazy najprzedniejszych mistrzów. Oczywiście, że taki zbankrutowany bogacz zna się doskonale na dziełach sztuki. Trudno mu nie ufać, gdy rozstawi pod ścianami kilkanaście obrazów i dyskretnie a fachowo wychwala prezentowane płótna.

A jest na co popatrzeć. Wszystko obrazy „ręcznie malowane", nie jakieś tam drukarskie odbitki, maszynowe kopje. Same oryginały! Trzeba być kompletnym nieukiem, żeby nie znać nazwisk, które pod obrazami są podpisane: Wierusz-Kowalski, Rapacki, Fałat! Oryginały! Czyż to nie okazja, gdy taki zbankrutowany arystokrata za bezcen znakomite sprzedaje płótna. Prawdziwy Fałat, z wyraźnym podpisem — sto pięćdziesiąt złotych. Można się nawet potargować, to za sto pójdzie, może jeszcze na raty. Samego płótna metr kwadratowy i w złotej ramie! Taniocha!

Interes idzie... Wypełniają się nasze domy ręcznie malowanemi obrazami. Poznańscy malarze narzekają na ciężkie czasy, klepią biedę, a Fałaty i Wierusze-Kowalskie ręcznie malowane przez jakiegoś rosyjskiego, czy ukraińskiego zbankrutowanego arystokratę idą, jak zboże.

Pewnie, że za sto złotych, w dodatku na raty, powiesić sobie na ścianie w jadalni duży obraz z podpisem Fałata, to niedroga przyjemność. To coś tak, jakby kto wypchał sobie portfel fałszywemi stuzłotówkami i imponował swoim znajomym i przyjaciołom. Niech popękają z zazdrości!

Różnica naprawdę niewielka. Przecież na fałszywych banknotach są takie same „autentyczne" podpisy, jak na tych obrazach. A ciekaw jestem, czy ci, co wieszają na ścianie obraz ze sfałszowanym podpisem wielkiego malarza, nie zawahaliby się przyjąć sfałszowany podpis dyrektora banku na banknocie. Tylko, że na fałszywych pieniądzach ludzie lepiej się znają, niż na fałszywych obrazach i nie tak łatwo dają się na nie nabrać. Jak fałszywy banknot ma wartość papieru, na którym jest wydrukowany, tak podrobiony Fałat jest wart tyle, co płótno (w dodatku zabrudzone farbą) i rama. A to wynosi chyba dużo mniej, niż sto złotych.

Trzebaby o pokątnym handlu fałszywemi obrazami głośniej mówić, żeby popsuć trochę ten świetnie prosperujący interes, który polega na nabieraniu ludzi. Wiadomo przecież, że autentyczne płótno Fałata kosztuje kilka tysięcy złotych, ale napacykowanie „kopji" przy pewnej wprawie, to zaledwie kilka godzin roboty. Malarz Fałatów i Wieruszów-Kowalskich może sobie leciutko po sto złotych dziennie zarobić. Największa trudność to sprzedanie tych „arcydzieł". Ale naiwność ludzka jest dość potężna. Wielu jest takich, którzy zamiast obrazu skromnego lokalnego malarza (za sto złotych można mieć bardzo piękne płótno), wolą mieć bodaj niedołężnie sfałszowanego, ale Fałata, którzy nie chcą zrozumieć, że prawdziwa dwudziestka jest więcej warta od fałszywej setki. I dlatego korsarstwo na terenie malarstwa kwitnie i prosperuje.

(t. krasz.)

NA OSTRZU JĘZYKA 95

AKADEMIK i sztubak

Akt pierwszy. Scena pierwsza:

UBU: Grrówno!

UBICA: Och! Ładnie, mości Ubu, straszliwe z ciebie chamidło.

UBU: Iżbym cię nie zakatrupił, mościa Ubu.

UBICA: Nie mnie, Ubu, ale kogo innego trzebaby zakatrupić.

UBU: Na moją zieloną świeczkę, nie rozumiem.

UBICA: Jakto, Ubu, ty jesteś zadowolony ze swego losu?

UBU: Na moją zieloną świeczkę, grrówno, mościa pani, juścić że jestem zadowolony. Jeszczeby nie: rotmistrz dragonów, oficer przyboczny króla Wacława, kawaler polskiego orderu Czerwonego Orła i były król Aragonji, czegóż chcesz więcej?

Tak i podobnie rozmawia właśnie „oficer przyboczny króla Wacława, kawaler polskiego orderu Czerwonego Orła i były król Aragonji", a przyszły król polski Ubu ze swoją małżonką, przyszłą królową polską Ubicą. Powyżej zacytowanym fragmentem rozpoczyna się dramat „Ubu Król, czyli Polacy". Napisał go w roku 1895 piętnastoletni sztubak Alfred Jarry, a w roku 1935 spolszczył ten utwór Tadeusz Boy-Żeleński, członek Polskiej Akademji Literatury.

Skoro Akademik przekłada młodzieńczy utwór zapomnianego autora, musi mieć ku temu głębsze powody. Co mogło skłonić tłumacza Moljera i Musseta do zajęcia się tą dziwną sztuką? Czyżby treść? Nie jest ona znowu tak bardzo nowa: w „Ubu" dzieje się mniejwięcej to samo co w „Makbecie". — A może forma? Zacytowana na wstępie próbka djalogu chyba wystarczy. — Albo humor sztuki i jej dowcip? Przeczytałem rzecz dwukrotnie i znalazłem zaledwie jeden dowcip. Następujący: „Bardzo dziś jesteś brzydka, moja żono. Czy to dlatego, że mamy gości?" pyta się król Ubu swej małżonki. Niezły dowcip, przyznaję; lecz jak na pięć aktów, to djabelnie mało... A może Boy przedstawił nam Alfreda Jarry dlatego, że sztuka jego ma podtytuł „Polacy"? Poprostu: „Grrówno a sprawa polska", jako pendant do owej dowcipnej historji o słoniu... Lecz przecież sam Jarry powiedział na premjerze (zresztą jedynem przedstawieniu) swego dramatu: **„Rzecz dzieje się w Polsce, to znaczy nigdzie"** — i nie słyszeliśmy też jakoś o polskim królu, który nazywał się Ubu i miał wśród swych poddanych — Stanisława Leszczyńskiego i Jana Sobieskiego...

A może nam to wyjaśni sam Boy-Żeleński; przecież opatrzył przekład „Ubu Króla" przedmową. Pięćdziesiąt stronnic. Na takiej przestrzeni można się chyba wytłumaczyć.

Otóż znajdujemy w tej przedmowie przedewszystkiem dzieje dramatu i jego autora. Jak się rzekło „Ubu Króla" napisał Jarry mając piętnaście lat; trochę mu w tem pomagali koledzy szkolni. A podobno nie tylko pomagali — podobno napisali go w całości jacyś bracia Morin i cenny rękopis podarowali koledze Alfredowi, który zmienił jedynie — tytuł sztuki. Dotychczas jeszcze nie rozstrzygnięto sporu a autorstwo — „zupełnie jak o Szekspira!" pisze Boy-Żeleński... „Ubu Króla" wystawiono w roku 1896 i wygwizdano; recenzenci, z małemi wyjątkami, zjechali go serdecznie. W każdym razie: premjera-dernjera „Ubu Króla" narobiła sporo wrzawy i Alfred Jarry żerował na tem do końca życia: pozował się na swego bohatera, bełkotał i posługiwał się słownikiem brzydkich wyrazów. Jarry, jak się dowiadujemy z przedmowy Boya-Żeleńskiego, napisał później jeszcze kilka książek; oto parę tytułów: „Kalendarz ojca Ubu" „Messalina", „Nadsamiec" etc.

„Zdaje się, że Jarry był na swój czas niepospolitym poetą", — pisze Boy-Żeleński. Dlaczego: „na swój czas"? Czas był dla literatury francuskiej nienajgorszy. I dlaczego „zdaje się"? Któż to ma rozstrzygnąć? Boy-Żeleński poprzestał na tłumaczeniu jedynego „Ubu Króla", a nie wiem czy właśnie tym utworem Jarry zdobędzie sobie kredyt u polskiego czytelnika. To, te Jarry ostatecznie zapił się na śmierć, niekoniecznie świadczy o nim dobrze; zresztą: ani też źle! Taką naturalną śmiercią umierali literaci gorsi od autora „Ubu", lecz także i lepsi. Nie zadziwi czytelnika sztuki również fakt, że Jarry uzyskał zwolnienie z wojska na podstawie djagnozy lekarskiej, która brzmiała mniej więcej „głuptak"*); jakim sposobem uzyskał to świadectwo lekarskie? „Nie zgłębiajmy jakim sposobem", prosi dyskretny tłumacz. „Nie zgłębiajmy... Ustalmy raczej, jakiego zdania o sztuce jest sam Boy-Żeleński. Ba! kiedy to nieco trudno ustalić na podstawie nawet pięćdziesięciostronnicowego wstępu. „Sąd trochę kłopotliwy", przyznaje Boy-Żeleński. „Utwór, którego ocena waha się między... Szekspirem i Arystofanesem a bujdą studencką, przedmiotem szyderstwa rzekomych autorów! Czytajmy go bez uprzedzeń, ale i bez ambicji rozstrzygania tak drażliwego sporu; niech to już Francuzi rozstrzygną sobie sami". — To się nazywa poprostu, „wymigać się" — szczególnie, że nie rozumiemy, dlaczego tak bardzo „drażliwym" miałby być spór o utwór piętnastoletniego sztubaka, skoro mędrcy orzekli nieraz, że i wielcy poeci w takim wieku pisywali brechty. Boy-Żeleński jest może nieco przeczulony na punkcie młodzieńczego utworu Alfreda Jarry.

Jeszcze jeden ustęp przytoczę z tej introdukcji; ustęp nieco zabawny. Mowa tu oczywiście o premjerze „Ubu Króla":

„Przedstawienie, rozpoczęte skandalem, dobiegło końca raczej w atmosferze nudy. Nie mogło być inaczej: tak zacząwszy, niepodobna utrzymać się w ciągu trzech godzin na wyżynie".

Jak zacząwszy? Proszę sobie przeczytać pierwsze słowo djalogu, zacytowanego na wstępie. Istotnie, na tej „wyżynie" trudno się utrzymać...

Słowem: nie warto było tłumaczyć tej głupiej, nudnej i niedowcipnej bujdy zidjociałego szczeniaka. Nie warto było jej wydać w formie książkowej i wydrukować na dobrym papierze.

I zastanawiam się nawet, czy warto było o niej napisać cały feljeton?

ARTUR MARJA SWINARSKI

*) Boy-Żeleński przytacza łaciński termin tej djagnozy: „imbecillitas praecox". Jest to choroba w świecie lekarskim dotychczas nieznana. Imbecillitas znaczy tyle co „głuptactwo" (według określenia prof. Wachholza). Otóż „imbecillitas", nie może być „praecox" (wczesna), lecz tylko wrodzona! Komu należy przypisać tę grubą gaffę? Czy owemu francuskiemu lekarzowi, czy też lekarzowi Boyowi-Żeleńskiemu?....

W ostatniej chwili

przypominamy, że odczyt red. Józefa Kisielewskiego n. t. **„Cechy dodatnie dzisiejszej literatury"** odbędzie się dnia 14 bm. o godz. 20 w sali 18 Coll. Minus.

Równocześnie przypominamy, że ostatni odczyt z cyklu „Katolicyzm kulturalny" wygłosi ks. prof. dr. W. Gronkowski n. t. **„Talmudyzm a chrześcijaństwo"** w dn. 18 bm.

Bilety już teraz do nabycia w Archidiecezjalnym Instytucie Akcji Katolickiej, Al. Marcinkowskiego 22, IIIp. lub przed odczytem przy wejściu na salę.

NOTATNIK

CZY „FRYDERYK WIELKI" MOŻE BYĆ FILMEM DŹWIĘKOWYM?

Wszyscy, którzy mieli sposobność widzieć ostatnio w Warszawie „Fryderyka Wielkiego" ze Solskim w roli tytułowej, zgodnie stwierdzają, że jest to widowisko niezapomniane. Składa się nań zarówno pyszny, pełen temperamentu, werwy i... wiedzy historycznej tekst Nowaczyńskiego, jak i kapitalna gra, oraz reżyserja Solskiego. W sumie przedstawienie najwyższej rangi artystycznej.

A z drugiej strony — film polski. Produkcja filmowa w Polsce z miesiąca na miesiąc rośnie liczebnie. W zeszłym roku wyprodukowano kilkanaście filmów, w roku 1936 będzie ich niewątpliwie kilkadziesiąt. Liczba rośnie, jakość spada. Z treścią i poziomem filmu polskiego jest coraz gorzej. Nie trzeba chyba tego dowodzić, każdy bywalec filmowy wie o tem doskonale.

Na tle tego zestawienia „Tęcza" wysuwa ciekawy pomysł. Pomysł istotnie bardzo trafny, dobry i wysoce aktualny, zasługujący w zupełności na najrychlejszą realizację. Mianowicie cz psując liczne setki kilometrów taśmy i dźwięku na wierutne ramoty filmowe, nie możnaby zaryzykować nakręcenia „Fryderyka Wielkiego". Rzecz może być pomyślana dwojako: albo jako wersja ściśle teatralna, ukazująca kolejno wszystkie sceny widowiska, albo jako specjalnie spreparowany scenarjusz filmowy. Wówczas jednak należałoby się zastrzec przeciw zbytnim zamiarom, poprostu dlatego, aby dopuszczenie samej zasady zmian nie zachęciło naszych patentowanych scenarzystów do stosowania ich własnych pomysłów.

Pierwsza możliwość łączy się z ważną i dla kultury nieobojętną sprawą stworzenia archiwum polskiej sztuki dramatycznej. Z głosów krytyki można wywnioskować, że rola Solskiego wyrasta ponad miarę pięknej kreacji, że jest czemś niezwykłem na tle całego polskiego życia teatralnego. Po najdłuższem życiu wybitnego aktora role jego schodzą z nim razem do grobu. A przecież w interesie kultury byłoby takie niezwykłe kreacje zatrzymać i utrwalić. Wynalazek filmu dźwiękowego daje takim planom i potrzebom możliwości realizacji. Czy nie wartoby popróbować takiego eksperymentu: sfilmowania teatralnej wersji „Fryderyka Wielkiego"? Mogłaby ona wprzód obejść ekrany prowincji, a następnie wejść, jako ważny eksponat, do archiwum polskiej sztuki teatralnej".

Pomysł istotnie bardzo trafny, dobry i wysoce aktualny, zasługujący w zupełności na najrychlejszą realizację.

Na marginesach książek

Technika powieści

Nie trzeba tego przypominać, że bezpośrednio po wojnie, kiedy wszyscy odczuli rozpoczynanie się nowego okresu — w dziedzinie sztuki rozpoczęły się również poszukiwania nowych wartości. Taki zwrot był zrozumiały i normalny. Niejasnem tylko może narazie wydawało się owo zacietrzewienie, z jakiem awangarda powojenna wzięła się do niszczenia wartości dotychczasowych. Punktem ambicji artystów stało się dążenie, aby każde nowopowstające dzieło było absolutnie niepodobne do dzieł poprzedniego okresu. Nastał czas dziwactw w sztuce, który był czasem poszukiwania nowych form. Z biegiem lat zapał eksperymentowania minął, lecz jeszcze dziś, w okresie powracającego realizmu, owa tendencja nowinkarstwa silnie, choć nie tak już jaskrawo się zaznacza.

W powieści eksperyment poszedł dwoma drogami. Bardziej pochopni odrzucili z dotychczasowych podstaw powieściowych wszystkie elementy i starali się je tworzyć od nowa, wpadając niejednokrotnie w humorystyczne dziwactwa. Silniejsze, lub bardziej trzeźwe talenty okazały większą powściągliwość i trafniejsze wyczucie. Przeciwstawiając się szablonowi techniki klasycznej, pragnęli o tyle ją tylko zmienić, o ile dokonane zmiany dawały rozszerzenie możliwości powieściopisarskich. Takie próby można spotkać zarówno u pisarzy mniejszego talentu, jak u najwybitniejszych twórców współczesnych. U pierwszych doświadczenia odbywają się na płaszczyźnie powieściowej anegdoty, u drugich sięgają w głąb tworzywa artystycznego, w dziedzinę psychologji i wewnętrznego nurtu powieściowego.

Idąc od pierwszych do drugich, od raczej błahych osiągnięć ku osiągnięciom ciekawszym — warto zanotować pomysł kompozycyjny powieści skandynawskiej „Dzień październikowy", napisanej przez Sigurda Hoel. Bardzo zwyczajne zdarzenie, dzieje porzuconej kobiety zostały tu przedstawione w sposób pomysłowy i zręczny. Przebieg tragicznego zdarzenia oglądany jest kolejno oczyma coraz to innych ludzi, mieszkających w tej samej kamienicy, co bohaterka powieści. Urasta wielopłaszczyznowy obraz, który w całości daje utwór o sporej plastyce i silnym wyrazie.

Eksperymenty techniczne u pisarzy współczesnych łączą się zawsze z ramami określonej przestrzeni, lub czasu. „Ludzie w hotelu" Vicki Baum zawdzięczają swój zbyt wielki rozgłos szczęśliwemu pomysłowi technicznemu: skonfrontowaniu losów ludzi, którzy spotkali się przypadkowo na terenie wielkiego hotelu. Daleko ciekawiej i z większą kulturą literacką rozwinął podobny temat pisarz amerykański L. Bromfield w powieści zatytułowanej „24 godziny". Ramy przestrzenne zastąpił tu określony wycinek czasu, okres jednej doby. Autor stawia kilka postaci, wziętych z rozmaitych środowisk społecznych, zawęźla ich losy w silny konflikt dramatyczny i rozgrywa ten rebus kompozycyjny w ramach jednej nocy i następującego po niej dnia.

Interesująca jest konstrukcja wielkie powieści pisarza również amerykańskiego Dos Passosa „Manhattan Transfer". Zamiarem artystycznym powieści jest ukazanie owego potwornego konglomeratu różnic i kontrastów, jakim jest Ameryka i jej największe miasto, Nowy Jork. Pisarz spiętrza na kartach swej olbrzymiej książki drobne, szybkie szkice, obrazy, nastroje. W całości mają one dać wrażenie owej gigantyczności, jaka charakteryzuje wielkość miast amerykańskich. Gdyby autor zastosował ostrzejszy rysunek dla owych minjaturowych obrazków i gdyby nadał im bardziej jednolitą kompozycję — zamiar artystyczny byłby osiągnięty w sposób zupełny.

Takiem pełnem osiągnięciem została uwieńczona powieść angielskiego autora A. Huxleya, nosząca tytuł w polskiem tłumaczeniu „Ostrze na ostrze" („Kontrapunkt"). Zasada kompozycyjna zbliża się do założeń technicznych Don Passosa — jest tu wszakże daleko konsekwentniej i o wiele dojrzalej pod względem artystycznem przeprowadzona. Przedstawione w odrębnych fragmentach losy ludzkie zazębiają się o siebie, ciążą jedne na drugich, a rozwój ich logicznie i konsekwentnie prowadzi do nieuniknionej katastrofy. Stajemy przed nią przerażeni i bynajmniej nie pogodzeni z autorem, lecz przyznać musimy wielką siłę jego talentom pisarskim.

Pisze o eksperymentach w zakresie techniki powieściopisarskiej, nie można pominąć jednego z najgłośniejszych eksperymentatorów J. Joyce'a i jego szczytowej powieści „Ulissesa". Powieść tę niewielu ludzi w Polsce czytało. W Anglji została ona przez cenzurę zakazana, tekst jej dostępny jest więc tylko w nakładzie, rozchodzącym się poza Anglją, oraz — o ile wiem — w przekładzie francuskim. Jeżeli wogóle można mówić o jej dostępności! Joyce przedstawia najdokładniejsze myśli, przeżycia, uczucia i uczynki człowieka w obrębie jednego dnia. Lecz ujmuje to nie w opisie prostym i łatwostrawnym. Jego pomysły sięgają głęboko w rozważania psychologiczne, stylowe, a nawet w słowotwórstwo. Zapowiedziany oddawna przekład polski „Ulissesa" nie ukazuje się, gdyż autor spiętrzył przed tłumaczem trudności nie do przezwyciężenia.

Najciekawszy pod względem literackim pomysł techniczny zastosowany został w powieści A. Gide'a p. t. „Fałszerze". Dzieje przedstawionych w niej ludzi ukazują się w kilku aspektach: w bezpośredniej narracji, oraz we własnych ich relacjach. Gide napisał poza tem rodzaj pamiętnika, w którym odkrywa kulisy swego warsztatu podczas pisania powieści.

W literaturze polskiej eksperyment poszedł niestety niemal wyłącznie drogą prób stylowych. Technika powieści i rozwijanie jej możliwości mało interesowała naszych pisarzy. Z dwóch najważniejszych pod tym względem utworów: „Z dnia na dzień" Goetla zbliżone jest pomysłem do utworu Gide'a, zaś w „Wygnańcach Ewy" Kudlińskiego zastosowany został podobny pomysł, jaki spotykamy w „Ostrze na ostrze" Huxley'a. Obaj polscy pisarze wnoszą również własne, nowe i oryginalne pomysły do pomysłów już istniejących, lecz na tych ich osiągnięciach kończy się nasza wynalazczość.

Czyli, że wszystkie możliwości są jeszcze przed nami.

JÓZEF KISIELEWSKI

Droga do zdrowia.

Dbajcie o zdrowy żołądek! Chory żołądek jest nieraz przyczyną powstawania najrozmaitszych chorób i tworzy złą przemianę materji.
ZIOŁA Z GÓR HARCU D-ra LAUERA
stosuję się przy zaparciu; są łagodnym środkiem przeczyszczającym, regulują żołądek, usuwają nagromadzone substancje gnilne i niestrawione resztki z organizmu.
ZIOŁA Z GÓR HARCU D-ra LAUERA
stosowane w chorobach wątroby, nerek, kamieni żółciowych, w hemoroidach, reumatyźmie i artretyźmie, są chętnie przyjmowane przez chorych

ng 7252

DZIAŁ LEKARSKI

K! Aesculapia

Dlaczego należy wietrzyć mieszkanie

Każdy z nas niejednokrotnie miał okazję przekonania się o dodatnim wpływie świeżego powietrza na nasz ustrój. Powietrze zbliżane do idealnie czystego, znajduje się w terenach górskich, z czystem powietrzem spotkać się możemy również na przestrzeniach mórz i oceanów, oddalonych o kilkadziesiąt lub kilkaset kilometrów od brzegów.

W skład powietrza wchodzi: tlen, azot oraz nieznaczna domieszka innych gazów, których ilość w powietrzu przeciętnie czystem nie osiąga kresu nieszkodliwości. Najważniejszym z wyżej wymienionych składników powietrza jest oczywiście tlen, jest go też w powietrzu nas otaczającem około 21 proc.

Mówiąc o powietrzu nas otaczającem, musimy skład jego uzależnić od warunków lokalnych, gdyż one wpływają na rodzaj i jakość zanieczyszczenia. Do najpospolitszych zanieczyszczań należy kurz, sadza, pył węglowy, bakterje oraz lotne ciała gazowe.

Z brakiem czystego powietrza spotykamy się najczęściej w zimie. Odgrywają tu rolę przedewszystkiem warunki mieszkaniowe, no i nieznajomość pewnych zasada higjeny. Zwykle powodowani koniecznością stosowania możliwości najdalej idących oszczędności, zamykamy się na okres zimowy w jednej, względnie dwu izdebkach, staramy się przytem możliwie dokładnie uszczelnić drzwi i okna, słusznie rozumując, że wywiewa ciepło — to węgiel, a węgiel to wyrwa w naszym budżecie. Z konieczności więc wegetujemy w tych izdebkach, ciesząc się z zachowanego ciepła.

I może doczekalibyśmy się spokojnie wiosny, gdyby ni stąd ni zowąd zjawiające się dolegliwości. Dzieci nabawiają się chorobliwej bladości, tracą apetyt, starsi skarżą się na bóle głowy — a wszyscy czują się dziwnie zważeni. Następują wizyty u lekarza, lekarstwa, wyjazd na wieś, w góry. Miast oszczędności, nowe wydatki. Powodem tych wszystkich kłopotów okazuje się nieczyste powietrze. W pokojach źle lub wcale niewietrzonych domieszka zanieczyszczeń przekroczyła dopuszczalną normę, skutkiem czego wymiana gazów w naszym organiźmie stała się utrudniona.

Wadami powietrza pomieszczeń przeludnionych są: nadmierna wilgotność, ogrzanie, brak suchego powietrza, niedostateczna ilość tlenu, no i nadmierna ilość produktów przemiany gazowej naszego organizmu. Każde powietrze zawiera pewną ilość wilgoci, w wypadkach wszakże, kiedy ta ilość przekracza przewidziane doświadczeniem normy, powietrze zatraca zdolność wchłaniania w siebie wilgoci z naszej skóry i płuc, skutkiem czego występuje przegrzanie organizmu, objawia się ono złem samopoczuciem, utrudnionym oddechaniem i nieraz znacznem podwyższeniem się temperatury ciała. Brak ruchu powietrza powoduje, że w większych i wysokich pomieszczeniach powietrze nie jest poprostu wymieszane, stąd w górnych warstwach zalega bezużytecznie powietrze względnie czyste.

Znajomość tych kilku wad i ich wpływu na nasz ustrój ułatwi nam celowe postępowanie. To postępowanie polega na umiejętnem i dokładnem wietrzeniu naszych pomieszczeń w zimie. Jeśli do powyższego dodamy, że powietrze zanieszyszcza się także czadem, który w nieznacznych ilościach wydostaje się z pieców, a którego już minimalne ilości wpływają niekorzystnie na nasz organizm — lekkie zawroty i bóle głowy, ociężałość, ponadto, że w takiem powietrzu mamy miljony bakteryj — to naprawdę po przeczytaniu tego, nie odważymy się już nigdy na dokładne uszczelnianie naszych mieszkań — jedynie chyba w wypadku nieprzyjacielskiego ataku gazowego.

W nowszych pomieszczeniach do wymiany powietrza służą specjalne instalacje wentylatorów. Tam wszakże, gdzie tych instalacyj brak — rolę ich spełnić mogą doskonale: drzwi, okna, piece.

Wietrzyć pokoje należy przed napaleniem w piecach. Zbyt gwałtowne ochładzanie jest niepożądane, jak również i przeciągi, zwłaszcza, jeśli znajdziemy się w ich zasięgu. Lepiej przebywać w pomieszczeniach raczej o temperaturze chłodniejszej, niż w cieple pomieszczeń niewietrzonych.

L. SZARY

Skrzynka lekarska

— **Nr. 13 Poznań.** Obawy Pana są nieuzasadnione. Stan bezwzględnie można usunąć. Radzimy udać się do lek.-specj. chorób skórnych.

— **A. M.** Z opisu przypuszczamy, że stan tylko przejściowy. Minie zapewnie po kilku dniach.

„Cz. J." Dławienie, o którem Pan pisze, może naturalnie powstać na tle nerwowem. Radzimy udać się celem dokładnego zbadania do Kliniki Laryngologicznej U. P., ul. Fredry.

„Astmatyk 2½". Chodzi tu o uczulenie na pewne białko roślinne lub zwierzęce. Zależnie od wykrycia przyczyny wywołującej, uzależnione jest leczenie. W czasach wolnych od napadu stosować: dietę bezbiałkową, kuracje głodowe. Poza tem leczenie klimatyczne (góry, morze). Celem ustalenia przyczyny uczulenia radzimy udać się do Kliniki Chorób Dziecięcych U. P.

„Wanda Omega". Z opisu przypuszczamy, że zaszła pomyłka. Wątpliwości Szan. Pani są słuszne co do choroby. Powtórne badanie krwi powinno upewnić Panią.

„W S". Puchnięcie, o które Pan pyta, może powstać na tle chorób serca lub nerek. Konieczne badanie moczu.

Inowrocław „Przezorna". Obawy Pani są zupełnie niesłuszne. Z opisu wynika, że chodzi tu o schorzenie jamy ustnej. Specjalista laryngolog ustali niewątpliwie diagnozę i poda odpowiednie środki lecznicze.

NIEDZIELA W TEATRZE WIELKIM

Popołudniu o godz. 3-ciej operetka

„Rose-Marie"

z Jadwigą Musielewską, H. Majchrzakówną, Z. Grabowską, W. Trojanowską, R. Peterem, K. Szerszyńskim, J. Sendeckim, R. Cirinem, B. Horskim. Tańce układu M. Statkiewicza w wykonaniu zespołu baletowego z primabalerliną Z. Grabowską na czele. Dyryguje: St. Dzięgielewski, reżyserja J. Sendeckiego, dekoracje projektu Z. Szpingiera.

Wieczorem przyjęta na premjerze oraz dalszych przedstawieniach z wielkiem uznaniem wesoła operetka

„Bal w Savoy'u"

Obsada nadal premjerowa z pp.: Haliną Dudicz, X. Grey, H. Majchrzakówną, W. Ruszkowskim, K. Szerszyńskim, B. Horskim, J. Sendeckim i J. Gruszczyńskim. Tańce układu M. Statkiewicza w wykonaniu zespołu baletowego z primabalerliną Z. Grabowską na czele. Rewelacyjna wystawa projektu Z. Szpingiera — piękne toalety. Dyryguje kapelm. W. Buchwald. Reżyserja B. Horskiego.

W poniedziałek pierwsze przedstawienie **po cenach popularnych od 50 gr. do 2,— zł**

„Rose-Marie"

z Marją Kaupe.

ng 6856

FRANCOPOL

ZAPRASZA

NA SŁONECZNĄ RIWJERĘ DALMATYŃSKĄ DO DUBROWNIKA

6 — 28 kwietnia i 21 kwietnia — 13 maja oraz na wielką wycieczkę morską

DOKOŁA MORZA ŚRÓDZIEMNEGO

28 kwietnia — 17 maja

Informacje wyłącznie: **FRANCOPOL, Warszawa, Mazowiecka 9 i Stow. Polsko-Jugosłowiańskie, Poznań, 3 Maja 3.**

Szukam żony

dystyngowanej, przystojnej, materjalnie niezależnej. Jestem kawalerem, lat 40, wysoki, przystojny, na poważnem stanowisku, miesięczny dochód 1000 złotych. Poważne, wyczerpujące zgłoszenia wraz z fotografją do Kurjera Poznańskiego **zg 13 034.** Zapewniam dyskrecję.

„Oczy czarne"

Dyrekcja kina „Metropolis" zademonstrowała na pokazie dla prasy ciekawy film francuski p. t. „Oczy czarne", odtwarzający blask i przepych minionej potęgi carskiej Rosji. W rolach głównych występują znakomity tragik Harry Bour i piękna Simone Simon. W filmie bierze udział światowej sławy balet rosyjski Diagilowa i chór cygański ze słynną Wierą Massalskają. Premjera filmu odbędzie się dziś na ekranie kina „Metropolis".

Bronchinol

bardzo skuteczny środek przeciwko cierpieniom dróg oddechowych jak: katar oskrzeli i płuc, kaszel koklusz, zaflegmienie itp. Nazwa zastrzeż.

Król. Uprzyw. **Apteka „Pod Białym Orłem"** Zał. r. 1564 **K. Skarzyński, Poznań, St. Rynek 41**

Tel. nr. 12-01 i 58-43.

Pg 2563-3.25

korespondencja z czytelnikami

= **J. D. G.** 1) Nowonabywca odpowiedzialny jest za wspomniany zaległy podatek swego poprzednika, lecz może domagać się od niego zwrotu wyłożonych za niego kwot. 2) Za koszty renowacji zajmowanego przez niego mieszkania, poprzednik nie odpowiada. 3) Skarga o zwrot umniejszonej wartości nieruchomości, rokuje widoki powodzenia. (K)

— **J. S. — Wilda.** Właściciel domu jest zobowiązany postawić nowy piec kuchenny z kafla z piekarnikiem. (K)

— **St. G.** W tym wypadku odpowiadają za długi rodziców ci, którzy majątek po rodzicach przejęli. (K)

— **B. R. nr. 52.** Podatek lokalowy za rok 1935 musi Pan zapłacić; natomiast z dniem 1. 1. 36 r. wolny będzie skład od tegoż podatku, natomiast od reszty będzie Pan podatek ten płacić musiał. (K)

— **J. K.** O ile Pan w terminie oznaczonym swój numer zamówił i w czasie przepisanym po wykup tegoż się zgłosił, jest kolektura zobowiązana dostarczyć Panu ten numer losu, którego gra, lub dostarczyć dwóch ćwiartek losu, za opłatą jednej ćwiartki. Radzimy zwrócić się do Głównej Kolektury Langnera w Warszawie. (K)

— **„Umysłowy".** Zakłady Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych zaliczają krojczych do pracowników fizycznych. (K)

— **K. Jankowski — Września.** Wydział Powiatowy jest uprawniony do pobierania opłat drogowych. (K)

— **St. Kucharski — Poznań.** Stwierdzaniem wylosowanych obligacyj, redakcja się nie zajmuje, gdyż może Pan sam na miejscu w jednym z banków to stwierdzić. Ciągnienie 3-proc. pożyczki budowlanej z uwagi na postanowioną zamianę tych obligacyj na pożyczkę konsolidacyjną, się nie odbyło. (K)

KINO METROPOLIS

Specjalne przedstawienie popołudniowe **w niedzielę, 15. bm. o godz. 3,30.** Szczyt akrobatyki, komizmu, śmiechu i wesołości **WESOŁY PECHOWIEC** z fenomenalnym **Monte Banks'em.** Bilety **od 25 gr.**

ng 7024

Do WIEDNIA

26. III. — 31. III. — zł **95,—**

26. III. — 7. IV. — zł **155,—**

WAGONS - LITS // COOK

Poznań, Br. Pierackiego 12.

ng 7647

— **M. Bluszcz.** Przysługuje Panu trzymiesięczne wypowiedzenie w myśl ustawy, gdyż umowa wspomniana nieważna. (K)

— **Stały abonent 5732.** Wierzytelności hipoteczne instytucyj ubezpieczeniowych ustawie moratoryjnej nie podlegają i Pan dlatego z ulg tych korzystać nie może. (K)

— **St. T. — Jeżyce.** O ile Pan nie zawarł z gospodarzem dobrowolnej umowy na piśmie i conajmniej na jeden rok i chodzi tutaj o dom stary, przysługuje Panu 10-proc. obniżka komornego. (K)

— **J. K. — Poznań.** Dekretem Prez. R. P. zostały spłaty tych rat wstrzymane do 1 10. 38 r., ale odsetki w wysokości 3 proc. od 1. 11. 34 płatne są w półrocznych ratach z dołu, co 1. 4. i 1. 10. k. r., poczynając od 1. 4. 35 r. Jeżeli dłużnik odsetek tych nie płaci, może je Pan wyskarżyć i wyegzekwować. Poszczególnych rat Pan ściągnąć nie może. (K)

— **R. M. S.** Dokładnych informacyj w tym kierunku udzielić Panu może Izba Rzemieślnicza w Poznaniu. (K)

— **Ratajczak — Poznań.** O warunki zapytać należy Dyrekcji Szkoły Morskiej w Gdyni. (K)

— **M. N. nr. 02725.** Podatek należy potrącić od wynagrodzenia pieniężnego i od wartości utrzymania łącznie. (K)

— **St. G.** Nie znając wysokości komornego z czerwca 1914 r., nie możemy ocenić, czy obecnie płacony czynsz odpowiada normom podstawowego komornego. Lokatorowi przysługuje 15-proc. obniżka podstawowego komornego z dniem 1. 3. 1936 r. (K)

— **S. S. — Pelplin.** Przysługuje Panu 10-proc. obniżka podstawowego komornego, czyli, że Pan potrzebuje płacić obecnie tylko 37,65 zł miesięcznie. (K)

— **„Wujot".** Mieszkanie Pana, jako trzyizbowe, podlega nadal podatkowi od lokali, również przysługuje Panu 15-proc. obniżka komornego podstawowego. (K)

— **J. H. P.** Wkładki oszczędnościowe z tego czasu stały się na skutek dewaluacji bezwartościowemi, tak jak bezwartościową jest również niemiecka wojenna karta oszczędnościowa. O ile wspomniane obligacje pożyczki państwowej nie zostały dotychczas skonwertowane w czasie przepisanym, straciły one swoją wartość. Nie wiemy, czy Urząd Pożyczek Państwowych, w Warszawie, Senatorska 29, obecnie obligacje te skonwertuje; radzimy spróbować. (K)

— **100. — Śrem.** Płatnikowi służy prawo potrącenia kosztów budowy domu z ogólnego dochodu po ukończeniu budowy wniesionej w okresie od 1925—1940 i może być uskutecznione w roku następnym, po ukończeniu budowy, lecz należy złożyć podanie do właściwej władzy podatkowej przed uprawnieniem się wymiaru podatku dochodowego za rok podatkowy, bezpośrednio następujący po roku, w którym ukończono budowę. Wartość wszystkich lokali dolicza się do dochodu. Co do podatku od lokali od muzeum regjonalnego, jest stanowisko, zajęte przez Izbę Skarbową, prawnie uzasadnione. O ile lokator nie zawarł z Panią umowy najmu na piśmie i conajmniej na jeden rok, przysługuje mu 10-proc. obniżka podstawowego komornego z czerwca 1914 r., które wynosi wedle relacji 1 mkn. — 1,23 zł — 67,65 zł, a po potrąceniu 10-proc. obniżki winien on płacić 61,00 zł. (K)

— **B. R. nr. 52.** Bez nadesłania nam kwitu abonamentowego informacyj nie udzielamy. (K)

— **„Zegar".** Bez nadesłania kwitu abonamentowego informacyj nie udzielamy. (K)

W piątek, dnia 13 marca 1936 r. o godz. 15-tej, zasnął w Bogu, po długich i bolesnych cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., nasz ukochany brat, wuj, stryj, kuzyn, bratanek i siostrzeniec, ś. p.

Ksiądz Dr. Kazimierz Rolewski

prałat Jego Świętobliwości
b. rektor Arcyb. Sem. Duchownego w Poznaniu

w 49 roku życia, a 26 roku kapłaństwa. Eksportacja z kościoła Najśw. Panny Marji do Katedry odbędzie się w poniedziałek, dnia 16. bm. o godz. 9-tej, skąd po nabożeństwie żałobnem nastąpi odprowadzenie zwłok na cmentarz archikatedralny.

Czcigodnych Braci Kapłanów i wszystkich Znajomych uprasza ś. p. Zmarły o pamięć w modlitwach.

W ciężkim smutku pogrążeni
siostra, brat i rodzina.

Pg 3211-54.116

Osobnych uwiadomień nie wysyła się.

Na życzenie drogiego nam Zmarłego prosimy wzamian wieńcy o złożenie jałmużny dla ubogich w parafji górczyńskiej.

Poznań, Bydgoszcz, Toruń, Berlin, Düsseldorf.

Dnia 13 marca 1936 r., zasnął w Panu, zaopatrzony kilkakrotnie Sakramentami św., ś. p.

Ks. Dr. Kazimierz Rolewski

Prałat Domowy Jego Świątobliwości
były Rektor Arcybiskupiego Seminarjum Duchownego w Poznaniu.

Przykładem świątobliwego życia kapłańskiego, bezgranicznem poświęceniem się dla zbawienia dusz i serdeczną, ojcowską troską około ukochanych alumnów zapisał On się niezatartemi literami w dziejach wychowania duchowieństwa naszych archidiecezyj.

R. I. P.

Duszę ś. p. Księdza Prałata polecamy Memento konfratrów i modlitwom wiernych.

dg 1145

Arcybiskupie Seminarjum Duchowne w Poznaniu.

Wyprowadzenie z kościoła Najśw. Marji Panny do Archikatedry odbędzie się w poniedziałek, dnia 16. bm., o godzinie 9 przed południem, poczem odprawi się nabożeństwo żałobne i eksportacja zwłok na cmentarz archikatedralny.

---

†

Dnia 12 marca 1936 r., zasnął w Bogu, opatrzony kilkakrotnie Sakramentami św., mój najdroższy mąż, nasz najukochańszy ojciec, teść i dziadek, ś. p.

Sylwester Breza

emeryt pocztowy

przeżywszy lat 71. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 15 bm. o godz. 3,30 po południu, z domu żałoby Chwaliszewo 24, na stary cmentarz parafji Archikatedralnej.

W ciężkim smutku pogrążeni
zg 13 099 **żona, dzieci i wnuki.**

---

†

Dnia 13 marca 1936 r. zasnął w Bogu, po długich, ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż, nasz ukochany ojciec, teść i dziadek, ś. p.

Ignacy Jędrasiak

przeżywszy lat 76. Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, 16. bm., o godz. 16 z kaplicy cmentarnej w Górczynie.

W ciężkim smutku pogrążeni
Pg 3211-54.116 **żona, dzieci i rodzina**

Poznań, Inowrocław, Guben, 14. III. 1936 r.

Zakł. pogrz. Br. Nowak. Pl. Nowomiejski 10. tel. 10-46.

Wszystkim, którzy okazali dowód współczucia i wzięli udział w odprowadzeniu na miejsce wiecznego spoczynku najdroższej mojej matki i kochanej teściowej, ś. p.

Stefanji z Frankiewiczów Krzyżankiewiczowej

składa serdeczne

zg 13 100 **Bóg zapłać!**

Poznań, ul. Szewska nr. 1. **córka z mężem.**

Za liczne dowody szczerego współczucia, okazanego z powodu zgonu mej najukochańszej żony i siostry, ś. p.

Anny Stein
z Lehmanów

oraz za wieńce i kwiaty, składam najserdeczniejsze

zg 13 103 **Bóg zapłać!**

Poznań, Wrocławska 18. **mąż i siostra.**

Za liczne dowody współczucia, okazanego z powodu zgonu mojego najukochańszego męża i naszego najlepszego ojca, ś. p.

Antoniego Wachowiaka

także za liczne wieńce i kwiaty, składamy Krewnym, Przyjaciołom i Znajomym nasze najserdeczniejsze

podziękowanie

zg 13 101 **Żona z dziećmi.**

---

†

Dnia 13 marca 1936 r. o godz. 15, zasnął w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., nasz nigdy niezapomniany pierwszy Moderator, ś. p.

Ksiądz Prałat Dr. Kazimierz Rolewski

b. Rektor Seminarjum Duchownego w Poznaniu.

Świetlaną postać naszego długoletniego wodza duchowego zachowamy na zawsze w wdzięcznej pamięci.

Druga Sodalicja Pań Miejskich w Poznaniu pod wezwaniem Królowej Korony Polskiej.

Poznań, dnia 14 marca 1936 r.

Uroczystości pogrzebowe odbędą się w poniedziałek, 16. bm. o godzinie 9 rano w kościele Najśw. Panny Marji przy tumie. Msza św. sodalicyjna za duszę Drogiego Zmarłego we wtorek, 17. bm. o godz. 9,30 w kościele O. O. Jezuitów w Ogrójcu. zg 13109

Dyktando mody wiosennej

wyraża się w pięknych przyjemnych dla oka deseniach i kolorach. Oryginalne do osobistego gustu każdej Pani dostosowane materjały na suknie, komplety, kostjumy i płaszcze nagromadzone w naszym magazynie ułatwiają niezmiernie wybór. —

F. Kaźmierski

Specjalny Skład Bławatów

Pg 3194-11,122 **Poznań, Stary Rynek 38/39**

Bursztynowe nagrody sportowe

PRZEMYSŁ ARTYSTYCZNY
cygarniczki do cygar i papierosów

znak ochronny SBM gwarantuje
za prawdziwość bursztynu

Do nabycia we wszystkich specjalnych składach jubilerskich i zegarmistrzowskich.

Staatliche Bernstein Manufaktur

G. m. b. H.
Skład fabryczny: GDAŃSK, Lastadie 35 d
zg 13 102

Jadłodajnia

Warszawska Kuchnia
Stary Rynek 43 I.

pod nowem kierownictwem. **Otwarcie w niedzielę, 15-go marca 1936.** Polecam treściwe **obiady na maśle deserowem, śniadania i kolacje.** Ceny niskie. Dobrze pielęgnowane piwa. zg 13 105

Skład

zaprowadzony porcelany, fajansu oraz sprzedaż blankietów wekslowych, wyrobów tytoniowych tanio. Walkowiak, Wronki, ulica Poznańska. zd 21 634

CEGŁĘ

różnych gatunków, oraz wszelkie materjały budowlane dostarczamy korzystnie

POLOWCZYK i SKA

Poznań — Marszałka Focha 117 a
telefon 47-94.
zg 13 110

Mieszkanie

8 pokojowe w centrum z przynależnościami na I piętrze nadające się również na biura **do wynajęcia od 1. 4. 36.** Zgłoszenia Kurjer Poznański zg **13 097.**

Praktykant

z ukończ. Szkołą Handlową do większego przedsiębiorstwa przemysłowego zaraz potrzebny. Zgłoszenia z życiorysem i odpisem świadectw do Kurjera Poznańskiego **pod ng 7742**

SPRZEDAŻ REKLAMOWA tylko do 31 marca br.

15% rabatu od cen wystawowych — **nie wolno** nikomu **tej okazji zaniedbać.**

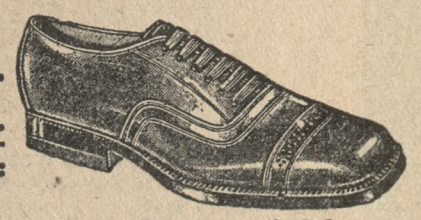

Reklamową sprzedażą objęte są nawet najnowsze artykuły wiosenne.

Magazyny moje zaopatrzone są w olbrzymi wybór wszelkiego rodzaju obuwia: damskie, męskie i dziecięce.

ST. TALAGA

Centrala oddział I. Stary Rynek 95-96
II. Stary Rynek 97, F-a „Merkur"
III. Stary Rynek 91, wejście z ul. Wronieckiej 2, skład obuwia
VI. Ulica Kramarska 6-7

HURTOWNIE — DETALICZNIE — **Telefon 21-67**

Pg 3187-11,124

Wiosenna sprzedaż płaszczy damskich

Pg 3210-11.140

A. DZIKOWSKI

Poznań, Stary Rynek 49 telefon 29-68

Leszno, Rynek 6, telef. 11 **Przyjmuję asygnaty „KREDYT"**

W najbliższych dniach urządzam

Bezpłatny Kurs Robót Ręcznych

wełną — bawełną i jedwabiem, na drutach, szydełkiem oraz igłą.

Zgłoszenia przyjmuje się do piątku, dnia 20 bm. przy oddziale robót ręcznych na I. piętrze.

Pg 3197-11.139 **S. KAŁAMAJSKI**

JESZCZE ZDĄŻYCIE

zaopatrzyć się w radjo-aparaty Ambasador, Uniphon i Special na dogodnych warunkach. Niewielka ilość, przeznaczona do sprzedaży ratalnej, jest na wyczerpaniu.

spłaty miesięczne od 20.-

RADIO TELEFUNKEN

MISTRZ TONU, PRECYZJI i FORMY

ng 7744

FABRYKI MEBLI

przedstawicielstwo lub komisową sprzedaż przyjmie na Warszawę, reprezentatywny, zdolny kupiec-fachowiec. Zgłoszenia: „Zbyt zapewniony" kierować do Biura Ogłoszeń Teofil Pietraszek, Warszawa, Marszałkowska nr. 115. ng 7762

PARCELE BUDOWLANE

w pięknem położeniu las i woda, 6 klm. od Poznania sprzedaje już od 60 gr za 1 metr kwadratowy **Biuro Parcelacyjne majętności Kobylepole, Pl. Nowomiejski 5 m. 18, tel. 19-12.** Dziś najpewniejsza lokata kapitału. dg 1147

CUKIERNIA I KAWIARNIA · POZNAŃ-FR. RATAJCZAKA 39 · G. ERHORN

dg 4671

Nowości w wielkim wyborze **WIOSENNE** poleca

ng 7745

DOM ODZIEŻY J. GRZYBEK — POZNAŃ
STARY RYNEK 10
obok firmy KRUK
TELEFON: 25-60
Przyjmuję asygnaty „Kredyt"

Z dniem 15 marca 1936 r., rozłączamy nasze kancelarje

Władysław Seyda adwokat — **Roman Kuleczka** adwokat

Z dniem 15 marca 1936 r., kancelarję moją przenoszę na

ul. Pocztową nr. 5, telefon 10-96

Roman Kuleczka adwokat

zg 13083

Przeprowadziłem się

Dr. Wacław Banasiuk

lekarz specjalista w chorobach uszu, nosa, gardła i krtani.

Poznań, ul. św. Marcin 76, I. Tel. 13-01

Godz. przyjęć: od 11—13 i 16—18. zg 13 098

Automobiliści! ca. 30% oszczędności paliwa przez tabletki motorowe **Benzochron**

Gł. Biuro Sprzed. na Polskę **CETEPE, Gdynia, Abrahama 39.** **Przedstawiciele pożądani.**

nz 7668

Chirurgja Kosmetyczna **Zniekształceń**

Dr. Michałek-Grodzki — Warszawa, Nowy Świat 15.

ng 7820

Najkrótsze FORTEPIANY dług. 138.

NAJLEPSZE PIANINA

dostarcza po niskich cenach i na dogodnych warunkach

B. SOMMERFELD, POZNAN, ul. 27-go Grudnia nr. 15. ng 6313

Lokale handlowe

zg 13 076 **magazyny, sklepy**

św. Marcin 23, do wynajęcia.

Wrociłem Pg 3198-34.113

Dr. St. Tuszewski

przyjmuję od 11—1 w Sanatorjum SS. Elżbietanek ul. Łąkowa

Powrócił

Dr. Drożyński

specjalista chor. wenerycznych i pęcherzowych

Poznań, Pl. Wolności 7

godziny przyjęć od 12—13 i 15—17

Pg 3190-11.126

Posiadaczom will i ogródków

polecamy własnego systemu

kompletne skrzynie inspektowe

z niezniszczalnego drzewo-betonu, wraz z odpowiedn. oknami, do pędzenia wczesn. warzywa dla potrzeb domowych. **Prosimy żądać prospektów!**

Höntsch i Ska, Sp. z o. o.

ng 7546 **Zakłady przemysłu ogrodniczego**

Poznań-Rataje VI. **Telefon 37-92**

Poszukuję na Łódź

Przedstawicielstwa

poważnej fabryki lub firmy handlowej branży, technicznej, elektrotechnicznej, maszynowej lub samochod.-motocykl.

Doskonała znajomość rynku wymien. branż. Wieloletnie doświadczenie handlowe i techniczne. Energiczny i przedsiębiorczy. Zaprowadzony i ustosunkowany w handlu, przemyśle i rzemiośle. Łaskawe propozycje **Alfons Meister, Łódź, ul. Piotrkowska 158.**

ng 7679

Poszukuje się od 1 kwietnia rb. **rutynowanego bankowca** z dłuższą praktyką jako

pierwszego członka Zarządu

Zgłoszenia z referencjami i odpisami świadectw oraz z podaniem warunków przyjmuje **Zjednoczony Bank Spółdzielczy Sp. z nieogr. odpow. w Brodnicy** dg 1134

Ks. Dembiński, Prezes Rady Nadzorczej.

ng 7739

GDY

słońce przyodziewa przyrodę w szatę wiosenną, to i nam pomyśleć wypada o uzupełnieniu garderoby **modnem ubraniem lub płaszczem wiosennym,** które w największym wyborze, gustownym kroju, ostatnich deseniach i najtaniej znajdziesz w firmie:

W. KONKIEWICZ

bo tam nabyte płaszcze i ubrania zadowalają wszystkich.

Polecam na sezon wiosenny:

Modne palta na jedwabiu, raglany z najlepszych bielskich gabardyn, wykwintne ubrania męskie, chłopięce i dziecięce, spodnie, prochowce i wiatrówki impregnowane oraz materjały z metra na płaszsze i ubrania czołowych fabryk bielskich bardzo tanio.

WYKWINTNY DZIAŁ MIAROWY pod kierownictwem WYBITNYCH SIŁ FACHOWYCH.

W·KONKIEWICZ

Największa Mechaniczna Fabryka i Magazyn wykwintnej odzieży męskiej i dla chłopców.

POZNAŃ tylko Stary Rynek 8. Filji nie posiadam.

Przyjmujemy asygnaty „Kredyt"

NAJLEPSZE ŚWIATŁO

gdzie niema elektryczności dają lampy naftowo-żarowe

LUMEN i MAXIM

Niezbędne ***w kościołach,*** salkach parafjalnych, składach, mieszkaniach, warsztatach, do oświetlania podwórzy dominjalnych, placy, rynków i t. p.

B. ŚNIEGOCKI, POZNAŃ, UL. FR. RATAJCZAKA 2

CENNIKI NA ŻĄDANIE Pg 3185-11,120

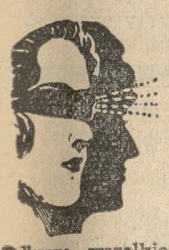

Któż inny potrafi odgadnąć Twą przyszłość?

tylko najsłynniejszy Jasnowidz-Grafolog WOMOUTH Mistrz Międzynarodowego Instytutu Wiedzy Tajemnej

uznany jako wszechświatowy fenomen dysponujący mocą sugestji i magnetyzmu oraz jasnowidzenia na odległość, przy pomocy słynnego i jedynego na kuli ziemskiej Medjum „TAMAHRY" które posiada nadprzyrodzony dar promieniowania i wysyłania fluidu astralnego w transie, jasnowidzi bez różnicy oddalenia się za pomocą kontaktu pisma i kilku włosów danej osoby.

Odkrywa wszelkie tajemnice życiowe każdego, odgaduje przeszłość, teraźniejszość i przyszłość, opracowuje horoskopy i analizy grafologiczne. Daje możność zdobycia miłości pożądanej osoby, rady i wskazówki, odzwyczaja od wszelkich nałogów. Odnajduje zaginione osoby. Medjum „TAMAHRA" jest nieomylne. Zestawia w transie szczęśliwe i pewne większej wygranej Nr. losów, wskaże gdzie takowe można nabyć.

Napisz natychmiast do mnie, podaj pytania, stan, datę urodzenia, załącz kilka włosów a otrzymasz w przeciągu 4 dni odemnie dokładne horoskop - przepowiednie, który wprawi Cię w podziw i zachwyt. ng 59/58

Medjum „TAMAHRA" wybierze dla Ciebie w transie szczęśliwy Nr. losu, który pod gwarancją będzie wygrany. Otrzymasz odemnie prawdziwy klucz nowego życia, który przyczyni się do poprawy Twego bytu materjalnego i zadowolenia duchowego. Wiele wielkich wygranych to owoc mej pracy, dlatego też każdy zwracający się do mnie dziękuje.

Wysyłam tylko płatnych horoskopów nie wysyła się.

Załączyć 1.— zł na koszta przesyłki. Bezpłatnych

Pisz jeszcze dziś do mnie na adres: **Jasnowidz WOMOUTH, Kraków, Lubicz 22 m. 2.**

Najnowsze modele przez

wszystkich poszukiwanych samochodów osobowych i ciężarowych

OPEL - CHEVROLET

już nadeszły - niezrównana prezencja

rewelacyjne ulepszenia — ceny bardzo niskie

prosimy obejrzeć i wypróbować

5/25 limuz. 4-osob. karos. stalowa od 4785 zł

Brzeskiauto S. A.

ul. Dąbrowskiego 29 — tel. 63-23, 63-65

Samochody używane najlepszych fabrykatów za bezcen.

ng 7211

Tapety
Ceraty

gładkie, adamaszkowe meblowe, wózkowe, obrusy

Dywany

Chodniki, Dywaniki z linoleum, bouclé i ceratowe

Linoleum

podłogowe i stołowe

Kokosowe

chodniki i wycieraczki

Zb. Waligórski

Poznań Bydgoszcz
Pocztowa 31 Gdańska 12

Przyjmuje się asygnaty „Kredyt"

---

dlaczego CZANG?

...GDYŻ PUDER TEN O EGZOTYCZNYM ZAPACHU, UKŁADAJĄC SIĘ RÓWNOMIERNIE NA SKÓRZE, UKRYWA WSZELKIE USTERKI CERY, USUWA POŁYSK i NADAJE CERZE MŁODZIEŃCZĄ ŚWIEŻOŚĆ i WDZIĘK.

J.M.

PUDER CZANG DE LACART

Nasiona

buraków pastewnych Ekendorfy żółte zł 23,— czerwone zł 22,— półcukrowe białe pastewne zł 20,— za 50 kg.

Wszystko z ostatniego zbioru.

Skład i hodowla nasion

S. Tomaszewski i Ska

Toruń, Chełmińska 10. Tel. 13-26.

Pg 3178-64.23

SPRZEDAM

przedsiębiorstwo przewozowe i dorożkarskie

w centrum Poznania, dobrze zaprowadzone, z całkowitem wyposażeniem (konie, dorożki, powozy, platformy) oraz urządzonem mieszkaniem. Oferty „Par" Poznań pod nr. 54,76.

Pg 2167/8-54,76/77

REWELACJĄ DNI NASTĘPNYCH

TO NIEBYWAŁA SPRZEDAŻ REKLAMOWA!

Firan, Brokatów, Adamaszków, Chodników, Dywanów, Linoleum, obić meblowych oraz dodatków do wyścielania mebli. — Firmy największej tego rodzaju w Polsce

Michał Pieczyński - Poznań Stary Rynek 44

HURT. parter I piętro — telefon 24-14 DETAL.

ng 6801/5

URZĄDZENIA CHŁODNICZE I DO WYROBU LODU

DLA

FABRYK CHEMICZNYCH — BROWARÓW — CHŁODNI — HAL TARGOWYCH RZEŹNI — MASARNI — MLECZARNI — HOTELI — RESTAURACYJ — CUKIERNI PENSJONATÓW — SZPITALI — SANATORJÓW

DOSTARCZA:

• STOCZNIA GDAŃSKA •

GDAŃSK — WERFTGASSE 4 — TEL. 23441 — SKRÓT TEL. „STOCZNIA"

PRZEDSTAWICIELSTWA: WARSZAWA — ŁÓDŹ — POZNAŃ — KATOWICE — LWÓW.

dg 1123

Aug. Hoffmann, Gniezno, Tel. 212

Szkółki drzew i róż.

Pierwszorzędne największe zapasy gwarantowane odmiany zdrowych **drzew owocowych, alejowych** i krzaków.

Niskie i pienne róże, konifery, rośliny na żywopłoty etc.

Wysyła się do każdej stacji pocztowej i kolejowej. Oznaczone pierwszemi nagrodami.

KATALOG i CENNIKI BEZPŁATNIE. dg 995

---

ng 7142

A. DENIZOT LUBOŃ (POZNAŃ)

poleca

drzewa i krzewy owocowe, parkowe i ozdobne róże, = konifery, rośliny na żywopłoty. =

Ceny zniżone. Cennik na żądanie.

Pg 3078-10.92

PAMIĘTAJCIE

o czyszczeniu swej garderoby wiosennej

Pierwszorzędne wykonanie! Ceny niskie! Szybka dostawa!

Farbiarnia-Proebstel

ul. Podgórna 10
„ Strzelecka 1
ul. Dąbrowskiego 12
„ Fr. Ratajczaka 34
„ Kraszewskiego 17

Pg 2971/2-11.48/9

Czas już

przygotować samochody

na zbliżający się sezon

polecamy nasze warsztaty

mechaniczne i karoseryjne wykonujące wszelkie naprawy wchodzące w zakres samochodów wszystkich fabrykatów

Naprawy staranne i rzeczowe, ceny najniższe, wyczerpujące kosztorysy na żądanie.

Prosimy zasięgać informacyj.

Brzeskiauto S.A.

ul. Dąbrowskiego 29.
tel. 63-23, 63-65

ng 7221 zał. 1894

„Haftoplis"

wykonuje mereżkę, okrętkę, — dziurki, wykończenie szali, falban plisowanie, dekatyzowanie, hafty, monogramy, tarcze gimnazjalne, obciąganie guzików, nadrabianie stóp, podnoszenie oczek terminowo najtaniej

Stary Rynek 6, tel. 28-10.

wejście Wiankowa.

Pg 2174-11.115

TAPETY

CERATY — LISTWY LINOLEUM

Koczorowska i Borowicz

POZNAŃ,

Aleje Marcinkowskiego 24

(naprzeciw Banku Gospodarstwa Krajowego)

— TELEFON 38-93 —

CENTRALA DYWANOW
KUŻAJ
POZNAŃ
WOŹNA 12
DYWANY Bouclé 3×2 68,- zł
DYWANIKI Pluszowe przed łóżka 10,70 zł
Materjały mebl. i dekoracyjne
Chodniki — Narzuty — Serwety —
Wybór imponujący! — Ceny niskie!
Pg 3186-11.136

Dlaczego właśnie w nowootwartym magazynie ?
J. KONKIEWICZA, POZNAŃ, NOWA 8
Bo wszystkie UBRANIA - PŁASZCZE i MATERJAŁY są:
Wykwintne Trwałe Modne i Tanie!
Niezrównany Dział Miarowy. Ng 6819

DRZEWKA i KRZEWY
owocowe, ozdobne, alejowe
róże i konifery
w wielkim wyborze polecają
A. i J. JESKE
Szkółki drzew
Jelonek, poczta Złotniki k. Poznania, Telefon 3.
Filja sprzedaży:
Poznań, ul. Emilji Sczanieckiej, tramwaj linji 5
Pg 3118/19-11,10/11

Samochody osobowe
AUTO UNION
AUDI DKW HORCH WANDERER
AUDI
D. K. W.
HORCH
WANDERER
MOTOCYKLE D. K. W.
AUTOBUSY I SPECJALNE Z MOTOREM NA BENZYNĘ I ROPĘ
BÜSSING NAG
Samochody ciężarowe
REPREZENTACJA SAMOCHODÓW
AUTO-UNION
Stanisław Sierszyński, Poznań, plac Wolności 11 Telefon 13-41
Butowski i S-ka, Bydgoszcz, Gdańska 22. Tel. 1559
Pg 3184-11.120

Otwierajcie szafy!
Przeglądajcie garderobę!
Przynoście waszą odzież wiosenną do farbowania i chemicznego czyszczenia.
Kto w BARWIE czyści i farbuje wydanych pieniędzy nie żałuje.
BARWA — KAŁAMAJSKI
Filje we wszystkich dzielnicach Poznania.
Pg 3059/60-10.22/3

NASIONA
Seradelę podwójnie czyszczoną po 12 zł
Buraki pastewne Eckendorfskie żółte po 23 zł
wszystko za 50 kg, wyłącznie worka wysyła począwszy od 50 kg.
Oferty opróbkowane na żądanie bezpłatnie.
WŁ. KLEMENS
Skład nasion
Gniewkowo (Wlkp.)
Telefon nr. 30
dg 1135

Polecamy
Samochody używane pierwszorzędnych fabrykatów współczesnych modeli najróżniejszych typów z karoserjami i wszelkiego rodzaju
w olbrzymim wyborze na warunkach niezwykle korzystnych
BRZESKIAUTO S. A.
POZNAŃ
ul. Dąbrowskiego 29
tel. 63-23, 63-65
ng 7210

Ekspedjent wzgl. ekspedjentka
z branży firan od zaraz potrzebna. Tylko zgłoszenia sił pierwszorzędnych i rutynowanych z odpisem świadectw i fotografją do „Bon Marche", Polski Dom Towarowy Sp. z o. o. Gdynia. ng 7743

WILLĘ
5, 6 lub 7 pokojową z komfortem kupię. Oferty proszę złożyć pod zg 13 093 do eksp. Kurjera Poznańskiego.

Sprzedam w Gdyni natychmiast
sklep galanteryjny
z kompletnem urządzeniem, towarem, w centrum miasta. Dobrze zaprowadzony, prosperujący kilka lat. Gotówka do objęcia około 20 000 zł z powodu wyjazdu. Oferty Kurjer Poznański, Gdynia pod „Korzystne". ng 7759/60

Dodatki
do ubrań, towary krótkie zawsze najtaniej sprzedaje Jan Grobelski, Poznań, Wrocławska 2 narożnik Koziej. zd 18 737

Pneumatyki
najsławniejszych fabrykatów — wszelkie rozmiary — towar świeży dostarcza po dotąd niebywałych niskich cenach
Brzeskiauto S. A.
Poznań
ul. Dąbrowskiego 29
tel. 63-23, 63-65
ng 7209

UBEZPIECZALNIA SPOŁECZNA W POZNANIU
zwraca uwagę PP. Ubezpieczonych, że do korzystania ze świadczeń chorobowych w charakterze członków rodziny ubezpieczonego lub kontynuującego ubezpieczenie są uprawnione tylko następujące osoby:
1) żona, lub niezdolny do zarobkowania mąż,
2) dzieci ślubne, uprawnione, przysposobione i nieślubne, oraz wnukowie do lat 16, a ponad 16 tylko, jeżeli są niezdolne do zarobkowania; jeżeli zaś kształcą się w zakładach naukowych publicznych, — najdłużej do 21 roku życia lub — w razie odbywania studjów wyższych, do ukończenia 24 roku życia,
3) narówni z tymi członkami rodziny mają prawo do świadczeń najwyżej 2 osoby z pośród pozostałej rodziny, jeżeli zostaną zgłoszone i przyjęte do wykazu Ubezpieczalni nie później niż 13 tygodni przed zachorowaniem.
4) jeżeli ubezpieczony nie zgłosił żadnej z osób pod pkt. 3, ma prawo do świadczeń osoba nienależąca do rodziny, lecz zgłoszona i przyjęta do wykazu Ubezpieczalni nie później niż 13 tygodni przed zachorowaniem i conajmniej od 6 miesięcy zamieszkująca we wspólnem gospodarstwie domowem z ubezpieczonym.
Osobom wymienionym pod 1—4 przysługują uprawnienia tylko wówczas, jeżeli zamieszkują we wspólnem gospodarstwie domowem z ubezpieczonym, lub kontynuującym ubezpieczenie i pozostają na jego wyłącznem i całkowitem utrzymaniu.
Korzystanie ze świadczeń przez osoby nieuprawnione może narazić na odpowiedzialność materjalną i karną tak samych korzystających jak i ubezpieczonego, lub pracodawcę, który im ułatwia popełnienie tego rodzaju nadużyć przez podawanie lub zaświadczanie nieprawdziwych danych, udzielanie nieprawdziwych wyjaśnień lub przez świadome pożyczanie dokumentów.
Równocześnie Ubezpieczalnia przypomina, że PP. Ubezpieczeni mogą w nagłych wypadkach — w razie niemożności uzyskania porady swego lekarza domowego względnie lekarza-specjalisty korzystać z bezpłatnej pomocy zakontraktowanego przez Ubezpieczalnię Pogotowia Lekarskiego w Poznaniu, ul. Fredry 7, tel. 66-66 — za okazaniem legitymacji ubezpieczeniowej względnie podaniem telefonicznie jej numeru. ng 7145

Duży dom mieszkalny i handlowy
w dużem, ruchliwem mieście powiatowem woj. Poznańskiego z kilkoma nowoczesnymi składami zaraz za gotówkę korzystnie na sprzedaż. Dom nadaje się także na urządzenie domu towarowego. Oferty do Kurjera Poznańskiego pod Tg 488.

WILLA
wielkopańska, 7-pokoj. (może być zamieniona na 2 mieszk.), w stanie surowym, z dużym ogrodem w Orłowie Morskiem
do sprzedania.
Zgłoszenia „Kurjer Poznański" — Gdynia.
ng 7651

MARECKIEGO cukierki zdobyły niską ceną, niezrównaną jakością powszechny rynek zbytu. Fabryka Cukrów St. Marecki Poznań, ulica św. Wojciecha 28.

Zarząd Miejski w Śremie ogłasza
PRZETARG OFERTOWY
na dzierżawę rybołóstwa miejskiego na wszystkich stojących i bieżących wodach, znajdujących się na terytorjum miasta Śremu i na rzece Warcie.
Do oferty należy załączyć kwit na złożone w Głównej Kasie Miejskiej wadjum w wysokości 5% sumy ofertowej.
Otwarcie ofert nastąpi 23 marca 1936 r. o godz. 11-tej.
Informacyj w sprawach związanych z przetargiem zasięgnąć można w biurze Zarządu Miejskiego pokój nr. 4 codziennie w godzinach od 9 do 13. dg 1128
Burmistrz: Dębicki.

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo. i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE
Ogłoszenia wśród drobnych:
1-łamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11,00.

1. DOMY-PARCELE

Willę
Jarocinie sprzedam. Batorego 6. zdg 95 797

Parcele
budowlane w śródmieściu sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 20 363

Parcele
3 020 m² oparkowana drzewa owocowe na Ratajach ul. Polanka w całości lub połowę sprzedam za gotówkę. Zgłoszenia ul. Różana 18 skład węgla. zdg 21 034

Kamienica
składami Poznaniu 6 500. dochodu 55.000, wpłaty 25.000 Ratajczak, Świętosławska 12. zdg 22 215

Dom
nowy sprzedam Wiśniowa 55a, m. 1. zdg 22 253

Kupię kamienicę
za gotówkę. Oferty przyjmuje w godzinach popołudniowych 17—18 inż. Marjan Andrzejewski, Aleja Marszałka Piłsudskiego 3 m. 1. zdg 22 469

Domek
z piekarnią w rynku, miasto powiatowe sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 263

Kamienicę
śródmieściu, dochodem 19.000 za 130.000.—

willę
wpłaty od 12.000.—

parcelę
przy Marszałka Focha sprzeda Kreta 24, m. 8. zdg 22 323

Willa
5 pokoi, przynależności, ogród (piękne drzewa owocowe) wynajmie Lipowa 4, Mosina. zdg 22 38?

Dom
w Mosinie rynek 4.500 zaraz na sprzedaż. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 22 352

Dom
ubikacje fabryczne, ogród, dochód 2.500 sprzedam 26.000 — wpłaty 12.000, Kossmann, Fredry 6. zdg 22 600

Dom czynszowy
dochód 3 600 wpłaty 15 000. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 505

Willę
3 mieszkaniową korzystnie sprzedam. Pośrednictwo wykluczone. Adama Biedżyckiego 17. zdg 22 468

Willę
dwumieszkaniową po 5 pokoi z wszelkiemi wygodami nowoczesną w dobrym punkcie położoną kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 481

Place
760 m² Reya, 740 m² Sienkiewicza, Reya sprzedam. Słowackiego 34 m. 5. zdg 22 439

Parcele
kupię blisko centrum. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 508

Parcela
w Debcu 666 mtr² z rysunkami i zezwoleniem na budowę na sprzedaż. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 290

Administracje ubezpieczenia domów
najkorzystniej tylko przez Biuro Administracji i Ubezpieczeń przy Towarzystwie Właścicieli Domów Sew. Mielżyńskiego 23 — 12. zdg 21 020

Dom
nowy 6 lokatorów Junikowie — sprzedam. Wskaże Kurjer Pozn. zdg 22 566

Dom
nowy dwupiętrowy długoletnią amortyzacją Dom Zleceń, Poznań Szkolna 12. zdg 22 562

Kupię
dom willę w Poznaniu czynszowa do 20 tys. wpłaty 10 tys. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 677

Parcele
pod zwarte budowle w pobliżu Matejki i parcela pod willę na Ostroroga korzystnie sprzedam. Jarczewski, Bukowska 15. zdg 21 204

Kamienica
komfortowa dochód 22 000 cena 150 000, wpłaty 50 000. Szewska 9 m. 9 telef. 22-43. zdg 22 727

Willę
kupię przy tramwaju, wpłata 15 tysięcy, bez pośrednictwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 690

Willę
kupię Poznań. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 21 994

Parcele
pod wille — fabrykę — zwartą budowę — idealne położenie korzystnie sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 686

Parcele
Grunwaldzka (szosa okrężna) na sprzedaż. Biuro Parcelacyjne. Plac Wolności 11, tel 58-15. Lokata kapitału zdg 22 657

Kupię
dom w Poznaniu. Gotówki 140.000 Szczegółowe oferty Kurjer Poznański zdg 22 605

Kamienicę
kupię w śródmieściu gotówka do 125 000. Oferty tylko od właścicieli. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 578

Kamienicę
nowoczesna, 4 składy, najruchliwszej ulicy Bydgoszczy, dochód 14 000,— wpłaty 35 000 sprzedam lub zamienię majątek. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 783

Dom - willę
z wolnem mieszkaniem kupię — wpłacę chwilowo 30.000 zł. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 21 582

Parcele
na Górnej Wildzie 41 i ul. Szwajcarskiej w różnych wielkościach ca 400 m. kw; 500 m. kw.; 600 m. kw; 800 m. kw; 1000 m. kw; 1300 m. kw; oraz na Szelągu sprzedam bardzo korzystnie. Tadeusz Jaruszewski, Woźna 6, tel. 32-66 zdg 22 801

Parcele
Sołacz blisko kościoła, korzystnie sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 734

Parcelę
1100 m² przy Dąbrowskiego tanio sprzedam. Chwaliszewo 2 — m. 4. zdg 22 765

Willa wielkopańska
9 pokojowa przy Teatrze Wielkim wolna tanio do sprzedania. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 262

Willa
w Puszczykowie 7 pokojowa z pięknym dużym ogrodem kwiatowym i owocowym korzystnie do sprzedania. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 652

Domek
kupię. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 22 101

Parcelę

w Puszczykówku, pięknie położoną, tuż przy dworcu, nadającą się na budowę willi, sprzedam korzystnie. Wiadomość: Mickiewicza 28 m. 6. zdg 21 721

Kamienicę

środa, Jaździewskiego 1 sprzedam. Informacje Schütz. Kórnik zdg 21 735

Willę

niewykończona tanio sprzedam. Pośrednicy wykluczeni. Zgłoszenia stolarnia. Dąbrowskiego 87, tel. 67-61. zdg 21 905

Willę

7 pokoi, 2 kuchnie, gaz elektryka, kanalizacja, ogródek, sprzedam. Wpłaty 9.500 zł reszta amortyzacja. Zgłoszenia Kurjer Pozn zdg 18 070

Administrację domu

przyjmie młode inteligentne małżeństwo z ukończonemi studjami prawniczemi. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 18 745

Parcelę

dobrem położeniu korzystnie sprzedam (budowa zwarta). — Knapowskiego 14 od 11—4. zdg 22 153

Kupię

dom, wpłaty do 60 000. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 22 069

Dom

nadający się na większe przedsiębiorstwo zbożowe, ślusarnię, blisko Poznania, dobra okolica — sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 087

Dom

czynszowy, dużym placem sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 023

Sprzedam

kamienice lub willkę, wpłaty 40.000.— dochód 11.400 willa 25.000 dochód 3.200. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 168

Kupię

willę, domek. Wpłata 10 tysięcy. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 197

Willa

czynszowa, solidnie budowana ul. Błażeja Winklera (Łazarz) 50.000 gotówka. Oferty „Par". Marcinkowskiego 54.92. Pg 3182-54.92

Parcele

2436 i 1703 m² w Luboniu przy wolnych torach dla przedsiębiorstwa handlowo - przemysłowego sprzedam tanio. Bartkowiak, — Wierzbięcice nr. 6, Poznań. zdg 21 979

Kupię

dom w Poznaniu wartości 15 000 wpłacę gotówką 8 000,— i parcele budowlaną 1 000 m² wartości 3 500. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 960

Parcele

willowe (Sołacz) tanio sprzedam Informacje: ul. Sołacka 6/8. zdg 21 991

20 000 zł

wpłaty, kupię dom, wille w Poznaniu, tramwaj. Pośrednicy wykluczeni. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 22 006

Dom

piętrowy bez długu, restauracja, dobrze prosperująca, miasto powiatowe sprzedam zaraz, cena 15 tys. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 913

Parcele

Debiec, Wilda, Zaremba, Górna Wilda 48. zdg 21 931

Sprzedam

trzy kamienice donosi 22 000,— 150 000, wpłaty 100 000. 10 tys.,— 70 tys. — 40 tys. 15 000 — 100 000 70 tys. Pośrednicy wykluczeni. — Oferty Kurjer Poznański zdg 21 731

Willę

dwumieszkaniową sprzedam — wpłaty 26 000.— Oferty Kurjer Poznański zdg 21 793

Kupię

dom ogrodem 5—6 pokoi okolica podmiejska Poznania, gotówką. Pośrednictwo wykluczone. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 21 878

Nieruchomość

dom, większy ogród sprzedam. Górczyn, Bosa 20. zdg 21 623

Domek

dzielnica Łazarz — Górczyn kupię za gotówkę. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 662

Kamienicę

nową wolną od stempla kupię bez pośrednictwa. Wpłaty do 25 tysięcy okolica Łazarz Jeżyce. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 430

2. PIENIĄDZ

20—30 000

poszukuję I hipoteke nieruchomość, śródmieście wartość 150 tysięcy. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 217

10 — 15 tys.

poszukuję na I hipoteke nieruchomości. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 581

Pożyczkę

inwestycyjną sprzedam tanio. — Oferty Kurjer Poznański zdg 21 767

Pożyczki konwersyjnej 1924

podać ostateczną cenę. Kurjer Poznański zdg 22 148

Wspólnika

(wspólniczki) szukam do dobrze zaprowadzonej fabryki (dużo zamówień) celem powiększenia obrotu 3 000 do 5 000 zł. Dobra gwarancja. Oferty Kurjer Poznański ng 7754

Poszukuję

3—4 000 zł na pierwszą hipoteke, ewentualnie za procent, dwupokojowe mieszkanie na Wildzie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 453

8.000

złotych pod zastaw na pół roku potrzebne. Zdrowy interes. Procent zysk 1 500 zł ewtl. posada. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 500

Współpracą

gotówką przystąpię do prosperującej prywatnej szkoły powszechnej Poznaniu. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 570

1500,—

wspólnego kupna domu szukam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 672

7.000,—

na dom Poznaniu wartości 45 tysięcy. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 662

Pożyczki

2 500 na dobre rzeźnictwo wspólnika — wspólniczki poszukuję. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 747

4.000,—

hipoteki sprzedam zaraz korzystnie. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 703

5 000,—

mam, prosze propozycje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 040

Pożyczki

większej na pierwszą hipoteke na pierwszorzędną nieruchomość w centrum Poznania poszukuje zaraz. Warunki i suma do Kurjera Pozn. zdg 22 188

Pożyczkę

Inwestycyjną 300 za 220 sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 21 955

1 000

do sfinansowania korzystnego interesu poszukuję. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 008

Z 1 000 — 1 500 zł

przystąpię do korzystnej katolickiej spółki lub z kaucją za stałe zajęcie biurowe wzgl. fizyczne najchętniej w Gdyni Zgłoszenia: Brześć n. B. II, skrytka pocztowa 21. zdg 21 910

15 000

na I. hipotekę poszukuje właściciel, Dąbrowskiego 88. zdg 21 796

List

hipoteczny zł 4 500 korzystnie sprzedam. Fabjan, Wodna 6 b, m. 13. zdg 21 880

800,—

pożyczki pod zastaw, procent pierwszorzędny, stół i stancja. Oferty Kurjer Pozn zdg 22 228

Poszukuję

stolarza, cieśli z gotówką 300 jako wspólnika. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 270

5.000

wspólnika poszukuje fabryka przetworów żywnościowych, wysoki zysk. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 399

3. LETNISKA I UZDROWISKA

Poszukuję

od 1. 5. pokoju z używaniem kuchni, okolica sucha, las, kościół komunikacja. Oferty z ceną Kurjer Poznański zdg 22 192

Na wsi

pokoju umeblowanego poszukuje pani z dziewczynką blisko Poznania. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 181

4. OSOBISTE

Salon Mód

„Czarodziejka". Jasna 8. wykonuje szybko, tanio ng 7205

Weber

mi dodał do życia ochoty — za

podwieczorek

płacę jeden

złoty.

Nowa 4. ng 7214

Swetry

ręczne według najnowszych modeli. Grudnia 4 — 4. zdg 21 805

Ostrzeżenie

Za długi mojej żony Wiktorji z domu Koniecznej nie odpowiadam Kala Józef, Droga Prywatna 41 zdg 21 603

Luta

wracam 21. godz. 16. zdg 21 990

Ostrzegam

że p. Władysław Kiniks, fotograf, ul. Zwierzyniecka 19/20, nie jest uprawniony do inkasowania należności moich za fotografje. Henryk Maciejewski, Poznańska 27, m. 5. zdg 21 997

Kwasek cytrynowy

dla

użytku kuchennego,

wszędzie tam, gdzie do doprawiania potraw używa się świeżych i drogich cytryn.

Kwasek cytrynowy w proszku

do nabycia w sklepach kolonjalnych, drogerjach, aptekach. zdg 94 898

Pani

z towarzystwa ułatwia zakupy osobom z prowincji w każdym kierunku, posiada tanie źródła nabycia mebli, przedmiotów antycznych, dywanów, obrazów — wprost od właścicieli. Grudnia 4, m. 4, telefon 36-44. zdg 21 809

Słomki

z cellofanu są najmodniejsze. Do palta toczki już za

zł 4,50

poleca „Ines", kapelusze damskie Piekary 22/23. Pg 3166-11.95

Masażystka

dyplm. H. Giernatowska obecnie Skarbowa 17, m. 4. zdg 22 354

Strzępy meldunków

Gen. Składkowskiego poleca Księgarnia Dippla, plac Wolności 11. zdg 22 573

20.000

tomów w sześciu językach posiada Czytelnia Dippla. Bardzo dogodne warunki. Plac Wolności 11 zdg 22 572

500 zł

nagrody kto wskaże skradzione obuwie zamszowe i inne 23 lutego, św. Marcin 62. zdg 22 577

Książki

naukowe, powieściowe skupuje sprzedaje Antykwarjat, Strzelecka 2. zdg 22 780

Świadków

zajścia 3 grudnia 1935 na Solnej, gdzie żołnierz chciał zatrzymać wóz rzeźnicki, mijający kolumnę wojska, prosze o zgłoszenie się ul. Małeckiego 15, Siejek. zdg 22 788/9

6. OŻENKI

Która

zamożna pani pomoże materjalnie ukończeniu kursu lotniczego — mężczyźnie, lat 36, wzamian małżeństwo. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 276

Urzędnik

państwowy (7 grupa), wdowiec lat 50, siedmioletnia córeczka, bez nałogów, 40.000 zł szuka żony odpowiednim majątkiem. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 227

Ziemianka

młoda, nie brzydka, wesoła, majętna, pozna pana, wysokiego szatyna do lat 32 i to lekarza — sędziego lub ziemianina (mało zadłuż.) Cel matrymonjalny. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zd 20 125

Kupiec

kawaler, lat 29, brunet, średniego wzrostu, posiadający 30.000 zł gotówki wżeni się w jakiekolwiek przedsiębiorstwo Rzecz traktuje się honorowo: pośrednictwo tylko rodziny mile widziane Zgłoszenia wraz załączoną fotografją prosze do Kurejra Poznańskiego zdg 20 405

Dwie panie

pragną poznać panów na stanowisku. Cel matrymonjalny. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 128

Zawiedziony

pełnowartościowy, reprezentacyjny inteligent, lat 35, przystojny, wkrótce obejmie poważne kierownicze stanowisko, pragnie znaleźć ukojenie w pani inteligentnej, miłej, finansowo niezależnej (wiek obojętny) której odda szlachetne serce. Cel matrymonjalny. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 22 131

Urzędnik

państwowy, lat 38, przystojny, dobrego charakteru, mający 2 000 gotówki, poślubi panią do lat 32. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 081

Dla

siostrzenicy, 27, przystojnej, wartościowej, dobrem wychowaniem, krawieczczyna szukam męża. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 626

Kawaler

adwokat, 40, Poznańczyk, szuka znajomości zamożnych pań, celem ożenku. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 597

Szatyn

wysoki 27, posiadający, dobry interes pozna solidną pannę z got. 10—15.000 celem ożenku. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 555/6

Biuro matrymonjalne

„Sfinks"

Poznań, ul. Kantaka 9 miesz. 19. Dyskretnie, skutecznie dobiera odpowiednie partje. — Niedziele, święta czynne. zdg 22 748

Panna

lat 25, posiadająca 30 000, wyjdzie zamąż. Biuro Przyszłość. Poznań, Strzałowa 3. zdg 22 618

Wdówka

lat 35, przystojna, inteligentna, jedno dziecko, właścicielka zaprowadzonego przedsiębiorstwa handlowego pragnie tą drogą poznać odpowiedniego pana w celu matrymonjalnym. Tylko poważne szczegółowe zgłoszenia, możliwie z fotografją upraszam do Kurjera Pozn zdg 22 712

Przystojnych

panów o wesołem usposobieniu po trzydziestce poszukuje brunetka i blondynka. Cel matrymonjalny. Oferty możliwie z fotografją Kurjer Poznański zdg 22 022

Bez posagu

panna 40, gospodyni, prowincja, szuka męża wysokiego wzrostu, starszego, szlachetnego. Zgłoszenia poważne Kurjer Poznański zdg 22 027

Dla

mej córki inteligentnej, przystojnej, muzykalnej, ładnej, szatynki (prowincji) ładna wyprawa poszukuję męża na dobrem stanowisku do lat 38. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 028

Wdówka

urzędniczka państw., 33 prawo emeryt., bezdzietna, sympatyczna pozna pana na stanowisku. Cel matrymonjalny. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 202

Dyskretnie

swatam sfery zamożne. Pocztowa 23—3, front. zdg 22 211

Dla siostry

wysokiej szatynki, lat 30, oszczędnej, gospodarnej, mającej całkowitą wyprawę oraz kilka tysięcy gotówki szukam męża solidnego, poważnego urzędnika. — Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 22 119

Agronom

z wyszem wykształceniem, lat 32 z rodziny ziemiańskiej, wzrostu wysokiego, brunet, obecnie na stanowisku dyrektora dóbr poszukuję odpowiedniej partji. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod zdg 21 911

Kawaler

na stałej posadzie szuka znajomości pań w celu matrymonjalnym. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 22 123

Gentleman

(kawaler po trzydziestce, wyższe studja i stanowisko) Warszawianin od niedawna zamieszkały w Poznaniu i nieposiadający odpowiednich znajomości, pragnie poznać kulturalną i dystyngowaną panią do lat 28 z lepszych sfer towarzyskich. Cel matrymonjalny. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 184

Kawaler

kupiec, lat 34, dobrze sytuowany mający większe przedsiębiorstwo poszukuje odpowiedniej partji. Panie do lat 30 zechcą się zgłosić wraz z fotografją (dyskrecja zapewniona) do Kurjera Poznańskiego pod zdg 21 912

Chrześcijanka

lat 30, inteligentna, łagodnego charakteru nawiąże korespondencje przystojnym panem lat 30 do 40. kolejarzem intelig., bez nałogu celem późniejszego zamążpójścia. Tylko poważne zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 21 914

Kawaler

lat 42, porządny, uczciwy właściciel 60 morgowego gospodarstwa szuka panny lub wdowy również z gospodarstwa, cel matrymonjalny. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 468

Zawiedziona

w miłości szukam tą drogą przyjaźni duszy pokrewnej. Cel małżeństwo — wspólpraca. Szatynka wysoka, szczupła, lat 32, urzędniczka prowincji. Poważne zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 21 755

Kawaler

lat 33, brunet, wyższy urzędnik państwowy, około 30 tys. rocznie pozna wykształconą panią, wysoką brunetkę z odpowiednim majątkiem. Cel matrymonjalny. — Łaskawe oferty z fotografją — (zwrot) Kurjer Poznański zdg 21 825

Który

pan szlachetnego usposobienia poślubi pannę po czterdziestce cośkolwiek oszczędności. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 238

Panna

lat 23, 1000 zł szuka męża także wdowca. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 246

Kawaler

na stałej posadzie państwowej (mies. 270.—) ożeni się z religijną, inteligentną, zgrabną, gospodarną panią do lat 29. Wymagana dobra wyprawa. Poważne, szczegółowe zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 22 324

7. SPRZEDAŻE

Wylęgarka jaj

czechosłowacka oraz

Piec

centralnego ogrzewania tanio. — „Przewodnik", Marcina 30. zd 15 485

Wózki dziecięce

wybór tanio Trabczyńska, Pierackiego 11, podwórze. Asygnaty „Kredyt". zdg 17 895

Tanio

antyki, saloniki mahoniowe, brzozowe. Witt, Szkolna 3. zdg 19 162

Sprzedam lub zamienię

na większe gospodarstwo rolne dwa domy w mieście powiatowem (gimnazjum, wojsko), 1 dom piętrowy dwumieszkaniowy z ogrodem (rodzaj willi); drugi dom parterowy, dwumieszkaniowy z ogrodem i piekarnią w pełnym biegu. Cena ogólna 45 000 złotych. Zgłoszenia przyjmuje: Czesław Piasecki, Śrem, ul. Łazienkowa. zdr 20 058

Wózki

dziecięce naprawia, budki pociąga ceratą. Razer, Szewska 11. zdg 20 823

Leghorny

33 sztuki. Telefon 58-33 zdg 20 887

Hotel

Restauracja - kawiarnia

w pow. mieście, garnizon, gimnazjum, w najlepszem położeniu w rynku, przystanek autobusowy, świetnie zaprowadzony interes, nowoczesne urządzenie z ważnych przyczyn do sprzedania. Do objęcia potrzeba ca 10.000 zł. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 21 209

Dom

placem budowlanym okazyjnie sprzedam. Miasto powiatowe. Poznańskie, gimnazjum, seminarjum. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 327

Willa

Kiekrz, 5 minut od dworca, 7 pokoi przybudówka 2 pokoje, ogród owocowy, warzywny, 8 mórg staw rybny 8 mórg, łąki 3 morgi, inwentarz żywy, martwy, pokój stołowy kompletny. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 353

Lisy

futra wiosenne, dogodne warunki spłaty. Działyńskich 7, m. 15. zdg 21 418

Nowoczesne

okucie do drzwi i okien, ułatwia i podnosi wartość domu. Prosze przekonać się w wytwórni L. Matysiak, Poznań ul. Piekary 19. zdg 21 968

Tapczany — fotele

leżanki, gwarantowanej jakości, najkorzystniej, Wrocławska 13. dg 1058

Wazony

Delft, Meissen, Wiedeń, chińskie japońskie. Caesar

Mann,

Rzeczypospolitej 6. ng 5 814

Lichtarze

i sztuciec

srebrny

Caesar Mann, Rzeczypospolitej 6 ng 5 827

Kartoteki i przybory

do kartotek. Skóra S-ka. Aleje Marcinkowskiego 23. ng 5866

Dwunastoosobowy

sztuciec srebrny, inne srebra — drobiazgi, kryształy okazyjnie. „Lamus", Strzelecka 1. Pg 2 963-54.73

Adlera

maszynę pisania, tanio. „Lamus" Strzelecka 1. Pg 3 125-54.72

Placówka handlowa

Składnica materjałów budowlanych i opałowych. Położenie centralne. Egzystencja zapewniona. A. Janiak, Września. ng 7625

Sprzedaje

kupuje meble, maszyny, inne rzeczy. Dom Komisowy, Podgórna 2. Pg 2542-10.58

Opony samochodowe

dostarcza

najkorzystniej „Wulgum"

A. Kwiatkowski, Poznań, Wielkie Garbary 8, telefon 18-64. — Przedstawicielstwo na wojew. poznańskie opon gum pełnych i półpneumatyków.

Pirelli

Posiadamy na składzie opony „Stomil", „Michelin", „Dunlop", „Englebert", „Firestone". Akcesorja, akumulatory, smary, oleje. Największy i fachowy zakład wulkanizacyjny w Polsce. Własna prasa hydrauliczna.

Protektownia.

Nakładamy na zjeżdżone opony protektory fasonowe i udzielamy 20 000 km gwarancji. Wielkie zapasy opon używanych wszelkich rozmiarów. Ceny najkorzystniejsze. Żadajcie cenników. Pg 2580-5.59

Rzeźnictwo

przy Poznaniu 2 000 mieszkańców stacja kolejowa, obszerne zabudowania, ogrody natychmiast do sprzedania. Egzystencja świetna. Wpłaty 12 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 464

Sprzedaż — Naprawa

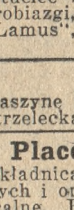

wszelkich systemów piór wieczných i ołówków automatycznych. Naprawa natychmiast w firmie Józef Czosnowski spec. skład papieru i montowania piór Poznań, Fr. Ratajczaka 2. dg 772

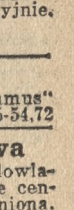

Regały

biurko, stoły, ul. Wrocławska 5/6 Cichocki. zdg 22 593

Gordonsetery

młode, rasowe na sprzedaż, suczki 20 zł., piesk 30.— Majątek Dzierznica, stacja Nekla, powiat Środa. zdg 22 207

300
rozebranych samochodów zakup, sprzedaż używanych część samochodowych podwozie mleczarskie Autoskład. Dąbrowskiego 89, tel. 40-74. dg 791/2

Fryzjerzy
żelazka ruch Deuss para od 12 zł. Foeny, Radioluxy, maszynki elektryczne brzytwy nożyczki, niezrównane poleca okazyjnie — Wenzlik. Aleje Marcinkowskiego 19. N 5326

Piece
wanny kąpielowe najtaniej. — Koska, Dominikańska 5. Ng 6814

Rury
kanalizacyjne wodociągowe najtaniej. Koska, Dominikańska 5. Ng 6813

Bilard
automatyczny kompletny 100.— Kopczyńskiego 7 zdg 21 219

Piłę taśmową
w wadze ciężkiej, prawie nową korzystnie sprzedam. Wiadomość telefon 78-24. dg 860

Nowość!
Ulepszony „Rekord"
do bilardu niebywale tanio. Caesar Mann, Rzeczypospolitej 6. ng 7 220

Transmisje
matryce różne maszyny sprzeda Walkowiak, Niska 6. zdg 21 751

Pomosty
piękne sprzedam, Grudnia 4 — 4. zgd 21 800

Dobra egzystencja
skład spożywczo- delikatesowy w centrum nowocześnie urządzony za 3.500 sprzedam. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 22 125

Patent
pióro wieczne Sensacyjna nowość Licenzje na wyrób w Polsce sprzedam poważnemu reflektantowi. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 22 136

Wózek
dziecięcy, sportka, bardzo dobrze utrzymany sprzedam tanio. Fabryczna 21, m. 10. zdg 22 139

Skład
cukierków sprzedam. Adres Kurjer Pozn. zdg 22 105

Maszyna
do pisania Remington 10 po remoncie 225,00 zł. Oferty do Kurjera Pozn. zdg 22 107

Piekarnię
cukiernię centrum Poznania dobrze prosperującą mieszkaniem sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 113

Morwę
na płot sprzedam. Świetlik, Górki 20. zdg 22 090

Restaurację - kawiarnię
Stary Rynek, natychmiast tanio sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 091

Wózek
dziecięcy, biały, „Konkon". Wilda, Umińskiego 7 a, m. 29. zdg 22 096

Młyn parowy
pszenno-żytni, 10 par walcy, obszerne ubikacje, handel zbożem, bogata okolica, sprzedam wskutek choroby, wydzierżawię, przyjmę spólnika, zamienię na inną nieruchomość. Zgłoszenia Krzyżanowski, Poznań, Piłsudskiego 5. zdg 22 043

Kawiarnia
mieszkaniem, ogrodem, dzierżawa 55 zł, objęcie 1 300 zł. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 22 046

Tanio
skrzypce, lisa, poduszki dekoracyjne, Drużbackiej 1 a, m. 6, Łazarz. zdg 22 056

Apteka
na Górnym Śląsku bardzo korzystnie do sprzedania. Oferty do Kurjera Poznańskiego pod zdg 22 026

Rzeźnictwo
skład, warsztat, mieszkanie, kompletne urządzenie tanio sprzedam zaraz. Wierzbięcice 28. zdg 22 159

Pinczerka
sprzedam. Patr. Jackowskiego 17, m. 10. zdg 22 587

Kolonjalkę
towarem mieszkaniem, tanio sprzedam. Wskaże Kurjer Poznański zdg 22 584

75
pszennej, zabudowania nowe, 2 konie, 10 bydła, wpłata 6.500. — Szymala, św. Marcin 3 — 8. zdg 22 583

Kocioł
łazienkowy mało używany 250 zł Fryzjer, Matejki 48/49. zdg 21 977

Sprzęty
łóżko, piec, porcelana, bielizna stołowa, nuty, książki, obrazy, radjoaparat, stolik, krzesła. — Chełmońskiego 10, m. 7. zdg 22 165

Skład
kolonjalny, dobra egzystencja, duży obszerny lokal z maglem 2 pokoje z kuchnią zaraz sprzedam. Adres Kurjer Pozn. zdg 22 166

Biurko
orzechowe i szyfonierkę na sprzedaż. Kilińskiego 5 m. 4. zdg 22 180

Restauracja - kawiarnia
w najruchliwszym punkcie Poznania z powodu zmiany stosunków rodzinnych od zaraz korzystnie na sprzedaż — bez długu. — Oferty do Kurjera Pozn zdg 22 198

Fiat 520
otwarty w dobrym stanie. Telefon 32-99. zdg 22 163

Piekarnię
Poznaniu sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 195

Stół
mocny 200 × 76. Gołębia 6 — 3. zdg 22 190

Kołdry
watowane, kurtkę damską, Małeckiego 17, m. 4. zdg 21 574

Okazja
długoletni zaprowadzony skład skór i przyborów szewskich w najlepszym punkcie Torunia do sprzedania. Zgłoszenia „Par". — Toruń, pod „Okazja". Pg 3179-64.22

Aparat
do spawania, wiertarka, nożyce do blachy. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 976

Do torfu
prasę sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 975

Sprzedam
z powodu przejęcia innego przedsiębiorstwa miasto powiatowe fabryczne hotel 12 pokoi, 4 sale restauracyjne, sala zebrań, dancingowa, sala duża teatralna - balowa, bar, całkowite urządzenie oraz przylegający dom dwupiętrowy, czynszowy, garaże, ogród tennis. Cena 67 tys., wpłaty 28 reszta długoterminowa. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 942

Śniadalnia
restauracja ruchliwa ulica spowodu innego przedsiębiorstwa zaraz na sprzedaż. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 996

Krzesła
dębowe, stół, Jana III, 10, IV, prawo. zdg 21 999

Kolonjalka
z 3 pokojowem mieszkaniem, dobrze prosperująca z towarem z powodu wyjazdu korzystnie na sprzedaż. Zgłoszenia: Kręta 24, m. 8. zdg 22 003

Żyrardowskie
płótna, firanki, koce, bielizna męska, damska, trykotowa, pończochy, rękawiczki, wełny, włóczki najtaniej w firmie
Kazimierz Twarowski
św. Marcin 13. zdg 22 007

Fotograficzny
zakład nowocześnie urządzony, centrum Poznania sprzedam. — Oferty Kurjer Poznański zdg 21 834

Kuźnię miedzi
z instalacją, bez konkurencji w mieście pogranicznem sprzedam spowodu choroby. Zatrudniam 3 czeladników i 5 uczni. Pewna egzystencja, dobra klientela, niska dzierżawa, duży obrót. Potrzeba 5 000 zł. Tylko poważni reflektanci zechcą złożyć oferty do Kurjera Poznańskiego pod zdg 21 346

Skład
cukierków dobrze prosperujący mieście powiatowem sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 342

Wózek
dziecięcy, Grottgera 2 — 9. zdg 21 191

Rogacza
oswojonego sprzedam 30 zł. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 21 724

Wilka
rasowego 6 miesięcznego tanio sprzedam. Graniczna 12, m. 6. zdg 21 875

Sprzedam
mereżkarkę Singera 72 W. 19. Surowiec, Margonin. zdg 21 890

Sprzedam
kuchnię gazową 5 palną z piekarką. Surowiec, Margonin. zdg 21 892

Dobre konie
robocze, konie wyjazdowe, wierzchowca, źrebaka, 2 do 4 letnie jałowice, powozy, wozy robocze, parówkę, młockarnię i inne narzędzia rolnicze sprzedaje w każdy poniedziałek i wtorek. Maj. Zbyszewice, poczta Pawłowo Żońskie, powiat Wągrowiec. dg 1106

Spowodu wyjazdu sprzedam natychmiast dobrze zaprowadzoną
piekarnię i cukiernię
centrum Katowic, Górny Śląsk, cena 18 000 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 595

Domek
ogrodem sprzedam. Górczyn. Bosa 20. zdg 21 624

Plac
budowlany sprzedam korzystnie 2 000 niska cena byle zaraz blisko rynku Jeżyckiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 628

Tokarnię
nowa z motorem, toczenie średn. 180 długość 450 sprzedam, cena według ugody. Hederych, Mosina Sowińskiego zdg 21 644

Podłogi
kresowe heblowane belki, kantówkę sprzedaje niżej konkurencji Pawlak, składnica Hartwig. zdg 21 675

Maszynę
szewską Singera, maszynę do prasowania, wysuszarkę i meble „Komis", Półwiejska 18. zdg 22 233

Całkowita wyprzedaż
już tylko do 18 „Adastra" 27-go Grudnia 12 skład papieru, galanterja. zdgr 22 212

Piec
kąpielowy gazowy sprzedam. — Małeckiego 9, warsztat. zdg 22 339

Skład
próżny lub towarem kolonjalnym sprzedam. Wiadomość Kurjer Poznański zdg 22 336

Radjo
5 lampowe prąd zmienny bardzo okazyjnie Rynek Łazarski 19 — m. 13, godz. 20. zdg 22 332

Rzeźnictwo
centrum miasta za 5 000 sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 421

Aparat
4 lamp., ekranowy. Wielkie Garbary 14, m. 9 zdg 22 260

Tapczan
nowy korzystnie. Skarbowa 12 m. 8. zdg 22 258

Kolonjalkę
dobrze prosperującą sprzedam. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 22 241

Kanarki
śpiewaki oraz samice rozpłodowe sprzedam: Wierzbięcice 51, m. 2. zdg 22 240

Złoto
Srebro, Brylanty kupuje, sprzedaje „Occasion" Aleje Marcinkowskiego 23. zdg 22 266

Motocykl
Rudge 500

Kombinezon
futrzany okazyjnie. St. Rynek 10 m. 6, wejście Kurzanoga. zdg 22 262

Wagę
decymalną

Kufer
konfekcyjny, stojaki, żelaza prasowania sprzeda tanio Szuster, Wrocławska 19. zd 22 329

Ford
kryty, na balonach an sprzedaż. Patrona Jackowskiego 49. zdg 22 272

Wyżła
dobrej tresury sprzedam z gwarancją. Bańka, leśnik. Obrzycko, p. Szamotuły. zdg 22 224

Brylantowy
pierścień platyna okazja. — St. Frankowski. Ratajczaka 1. zdg 22 306

Pasy
7½ szer. motor 5,5 KM prąd zmienny sprzedam. Pamiątkowa 23. zdg 22 300

Sprzedam
platformę lub zamienię. Poznańska 51. zdg 22 282

Przyczepkę
motocyklową sprzedam. Informacje Jarmużek, Dąbrowskiego 40. zdg 22 687

Powozy
karetki 2 i 4-osobowy bardzo eleg., nowe, restaurowane, nowy polowiec, jednokonki i bryczki — bardzo korzystnie na sprzedaż. — Nadeśle fotografję i oferty na żądanie. Manthey, bud. powozów. Inowrocław, Poznańska 65. zdg 22 704

Firany
kapy, serwety sprzedam okazyjnie. Rom. Szymańskiego 8, m. 9. zdg 22 619

Szafę
sprzedam. Wodna 11 — 3. zdg 22 614

Spowodu
choroby sprzedam dobrze zaprowadzoną piekarnię. W. Garbary 3, m. 18. Zgłoszenia od godz. 3 do 5. zdg 22 358

Kafle
szamotowe, białe szmelcowe, pierwszej jakości poleca Fr. J. Masadyński, Poznań, pl. Nowomiejski 10a. zdg 22 595/6

Lokal rozrywkowy
pełen wyszynk, w śródmieściu — spowodu choroby — antychmiast sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 316

Sprzedam
skład z mieszkaniem centrum — zaraz Adres Kurjer Poznański zdg 22 551

Waga
do bydła tanio. Garbary 52 — 2. zdg 22 534

Platforma
80 ctr. tanio. Grobla 2. zdg 22 533

Lampy
elektryczne najonwsze modele — własny wyrób M. Nowak, Masztalarska 7. zdg 22 425

Pianina
fortepiany, fisharmonje
okazyjnie. Pierackiego 10 podwórze parter. zdg 22 374

Łóżka
sprzedam. Garncarska 2 — 9. zdg 22 472

Adler 7
maszyna do pisania korzystnie sprzedam. Poznań, ul. Różana nr. 10, m. 4. zdg 22 410

Cielęcinę tanio kupisz
Chwaliszewo 25, dziś ½ kg z kośćmi 40 groszy, bez kości 65 i 75 gr. Kule całe od 45. zdr 22 391

Singera maszynę
dziurkarka, bielizny, prawie jak nowa sprzedam natychmiast. — Zgłoszenia Agencja Kurjera Poznańskiego, Gniezno 348. ng 7751

Gabinet
męski sprzedam tanio. Wielka 15, rzeźnictwo. zdg 22 420

Wóz
trzycalowy, platforma 60 ctr. — Mostowa 15, m. 5. zdg 22 417

Piece
kąpielowe, węglowe sprzeda warsztat blacharski. Półwiejska 30. zdg 22 419

Radjoaparat
3 lampkowy, prąd zmienny korzystnie sprzedam. Szamarzewskiego 56, mieszkanie 13. zdg 22 412

Drukarnię
małą dobrze zaprowadzoną centrum sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 411

Meble
poleca najtaniej
K. Bakoś,
Stary Rynek 51
dg 20 988/89

Meble
najtaniej poleca
Baranowski
Poznań Podgórna 13 Pg 2543/4

Samochody
części używane podwozia mleczarskie opony zakup sprzedaż Automagazyn Jakóba Wujka, telefon 75-17. dg 749/50

Jajka drażetkowe
likworowe karmelowe poleca najtaniej fabryka cukrów, drażetek Śledziński Poznań, Wroniecka 17 zdg 18 353/4

Rzeźnictwo
w dobrem położeniu z mieszkaniem korzystnie, zgoda gospodarza Kobylińska, Poznań, Dąbrowskiego 7, m. 1. zdg 21 985/6

Wiosenne kapelusze
piękne jak marzenie modne a najniższe w cenie. M. Malczewski, Poznań, Szkolna 13. dg 1121/2

Rzeźnictwo
tanio sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 21 971/2

Paski
teki. Czysz, Szkolna 11. Pg 2969/70-11.46/7

Materace — tapczany
leżanki, fotele, najtańsze wprost pracowni. Poznań, Wielkie Garbary 18 narożnik Woźnej. zdg 22 454/5

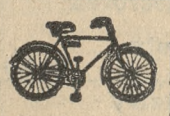

Rowery
turystyczny 85.— balonowy 95.— 5 lat gwarancji, tylko firmie Bracia Nowaczyk — Poznań, Górna Wilda 30. ng 7740

Tanio
jadłodajnia - kawiarnia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 221/2

Meble kuchenne
nowoczesne, Łąkowa 4a, stolarnia. zdg 22 247/8

Dom
czynszowy dochód 1 700, 19 000, wpłaty 16 500 miasto pow., szkoły, wojska — agentura Kurjera Pozn., Leszno. ng 7 775/6

Maszyny
szycia, rowery, gramofony, meble, rozmaitości sprzedaje, kupuje Dom Komisowy, Słowackiego 39. zdg 22 487

Meble
najtaniej poleca J Stępkowski — Szewska 2. zdg 22 546

Urządzenia
kawiarni, cukierni, restauracji — krzesła, stoły, gablotki inne rzeczy. Dąbrowskiego 94. zdg 22 440

Wygniatarka
kuźnia polowa, odginaczka, okrąglarka, stanca. Dąbrowskiego 1, m. 4. zdg 22 636

Kasę
National 150.—. Wojciecha 6 — 3 godz. 4—7. zdg 22 516

Wózek dziecięcy
Wodna 8 m. 9. zdg 22 680

Piec
gazowy do pieczywa tanio. Wały Jana III 12 — 1. zdg 22 669

Wózek
dziecięcy jak nowy, sypialnie, jadalnie, wszelkie urządzenia domowe Centralny Dom Komisowy Woźna 16. zdg 22 661

Okazyjnie
sprzedam, Polekspres (12 litrów) maszynę do mycia butelek, obciągaczki do lemoniad, transmisje itp. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 700

Pianino
krzyżowe czarne sprzedam. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 22 697

Radjo
4 lampowe prąd stały z akumulatorem w dobrym stanie oddam tanio. Jackowskiego 33 m. 3. zdg 22 694

Skład
kol.-del. najruchliwszej ulicy Poznaniu sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 653

Ford
1929 6-osobowy tanio. Poznań, Pocztowa 15, m. 2. zdg 22 645

Maszyna
Adler, dużem pismem tanio. — Poznań, Szkolna 12, m. 4. zdg 22 644

Wózek
dziecięcy. Wielkie Garbary 33, m. 4. zdg 22 643

Pranie, prasowanie kołnierzyka 10 groszy
oraz wszelka bieliznę przyjmuje pralnia
Hain
Gasiorowskich 12, Sapieżyński 1. dg 1138

Kapelusze damskie
Najnowsze fasony. Największy wybór. Najniższe ceny.
Hain
Focha 28, wprost Gasiorowskich. dg 1139

Kapelusze czyści, fasonuje, przerabia
najtaniej, według najnowszych żurnali
Hain
Śródmieście tylko Sapieżyński 1, podwórze obok apteki. Łazarz tylko Focha 28, skład. Jeżyce tylko Szamarzewskiego 1. dg 1137

Krawiecka
Singera i rower damski. Marsz. Focha 197 m. 1. dg 1136

Materjały kołdrowe!

adamaszki, brokaty, kloty, lewatywny, moccainlety
puch
kołdrowy
wełny i waty do kołder
anie wełny
najt...
Emkap M. Mielcarek
Poznań, ul. Wrocławska 30. ng 7501

Regał
składany 210×240, biurko stołowe, maszynę do pisania sprzeda Bank Pożyczkowy — Focha 47. zdg 22 610

Fortepian
krzyżowy 150 złotych. Woźna 1, m. 2. zdg 22 601

Skład
obuwia, zaprowadzony śródmieście — korzystnie. Informacje „Komis", Żydowska 98/100. Pg 3188-54.106

Drzewka czereśniowe
15 000 sztuk wysokopienne, silne, zdrowe i dobrze ukorzenione w najlepszych odmianach 100 szt. 80 zł poleca St. Dulat, ogrodnictwo Wolsztyn. dg 1131

Oszczędność
Narody wzbogacą!
Dlatego całem zaufaniem proszę kupować umnie meble używane nowe, a każdy przekona się, że kupi dobrze tanio i dużo zaoszczędzi
Poznański
Dom Komisowy
Dominikańska 3, telefon 24-42. Pg 3209-11.142

Salon Ludwika
XVI imitacja kości słoniowej
Gabinet orzechowy
nowy tylko 395,—
Jadalnia mahoniowa
elegancka najlepsze wykonanie
Piękny
gabinet palisandrowy
okazały nowoczesny
Sypialnia orzechowa
bardzo ładna cała polerowana
Gabinet mahoniowy
elegancki dobre wykonanie
Poznański
Dom Komisowy
Dominikańska 3. Pg 3208-11.141

Specjalnie polecam moim klientom
Eleganckie gabinety męskie
wyjątkowo tanio
Piękne jadalnie
nowoczesne używane
Śliczne sypialnie
solidnie wykonane
Pianino czarne
krzyżowe, płyta metalowa
Szafa żelazna
oraz inne przedmioty
Poznański
Dom Komisowy
Dominikańska 3, telefon 24-42. Pg 3207-11.143

Wyprzedaje
po każdej możliwej cenie pozostałości z licytacji jak: zegarki, regulator Beckera, szafki do stojącego zegara, papierośnice srebrne, guziki do mankiet złote, zegar do samochodu, rakiety tenisowe, lornetki, sztucer myśliwski aparaty fotograficzne, głośniki Philipsa, gitary, skrzypce, Banio, laski srebrne, nessesery, wentelator elektryczny, mazyna do pisania, biały lis, futra męskie, smokingi, fraki, nowe ubrania męskie i dla chłopców, bluzy robocze i harcerskie, spodnie, płaszcze męskie latowe bardzo eleganckie, obuwie męskie i damskie czarne i kolorowe, buty długie, kilim, szafa żelazna, nowe rowery damskie i męskie i balonowe. Samochód Fiat 503 po gruntownym remoncie itd. Wojciechowski, Stawna 13, tuż przy ul. Wronieckiej, telefon 28-08. Pg 3195/6-54.114/5

Kamienica
ogrodem najgłówniejszej ulicy Bydgoszczy (Gdańskiej) nadająca rzeźnictwo, drogerję, restaurację, dochód 6 000, cena 35 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 782

Jadalnie
stylowe, bibljotekę tanio. Stolarnia, Bukowska 9. zdg 22 758

Kasę National
i kraty żelazne 2½ × 5 m tanio sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 755

Belki
budowlane 17 qm korzystnie sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 752

Radjo
aparaty uniwersalne bateryjne. Poznańska 27 — 4. zdg 22 717

Kolonjalki
urządzenia składowe, regały, stoły gablotki. Mylna 10. zdg 22 718

Radjo
prąd zmienny tanio. Poznańska 27 — 4. zdg 22 716

Tokarnie, drykierka
lub na drzewo żelaznem łożem i suportem. Warsztat, Dąbrowskiego 42. zdg 22 713

Domowa
Magiel
dobrze utrzymana 55.—
klubowy
garnitur, kanapy, kluby
biurko
żaluzyjne oraz inne.
Kuchnie
używane — nowe bardzo tanio. Świętosławska 10 (Jezuicka) „Dom Okazyjnego Kupna". Pg 3106-54.119

Oddzielne meble jak
Bufety — bibljoteki
stoły, krzesła, lustra
Salonik
dziewięć części antyczny 225.— jednosobowa
Sypialnia
z gotowalnią tylko 145.—
Zegar
stojący korzystnie, Świętosławska 10 (Jezuicka) „Dom Okazyjnego Kupna". Pg 3204-54.120

Nowoczesna
Jadalnia
stół okrągły 375.—
Sypialnie
nowe — używane korzystnie.
Tapczany
leżanki, różności tanio tylko — Świętosławska 10 (Jezuicka) — „Dom Okazyjnego Kupna". Pg 3203-54.118

Antyki
sprzedam salon, gabinet, jadalnie i inne rzeczy tanio. Pocztowa 22. Pg 3199-54.108

Willa
ośmiopokojowa, centralne ogrzewanie garaż, sad dwumorgowy przy placu wyścigowym Ławica sprzedam. Jaroszewski, Masztalarska 6. Pg 3200-54.111

Nowość!
Damskie płaszcze kostjumy
kompletach już na składzie. Wiśniewski, Stary Rynek 53/54, wchód Świętosławska. Pg 3192-11.128

Kocioł
parowy, leżący, dwupłomienny 60 m³, 8 atm., waga 15 tonn. Tadeusz Jaruszewski, Woźna 6, tel. 32-66 zdg 22 802

„Ekspresso"
mały okazyjnie. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 775

Duży
regał składowy, Marsz. Piłsudskiego 1 — 12. zdg 22 732

Teren budowlany
pokładami żwiru 42.000 m² na Wildzie sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 22 763

Traktor „Siemensa"
motor 40KM tanio sprzedam. Tadeusz Jaruszewski, Woźna 6, tel. 32-66. zdg 22 800

Rzadka okazja!
Kolonjałkę całkowicie, Jarocińe, Ducha 5, sprzedam 800 zł. zdg 22 786

Dobrze utrzymany
Gabinet
meski 390.—
Sypialnia
solidne wykonanie, lustra kryształowe białe marmury z gotowalnia i umywalnia wyjątkowa okazja. Świętosławska 10 (Jezuicka) „Dom Okazyjnego Kupna". Pg 3205-54.117

10. MAJĄTKI

Resztówkę
ca. 100 mórg kupie za gotówkę. Warunek: dobra ziemia, dobry dom mieszkalny, dobra komunikacja, oddzielne położenie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 173

11. KUPNA

Meble używane
dywany, porcelanę, antyki kupuje Magazyn mebli, Podgórna 6. zdg 18 045

Samochód
osobowy kupię korzystnie. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 198

Dęby
świeżego zrębu poszukuje Krzyżanowski, Poznań, Piłsudskiego 5 zdg 21 371

Kupuję
stale srebro — złoto
najwyższe
ceny Caesar
Mann
Rzeczypospolitej 6. ng 5802

Meble
barokowe kupię. Oferty Kurjer Poznański ng 5830

Kupię
komplet maszyn rzeźnickich, dobrym stanie, zapędem elektrycznym na prąd zmienny. Oferty Kurjer Pozn. ng 7604

Opony
detki, zużyte i używane kupuje każdą ilość. Wul-Gum. Wielkie Garbary 8 tel. 18-64. Pg 2 585-7.29

Lodówkę
dobrze utrzymaną kupię. Rynek Śródecki 13/14 rzeźnictwo. zd 21 587

Kupię
westfalkę używana. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 606

Kupię
dom, wpłacę 70 tysięcy lub przystąpię jako wspólnik do poważnego przedsiębiorstwa. Wybitny handlowiec. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 154

Tapety
nowoczesne okazyjnie kupię. — Górna Wilda 93 m. 19 zdg 22 155

Westfalkę
biała dobrym stanie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 077

Psa
młodego rasowego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 175

Garnitur
klubowy używany duży kupię. — Oferty Kurjer Poznański zdg 21 569

Baczność
Majątki, Ogrodnictwa
kupuje kartofle jadalne i warzywa każdą ilość. Oferty wraz z ceną Kurjer Poznański zdg 21 904

Dom
ogród. parcele blisko kolei kupi emeryt, gotówka 10 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 654

Dywan
duży, mały kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 432

Kupię
piec westfalski. Zgł. Kurjer Poznański zdg 22 296

Książki
naukowe, powieści, podręczniki uniwersyteckie nuty, całe biblioteki kupujemy za gotówkę, płacimy najwięcej. Sprzedajemy najkorzystniej. Księgarnia - Antykwarjat, Pierackiego 20. Każdemu uprzyjemni wolne chwile dobra książka z wypożyczalni bogato zaopatrzonej w ostatnie nowości. — Duży wybór. — Abonament miesięczny tylko 1.50. zdg 22 588

Pianino
do zł 500,— kupię. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 22 317

Balans
dwuramienny kupią — Zakłady Emaljerskie, Kurzawa i Ska. — Górna Wilda 37. zdg 22 402

Lisa
srebrnego kupię okazyjnie. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 451

Rower
używany. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 363

Używane
meble restauracyjne kupię. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 465/6

Ford
podwozie ciężarowe, nawet częściowo rozebrane kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 274/5

Kupię
bilard autom. zaraz Zamkowa 1, m. 2 skład pieczywa. zdg 22 484

Bibljotekę, biurko
(lepsze) ewentl kompletny
gabinet.
Oferty opis Kurjer Pozn. zdg 22 435

Platformę
lekką na 10 do 15 ctr. kupię. Słowackiego 39. m. 1. zdg 22 649

Ciężarówkę
dwu do trzechtonnową dobry stan kupię. Oferty cenę bliższe dane agencja Kurjera Poznańskiego, Krotoszyn. ng 7 768

Chodnik
ca. 10—20 m kupię. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. dg 1 133

Kupię
wózek ręczny, Kasperski Wielkie Garbary 4 telef. 41-58. zdg 22 668

Fortepian
Bechsteina lub Blüthnera krótki. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 22 629

Pożyczkę
Narodowa kupię — cena? Oferty Kurjer Poznański zdg 22 685

Składu
próżnego poszukuję. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 753

Akordeon
w dobrym stanie okazyjnie kupię. Oferty z ceną Kurjer Pozn. zdg 22 709

Kupuję
biżuterje, starożytna porcelane. Pocztowa 22 „Antyki". Pg 3202-54(109

12. DO WYNAJĘCIA

Pięciopokojowe
słoneczne, solidnie odnowione, komfort, parkiety, balkon, tramwaju Łazarz do wynajęcia. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 18 824

Dwa
trzy cztery. Sołacka 18. zdg 19 888

4 pokojowe mieszkanie
przy Parku Wilsona, połowa willi, z balkonem i przynależnościami, słoneczne, komfortowe za zł 120 miesięcznie od 1. 4. 1936 do wydzierżawienia. Oferty poważnych reflektantów do Kurjera Poznańskiego zdg 20 773

Dwupokojowe
dwie piwnicą czynsz miesięczny. Ostrówek 10 dozorca. zdg 21 636

Nowożeńcy
centrum tanie 3 przynależnościami. Remont, ewtl. sypialnia. — Mostowa 31, m. 10. zdg 22152

Czteropokojowe
wygodami, drugie piętro. Rynek Wildecki. Wskaże Kurjer Pozn. zdg 22 156

Komfortowy
próżny pokój. Chełmońskiego 18, Szałacki. zdg 22 063

Pokój
od gospodarza, ulica Steszewska 11, Górczyn. zdg 22 042

Czteropokojowe
wielki komfort, III piętro i wysoki parter — bez podatku lokalowego, zaraz, przy Emilji Sczanieckiej 9 a, Łazarz. zdg 22 050

3 pokoje
w centrum wprost od gospodarza 62,20 zł Oferty Kurjer Poznański zdg 22 009

Czteropokojowe
komfortowe. Nad Wierzbakiem 26, Solacz. zdg 22 019

Próżny
pokój od gospodarza. Adres Kurjer Poznański zdg 22 036

3
pokoje komfort przy stadjonie Dolna Wilda 20. Obejrzeć 4—6. Zgłoszenia portjer telefon. 38-79. zdg 22 729

Puszczykówko 46
Trzy lub czteropokojowe duża weranda, komfort. Informacje telefon 70-38. zdg 22 654

Pokój
kuchnia blisko śródmieścia lub dwa dopłata, dam jako procent za pożyczkę 2.000. Gospodarz. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 646

6
pokojowe wykwintne z ogródkiem willa. — Sołacka 61, m. 2. zdg 22 642

Pokój
kuchnia, ul. św. Rocha, kaucja. Zgłosz. Dolna Wilda 29/31. zdg 22 692

3
kuchnia centralne ogrzewanie. — Marsz. Piłsudskiego 1 — 11. zdg 22 740

Trzypokojowe
ogród, Listopadowa 40, Górczyn. (Grunwaldzkiej). zdg 22 627

5-pokojowe
łazienka II tuż przy Starym Rynku wolne. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 22 660

Skryta
7 m. 7 panom. d 1 129

Pokój
na warsztat na I piętrze, wynajme. Informacje St. Rynek 93. — skład. zdg 22 604

5
pokojowe parter, w śródmieściu od 1. 4. 1936. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 22 526

3 pokojowe
gruntownie odnowione, kuchnia, łazienka, dwa balkony, parter, małym ogródkiem od 1 kwietnia Matejki 4, mieszkanie 6. Od godziny 13-tej. Pg 3121-11,134

7, 6, 5, 4 i 3
pokojowe mieszkania biura, składy w każdej dzielnicy wskaże „Domus", Plac Wolności 14 a. zdg 22 743

Próżny
umeblowany inteligencji. Jackowskiego 9 — 10. zdg 22 720

Jeżycka
45 — 9. zdg 22 719

Centrum
pokoju oddzielnego próżnego, centralne, klatki, ewtl. z własnym przedpokojem i łazienką szukam od kwietnia lub maja. Zapłace dobrze, ewtl zgóry. Zgłoszenia Kurjer Pozn. dg 1146

Trzy
pokoje kuchnia słoneczne jasne I piętro Jeżyce pewnemu płatnikowi wynajmie gospodarz, zwrot remontu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 735

Dwupokojowe
kuchnia I piętro, 1. 4. Chocimska 106 przy Grunwaldzkiej. zdg 22 798

5 pokoi
holl Mickiewicza 22, 1. 4. 36 roku. Informacja portjer. zdg 22 790

Trzypokojowe
Spokojna 75,— centrum.

Czteropokojowe
Mickiewicza 100,— od pierwszego
„Jur"
Piekary 26. zdg 22 122

Mieszkania
1, 3 pokojowe, nowe, suche, kwietnia. Zgłoszenia Matejki 65a m. 5. zdg 22 191

Siedmiopokojowe
Grottgera korzystnie wydzierżawię. Telefon 34-44. Pg 3181-54,90

3 pokojowe
mieszkanie z łazienką, gaz i elektryczność w nowym domu blisko rynku Łazarskiego wprost od gospodarza. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 21 980

Dwupokojowe
kuchnia, willa wielkopańska, — pewnemu płatnikowi zaraz od gospodarza. Sołacz, ul. Podlaska 6. zdg 21 957

Dwupokojowe
Kosińskiego 25. zdg 21 956

Trzypokojowe
słoneczne. Właściciel Śniadeckich 16 — 6. zdg 21 551

Willa
mieszkanie wielkopańskie pełnokomfortowe, dwoma tarasami uroczo położone 4 pokojowe, dużym holem, garażem, centralnym ogrzewaniem w najwyższym punkcie Sołacza od 1 kwietnia wprost od gospodarza. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 21 953

Trzypokojowe
parter przynależnościami, czynsz bieżący. Wiadomość: Pałacza 70, m. 5. zdg 21 949

Pięciopokojowe
pełnokomfortowe, piękne, tanie od 1 kwietnia, Grodziska 6, II. zdg 21 948

Umeblowany
frontowy, słoneczny pokój, kuchnię komfortem bezdzietnemu małżeństwu, komorne tanie półrocznie ul. Jackowskiego. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 21 693

4
słoneczne spokojne balkon willa od kwietnia. Krauthofera 4. zdg 21 758

Mieszkanie
4 pokojowe parter na biura adwokackie i lekarza z meblami stołowy, gabinet oddam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 21 836

5 pokojowe
komfortowe II. ptr. centr. ogrzewanie, ul. Fredry na biura, praktykę lub mieszkanie do wynajęcia od 1 kwietnia. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 898

Czteropokojowe
komfort. Lodowa 29, Gładysiak 12 — 1. zdg 21 597

Mieszkanie
5 pokojowe wszelkie wygody, początek Jeżyce wprost od gospodarza do wynajęcia od zaraz. — Oferty Kurjer Poznański zdg 21 686

Pięciopokojowe
Jasna, pełnokomfortowe

Czteropokojowe
centrum 80,—

Trzypokojowe
Wały Jadwigi

„Be-Em-Es"
Grudnia 19. zdg 22 254

Pokój
i kuchnia do wynajęcia. Ulica Witkowska 15, Osiedle. zdg 22 264

1 lub 2
pokoje niekrępujące wejście Stary Rynek 60, m. 4. wejście z Wrocławskiej. zdg 22 307

2
umebl. pokoje używaniem kuchni. Szymańskiego 6 — 8. zdg 22 305

5
komfortowych słonecznych I. Wilsona, piece. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 395

Trzypokojowe
56.— niekomfortowe Wilsona urzędnikowi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 386

Duże
dwupokojowe. Konfederacka 7, przy Grunwaldzkiej. zdg 22 349

6 pokojowe
Ratajczaka 26 — III p. od 1. 5. i Ratajczaka 27 — II piętro od 1 4. wynajme. Poważnych reflektantów poinformuje gospodarz w dnie powrzednie od 14—15 Wrocławska 26/27, m. 4. zdg 22 313

1—2 pokoje
próżne, lub umeblowane, telefon, kulturalnej osobie. Adres Kurjer Poznański zdg 22 311

Pokój
próżny, cele biurowe, handlowe gospodarz. Pocztowa 31a, m. 1. zdg 22 310

7 ubikacyj
I piętro, St. Rynek 91, wejście Wronieckiej, biura lub cele handlowe całości lub częściowo, ewtl. całość mieszkanie 1 4. Zgłoszenia Jandy, Szkolna 3. zdg 22 309

Trzypokojowe
I piętro, słoneczne, Łazarz. Jarochowskiego 59. zdg 22 403

7 pokojowe
słoneczne, komfortowe. I piętro. Działyńskich 2. zdg 22 549

2—3
urzędnik, rok zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 537

Czteropokojowe
Woźna 18. zdg 22 423

Mieszkanie
pięciopokojowe, obszerne, słoneczne III piętro przy ul. Skarbowej wynajmie gospodarz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 464

Dwupokojowe
używanemi meblami dzierżawa półroczna, miesięcznie 50 urzędnicy pierwszeństwo. Wodna 19 m. 6. zdg 22 458

Pięciopokojowe
wynajmie gospodarz. Wierzbięcice 2. zdg 22 529

Trzypokojowe
całkow. umeblowane centrum do oddania. Oferty Kurjer Pozn. portj. 3098

Do wynajęcia
2 dwupokojowe mieszkania z przynależnościami jedno z centralnem ogrzewaniem, drugie piece przy ul. Ostroroga. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 22 418

Dwupokojowe
I. ptr. Knapowskiego 13 (Górczyn). zdg 21 961/2

Pięciopokojowe
śródmieście, kwietnia, wolne. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 22 48?

Pokój
kuchnia Winklera nowy dom bezdzietnemu. Wiadomość Śniadeckich 16 — 3. zdg 22 514

Sześciopokojowe
III w śródmieściu centralne ogrzewanie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 22 510

2 pokoje
kuchnia. Piękna 3 przy Bukowskiej. zdg 22 676

13. SZUKA MIESZK.

Czteropokojowego
okolica plac Wolności pierwsze piętro. Oferty Kurjer Poznański zdg 93 468

4 — 5 pokojowe
pełnokomfortowe, słonecznego I lub II piętro poszukuje pewny płatnik od 1 maja lub później. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 19 160

4—5 pokoi
komfortowych wysoki parter do II piętra od 1 maja wzgl. później (1 lipca) poszukuje pewny płatnik. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 179

3—4 pokojowe
tylko w śródmieściu poszukuje pewny płatnik. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 22 135

Urzędnik
etatowy, bezdzietny, pokoju kuchnia od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 140

Szukam
pokoju kuchnia próżne wprost od gospodarza. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 22 115

Dwupokojowego
słonecznego, śródmieściu, od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 097

Urzędnik
2 pokoje kuchnia łazienka. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 199

Urzędnik
bezdzietny, pewny płatnik, pokoju lub dwa kuchnia, okolica śródmieścia. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 204

Trzypokojowego
okolicy St. Rynku, dobry płatnik czynsz zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 174

Dwa
kuchnia zaraz później Sołacz. Jeżyce gospodarza samotna wdowa, pewny płatnik (emerytura). Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 183

Urzędnik
3—2 pokojowego frontowego wygodami od gospodarza, okolica Stary Rynek, Garbary, Tama. — Oferty Kurjer Poznański zdg 21 951

Młode
małżeństwo szuka 2 pokoi kuchnia od gospodarza, czynsz zgóry. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 21 937

3
duże pokoje, kuchnia, łazienka, parter, I. ptr. 15. 4. spokojne bezdzietne małżeństwo. Dąbrowskiego — Mickiewicza, Słowackiego. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 21 402

3 — 4
pokojowego Jeżyce słonecznego z balkonem, dzierżawa zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 640

Nauczycielka
poszukuje 2 lub 3 pokojowego z wygodami ewentl. czynsz rok zgóry. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 21 647

Wojskowy
poszukuje 2 pokoi kuchnią gospodarza Jeżyce-Łazarz. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 22 239

Urzędnik
szuka 3—4 pokojowego mieszkania. Czynsz ewtl. zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 281

Blacharz-instalator
poszukuje pokoju i kuchni lub dużego pokoju. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 581

3—4
pokojowego pełno komfortowego, słonecznego frontowego I lub II piętr szukam. Ratajczaka, Grudnia lub okolice. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 722

2—4
pokoje centrum parter. I piętro pewien płatnik poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 360

Eemerytka
poszukuje pokoju z kuchnia albo kuchni od gospodarza. Rok zgóry. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 625

Pokoju
z kuchnią wprost od gospodarza rok zgóry dobry płatnik. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 370

Urzędnik
państwowy poszukuje mieszkania 2—3 pokojowego od kwietnia może najchętniej bliżej śródmieścia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 525

Prawnik
na stanowisku poszukuje mieszkania 2 pokojowego, centrum Jeżyc. Ew. czynsz zgóry, porady prawne lub przyjmie administrację. Pośrednicy wykluczeni. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 479

Solidny
wyższy urzędnik, spokojny, mała rodzina poszukuje 3 pokojowego, bliżej centrum, maja, później — Oferty Kurjer Poznański zdg 22 474

Mieszkania
3—4 pokojowego pobliżu Starego Rynku poszukuje. Płatnik pewien. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 517

2
kuchnia od 1. 4. 36. urzędnik kolejowy. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 389

Urzędnik
bezdzietny 1—2 pokojwego 1. 4. pół roku zgóry, gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 631

2—3
kuchnia, piwnica, parter, śródmieście. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 613

Pokoju
gospodarza Łazarz, mieście. — Oferty Kurjer Poznański zdg 22 757

4 pokojowego mieszkania
poszukuje w śródmieściu od 15. 4. poważna firma. Czynsz zgóry. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 777

Cztero
ewtl. trzypokojowego, niedaleko centrum do drugiego piętra. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 761

14. ZAMIANA MIESZKANIA

Trzypokojowe
komfortowe, 45.—, na 4-pokojowe. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 095

Zamienię
2 pokoje kuchnia frontowe na 2 lub 3 pokoje śródmieściu lub Jeżyce. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 016

Pokój
z kuchnią ul. Kościelna 13, m. 16 zamienię na 2 pokoje, okolica Jeżyc. zdg 20 754

Zamienię
dwupokojowe Wierzbięcice na 3—4 centrum. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 21 666

Zamienię
dwupokojowe Piekary na 3—4 centrum. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 21 667

Dwupokojowe
kuchnia elektryczność frontowe, 35 złotych Łazarz zamienie na dwu lub trzypokojowe komfortowe śródmieściu względnie początek Wildy. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 338

15. POKOJE UMEBL.

Kręta
5 — 6 miły ciepły. zdg 21 184

Kulturalnemu
Gasiorowskich 5 — 7. od 3—7. zdg 21 550

Elegancki
jedno- dwuosobowy. Zielona 7, m. 7. zdg 20 845

Panu
niekrępujący. Dąbrowskiego 2, I, prawo. zdg 20 888

Stałemu
elektryczność, telefon, utrzymanie. Słowackiego 35 — 7. zdg 20 855

Matejki
7 — 17. zdg 21 930

Pokój
panu frontowy czysty słoneczny elektryczność blisko Jasnej. Dąbrowskiego 25a m. 4. zdg 21 803

Wspólny
Wielkie Garbary 5 — 12. zdg 22 612

Niekrępujący
Szymańskiego 8. Nowacki. zdg 22 620

Focha
55, m. 6. zdg 22 633

Niekrępujący
Marcelego Mottego 12, m. 3. zgd 22 737

Pokoiczek
Poznańska 59 — 3. zdg 22 441

Paniom
słoneczny. Śniadeckich 50, III p. zdg 22 749

Śniadeckich
23, m. 3. zdg 21 843

Niekrępujący
solidnemu panu. Wielka 18 — 14. zdg 21 838

Sołacz
dwa małe pokoje umeblowane do wynajęcia. Podlaska 25, (obok kościoła) parter. zdg 21 774

Niekrępujący
Jasna 8 m. 8. zdg 20 620

Elegancki
z telefonem 1. 4. Fr Ratajczaka. Informacje telefon 33-03. zdg 22 126

Mielżyńskiego
3, m. 9. panu. zdg 22 129

Pokój
jedno- dwuosobowy, czysty utrzymanie, Młyńska 3, m. 8. zdg 22 132

Jednoosobowy
Grobla 30 — 16 — II, narożnik Garbar. zdg 22 142

Skarbowa
14 — 17. zdg 22 109

Pokój
elegancki duży elektryczność lepszemu panu, pani. Zupańskiego 21 — 1. zdg 22 117

Małżeństwu
Stolarska 2 — 2. zdg 22 120

Dwuosobowy
ładny całodziennem utrzymaniem tanio. Pierackiego 9, m. 6. zdg 22 205

Pokój
tanio. Poznańska 20—2. zdg 22 065

Komfortowe
niekrępujące. Wrocławska 28/29, m. 8. zdg 22 068

Niekrępujący
urzędnikowi. Kraszewskiego 4 — m. 9. zdg 22 445

Matejki
68 — 1, utrzymaniem — bez. zdg 22 444

Dwuosobowy
słoneczny balkon wygodami. Jackowskiego 25, m. 7. zdg 22 443

20,—
Ogrodowa 12 — 20. zdg 22 226

Niekrępujący
Karwowskiego 22 — 4. zdg 21 070

Niekrępujący
Piekary 6, parter lewo. zdg 22 308

Pokój
utrzymaniem. — Marcina 74, II, front. zdg 22 070

1—2
osobowy. Wierzbięcice 13, m. 20. zdg 22 071

Dąbrowskiego
33, m. 12. zdg 22 072

Plac
Świętokrzyski, narożnik Romana Szymańskiego 10 — 5, utrzymaniem, bez. zdg 22 100

Pokój
klatki, jedno — dwuosobowy, Szmigala, Półwiejska 37. zdg 22 085

Frontowy
elektryczność, łazienka. Stroma 6, m. 16. zdg 22 098

Niekrępujący
czysty. Maleckiego 26 — 3. zdg 22 099

Pokój
frontowy, elegancko umeblowany, słoneczny, niekrępujący. — Wyspiańskiego 12, m. 3. zdg 22 038

Pokój
frontowy. Niegolewskich 2, m. 4. zdg 22 044

Dąbrowskiego 46
m. 13, wejście Prusa, miły z centralnem ogrzewaniem pani lub panu. zdg 22 013

Dwa
umeblowane (częściowo) pokoje z zupełnem samodzielnem używaniem kuchni (ewentl. gazowej), elektryczność ewentl. na biuro od 1. 4. Ogrodowa 5, m. 5. zdg 22 015

Pokoik
Kochanowskiego 23 — 8. zdg 22 161

Komfortowy
słoneczny, dwom panom. Rybaki 21, m. 6. zdg 22 162

Utrzymaniem
3 Maja 3a — 17. zdg 22 167

Działyńskich
8, mieszkanie 17. zdg 22 168

Garncarska
2 — 8. zdg 22 201

Elegancki
pokój solidnemu panu wynajme. Od 2 po południu. Działyńskich 7 m. 7. zdg 22 206

Pokój
Pocztowa 23, m. 3., front. zdg 22 208

Pokój
także przyjezdnym. Kręta 4 II prawo. zdg 22 189

Czysty
frontowy panom. Maleckiego 17, m. 4. zdg 21 575

Frontowy
samotnej pani wynajme. Wierzbięcice 34 — 7. zdg 21 969

Pokoik
Matejki 39 — 7. zdg 21 952

Pokoje
klatki schodowej tanio. Śniadeckich 13 — 9. zdg 21 992

Pokój
pokoik zaraz. Za Bramką 12 a, m. 3. zdg 21 688

Komfortowe
jeden, dwa łączne odnajme. Towarowa 21 a — 21. zdg 21 844

Pokój
Romana Szymańskiego 3 m. 6. zdg 22 229

Pokój
dla przyjezdnych. Młyńska 12 — m. 7. zdg 22 333

Panienkę
wspólny. Pocztowa 20 m. 15. zdg 22 431

Cieszkowskiego
1 — 3. zdg 22 428

Panu
zaraz. Ogrodowa 12 — 1 6. zdg 22 213

Niekrępujący
Marcin 32 — 6 zdg 22 214

Pokój
Mostowa 26, m. 27. zdg 22 259

Czysty
(pianino) Długa 4 — 13, front. zdg 22 257

Frontowy
klatki schodowej zaraz. Szewska 11 — 4. zdg 22 252

Panom
Półwiejska 35 — 4. zdg 22 243

Pokój biuro
Wysoka 11, m. 26, I p
zdg 22 250

Wspólny
Strzelecka 30 — 8 zdg 22 271

Frontowy
inteligentnemu Wielka 17 — 15
zdg 22261

Niekrępujący
Wrocławska 3 — 4 zdg 22 331

Pokój
elektryka Żupańskiego 21, m. 5.
zdg 22 273

Niekrępujący
Kochanowskiego 17 — 1.
zdg 22 592

Ratajczaka
2—3 osobowy utrzymaniem, bez
14 — 19 II p. zdg 22 630

Pokój
utrzymaniem. Ogrodowa 2 — 8.
zdg 22 608

Nowa
7 — 3, dom ogrodowy, prawo.
zdg 22 606

Dwom
panienkom. Św. Marcin 45a — 5
zdg 22 603

Dwa
biura, mieszkanie, telefon. Skarbowa 7, m. 8. dg 1110

Klatki
czysty lepszemu Jeżycka 46a — 9
przy Mickiewicza. zdg 22 575

Frontowy
ciepły. Grunwaldzka 15 — 10.
zdg 22 746

Półwiejska
2—6 (utrzymaniem), także dni.
zdg 22 741

Oddam
ciche 2 pokoje centrum I. ptr. komfort ewentl. bez mebli poważnemu panu od kwietnia. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 22 784

Jeżycka
35 — 9. zdg 22 759

Ratajczaka
17 — 11 zaraz. zdg 22 751

Półwiejska
5—9, frontowy zdg 22 773

Przyjezdnym
tanio. Wodna 13 — 9
zdg 22 771

Niekrępujący
Prusa 20 — 4. zdg 22 733

Ładny
pokój. Karwowskiego 12 — 7.
zdg 22 731

3
Maja 6. m. 9. zdg 22 766

Korzystnie
utrzymaniem, bez. Strzelecka 6, m. 12. zdg 22 764

Frontowy
klatki. Kopernika 10a — 4.
zdg 22 796

Jackowskiego
21 — 11 elegancki jedno- dwuosobowy. zdg 22 702

Centrum
kulturalnym utrzymaniem. Kreta 6 — 1. I. zdg 22 793

Elegancki
zaraz. Matejki 50 —
zdg 22 293

Mały
niekrepujacy całodzienne wykwintne utrzymanie. 75 miesięcznie telefon. łazienka. Szewska 19, m. 5. zdg 22 288

Niekrępujący
zaraz. Wały Jana 11 m. 9.
zdg 22 285

20,—
Grobla 19 — 12 zdg 22 590

Dworcu
Focha 27 front 2. Sypniewska.
zdg 22 586

Frontowy
Masztaalrska 7 — 8.
zdg 22 585

Czysty
telefon. pianino zaraz. Św. Marcin 33. m. 6. zdg 22 383

Matejki
51 — 8. zdg 22 351

Dwuosobowy
Ogrodowa 4 — 8 zdg 22 350

Lokal przemysłowy
na szklarnie od zaraz do wynajęcia. Wiadomość: św. Marcin 48, portjer. zdg 22 321

Słoneczny
Kwiatowa 4 — 11. zdg 22 315

Strzelecka
3 b. m 6. zdg 22 404

Pokój
frontowy 1—2 osoby. Piekary 22/3 m. 20. zdg 22 554

Dwuosobowy
Woźna 14b — 19 zdg 22 532

Czysty
elektryczność, dwuosobowy. — Wszystkich Świętych 8 — 6.
zdg 22 424

Panience
Pocztowa 27 — 8. zdg 22 422

Elegancki
nowym domu, Słowackiego 32—2.
zdg 22 376

Panu
klatki. Wroniecka 16 — 4.
zdg 22 375

Frontowy
Długa 13 — 9. zdg 22 470

Frontowy
wysokoparterowy Zygm. Augusta 2 m. 11. zdg 22 467

20,—
Słowackiego 29 — 10. zdg 22 462

Eleganckie
komfortowe, niekrępujące centrum. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 531

Niekrępujące
Focha 80 — 9. zdg 22 527

Niekrępujący
panu zaraz. Mostowa 2 — 9.
zdg 22 368

Frontowy
15. 3. 1 lub 2 panów. Focha 43. Skład delikatesów. zdg 22 366

Ładny
Łąkowa 19 — 4. zdg 22 396

Pokoik
Krzyżowa 5 — 1. zdg 22 456

Pokój
umeblowany, elektryczność, łazienka, centralne ogrzewanie. — Słowackiego 21, m. 5. zdg 22 452

Dwuosobowy
Staszica 25, mieszk. 6.
zdg 22 449

Frontowy
Kręta 24, m. 3. zdg 22 496

Dwuosobowy
Piłsudskiego 5, m 9 zdg 22 495

Dwom
panom Długa 10 — 3
zdg 22 494

Dwuosobowy
panom, wspólny paniom. Prusa 20, m. 12 zdg 22 491

Próżne
komfortowe dwa pokoje pewnemu płatnikowi okolica most teatralny Oferty Kurjer Poznański
zdg 2 477

Czysty
Zwierzyniecka 20 m. 7.
zdg 22 437

Dwadzieściatrzy
odrestaurowany, frontowy. Sapieżyński 3. Brylski zdg 22 639

Śniadeckich
18 — 8. zdg 22 548

Panu
Śniadeckich 6 — 1. zdg 22 519

Przyjezdnym
Nowy Rynek 5 — 3. zdg 22 511

Pokój
jedno- dwuosobowy. Polna 1—16.
zdg 22 507

Niekrępujący
Grobla 28 — 11 zaraz. zdg 22 574

Pokój
Marcina 64 III front. zdg 22 565

Skromny
pani. Śniadeckich 6 m. 15.
zdg 22 671

Niekrępujący
elegancki utrzymaniem — bez. Garncarska 3 — 11. zdg 22 724

Pocztowa
narożnik Kramarska 19/20 — 8.
zdg 22 699

Wojciecha
2 — 7. zdg 22 651

Pokój
Mielżyńskiego 22. m. 21.
zdg 22 650

Kulturalnemu
czysty. słoneczny. Podgórna 2b, m. 6. zdg 22 739

Niekrępujący
Kossaka 21 — 3 Wyspiańskiego.
zdg 22 688

Skarbowa
20—6, dwom. zdg 22 682

16. SZUKA POKOJU

Małżeństwo
bezdzietne poszukuje pokoju z używaniem kuchni od zaraz, okolica Małe Garbary. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 094

Skromnego
pokoiku przy uczciwej rodzinie. Oferty Kurjer Poznański
zdg 22 017

Dwóch
próżnych, czystych frontowych pokoi, łazienka poszukuje pewna płatniczka. Oferty cena Kurjer Poznański zdg 22 797

Próżnego
pokoju poszukuje od 1 kwietnia śródmieściu, podać cenę. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 035

Pokoju
pani dwoje dzieci 20,—. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 182

Małżeństwo
1—2 z używaniem kuchni, śródmieście. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 22 255

Klatki
niekrepujacego poszukuje przyjezdny na stałe. dzielnica obojetna. Oferty cena do Kurjera Poznańskiego zdg 22 288

Próżnego
bezdzietni używaniem kuchni do 40 zł. okolica Marcina. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 623

Świętokrzyski
plac, okolica, na lekcje, godzina dziennie, dziesięć złotych śpiesznie. Oferty Kurjer Poznański
zdg 22 678

Pokoju
dużego z kuchenką tylko śródmieście krawcowa. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 569

Niekrępującego
od 15. 4. student. Oferty cena Kurjer Pozn zdg 22 689

Pokoiku
czystego od 15 zł. zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 655

Małżeństwo
pokoju elektr. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 576

Od
20 kwietnia, czystego obiadami 50,— Oferty Kurjer Poznański
zdg 22 772

Pokoju
centrum poszukuje pani. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 490

17. LOKALE

Studentki
udzielają korepetycyj wszystkich przedmiotów. — Samopomocowa Organizacja Studentek Aleja Piłsudskiego 7, pokój 2, telefon 31-20. zdg 15 117

Ubikacyj
przemysłowych poszukuje w śródmieściu, całość ca. 200 m². Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 22 710

Poszukuję
ubikacji na wymianę zboża. Oferty do Kurjera Pozn. zdg 2 785

Poszukuję
ubikacji nadającej sie na pralnie i prasowalnie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 107

Lokal
obszerny 400 m² także cześć I piętra, centralne ogrzewanie — biura, handel, przemysł. Wroniecka 6/8, Jaroszewski, Masztalarska 6. Pg 3201-54.100

Skład
z urządzeniem na lepszej ulicy przy rynku w Gostyniu do wynajęcia. Zgłoszenia Kurjer Pozn.
zdg 21 882

Ubikacje
warsztatowe wolne. Wielkie Garbary 54. zdg 22 024

Składu
próżnego z pokojem lub mieszkaniem poszukuje Oferty Kurjer Poznański zdg 21 967

Ubikacje handlowe
centrum I. piętro na biura reprezentacje, hurtownie, całości lub częściowo do wynajecia. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 869

Ubikacje
centrum na lekki przemysł lub składnice I piętro z biurem ewentualnie mieszkaniem do wynajęcia. Oferty Kurjer Poznański
zdg 21 872

Składu
okolicy Rynku Jeżyckiego, dzierżawy lub kupna poszukuję. — Oferty Kurjer Poznański
zdg 19 503

Skład
urządzeniem tanio oddam Słowackiego 11. zdg 22 245

Skład
przy ul. Wrocławskiej 5/6 do wydzierżawienia. Cichocki.
zdg 22 594

Piekarnia
nowocześnie urządzona zaraz do wynajecia centrum Zakopanego. Poste restante D W
ng 7643/4

Ubikacji
fabrycznej możliwie z mieszkaniem poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 379/80

Skład
2 oknami Wodna 26 drukarnia.
zdg 22 673

Drogerja
zaprowadzona najlepszy punkt Poznania tanio. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 664

Ubikacje
na przemysł, handel, składnice — śródmieście do wyniajecia. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 22 695

Lokale
na przemysł, handel, składnice, plac, dogodne warunki do wynajęcia. Zgłoszenia Kurjer Pozn.
zdg 22 696

Lokal
mieszkanie do wynajecia. Karwowskiego 1. zdg 22 647

9 ubikacyj
wzgl. oddzielnie I piętro, Podgórna 3, korzystnie wydzierżawię na handlowe, warsztaty. Właściciel, Telefon 40—76 zdg 22 684

Skład
mniejszy obok Starego Rynku wolny. Zgłoszenia Kurjer Pozn
zdg 22 659

18. DZIERŻAWY

Piekarnię
wydzierżawie lub sprzedam. — Oferty Kurjer Pozn zdg 20 815

Młyn
wodny i parowy o sprawności 40 tonn w bogatej okolicy zbożowej z dużemi śpichlerzami jest do wydzierżawienia, sprzedania lub poszukuje się wspólnika z większą gotówką. Zabudowania znajdują się w najlepszym porządku. Inwentarz jest kompletny. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 883

Składnicę
centrum Poznania, wszelkiemi wygodami, wydzierżawię lub sprzedam. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 22 039

Dzierżawy majątku
wprost od właściciela poszukuje Dysponuję gotówka 40 000 zł. Pośredników wyklucza się. Szczegółowe oferty uprasza się do Kurjera Poznańskiego zdg 22 012

Szukam
mleczarni do wydzierżawienia lub przyjecia na własność z kartą rzemieślnicza. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 958

Młyny, tartaki
wodne, parowe, większe, mniejsze poleca Krzyżanowski, Poznań Piłsudskiego 5. zdg 21 374

Dzierżawy
piekarni - cukierni poszukuję.— Poznań 14, skrytka 2. zdg 21 754

200 mórg
masywne. nowe budynki, dom 6 pokoi, 2 ogrody pod Puszczykówkiem, dobry zbyt mleka. Wiadomości Działyńskich 2 m. 5.
zdg 22 550

Wydzierżawię
6 mórg w całości lub częściowo na ogródki. Poznań, blisko dworca lazarskiego. Zgłoszenia piśmienne, Jankowiak, Bydgoszcz Farna 6, m. 2. ng 7763

Skład
kolonjalno - mydlarski, mieszkanie, Leszno, dzierżawa niska — śpiesznie oddam. Powód choroba. Agentura Kurjera Poznańskiego, Leszno. ng 7 773/4

Kołodziejski
warsztat wynajmę. Poznań, Gen. Umińskiego 8. zd 22 663

Aptekarz
poszukuje dzierżawy apteki. — Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 22 781

Skład
kolonjalno - rzeźnicki wydzierżawie zaraz 10 km od Poznania. Adres Kurjer Poznański
zdg 22 760

21. LICYTACJE

Regały
stoły, szafy oszklone, gablotki, likwidacji. Mickiewicza 15, podwórze. zdg 22 447

Urządzenia
składowe używane. niebywały wybór, ceny zniżone. Mickiewicza 15, podwórze. zdg 22 446

Zguby

Znaleziony
list hipoteczny prosze oddać za wynagrodzeniem. Adres na kopercie. zdg 22 768

23. ROZMAITE

Emerytury
Zasiłki Ubezpieczeń Społecznych Podatkowe ekspertyzy informacje. Warszawskie Biuro Powiernicze. Warszawa Zgoda 6 Również listownie (znaczek 50 gr.). Pg 2 877-62 63

Artykuły techniczne
papiery rysunkowe, kalki, szablony, rysownice, trójkąty itd.
Farby artystyczne
olejne, akwarelowe, batikowe, na materjały, na porcelanę itd.
Płótna malarskie
pendzle, oleje werniksy itd. — Marmury! Alabastry! Kryształy! Bronzy! Dzieła pierwszorzędnych artystów malarzy poleca:
Aleksander Thomas
Salon Sztuki Poznań,
Nowa 5. Pg 2931-9.45

Swędzenie
oraz wyrzuty skórne usuwa Krem Lain-Age (z kogutkiem). Nieszkodliwy kosmetyk usuwający wady naskórka ng 5877

Fotografje
portrety, Bracia Pecherscy, Aleje Marcinkowskiego 8. N 5322

Przepisuję
maszyną najtaniej Pocztowa 15 I. piętro zdg 21 111

Gorsety
Biustonosze
poleca
Pracownia Gorsetów „Wanda“
Leontyna Sychowska. Ratajczaka 27
zdg 22 326

Emeryt
poprowadzi bezpłatnie administrację domu u samotnej osoby oraz zapłaci za pokój z utrzymaniem. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 22 067

Paniom
zainteresowanym udzielam wszelkich porad, pomocy. Akuszerka Kowalewska, Łąkowa 14.
zdg 22 092

Składową
pracę, poprawi, przyjmie krawcowa w dom. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 22 194

Znana wróżbiarka Adarelli
przepowiada z cyfr, kart, ręki. Przyjmuje także niedziele Podgórna 13 mieszkanie 10 front.
zdg 22 178

8
godzin farbuje chem. czyści swetry od 0.80; suknie 2.50; płaszcze 4.50; ubrania 4.50. „Syrena“, św. Marcin 56. zdg 19 709

Przyjdź!
Znam Twoją przyszłość. Piłsudskiego 5 — 8. Wróżka.
zdg 20 415

Rysunki
budowlane kierownictwo budowli pożyczki budowlane załatwia fachowo tanio. Łowicka 2, Osiedle
zdg 21 631

Położna
udziela wszelkich porad. Poznańska 42. zdg 21 656

Wróży
słynna chiromantka przyjezdna. Półwiejska 13 — 6
zdg 22 337

Tanie
solidne czyszczenie parkietów. — Oferty Kurjer Poznański
zdg 22 330

Chiromantka
Piłsudskiego 4 — 12.
zdg 22 292

Grafolog
Mobet wizjoner-telepata odsłania przyszłość, anonimy, fałszerstwa: psychoanaliza. Hotel National, Św. Marcin. zdg 22 381

Naprawiam
materace 3.— leżanki 4.— Grobla 4 — 2. zdg 22 624

Pamiętaj!
Józefowi na imieniny praktyczny podarek! Wielki wybór — bardzo przystępne ceny! Dybicki, Wrocławska 1. zdg 22 460

Oddam
dziecko na własne. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 400

Słynna
chiromantka trafnie przepowiada. Szewska 21 — 5. zdg 22 398

Dykta — Dykta
Dykta — Dykta
najlepsza najtańsza. Skład fabryczny
Św. Wojciech 28
dg 5329/30

100 zł
komu powiem nieprawdę. Chiromantka „Lu-ne“. Maleckiego 19 m. 1, 1—9. zdg 22 475/6

Krawcowa
zdolna, szyje po domach. Jeżycka 13 — 16. zdg 22 442

Czyszczenie
mieszkań odkurzaczem „Elektrolux“ sumiennie przymjuje. Zgłoszenia Kurjer Pozn zdg 22 628

Chiromantka
Ratajczaka 9, m. 10. Przyjdź i przekonaj sie. zdg 22 611

Płaszcze
komplety, suknie wykonuje elegancko tanio. Słowackiego 39 — m. 9. zdg 22 714

Młyny
przyjmę przedstawicielstwo lub jako czynny wspólnik, własny skład. Jan Krzemień, Kostuchna (Śląsk). zdg 22 705

24. NAUKA

English
Młyńska 13 — 5. zdg 18 006

English
Dr. Arend — Działyńskich 6.
Pg 2959-53.543

Kursy handlowe Preissa
Skarbowa 11 Nowy kurs
1 kwietnia
zdg 20 160

Kursy Handlowe
Sawickiego pl. Wolności 2. Nowy kurs 1 kwietnia. zdg 21 235

Kursy dokształcające
do VI klas gimn. i wydz., niska opłata, dla pp. urzędn. zniżka. Zgłoszenia M. Focha 78 m. 10.
zdg 21 600

Panienki
do baletu przyjmie szkoła Baletmistrza Szczurka, Młyńska 3.
zdg 22 124

Kursy
stenografji, pisania maszyna, księgowości, korespondencji, rachunkowości. Strzelecka 33.
zdg 22 047

Szkoła tańców Szorskiego
Pierackiego 12, telefon 38-08.
zdg 22 049

Szkoła tańców Szczurkówny
Pocztowa 23, parter. zdg 22 062

Konwersacji
francuskiej ewentl. wzamian polskiej lub niemieckiej poszukuje młoda pani. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 22 010

Niemki
młodej, wykształconej, do konwersacji niemieckiej w godzinach wieczornych poszukuje Warszawianin. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 22 172

Matura!
Eksternistów całkowicie przygotowuje doświadczony specjalista. Dotychczasowe wyniki zawsze dodatnie. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 22 177

Niemieckiego
lekcyj i konwersacyj udziela akademik niemiecki Oferty Kurjer Poznański zdg 21 966

Francuski
konwersacja. Przygotowanie matury (dyplom paryski). Plac Nowomiejski 6 a, parter. zdg 21 610

Szkoła malarstwa
rysunku prof. Tadeusza Marczewskiego. Szewska 19.
zdg 22 287

Student
udzieli korepetycyj zakresie gimnazjum. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 369

Kursy
książkowości, rachunków kup. stenografji pisania maszyna. — Kromczyńska, ul. Ogrodowa 16 — m. 5. zdg 22 353

Jąkania
oraz wszelkich wad językowych oduczа pod gwarancja własna i pewna metoda. Dużo świadectw i podziekowań. Na życzenie wyjeżdżam. Lange-Wnukowski. Dąbrowskiego 34, m. 15 (Dom ogrodowy pt.) 9—11 i 5—7.
zdg 22 348

Kursy
stenografji, pisania maszyna. — Kantaka 1. zdg 21 561/2

Lekcyj
fortepianu tanio. Ratajczaka 15, m. 4. zdg 22 579

Inżynier
naucza szybko matematyki. — Wojciecha 24 — 5. zdg 22 795

25. MUZYKA

Skrzypek
rutynowany repertuarem wolny 1 kwietnia. Włocławek, Księgarnia Makowskiego. ng 7646

Lekcje
fortepianu 6,— Wielkie Garbary 39, m. 14. zdg21 762

Pianina
transportuje zł 8,— Drygas, — Podgórna 10a. zdg 22 269

Fortepiany
pianina przerabiam, modernizuję według wymogów nowoczesnej techniki fortepianowej, mistrz budowy fortepianów Drygas — Podgórna 10a. zdg 22 268

Pianina
stroję fachowo. Drygas Podgórna 10a. zdg 22 270

Nuty
Katarzynka Wieczorny dzwon — Bal w Savoyu oraz inne nowości przegrywane biegle poleca A. Cybulski, Marcina 9/10 ng 7765

Stowarzyszenie
kolejowe poszukuje muzyków-amatorów do zespołu orkiestry salonowej. Zgłoszenia przyjmuje się w świetlicy ul. Robocza 4 — godz. 4—5. zdg 22 518

Kwintet
lub kwartet pierwszorzędny koncertowo-dancingowy potrzebny 1. kwietnia. Warunki, fotografje, wyszczególnienie instrumentów. Zgłoszenia Kurjer Pozn.
zdg 22 701

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej ceny drobnych.

Warsztatowiec
wyższa szkoła techniczna, długoletnia praktyka w większych fabrykach budowy maszyn, dobry organizator, kalkulator, konstruktor — poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 16 608.

Nauczycielka
dyplomowana dwa lata praktyki przyjmie posadę nauczania domowego. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 20 066

Zastępstwo
lub posade stała kierowniczki biura, korespondentki polsko-franc., niem., ang., perf. maszyna, przyjmie siła fachowa z poważnemi referencjami, zaraz lub później. Zgłoszenia do Kurjer. Pozn.
zgd 20 715

Inżynier
ogrzewalnik dobry fachowiec szuka zaraz lub później posady. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 20 783

Pierwszorzędna
krawcowa szuka posady do lepszych domów, najchętniej na majątki. Oferty Kurjer Poznański
zdg 21 182

Ekspedjentka
piekarni, cukierni, kawiarni poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdrg 21 652

Gorzelnik
48 lat, 10 lat na niewypowiedzianej posadzie najlepsze referencje, poszukuje od 1 lipca posady spowodu zmiany administracji Pracował bez zaników. Dzieci poza domem Oferty do Kurjera Pozn. zdg 21 175

Panienka
inteligentna, lat 18 z średniem wykształceniem poszukuje jakiejkolwiek posady biurowej lub jako panienka do dzieci najchętniej na majątek Zna wszelkiego rodzaju robótki Oferty do Kurjera Poznanskiego zdg 21 733

Panienka
lat 17, włada biegle polskim, francuskim szuka posady do dzieci — prac domowych lub posyłek. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 134

Posługi
poszukuje uczciwa. świadectwa dobre. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 22 147

Stenotypistka
polsko - niemiecka dokładną znajomością obu języków w słowie i piśmie znająca stenografje niemiecką szuka bezpłatnej praktyki. Oferty Kurjer Poznański
zdg 22 104

Gospodyni-kuchmistrzyni
poszukuje posady, ma szkołę gospodarczą. Na majątek lub kasyna. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 22 114

Dziewczyna
poszukuje posady gotowaniem od zaraz. Oferty Kurjer Poznański
zdg 22 116

Sierota
...ciwa pracowita z dobremi ...świadectwami poszukuje posady ...b posługi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 118

Krawcowa
...uka posady dom. 1.50. Oferty ...urjer Pozn. zdg 22 079

Dziewczyna
...uka posady do dworu do pomo- ...r gospodyni. Oferty Kurjer Po- ...ański zdg 22 080

Dziewczyna
...średnim wieku, z gotowaniem, ...o wszystkiego, od zaraz lub od ...5. szuka posady. Oferty Kurjer ...Pozn. zdg 22 086

Dziewczyna
...ciwa poszukuje posady od 15. ...Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 088

Aptekarski
...systent, 8 lat praktyki (język ...emiecki), szuka posady lub za- ...stępstwa. Oferty Kurjer Poznań- ...ki zdg 22 089

Posługi
...łodziennej poszukuje. Oferty ...urjer Pozn. zdg 22 041

Uczciwa
...uka posługi. Oferty Kurjer Po- ...ański zdg 22 057

Robotnik
...ucja 200 szuka posady. Oferty ...urjer Pozn. zdg 22 060

Panienka
...szukuje posady do bufetu i ob- ...ługi gości zaraz. Oferty do Ku- ...era Pozn. zdg 22 061

Kto
...askawych Państwa da zatrud- ...nienie intelig. pannie, lat 21, 4 kl. ...mnazjum, 1 rok szkoły gospo- ...arczej, miła, religijna, sumienna ...pcha dzieci i szanuje starszych. ...Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 157

Bezpłatnej
...praktyki, książkowy, biurowy, 7 ...mnazjum, jednoroczny kurs ...ndlowy. Łaskawe oferty Kurjer ...Poznański zdg 22 158

Dziewczyna
...z prowincji szuka posady do ...wszystkiego Oferty Kurjer Po- ...mański zdg 22 169

Dziewczyna
...poszukuje posady do wszelkiej ...pracy domowej. Oferty Kurjer ...Poznański zdg 22 200

Pokojowa
...wykwalifikowana dobremi świa- ...dectwami poleceniami szuka po- ...sady od zaraz, może być bez spa- ...cia. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 121

Ekspedjentka
...z branży towarów krótkich szu- ...ka posady. Oferty do Kurjera ...Poznańskiego zdg 21 963

Żelaźniak
...poszukuje posady. Oferty do ...Kurjera Poznańskiego zdg 21 954

Była kierowniczka fabryki bieli- ...ny

Ebertowski
...poszukuje posady względnie ...przyjmie bieliznę do szycia, po- ...ścielową, damską, dziecięcą, ca- ...łe wyprawy. Małe Garbary 8, ...m. 4. zdg 21 993

Pani
...kilkoletnim pobycie zagrani- ...cą, długoletnia praktyka biuro- ...wa, perfekt niemiecki, francuski ...angielski, włoski przyjmie posadę ...korespondentki - stenotypistki. — ...Specjalność stenografja, maszyna ...do pisania. Oferty Kurjer Po- ...znański zdg 21 995

Dziewczyna
...poszukuje posługi całodziennej z ...dobrem gotowaniem, lepszym do- ...mu. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 001

Małopolanka
...poszukuje posady do wszystkiego ...Oferty Kurjer Poznański zdg 22 005

Za pokój
...utrzymaniem szukam zajęcia biu- ...rowego znam także prace wcho- ...dzące zakres kreślarstwa. Oferty ...Kurjer Poznański zdg 21 906

Kreślarz rysownik
...biegły wszelkiemi pracami ...technicznemi, ładnym charakterem ...pisma szuka posady. Oferty Ku- ...rjer Poznański zdg 21 907

Panienka
...do dzieci szyciem szuka posady. ...Oferty Kurjer Poznański zdg 21 638

Pomocnik
...ogrodniczy kwiaciarz, warzywnik ...szuka posady. Józef Jeruzel, — ...Wilkonice, poczta Pępowo, pow. ...Gostyń. zdg 21 661

Czeladnik
...mleźnicki wędliniarz, z kartą rze- ...mieślniczą lub bez poszukuje po- ...sady, wynagrodzenie według u- ...mania. Łaskawe oferty do Ku- ...rjera Pozn. zdg 22 236

Technik budowlany
...szuka posady. Oferty Kurjer Po- ...znański zdg 22 232

Młodsza
...pozamiejscowa, uczciwa szuka ...pracy z dobremi poleceniami. — ...Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 22 249

Podręczna
...krawcowa szuka posady Oferty ...Kurjer Poznański zdg 22 327

Krawcowa
...dobrą praktyką szuka posady po ...domach, dziennie 1,50 Oferty ...Kurjer Poznański zdg 22 325

Ekspedjentka
...inteligentna z kilkuletnią prakty- ...ką artykułów męskich, towarów ...trykotowych oraz trykotarzy poszu- ...kuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 582

Poszukuję
posady z gotowaniem do wszyst- ...kiego 15. 3. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 377

Absolwentka
Miejskiej Szkoły Handlowej po- ...szukuje bezpłatnej posady po- ...czątkującej w biurze. Oferty Ku- ...rjer Poznański zdg 22 730

Ekspedjentka
młoda szuka posady całem utrzy- ...maniem do składu kolonjalnego ...lub kawiarni. Oferty Kurjer Po- ...znański zdg 22 225

Krawcowa
domowa dobrym krojem, szyciem ...poszukuje posady. Oferty Kurjer ...Poznański zdg 22 302

Pomocnik
piekarski cukierniczy, poszukuje ...posady od zaraz. Oferty Kurjer ...Poznański zdg 22 301

Panienka
...poszukuje posady w piekarni, cu- ...kierni. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 286

Służąca
samodzielnem gotowaniem poszu- ...kuje posady. Oferty Kurjer Po- ...znański zdg 22 284

Bieliźniarka
pierwszorzędna szyje poza domem ...domu szuka posady. Oferty Ku- ...rjer Poznański zdg 22 283

Robotnik
także do koni, pracował na ma- ...jątkach, dobrze polecony poszuku- ...je posady. Kaucja, zgłoszenie J. ...Sibilski, Poznań, Wrocławska 14 ...m. 4. zdg 22 280

Czysta
uczciwa poszukuje posługi. Ofer- ...ty Kurjer Pozn. zdg 22 278

Uczciwa
dziewczyna poszukuje posady do ...dzieci. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 385

Szofer-mechanik
na wszelkie pojazdy mechaniczne ...poszukuje posady zaraz lub 1. 4. ...36. Łask. oferty Kurjer Pozn. zdg 22 347

Sierota
...poszukuje posady do wszystkiego ...od zaraz lub 1.go. Oferty Ku- ...rjer Poznański zdg 22 621

Poszukuję
posługi, dobre świadectwa, pole- ...cenia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 599

Dobra krawcowa
domowa, garderobę damską, szu- ...ka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 598

Posługaczka
uczciwa poszukuje posługi. Oferty ...Kurjer Pozn. zdg 22 319

Dziewczyna
poszukuje posady do wszystkiego ...Oferty Kurjer Poznański zdg 22 401

Marszantka
młodsza, gustowna, pracowita — ...poszukuje posady również do ...ekspedycji. Zgłoszenia agentura ...Kurjera Pozn., Jarocin. ng 7766

Dziewczyna
młodsza poszukuje posady do ...wszystkiego od 15. Oferty Kurjer ...Poznański zdg 22 528

Posługaczka
dobremi świadectwami poszuku- ...je posługi. Oferty Kurjer Po- ...znański zdg 22 405

Bufetowa
poszukuje posady obsługi gości. ...Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 362

Saksofonista
alt — tenor, klarnet, wolny 1. ...kwietnia. Zgłoszenia Kurjer ...Poznański, Gdynia, „Rutynowa- ...ny". ng 7761

Gosposia
dobremi świadectwami szuka po- ...sady do księdza lub samotnej ...osoby. Miejscowość obojętna. — ...Oferty Kurjer Poznański zdg 22 413

Czeladnik
młynarski poszukuje posady — ...miejscowość obojętna. Oferty Ku- ...rjer Pozn. zdg 22 054-5

Panowie
przedsiębiorcy współczujcie, dajcie jakąkolwiek pracę bezrobot- ...nemu, sumiennemu, trzeźwemu — ...złożę kaucję. Oferty Kurjer Po- ...znański zdg 22 499

Krawcowa
2.— dziennie szuka posady. — ...Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 493

Kelner
doświadczony, średni wiek z kau- ...cją poszukuje posady. Oferty ...Kurjer Poznański zdg 22 502

Krawcowa
z dobrą praktyką poszukuje po- ...sady. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 436

Szofer-mechanik
żonaty, długoletnią praktyką oraz ...dobremi referencjami szuka po- ...sady prywatnej. Oferty Kurjer ...Poznański zdg 22 520

Rzemieślnik
poszukuje portjerstwa większym ...domu reparacjami domowemi i ...meldunki. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 515

Maturzystka-
korepetytorka poszukuje posady ...w mieście, na majątku. Oferty ...Kurjer Poznański zdg 22 670

Panienka
poszukuje posady do szycia, ro- ...bótek, prac domowych. Oferty ...Kurjer Pozn. zdg 22 667

Dziewczyna
z gotowaniem szuka posady. — ...Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 728

Pani
młoda inteligentna wykształcona ...przyjmie zajęcie lektorki kultu- ...ralnym domu. Oferty Kurjer Po- ...znański zdg 22 725

Służąca
samodzielnem gotowaniem szuka ...posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 723

Poszukuję
posługi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 641

Kelner
kaucja 200.— szuka posady zaraz. ...Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 738

Syn
z porządnej rodziny z prowincji, ...chce się wyuczyć piekarstwa szu- ...ka pracy od 1. 4 lub 15. Zgłosze- ...nia Kurjer Poznański zdg 22 637

Uczciwa
posługaczka poszukuje posługi. — ...Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 638

Krawcowa
w dom z dobrem krojem szuka ...posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 681

Kasjerka-książkowa
z kilkoletnią praktyką, znajomość ...prowadzenie ksiąg różnych syste- ...mów, pisanie na maszynie, kores- ...pondencja, języki polski, nie- ...miecki szuka posady, chętnie na ...majątku. Łaskawe zgłoszenia ...Kurjer Poznański zdg 22 702

Bilansista
rutynowany szuka pracy. Pro- ...wadzi księgowość godzinowo. — ...Załatwia sprawy podatkowe. — ...Wegner, Szwajcarska 12a. zdg 22 558

Fryzjer
mistrz karte rzemieślnicza poszu- ...kuje posady na prowincje. — ...Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 615

Inteligentna
panna, lat 40, poszukuje posady ...do dzieci, wyręczenia pani. Zna ...szycie, gotowanie, może pomóc ...w lekcjach. Oferty Kurjer Po- ...znański zdg 22 602

Inteligentna
wychowawczyni językiem fran- ...cuskim, praktyka poszukuje po- ...sady. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 745

Poszukuję
posługi. Oferty Kurjer Poznań- ...ski zdg 22 742

Posługi
na przedpołudnie poszukuje ucz- ...ciwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 715

Drukarz-maszynista
b. kierownik fabryki wyrobów ...papierowych, zna całokształt ...prac drukarskich, przemysło- ...wych, dba o interesy firmy, sam ...pracuje, dogląda wszystkiego, ...może objąć kierownictwo dru- ...karni lub odpowiednie zajęcie. ...Poważne referencje. Oferty Ku- ...rjer Poznański zdg 22 706

Szofer
mechanik, kowal, maszynista — ...podkuwacz koni wojskowy, mo- ...że objąć posadę jako samotny lub ...żonaty. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 769

Dziewczyna
do wszelkich prac domowych szu- ...ka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 698

Służąca
młoda, zwinna, uczciwa, dobre ...świadectwa przyjmie posadę za ...skromnem wynagrodzeniem. — ...Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 767

Wiejska
samodzielna, dobrze gotująca — ...szuka posady od 15. Oferty Ku- ...rjer Poznański zdg 21 680

Dziewczyna
poszukuje posady do dzieci lub ...wszystkiego. Oferty Kurjer Po- ...znański zdg 21 681

Dziewczyna
szuka posady do dzieci lub ...wszystkiego. Oferty Kurjer Po- ...znański zdg 21 682

Kucharz
znający cukiernictwo, zaprawy, ...skromne wymagania szuka posa- ...dy. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 645

Ekspedjentka
branży kolonjalnej pieczywa szu- ...ka posady. Zgłoszenia Kurjer ...Poznański zdg 21 651

Panienka
lepszego domu zna szycie szuka ...posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 660

Panienka
inteligentna szuka posady do ...dzieci i lekkich prac najchętniej ...prowincja. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 604

Elektromonter
mechanik (radjo) poszukuje zaraz ...pracy. Lewandowski, Towarowa ...21 — 14. zdg 21 613

Wiejska
dobrem gotowaniem świadectwa- ...mi szuka posady. Oferty Kurjer ...Poznański zdg 21 626

Krawcowa
tanio dom przyjmie posadę na ...wyjazd. Zgłoszenia do Kurjera ...Poznańskiego zdg 21 627

Posługi
poszukuję. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 635

Posady
poszukuje samodzielnem gotowa- ...niem, wszelkich prac domowych. ...Warunki skromne. Oferty Ku- ...rjer Pozn. zdg 21 637

Na ogłoszenia szyfrowane

wymagające złożenia „zgłoszeń" lub „ofert" do „Kurjera Poznańskiego" pod nr..., prosimy kierować listy do nas oddzielnie na każde ogłoszenie, nigdy zbiorowo w jednym liście na kilka ogłoszeń. W narożniku dolnym, lewym koperty lub pocztówki prosimy umieścić czytelnie numer ogłoszenia, abyśmy korespondencję, nie otwierając jej, doręczyć mogli inserentowi.

Przykład:

Kurjer Poznański

Poznań,

zdg 57 675 *św. Marcin 70*

Przestrzegamy zgłaszających się przed dołączaniem do ofert dokumentów oryginalnych, świadectw i t. p., gdyż administracja nasza nie przyjmuje odpowiedzialności za ich zwrot, jak wogóle za dalsze załatwienie oferty przez inserenta.

Adres inserenta wskazujemy (zamiejscowym za dołączeniem znaczka pocztowego) tylko w tym wypadku, jeżeli inserent upoważnia nas do tego, podając w ogłoszeniu „Wiadomość" lub „Adres" wskaże „Kurjer Poznański" nr.....

Administracja.

Sierota
znająca haft poszukuje pracy — ...najchętniej do dzieci. Oferty Kur- ...jer Pozn. zdg 21 639

Poszukuję
posady do szycia lub początkują- ...cej bufetowej. Zgłoszenia do Ku- ...rjera Pozn. zdg 21 708

Dziewczyna
młodsza, uczciwa poszukuje po- ...sady za służącą lub dzieci. Ofer- ...ty Kurjer Poznański zdg 21 727

300 zł
kaucji za uzyskanie posady inka- ...senta, woźnego, magazyniera lub ...podobnej. Zgłoszenia Kurjer Po- ...znański zdg 21 747

Wychowawczyni
zdrowa, samodzielna, miłego u- ...sposobienia szuka posady od 15 ...lub później. Zgłoszenia do Ku- ...rjera Poznańskiego zdg 21 676

Panienka
inteligentna, z kilkoletnią prak- ...tyką, obeznana z gospodarstwem ...domowem poszukuje posady do ...dzieci lub wyręczycielki pani do- ...mu. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 887

Szofer - leśnik
14 lat praktyki, kawaler poszu- ...kuje posady szofera, świadectwa, ...polecenia dobre. Łask zgłoszenia ...Kurjer Poznański zdg 20 764

Panienka
poszukuje posady do obsługi go- ...ści. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 786

Bufetowa
młodsza poszukuje posady restau- ...racji lub kawiarni. Oferty Ku- ...rjer Pozn. zdg 21 785

Młodsza
uczciwa, pracowita szuka posady ...do lekkich prac domowych — ...Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 782

Posługi
szukam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 775

Ekspedjentka
poszukuje posady w składzie ko- ...lonjalnym lub piekarni. Oferty ...Kurjer Poznański zdg 21 760

Poszukuję
posady jako uczennica, ekspe- ...djentka, branży rzeźnickiej trzy- ...letnią nauką składzie kolonjal- ...nym. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 759

Poszukuję
posługi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 801

Biurowa
dłuższą praktyką, obezn. z żurna- ...lem, kasowość, pisze na maszy- ...nie, poszukuje jakiejkolwiek po- ...sady. Oferty Kurjer Poznański zdg 20 747

Biuralistka z prowincji
młoda, z praktyką, znająca wszel- ...kie prace w zakres biurowości ...wchodzące oraz pisanie maszyną ...szuka posady za skromnem wy- ...nagrodzeniem. Oferty Kurjer Po- ...znański zdg 21 104

Panienka
inteligentna, zupełna sierota, wy- ...kwalifikowana pielęgniarka, zao- ...piekuje się starannie chorą lub ...starszą osobą, masaże, robótki, ...lekka praca domowa. Wymaga- ...nia skromne Oferty Kurjer Po- ...znański zdg 21 268

Technik kreślarz
obeznany wszelkiemi pracami ...biurowemi szuka zajęcia. Oferty ...Orędownik zd 21 922

Szofer - mechanik
poszukuje posady z kaucją ban- ...kową zaraz lub 1. 4. 36. Oferty ...Orędownik, Poznań zd 22 346

Kelner
lat 25, dobrej prezencji z kaucją ...poszukuje posady. Zgłoszenia Ku- ...rjer Poznański, Gniezno 346. ng 7 749

Czeladnik
piekarski obeznany w cukiernic- ...twie poszukuje pracy. Wymaga- ...nia skromne. Zgł. Bolaczka, ...Wronki, Stróżki 100. ng 7747

Stałej
posady woźnego, inkasenta, kie- ...rownika filji każdej branży, po- ...siadający kaucję. Agentura Ku- ...rjera Pozn., Leszno. ng 7 772

Służąca
samodzielnem gotowaniem, uczci- ...wa, pracowita szuka posady. — ...Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 519

Dziewczyna
dobrze polecona szuka posady do ...samotnej pani lub pana. Oferty ...Kurjer Pozn. zdg 21 565

Małopolanka
bardzo pracowita lat 27 znająca ...gotowanie wszelką pracę domo- ...wą, pranie, prasowanie poszuku- ...je posady. Janina Żak, Lwów, ...Panieńska 24. zdg 21 622

Bronchinol

bardzo skuteczny środek przeciwko cierpieniom dróg oddechowych jak: katar oskrzeli i płuc, kaszel, koklusz, zaflegmienie i t. p.

Nazwa zastrzeżona.

Król. Uprzywil. Apteka

„Pod Białym Orłem"

Zał. r. 1564. K. Skarżyński,

Poznań, Stary Rynek 41.

Telefony nr. 12-01 i 58-43.

P 2307-3.26

Poszukuję
posługi za pokoik. Oferty Ku- ...rjer Pozn. zdg 21 564

27. WOLNE MIEJSCA

Poszukujemy doświadczonego

szachmistrza

do ważnych robót ziemnych na Pomorzu za pomocą pociągu lokomotywkami. Oferty z odpisem świadectw i wymaganiem do Ku- ...rjera Pozn. zdg 18 930

Potrzebna
dobra pomocnica biurowa - ka- ...sjerka do większego przedsiębior- ...stwa. Oferty życiorysem, foto- ...grafją Kurjer Poznański zdg 18 978

Poszuję per 1. 4. 1936

2 magistrów

z prawem zarządu i językiem nie- ...mieckim. Panowie o dobrej pre- ...zencji, biegli i rutynowani sprze- ...dawcy, którzy wykazać się mogą ...dłuższą nieprzerwaną praktyką, ...zechcą szczegółową ofertę z po- ...daniem warunków i referencyj ...przesłać do Apteki pod Lwem ...w Toruniu. dg 1038

Technika
poszukujemy do robót kolejowych ...z dłuższą praktyką w terenie. ...Oferty do „Par", Toruń, pod ...„Technik". Pg 3157-64.21

Kelnerki
potrzebne z niemieckim. Zgłosze- ...nia z fotografją Kurjer Poznań- ...ski, Gdynia. ng 7 653

Ekspedjentki
branży do składu obuwia po- ...trzebne. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 725

programy radjowe

OGÓLNOPOLSKIE

Poniedziałek, 16 marca.

6.30 aud. poranna: **7.20** dziennik: **11.57** sygnał czasu: **12.03** dziennik: **12.25** koncert zespołu R. Rynasa: **13.25** „Chwilka gospodarstwa domowego": **15.15** wiad. o eksporcie polskim: **15.20** giełda: **16.00** lekcja niemieckiego: **16.15** piosenk w wyk. Zofii Terne: **16.40** „Futro" — skecz wg. Katajewa: **17.00** „Świat w lusterku" — pog.: **17.15** minuta poezji: **17.20** kwartet op. 65 na instrumenty dete — Wasilenki: **17.50** „Nowiny o wodzie" — pog.: **18.00** rec. fortep. L. Robowskiej: **18.55** aktualna pog. gosp.: **19.40** sport: **19.45** pog. aktualna: **20.00** koncert ork. i zespołu wok. K. P. W.: **20.45** dziennik: **20.55** „Obrazki z Polski Współczesnej": **21.00** wiązanka melodyj filmowych i rewjowych: **21.30** „Znaczenie Kasprowicza" — wieczór literacki z Pozn.: **22.00** koncert ork. symf. P. R. W prog.: Mozarta symfonja C-dur k. 338, Haydna konc. wiolonczelowy i Ravela „Ma Mere l'Oye".

POZNAŃ

Poniedziałek, 16 marca.

Poznań — **12.15** skrzynka rolnicza: **13.30** „Wśród kwiatów i słońca" (płyty): **15.30** walce i tanga z płyt: **18.30** skrzynka ogólna: **19.20** śpiewa Faliszewski (płyty); **23.05** muzyka lekka z płyt.

WARSZAWA

Poniedziałek, 16 marca.

Warszawa — **15.30** muzyka salonowa z płyt: **18.30** „Bajka o Śnieguniu-Białoniu": **19.35** sport: **23.05** muzyka taneczna.

PROPONUJEMY LAMPOWICZOM

na poniedziałek:

16.00 Koenigswusterhausen. — Muz. lekka.

17.00 Anglja (Nat. Pr.). Sonaty **Frankfurt.** Utwory fort. Chopina. **Berlin.** Muzyka na klawesynie. **17.10 Koenigswust.** Muzyczka popołudniowa. **17.15 Bukareszt.** — Tańce charakterystyczne. **Bratosława.** Recital śpiew. **17.30 Budapeszt.** Recital śpiew. **17.40 Praga.** Pieśni Schuberta.

18.00 Koenigswust. Pieśni Schumanna. **Sztutgart.** „Wesoły dzień powszedni", koncert rozrywkowy. **18.30 Budapeszt.** Muzyka cygańska.

19.00 Koenigswust. Wesoły wieczór. **19.15 Ryga.** Wieczór operetek Kalmana. **19.20 Kopenhaga.** „Stabat Mater", oratorjum Pergolesiego. **19.30 Praga.** Koncert chóru łotewskiego. **Anglja (Reg. Pr.).** Muzyka lekka.

20.00 Bruksela franc. Recital fort. Zbigniewa Drzewieckiego. **Bukareszt.** Muzyka kamer. **Brno.** Koncert solistów. **Wiedeń.** Koncert chóru. **20.10 Wrocław.** Wesoła audycja. **Kolonia.** Koncert poniedziałkowy. **Budapeszt.** Koncert symfon. pod dyr. Ericha Kleibera. **Frankfurt.** „Podróż muzyczna". **Monachjum.** Wielki wesoły wieczór. **Lipsk.** „Die Kunst der Fuge" J. S. Bacha. **Koenigswust.** Koncert ork. wojskowej. **20.35 Rzym.** „Il Maestro di musica", opera kom. Pergolesi'ego. **20.50 Oslo.** Utwory skrzypc. Wieniawskiego.

21.00 Bruksela franc. „Mesjasz" orat. Haydan. **Wiedeń.** Utwory kościelne Schuberta. **Anglja (Nat. Pr.).** Melodje filmowe. **Sztockholm.** Recital fort. **Bukareszt.** — Recital fort. **21.45 Radio Paris.** Koncert kameralny.

22.00 Medjolan. Recital śpiewaczy. **Sztockholm.** „Walkirja", opera Wagnera (akt III). **22.10 — Wiedeń.** Muzyka popularna. **22.15 Oslo. Symfonja Nr. 4 Beethovena 22.30 Anglja (Reg. Pr).** „The Continentals" pieśni i tańce. **Hamburg.** Koncert wieczorny. **Berlin.** „Na dobranoc" koncert solistów". **Koenigswusterhausen.** Nocna muzyczka. **22.45 Medjolan.** Muzyka tan.

23.00 Anglja (Nat. Pr.) Muzyka kameralna. **Kopenhaga.** Muzyka tan. **Kolonja.** Muzyka lekka i taneczna. **Monachjum.** Muzyka lekka. **Koenigswust.** „Prosimy do tańca". **Hamburg.** Koncert nocny. **23.30 Anglja (Reg. Pr.).** Muzyka taneczna. **23.45 Radio Paris.** Muzyka tan. **Wiedeń.** Melodje wiedeńskie.

24.00 Sztutgart. Koncert nocny W progr. **Brucknera symfonja** romantyczna.

WŁAŚCICIELE OGRODÓW

ŁAGODNA ZIMA SPRZYJA NADZWYCZAJNIE ROZWOJOWI ŚZKODNIKÓW w OGRODACH TEM WIĘCEJ NALEŻY PAMIĘTAĆ O OPRYSKIWANIU DRZEW i KRZEWÓW OWOCOWYCH Z PODWÓJNIE SKONCENTROWANYM ARBOSALUS KARBOLINEUM MARKI „UNIVERSUM" LUTY, MARZEC, NAJODPOWIEDNIEJSZY CZAS.

FABRYKA „UNIVERSUM" POZNAŃ
ŻĄDAĆ NASZE PORADNIKI BEZPŁATNE.

ng 5942

Pani
samotna, kulturalna szuka do towarzystwa pomocy składzie galanteryjnym pani inteligentnej — spokojnej do lat 30. Znajomość języka francuskiego do konwersacji pożądana. Prowincja. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 22 133

Dziewczyny
samodzielnej z gotowaniem i prasowaniem, uczciwej i czystej z dobremi świadectwami poszukuję od 1 kwietnia. Zgłoszenia od 5—7 Stary Rynek 52 Bytnerowicz. zdg 22 103

Robotnik
około 18 lat, z własnym rowerem, kaucja 100 złotych, potrzebny. — Mostowa 24, m. 2. zdg 22 073

Poszukujemy
na Górny Śląsk od zaraz 2 samodz. bławatników, 1 samodz. dekoratora (ze szkołą dekorac., 2 ekspedjentek. Zgłoszenia z fotogr. odpisami świadectw, podaniem pensji i wieku do Kurjera Pozn. pod dg 1117. Tylko osoby umiejące się wykazać I. rzedn. referencjami firm Pozn. i Warszaw. z kilkoletnią praktyką mogą się zgłosić. Reflektanci z prowincji są zgóry wykluczeni.

Wychowawczyni
inteligentna energiczna mogąca zastąpić panią domu potrzebna 1 kwietnia, chłopcy 11, 9 lat. — Oferty Kurjer Poznański zdg 21 804

Sprzedawcy
branży drzewnej od zaraz poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 674

Na wieś do dworu potrzebna od 15 kwietnia

nauczycielka
z pozwoleniem nauczania o skromnych wymaganiach, możliwie ze znajomością niemieckiego, do dwojga dzieci (kl. V i VI powszechnej). Referencje i zgłoszenia z podaniem pretensji do Kurjera Poznańskiego pod zdg 21 987

Dziewczyna
młodsza do prac domowych. Karasiński, Focha 58. zdg 21 988

Krawcowe
pierwszorzędne praktyką miarowych szwalniach potrzebne — świadectwa „Fémina", Fredry. zdg 21 924

Młodszy
pomocnik ogrodniczy potrzebny. Konikiewicz, Piątkowo, p. Poznań. zd 21 388

Lekarza
dentysty (ki) (chrześc.) lub dentysty z uprawnieniem poszukuje się do współpracy do zakładu dentystycznego od 1 maja. Łaskawe oferty wraz podaniem pensji przy całkowitem utrzymaniu i mieszkaniu do Kurjera Poznańskiego zdg 21 710

Osoba
przychodnia jako wyręczycielka i lektorka dla starszej pani potrzebna. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 021

Dziewczyna
praniem bez spania. Wielka 16 m. 3. zdg 22 203

Służąca
do wszystkiego czysta zdrowa zaraz. Zgłoszenia niedziela 10 — 12 Górna Wilda 122 — 10. zdg 22 185

Potrzebna
ekspedjentka do składu spożywczego samodzielna z utrzymaniem, kaucja 500 zł. Oferty do Kurjera Pozn. zdg 22 187

Lekarza (ki) dentysty
poszukuje od zaraz na dobrych warunkach na Śląsk. Oferty do „Par", Katowice pod „Zaraz". Pg 3180-71.33

Kucharka
samodzielna lepsza kuchnia — wszelkie prace. Wszystkich Świętych 3, m. 4. zdg 21 974

Fachowiec drzewny
do lat 35, korespondujący biegle w języku polskim i znający język niemiecki, poszukiwany. Zgłoszenia do administracji Kurjera Poznańskiego zdg 22 037

Ekspedjentka
siła samodzielna, pierwszorzędna, dzielna, niemieckim, od zaraz. — Odpisy świadectw, podanie pensji. I. Guszczyński

Oborniki
Rogoźno. Bławaty, konfekcja, towary krótkie. zdg 22 058

Panienka
przychodnia dziecka. Wrocławska 38 — 32. zdg 22 538

Panienka
uczciwa do 2-letniej dziewczynki może się zgłosić. Mnichowska, ul. Półwiejska 6. zdg 22 373

Uczenica
do szycia potrzebna. W. Garbary 12 m. 3. zdg 22 371

Dentysta (ka)
upraw. zaraz poszukiwany. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 459

Mamkę
zdrową na wyjazd. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 457

Potrzebny
przedstawiciel inkasent gotówką 2 000 zł. Zgłoszenia Kręta 1 mleczarnia. zdg 22 530

Ktoby
zajął się sprzedażą nabiału? Gotówka potrzebna. Odpowiedź znaczek. Oferty Kurjer Poznański, Poznań zdg 22 524

Chłopiec
18 lat, uczciwy potrzebny Arga Wyroby metalowe. Skorupki 10. zdg 22 409

Kelner
potrzebny zaraz „Argentyna". zdg 22 552

Służąca
do wszystkiego potrzebna. Skład rzeźnicki. P. Wawrzyniaka 15. zdg 22 478

Uczeń
piekarski potrzebny zaraz. Piotra Wawrzyniaka 6. zdg 22 438

Higienistka
dentystyczna, dobrze wpracowana potrzebna. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 580

Czeladnik
krawiecki pierwszorzędna siła na duże sztuki potrzebny. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 22 744

Służąca
potrzebna. Chwaliszewo 66, skład zdg 22 754

Inteligentna wychowawczyni
obywatelka polska, władająca biegle językiem niemieckim, poszukiwana do Gdyni od 15. 3. celem pomocy w odrabianiu zadań szkolnych w języku polskim dla 10-letniego chłopca. Oferty z fotografja i podaniem żądanego wynagrodzenia kierować do Kurjera Pozn. zdg 22 708

Dziewczyna
młoda z gotowaniem potrzebna od 1. 4. Zgłoszenia Żupańskiego 3, m. 4 tylko 16. 3. od 12 — 1. Pg 3189-54.104

Tg 485

Ekspedjent
branży potrzebny
Olszewski
Artykuły męskie, Półwiejska 11 zdg 22 564

Przedstawicieli
gotówkowa sprzedaż pierwszorzędnych materjałów bielskich. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 429

Lekarka-dentystka
samodzielnie pracująca potrzebna godziny popołudniowe. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 591

Zdolni
inteligentni sprzedawcy(czynie) do sprzedaży artystycznych obrazów poszukiwani. Zgłoszenia 19—20. szklarnia. Św. Marcin 14. zdg 22 557

Służąca
z dobrem gotowaniem potrzebna do restauracji dworcowej na prowincji. Zgłoszenia Lutnia, św. Marcin 25. zdg 22 691

Posługaczka
praniem po południu. Poznańska 43 — 5. zdg 22 805

Rzutkiego
dypl. drogerzystę gotówka 2—3 tys. jako kierownika współudziałowca do dobrze prosperującej drogerji w dużem mieście poszukuje od 1. 4. 36. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 607

Podróżujący
który pracował w hurcie kolonjalnym z znajomością terenu m. Poznania może się zgłosić. Oferty Kurjer Pozn. dg 1148

OSTATNIE DNI!
Tylko do 26 marca b. r. potrwa jeszcze
CAŁKOWITA WYPRZEDAŻ
wszystkich zapasów towarów za bezcen.
MARJAN DOBROWOLSKI
Pocztowa 4 Poznań Pocztowa 4
Ng 6417

Uczenica
do lepszej krawieczyzny. Kantaka 1 — 3. zdg 22 256

Dziewczyna
młodsza. Rzeczypospolitej 4. — m. 10. zdg 22 304

Dziewczyna
uczciwa do wszystkiego gotowaniem kochająca dzieci natychmiast. Śniadeckich 26 m. 6. zdg 22 237

Czeladnik krawiecki
Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 22 231

Potrzebna
zaraz na Pomorze starsza ekspedjentka-dysponentka z branży towarów krótkich. — Piśmienne zgłoszenia wraz z referencjami do Kurjera Pozn. dg 1124

Niania
miła tylko dobrą dłuższa praktyką także przy młodszych dzieciach do trzech dziewczynek zaraz potrzebna. Aleje Marcinkowskiego 23 — 10. zdg 22 427

Chłopiec
młodszy z ładnym charakterem pisma oraz biegły w liczeniu potrzebny do biura. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 866

Kasjerka
doświadczona z kaucją potrzebna. Oferty z odpisami świadectw, podaniem pensji Kurjer Pozn. zdg 22 711

Samodzielna
służąca potrzebna. Wierzbięcice 4 m. 1. zdg 22 779

Dziewczyna
porządna, uczciwa potrzebna zaraz. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 22 778

Specjalistę
dla surowych skór futerkowych, poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 774

Służąca
potrzebna. Wodna 13 — 9. zdg 22 779

Towarzystwo
Ubezpieczeń, prowadzące wszystkie działy przyjmie Panów do akwizycji na dobrych warunkach. Oferty Kurjer Pozn. zdg 22 736

Przedstawiciela
z gotówką 300 zł na stałą posadę do mleczarni. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 762

Dziewczyna
z dobremi świadectwami i własną pościelą potrzebna do robót domowych. Wierzbięcice 14. m. 7. zdg 22 799

Ucznia
z ukończoną szkołą handlową. — Zgłoszenia życiorysem „Perfumerja". Al. Marcinkowskiego 19 zdg 22 312

MEBLE solidne - piękne - tanie
W. NOWAKOWSKI i SYNOWIE
Wystawa: Kantaka 1. Fabr. i Magaz. Górna Wilda 134
n 5903

TEATRY

TEATR POLSKI: Sobota 14. 3. „Zburzenie Jerozolimy", premjera.

Niedziela, 15. 3. o godzinie 16: „Stare wino" ceny do 50% zniżone".

Niedziela, 15. 3. o godzinie 20: „Zburzenie Jerozolimy".

TEATR WIELKI (Opera): Sobota, 14. 3. „Bal w Savoy'u".

Niedziela, 15. 3. o godzinie 15: „Rose-Marie".

Niedziela, 15. 3. o godzinie 20: „Bal w Savoy'u".

Poniedziałek, 16. 3. „Rose-Marie" **po cenach popularnych od 50 gr. do 2 zł.**

TEATR WIELKI — KONCERTY SYMFONICZNE: Wtorek, 17. 3. XI. koncert symfoniczny. Dyrygent: Zygmunt Latoszewski, solista: Józef Turczyński, fortepian.

TEATR NOWY: Sobota, 14. 3. „On i jego sobowtór".

Niedziela, 15. 3. o godzinie 16: „On i jego sobowtór".

Niedziela, 15. 3. o godzinie 20: „On i jego sobowtór".

KINA

Poznań, sobota, 14. 3.

ALKAZAR: „Nowi ludzie".
APOLLO: „Pod białym koniem" „Pepi".
CORSO: „W sidłach bandytów".
GONG: „Imperatorowa".
GWIAZDA: „Indyjscy Piechurzy".
METROPOLIS: „Czarne oczy".
OŚWIATOWE T. C. L.: — „Człowiek dwóch światów" oraz nadprogram kolorowy.
RENAISSANCE: „Wyprawy krzyżowe"
SŁOŃCE: „Złotowłosy brzdąc".
SFINKS: „Fryderyk Chopin — piewsa wolności".
ŚWIT: „Burza nad Andami".
TĘCZA-Łazarz: „Byli sobie dwaj hultaje"
TĘCZA-Wilda: „Kochaj tylko mnie".
WILSONA: „Skandal w Budapeszcie".

Pea-Krem
utrzymuje świeżość cery w każdej porze roku
n 5875/6

Asystenta
farm. młodszego język niem. poszukuje apteka w Poznaniu. Referencje, podanie warunków Kurjer Poznański dg 22 791

Apteka
poszukuje asystenta (tki) młodego magistra (y). Referencje z podaniem warunków przy wolnem utrzymaniu do Kurjera Poznańskiego dg 1126

Samodzielna służąca
z bardzo dobrem gotowaniem. — czysta, do 3 osób od 1 kwietnia potrzebna. Zgłoszenia Agencja Kurjera Poznańskiego, Gniezno 347. ng 7752

Ekspedjentka rzeźnicka
młodsza potrzebna na prowincje od zaraz lub 1. 4. 1936 r. z całem utrzymaniem. Zgłoszenia ze świadectwami do Kurjera Poznańskiego dg 1127

Dziewczyna
do wszystkiego, trochę gotowaniem, lubiąca dzieci, uczciwa, — dobre świadectwa od zaraz lub od 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 492

Biuralistka
pisząca na maszynie (inkasentka) potrzebna zaraz z kaucją 500,— złotych. Własnoręczne oferty z podaniem wymaganej pensji do Kurjera Poznańskiego zdg 22 544

Gospodyni
młodszej z dobrem gotowaniem oraz do wszelkich prac domowych poszukuje samotny adwokat. Zgłoszenia z podaniem warunków oraz ewtl. dołączeniem fotografji, która się odwrotnie zwróci należy nadesłać do Kurjera Pozn. nr. dg 1 132

Potrzebna
dziewczyna zaraz dobrem gotowaniem. Warunek: dobre świadectwa. Adres Kurjer Poznański zdg 22 679

Dzielna
ekspedjentka do konfekcji damskiej. Zgłoszenia referencje Kurjer Pozn. zdg 22 675

Stróż
nocny woźnica, kaucja bankowa 300.— potrzebni zaraz. Adres Kurjer Poznański zdg 22 649

28. ROZRYWKA

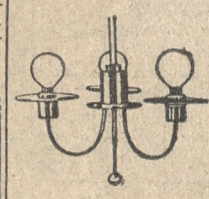

Żyrandole
abażury ample lampy biurkowe wielki wybór przeprowadzamy instalacje
Idaszak i Walczak
Poznań.
św. Marcin 18 przy Fr. Ratajczaka. Asygnaty „Kredyt". Pg 3096-10.116

„Feniks"
Fredry 12 poleca smaczne, tanie obiady, kolacje, wielki wybór á la carte, dobrze pielęgnowane napoje — Winiarnia — w czasie obiadu koncert — wieczorem „dancing". dg 1033

Nowo otwarta restauracja
Towarzyska
Dąbrowskiego 18, poleca smaczne obiady. Codziennie dancing. zdg 22 002

MORITURI-ZIARNA NA MYSZY
MORITURI-PASTA NA SZCZURY
ŻĄDAĆ w APTEKACH, DROGERJACH, i SKŁADACH APTECZNYCH
FABRYKA UNIVERSUM POZNAŃ
ng 6 202/3

Londyńska
Masztalarska poleca swym stałym bywalcom sympatyczny wieczór. Orkiestra doborowa zdg 22 277

Radjoekspert
Śniadeckich 1, tel 64-44 Nowoczesne laboratorjum radjotechniczne. Badanie, naprawy, przeróbka, zestrajanie, dorabianie krótkich fal. Wszelkie prace pod kier. dypl. radjotechnika. zdg 22 693

Kostjumy
Bluzki
Modne Szale
Rękawiczki
Pończochy
najtaniej
w firmie
Bolesław Wallheim
27 Grudnia 20
Asygnaty „Kredyt"
Pg 2975-11.121

„Imperatorowa"
Marlena Dietrich jako Katarzyna II. Kino „Gong". zdg 22 622

Fryderyk Chopin — Piewca wolności
Nadal niesłabnący entuzjazm
Wróg we krwi
Rewelacyjny wyczyn kultury godzina 3,30 oraz 10,45. Kinoteatr „Sfinks". zdg 22 571

RĘKAWICZKI i POŃCZOCHY
najkorzystniej z firmy
Aleje Marcinkowskiego nr. 13. **„PANI"**
dg 1072

Humor zagraniczny

U antykwarjusza.

— To ostatni list Marji Antoniny, napisała go kilka chwil po ścięciu.

(Travaso — Rzym). S. F.

Co futro — to **Edmund Rychter** — co palto — to **Edmund Rychter** — co ubranie — to **Edmund Rychter,** Poznań, Ostrów Wielkop.

Przedpłata na miesiąc marzec 1936 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3,20, w agencjach w mieście zł 3.50, z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 3,70, z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.14, kwartalnie zł 12.42, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 5.00, w innych krajach zł 7.00—9.56. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-łamowej 25 gr, na stronie 4-łamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr, na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr, przed wiadomościami potocznemi 200 gr od 1-łamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża, do wydania głównego (wieczornego) „drobne" do g. 11.10, w dni przedświąteczne do godz. 11.00, większe dłużej według możności. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów w tem 5 nagłówk.): słowo nagłówk. (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnice między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matryc., wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materjał poświęcony danej uroczystości.

Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72. P. K. O. Poznań nr. 200.149